REKSAS STAUTAS

RAUDONOJI SKRYNELĖ

Populiarusis detektyvas

REKSAS STAUTAS

RAUDONOJI SKRYNELĖ

Romanas

Vilnius Mažoji Rosma

UDK 820 (73)-3
St-259

Stout, Rex

Raudonoji skrynelė: romanas / Reksas Stautas; [vertė Nijolė Salnikienė]. - Vilnius: Mažoji Rosma, 1997. - 240 p. - (Populiarusis detektyvas)

ISBN 9986-799-25-2

Tik orchidėjos ir pomėgis gardžiai bei sveikai pavalgyti gali priversti Niro Vulfą beprotiškai pasielgti - iškelti koją iš namų. Maža to, atsiliepdamas į garbingų gėlininkų pasirašytą prašymą ištirti nunuodijimo bylą, varančią iš proto policiją, genialusis detektyvas ryžtasi sėstis į automobilį ir važiuoti į įvykio vietą kitoje miesto gatvėje. Tačiau net jam trūksta įkalčių prieš nuodytoją. Jie slypi raudonoje odinėje skrynelėje.

Kur jos ieškoti?

UDK 820 (73)-3

ISBN 9986-799-25-2

© Rex Stout, 1989
© Vertimas, Mažoji Rosma, 1997
© Mažoji Rosma, 1997

1 SKYRIUS

Plačiai atmerktos Vulfo akys iš įsiūčio pabalo. Daugiau niekas nerodė, kad jis suirzęs, ir menkiau pažįstantis šefą žmogus galėjo pamanyti jį esant ramų.

– Kartoju, pone Frostai, aš negaliu palikti savo namų, – lygiu, abejingu balsu kalbėjo Vulfas lankytojui. – Aš apskritai labai retai tai darau. Jūs vėl atvykote pas mane su tuo pasiūlymu, tačiau be reikalo. Kaip ir prieš penkias dienas aš pasakau: ne. Viso geriausio, sere.

Luelinas Frostas buvo, ko gero, atkakliausias iš visų užsispyrėlių, nes dar patogiau įsitaisė krėsle, iš padilbų nužvelgė Vulfą ir tokiu pat tonu atsakė:

– Pone Vulfai, aš žinau, kad jūs – užgaidingas žmogus, ekscentriškas genijus, keisčiausias Niujorko detektyvas. Bet mano reikalas ypatingas. Praeitą kartą mėginau paaiškinti jums tai, tačiau, matyt, pervertinau savo gebėjimus. Tačiau dar tikiuosi jus įtikinti. Jūs nuvyksite tenai! Jums būtina ten apsilankyti! Sienos ir tradicijos, kurias patys sau nustatome, ir egzistuoja tam, kad nors retkarčiais jas peržengtume, pažeistume. Manau, kad tai netgi malonu. Lyg išlenktum viskio taurelę po ilgo susilaikymo. Na, apie ką mes kalbame! Kiek čia to kelio: į Penkiasdešimt antrąją gatvę! Su taksi nurūksite per septynias ar aštuonias minutes.

– Kiek čia to kelio: dvidešimt kvartalų! – numykė Vulfas. – Kiek jums metų, jaunuoli?

– Dvidešimt devyneri.

– Kaip geltonsnapis akiplėša, kuriam dar niekas nešėrė

per nosį, jau senas, o kaip sukčių sukčius – dar per jaunas, – pakomentavo Vulfas, žvelgdamas pašnekovui tiesiai į akis. – Siūlote, kad aš pats sugriaučiau nusistovėjusius savo įpročius, pažeisčiau savo tvarką, šokčiau į tą verdantį katilą, vadinamą „miestu“, sėsčiau į taksi... Taksi! Jis šokinės asfalto džiunglėmis lyg kokia varlė. O, aš pažįstu mūsiškius taksi. Nesėsiu į taksi net tada, jei nuo to priklausys paties Sfinkso paslapties įminimas ir kaip atlyginimas bus pažadėti Nilo lobiai.

Ir Vulfas dar plačiau atsimerkė, skvarbiu žvilgsniu prismeigdamas lankytoją prie krėslo.

Sėdėjau prie savo stalo per aštuonias pėdas nuo Vulfo ir vos galėdamas ištverti nesijuokęs stebėjau, kas čia dedasi. Tiesą pasakius, smagu buvo žiūrėti tiek į šefą, tiek į klientą. Aš mačiau, kad Frostas skeptiškai blėstelėjo akimis, vadindamas Vulfą ekscentrišku genijumi. Matyt, dėl to Vulfas visai nebeteko kantrybės, todėl ir rėžė apie akiplėšą ir sukčių... Aš pats asmeniškai per devynerius bendro darbo metus spėjau įsitikinti, kad Niro Vulfas iš tikrųjų yra geriausias detektyvas į šiaurę nuo Pietų ašigalio, kad kiekvienas kartas, kai reikia peržengti namų slenkstį, atima iš jo dešimt gyvenimo metų, kad valgis ne namuose – tai geriausiu atveju gėralas arkliams ir jovalas kiaulėms, kad tik mūsų Fricas Breneris gali pataisyti ką nors valgoma... Tiesa, apie valgį. Esu visiškai tikras: jeigu Fricas kada nors pradings, Vulfas, kelias dienas pasikamavęs, numirs iš bado. Taigi Frostas baisiai klysta, ragindamas šefą nepaisyti įpročių ir tradicijų. Negausiai žmonių kategorijai, kuriai priklauso ir Vulfas, tai blogiau už mirtį. Daugiau apie Vulfą nieko nebesakysiu: jeigu kada nors jis ims ir perskaitys šiuos užrašus?

Frostas nepasidavė. Net akių nenudelbė.

– Pone Vulfai, aš žinau, kad dabar jūs nieko netiriate. Turite daug laisvo laiko. Tai ar verta drožti pompastiškus monologus apie taksi tų vargetų Vuto ir Bareto* stiliumi? Ar nebūtų geriau apžiūrėti įvykio vietą? Tik pagalvokite:

* Amerikiečiai aktoriai Edvinas Tomas Buras ir Lorensas Baretas tais metais dažnai gastroliuodavo šalyje.

mirė mergina, mirė neaiškiomis aplinkybėmis – buvo nunuodyta. Kas žudikas? Kodėl jis tai padarė? Nejaugi nesusidomėsite kaip profesionalas? Juk jūs – profesionalas, nė kalbų negali būti. Bet dedatės įžeista nekaltybe ir spyriojatės! Dar kiek – ir būsiu priverstas pavadinti jus prastu aktoriumi! Juk aš suprantu aktorių vaidybą ir skiriu nuoširdumą nuo dirbtinumo. Ir aš jumis netikiu. Netgi štai ką pasakysiu: tikram profesionalui jo asmeniniai nepatogumai niekada nebus svarbesni už tiesos paieškas. Jis ras nusikaltėlį, ir ...

– Pone Frostai, patausokite savo gražbylystę mergiotėms, – atžariai nutraukė jį Vulfas. – Jums nepavyks priversti manęs keisti savo įpročių. Kasdien kas nors nužudomas. Niujorke tai atsitinka dažniau negu kituose miestuose. Nusikaltėlių ieško policija. Kuo aš čia dėtas? Ypatingas mano talentas – ypatingiems atvejams. O tai, ką jūs man pasakojote – paprasčiausias nusikaltimas, ir tiek.

– Matote, tai ne vien dėl tos merginos mirties. Pavojus gresia kitiems žmonėms... Tiems, kurie buvo greta jos, kai ji... Jūs galėtumėte išgelbėti juos!

– Kaip? Pliaukštelėjęs delnais? Nesu nei fakyras, nei fokusininkas, nei aiškiaregys.

– Aiškiaregystės ir nereikia. Apžiūrėsite viską vietoje, pasikalbėsite su liudytojais...

– Na štai, vėl jūs apie važiavimą! – Vulfas net pabarbeno pirštais per krėslo ranktūrį. – Niekur aš nevažiuoju! Savo automobiliu naudojuosi itin retai! Mano organizmas nepakenčia jokio kratymo! Juk matote, kad neturiu vadinamosios kontoros: kontora aš paverčiau asmeninį kabinetą, ir vien dėl to, kad žmonės važiuotų į mano namus, neversdami važinėti manęs. Gana apie tai. Aš neprieštarausiu, jei jūs, pone Frostai, atsisveikinsite. Viso gero.

Lankytojas įsitempė, paraudo, jo kaklo venos išsipūtė. Kurį laiką ponas Frostas sėdėjo nekrustelėdamas, paskui tyliai pasakė:

– Tai nevažiuosite?

– Nevažiuosiu, – ramiai atsakė Vulfas.

– Dvidešimt kvartalų... aštuonios minutės...

– Ne.

Susižavėjau Vulfo ištverme.

– Jie taip pat nenori pas jus važiuoti, – prislėgtu balsu pasakė Frostas ir atsiduseęs kyštelėjo ranką į vidinę švarko kišenę. Išsitraukė voką, išėmė iš jo kažkokius dokumentus, atskyrė vieną, o kitus vėl įdėjo į voką. – Nenorėjau griebtis tokių metodų, tikėjausi galėsiąs jus įtikinti, deja...

Frostas išlygino lapuką ant stalo, bet pakišti jo Vulfui neskubėjo. Vulfas tylėdamas laukė ir nežiūrėjo į popierių. Pašnairavau ir pastebėjau, jog lapo apačia išmarginta įmantriais užraitais – parašais.

– Dvi dienas prie šito sugaišau, – Frostas prikando lūpą. – Bet suradau visus, kurių man reikėjo, ir įkalbėjau padėti...

Kadangi Vulfo nė kiek nesudomino jo žodžiai, Frostas tęsė:

– Molė Louk buvo nunuodyta praeitą pirmadienį. Policija iš pradžių griebėsi tos bylos, bet trečiadienį aš supratau, kad bukagalviai knisliai nieko nesuras. Tuomet atvažiavau pas jus... Jei būčiau turėjęs kitą išeitį, būčiau ja pasinaudojęs. Tačiau šis nusikaltimas tik jūsų jėgoms. O jūs atsisakėte. Mėginau atvežti čionai Maknairą ir kitus, bet jie manęs kratėsi. Ką dar galėjau daryti? Pasamdžiau privatų detektyvą, gerai jam užmokėjau... Ir ką gi? Šnipštas. Išmesti pinigai. Ratą užbaigė jūsų asmuo. Taip išsamiai viską pasakoju, kad suprastumėt: nė vienas seklys neįstengs išnarplioti šitos bylos ir nė vienas policininkas negalės nustatyti, kas atsitiko Molei. Detektyvus vaidinti jie tinka ne ką geriau, negu sukriošusi kekšė – Džuljetą. Tik jūs rasite, kas nužudė vieną merginą ir gali nužudyti kitą... Galutinai tai supratęs, ryžausi nebepaisyti priemonių... Tai buvo šeštadienį. Ir šit per dvi dienas surinkau, tikiuosi, ganėtinai parašų...

Luelinas Frostas ilgu nagu pastūmė popieriaus lakštą Vulfui.

– Prašom perskaityti.

Vulfas paėmė lakštą ir atidžiai jį išstudijavo. Iš šefo

akių liko tik plyšeliai, ir sunku buvo suprasti, kokie jausmai dabar audrina žmogų–kalną. Neskubėdamas atkišo laišką man.

Kilstelėjęs aš jį pasiekiau. Dailus mašinraštis, puikus popierius. Tekstas:

„Niujorkas
1936 m. kovo 28 d.
Ponui Niro Vulfui

Brangusis sere! Prašome jus ištirti keistas Molės Louk mirties aplinkybes. Mergina buvo nunuodyta kovo 23 dieną Niujorke, Penkiasdešimt antrojoje gatvėje, firmos „Boiden Maknair inkorporeited" patalpose. Matyt, bylos tyrimas pareikalaus iš jūsų didelio asmeninio pasiaukojimo, ir Jums reikės apsilankyti Maknairo kontoroje. Mes žinome, kad Jūs retai išeinate iš savo namų, padarote išimtį tik kasmetinei orchidėjų parodai Metropolio muziejuje. Ir nors mūsų dingstis Jums neatrodo labai reikšminga, mes tikimės, kad Jūs rasite galimybę atlikti tyrimą kuo mažiau pakenkdamas sau ir skirdamas kelias savo brangaus laiko valandas.

Prašymas surašytas pono Luelino Frosto pageidavimu.

Nuoširdžiai gerbiantys jus –

Vinoldas Gliukneris
Keleris Ditsonas
T. M. O'Hormanas
Raimondas Plenas
Čezas Šanksas
Kristoferis Bemfordas"

Paėmęs iš manęs lapą su parašais, Vulfas atsargiai padėjo jį po prespapjė – tai buvo poliruotas buksmedžio tašelis.

Kabineto šeimininkas vis dar tylėjo, todėl Frostas neramiai pasimuistęs tarė:

– Atleiskite, bet tai – mano paskutinis argumentas. Nieko kito aš negalėjau sugalvoti. Jau sakiau, kad ten dar-

bavosi Delas Pritčardas, bet tuščiai! Baisu, kad aš štai taip darau... Bet aš tiesiog privalau gauti jus!

Vulfas pirštu vedžiojo mįslingas figūras krėslo ranktūryje.

Frostas neteko vilties.

– Na, ką pasakysite? – jis jau kone gaikčiojo. – Ar važiuosite?

Pagaliau Vulfas pravėrė burną:

– Na, ir prireikė jiems tos bylos! Kažkokia visiškai svetima merginas... Kam jiems reikėjo pasirašyti tą popierių?

– Jie ir nenorėjo, bet aš įkalbėjau! – beveik išrėkė Frostas. – Aš kiekvienam atskirai paaiškinau, kad niekas, be jūsų, neišnarplios tos bylos, kad rytoj dar kas nors žus, jeigu žudikas nebus surastas šiandien, ir mes visi būsime dėl to kalti – netiesiogiai, žinoma... Pasakiau, kad neįmanoma priversti jūsų imtis tyrimo, jeigu jūs pats to nenorite. Tačiau yra keletas žmonių, kurių nuomonę jūs branginate, ir tie žmonės – tai jie patys, orchidėjų auginimo ir dauginimo specialistai, geriausi visose Valstijose. Surinkau visą šūsnį įtakingiausių asmenų rekomendacinių laiškų ir atvykau pas jus su tais laiškais. Aš maldavau, prašiau, reikalavau... Ar važiuosite?

Vulfas atsiduso.

– Čia nėra vieno parašo... Didžiausią orchidėjų kolekciją turi Aleksas Martinas iš Rezerfordo. Keturiasdešimt tūkstančių gėlių. Tačiau Martinas nepasirašė prašymo.

– Nepasirašė, nes aš nevažiavau pas jį! – kilstelėjo smakrą Frostas ir išpoškino: – Aleksas Martinas – šarlatanas.

Vulfas labai nustebęs pažvelgė į klientą.

– Jūs žinote?..

– Ponas Gliukneris man paaiškino, kad jūs visada blogai atsiliepiate apie poną Martiną, ir apskritai jis – prastas gėlininkas.

– Vadinasi, ponas Gliukneris nepagailėjo jums savo brangaus laiko, jaunuoli? – Vulfas kietai sučiaupė lūpas ir staiga prapliupo: – Jūs atitraukėte nuo svarbių darbų visų

gerbiamus žmones, varginote juos, kvaršinote jiems galvas pasakomis apie kažkokias merginas, minėjote mano vardą ir visur postringavote apie mane! Velniai rautų, kas jums davė tokią teisę?!

– Niekas. Aš tik bijau... Bijau, kad bus dar vienas lavonas.

– Tačiau kuo aš čia dėtas?!

– Tuo, kad daugiau neturiu į ką kreiptis.

– Ta mergina... Kas ji jums? Draugė? Mylimoji? Giminaitė?

– Niekas. Tik pažįstama. Menkai pažinojau ją, bet... – Frostas sutriko. – Tos merginos mirtis man tartum pranašauja didelę nelaimę. Suprantate...

– Stop. Kiek supratau, nužudytoji mergina – pašalinis žmogus. Nusikaltimo – jeigu tai iš tikrųjų nusikaltimas – liudytojai nė nesiteikė atvažiuoti pas mane, nors esu tikras, kad mygote juos kaip įmanydamas. Prasti reikalai, pone Frostai. Jaučiu, kad važiuodamas tik tuščiai gaiščiau laiką. Taigi taip ir bus.

– Ne! Aš prašau!..

– Yra dar viena svarbi detalė. Man visada mokami labai dideli honorarai.

Frostas susigūžė krėsle.

– Aš esu apie tai girdėjęs, tačiau tikiuosi, kad įstengsiu jums sumokėti. Jau dvejus metus esu įvairiausių pramoginių renginių prodiuseris, pradedant nuo madų demonstravimo ir baigiant miuziklais. Iki šiol išlaidų būdavo daugiau negu pajamų. Išleidau nemažai savo tėvo pinigų, bet pagaliau aptikau aukso gyslą... Jūs nematėte Brodvėjuje „Pusryčių susišaudymo metu“? O, tai hitas! Ir dar koks!

– Manęs miuziklai nejaudina, – kratėsi Vulfas. – Pasakykite aiškiai ir suprantamai: ko norite pasiekti, ištyręs Molės Luok mirtį?

– Aš noriu... – lankytojui ėmė perštėti gerklė. – Jeigu sužinosite, kaip ten pateko nuodų, ir padėsite man...

– Kalbėkite aiškiau...

– Aš nerimauju dėl savo pusseserės. Tai mano orto-

pusseserė. Taip, mano dėdės duktė. Ji taip pat ten, toje firmoje, kurioje įvyko žmogžudystė...

– Kas gi jums, pone Frostai? Vos prakalbome konkrečiai, jūs lemenate ir mikčiojate, – kandžiai tarė Vulfas. – Teikitės suimti save į rankas.

– Taip, taip, žinoma... Aš, Luelinas Frostas, noriu nusamdyti jus ir apmokėti jums už darbą – suprantama, ne beprotiškomis kainomis, – kad jūs pirmiausiai nustatytumėte, kaip saldainių dėžutėje atsirado nuodų ir kas įdėjo jų į saldainius, antra, įtikintumėte mano pusseserę Eleną – o ji labai užsispyrusi, tokia pat, kaip ir jūs, – išeiti iš Maknairo firmos, nes tai itin pavojinga vieta. Taigi jūsų honorarą sudarys dvi dalys. Gali būti ir taip, kad įstengsite užsidirbti tik vieną dalį: byla iš tikrųjų nėra lengva. Na, jeigu jums pavyks palaužti Elenos priešinimąsi ir ji apleis firmą, aš pasirašysiu čekį ir nereikalausiu aiškintis Molės Louk mirties aplinkybių. Tik nemanykite, kad Eleną jums pavyks lengvai perkalbėti: jos neišgąsdinsit. Ji nėra marionetė, jos nepatampysi už virvučių, o jei kas ir gali paveikti mano pusseserę, tai tik Maknairas. Elena tiesiog kvailai ištikima „dėdei Boidui" – taip ji vadina jį. Žinokite, kad Maknairas – senas Elenos motinos, Kalidės Frost, mano tetos Kelės, bičiulis. Ten dar painiojasi Hubertas, kad jį kur galas. Tai toks galvijas... Kas yra, pone Vulfai? Jūs norite išeiti?

Frosto akys suapvalėjo iš nuostabos: jis stebėjo procesą, kaip sunkus kūnas kėlėsi, išsilaisvindamas iš krėslo glėbio. Bet štai Vulfas žengė iš užstalės ir neįtikėtinai gracingai stengėsi jo išsilenkti.

– Pone Frostai, gausite palaukti šeštos valandos, jei visas smulkmenas norėsite papasakoti būtinai man. Nuo ketvirtos iki šeštos aš leidžiu laiką savo oranžerijoje. Bet gal pasitenkintumėte pašnekesiu su mano padėjėju – detektyvu ponu Gudvinu?

– Bet jūs atvažiuosite į „Boiden Maknair inkorporeited"? – tarė Frostas, jo balsas virpėjo.

Vulfas lėtai kaip sunkiai pakrautas garvežys pasisuko.

– Atvažiuosiu. Atvažiuosiu, velniai jus rautų! Bet

žinokit: jeigu tame laiške, – jis dūrė pirštu į stalą, ant kurio buvo padėtas prašymas, – būtų buvęs Alekso Martino parašas, būčiau bematant išgrūdęs jus, o laišką išmetęs į šiukšliadėžę. Martinas – ne vien šarlatanas. Tai, kaip jis elgiasi su orchidėjomis, – šventvagystė. Užuot tyręs, ko joms reikia ir rūpestingai prižiūrėjęs gėles, tas turčius verčiau pakeičia užskurdusius augalus naujais, ką tik nupirktais! To negalima pateisinti.

Pasisukęs į duris, jau eidamas tarstelėjo man:

– Rytoj dvyliktą valandą mes važiuojame pas poną Maknairą. Perspėk jį.

Frostas dar mėgino kažką aiškinti, bet Vulfas nebesiklausydamas jo išėjo. Netrukus mudu išgirdome, kaip sugirgždėjo liftas, keldamas šeimininką į trečiąjį aukštą, į oranžeriją.

Jaunuolio veidą išmušė raudonos dėmės; nežinia, kas tai buvo: džiaugsmo ar apmaudo raudonis. Pečiai suglebo, bet akys karštligiškai blizgėjo. Regis, klientas dar nežinojo, kaip vertinti savo vizitą, kokį ženklą rašyti – pliusą ar minusą. Pagaliau aš kaip reikiant vaikiną nužvelgiau.

Gražius pasigarbanojusius šviesiai kaštoninius plaukus Luelinas Frostas šukavosi aukštyn, atidengdamas aukštą giedrą kaktą. Frostą būtų galima vadinti simpatišku, jei ne ta didelė nosis ir sunkokas buldogiškas apatinis žandikaulis.

– Dėkui, pone Gudvinai, – pasakė jis atsikvėpdamas. – Jeigu ne jūs, būčiau visai įklimpęs. Kaip gerai, kad patarėte man nevažiuoti pas Aleksą Martiną. Gerai būčiau pasirodęs... Labai dėkui.

– Taip, pono Martino parašas būtų nubraukęs visus kitus, – miktelėjau aš ir pridūriau, darydamas užuominą: – Bet juk jūs pats sugalvojote, kad reikia šauktis orchidėjų specialistų pagalbos, ar ne?

– Ak, taip. Nesirūpinkit, aš jūsų neišduosiu. Padarėte man didelę paslaugą...

– Nereikia dėkoti. Aš paisiau savo interesų. Nusibodo sėdėti nieko neveikiant. Tris mėnesius rankas sudėjęs!.. Pavargau...

Triuką su parašais sugalvojau išgirdęs vieną įdomų pokalbį telefonu. Vulfas šnekėjosi su Vinoldu Gliukneriu – tuo, kuris pirmasis pasirašė po Frosto tekstu. Neseniai iš vieno labiausiai patyrusių tiekėjų Gliukneris buvo gavęs pargabentus iš Indonezijos keturis rečiausios rausvos orchidėjos – celogina pandurata – šakniagumbius. Vulfas įsigeidė nusipirkti du šakniagumbius. Ir ne šiaip sau įsigeidė, o iš proto kraustėsi. Gliukneris paniekinamai prunkštelėjo, išgirdęs jo pasiūlymą. Manau, kad priklausomybė nuo seno šikniaus Gliuknerio galiausiai ir paveikė Vulfą, priversdama sutikti su rytdienos kelione: Vulfas negalėjo nepaisyti žmogaus, nuo kurio priklausė, ar jo kolekcijoje atsiras nauja „žvaigždė". O dėl paties Gliuknerio... Toks gobšuolis vargu ar išsiskirs su šakniagumbiais net ir tada, jeigu Vulfas jo prašomas išaiškins tuziną žmogžudysčių. Taip galvodamas ir įpyliau alyvos į ugnį.

Frostas viso to nežinojo, o aš ir nesirengiau pasakoti lankytojui, kas dedasi mūsų namuose.

– Ir dar, pone Frostai, – tariau pasiimdamas bloknotą ir pieštuką, – aš norėčiau paeksperimentuoti, atleiskite, kiek arklio jėgų gali išjudinti šefą iš vietos... Jūs pasirengęs?

– O'kei.

– Pradedam. Papasakokit apie Molės Louk mirtį, tik kuo smulkiau.

2 SKYRIUS

Kitą rytą pasipūtęs, suirzęs, piktas, šaliku apmuturiuotas Niro Vulfas, be perstojo maukšlindamas ant ausų juodą fetrinę neįtikėtino dydžio skrybėlę pasibaisėtinai plačiais kraštais, kaip neregys stuksendamas lazdele į laiptų pakopas, žengė į savo namų priemenę ir leidosi kelionėn – arba, pasak jo paties, „šoko į katilą".

Tądien pasitaikė malonus rytas: saulė nesvilino, tik glostė, ir į mus dvelkė lengvutis pavasario vėjelis, neleisdamas nė menkiausiai dulkelei nukristi ant mūsų didžiai

svarbių asmenų. Tačiau sėsdamasis į automobilį Vulfas raukėsi ir pūkštė. Atsargiai pavažiavau tolyn nuo senovinio iš akmenų sumūryto mūsų namo ir nedideliu greičiu pasukau į Penkiasdešimt antrąją gatvę, prie Maknairo kontoros. Viskas klostėsi neblogai, kol automobilio ratas Penktojoje aveniu nepataikė į gilią duobę – matyt, kažkas išrausė kelią rengdamasis medžioti mamutus. Deja, nukentėjo ne mamutas, o Vulfas – jį smarkiai krestelėjo. Galima tvirtinti, kad medžioklė baigėsi sėkmingai. Sąžiningai prisipažinsiu: gavau smarkiai suktelėti vairą, kad suteikčiau šefui tą pramogą.

Dirstelėjau atgal. Vulfas raukėsi – jo veidas ribėjo tartum vandens paviršius.

– Atleiskite, sere, – pasakiau, kad kaip nors sušvelninčiau eismo įvykį.

Vulfas nieko neatsakė.

Sukaliodamas vairą, perkračiau galvoje viską, ką Luelinas Frostas pasakojo apie „Boiden Maknair inkorporeited" ir ką vakare aptarėme mudu su Vulfu. Firma buvo itin respektabili. Dėl jos reputacijos Maknairas ir visi kiti drebėjo labiau nei griežta mamytė dėl savo dukters nekaltybės.

Frostas jau lūkuriavo mūsų prie įėjimo į pastatą.

Eidamas pirmuoju aukštu, atkreipiau dėmesį į brangiai atsieinantį pardavėjų–konsultančių drabužių kuklumą. Jos sumaniai įkalbinėjo pinigingas poniutes pirkti vieną ar kitą daiktą, kainuojantį, kaip viena ausim nugirdau, šimtų šimtus dolerių. Viena pirkėja apžiūrinėjo puošnų manekenės demonstruojamą chalatą: lyg karališką mantiją, lyg japonišką kimono. Pardavėja aiškino, kad „chalatėlis" pasiūtas iš rankomis siuvinėto audeklo, jo lekalus sukūręs patsai Maknairas. Paskui ji pasakė kainą – tai buvo astronominė suma. Ir aš pamaniau: „Štai kada ima irti šeimos! Vargšas vyras..."

Liftas pakėlė mus į antrąjį aukštą, kur pardavėjų ir pirkėjų nebuvo, užtat lyg blizgančios plonutės žuvys pro šalį plaukė lieknos ilgakojės manekenės. Erdvus koridorius buvo pristatytas vazų su gėlėmis. Į koridorių išėjo

plačios kabinetų ir siuvyklų durys, apmuštos raudonmedžiu, ant durų puikavosi graviūros. Viskas rodė, kad Maknairo firma čia įsikūrusi amžiams...

Frostas įvedė mus į didelį šviesų kambarį, išklotą rytietiškais kilimais, vaizduojančiais drakonus. Baldai – sofos ir foteliai, apmušti šviesiai rudu šilkišku audeklu, – atrodė lyg smėlio salelės tame egzotiškame rojuje. Ant plonyčių kojyčių stirksojo aukštos paauksuotos peleninės.

Kai mano akys apsiprato su spalvų gausa, pastebėjau ant sofos, prie tolimiausios sienos, sėdinčias dvi deives: blondinę ir šatenę. Abi – tikras žavumėlis. Blondinė buvo klasikinių veido bruožų, na, ir, žinoma, žydrų akių, rausvos odos su švelniai pasklidusiu per visus skruostus raudoniu. Šatenė buvo kiek prastesnė, bet taip pat akinama. Pirmoji galėjo pasiekti pergalę konkurse „Mis Visata“, antroji – „Mis Galaktika“. Žodžiu, kumelaitės kaip reikiant.

Merginos žiūrėjo į mus ir supratusios, kad mes su Vulfu jas pastebėjome, linktelėjo dailutėmis galvytėmis. Šatenė pasisveikino su Frostu.

– Labas, Lu.

– Labas, Elena, – atsakė jis.

Mes perėjome per kambarį, ir Frostas išvedė mus į gretutinį kabinetą, kuris vedė dar į kitą koridorių. Tyliai pasakiau Vulfui:

– Ar matėte tuos du „pumpurėlius“ ant sofos? Na, kaip? Turėtume dažniau čia užsukti!

Orchidėjų specialistas burbtelėjo kažką nesuprantama.

Sustojome priešais tvirtas ąžuolines duris. Frostas pasibeldė, atidarė duris ir praleido mus į priekį. Tai buvo paties boso, Boideno Maknairo, kabinetas. Iš pirmo žvilgsnio galėjo pasirodyti, kad čia maža prabangos, tačiau netrukus jau būdavo akivaizdu, jog šeimininkas siekia visai kitokio įvaizdžio – jis esąs ne tiek turtingas, kiek patikimas žmogus. Viskas čia buvo geros kokybės, iš tikrųjų gražu, nors ir neiššaukiama. Lankytojas turėjo susidaryti įspūdį apie poną Maknairą kaip apie labai pasitikintį savimi žmogų. Tiek geltono aksomo portjeros,

tiek baldai, net rašalinė ant stalo elegantišku masyvumu pabrėžė firmos solidumą.

Frostas pristatė mus:

– Ponas Niro Vulfas. Ponas Arčis Gudvinas. Ponas Maknairas.

Kabineto šeimininkas atsistojo, žengė iš už stalo ir tiesdamas paspausti mums ranką gižiai pasakė:

– Labai malonu. Prašom sėsti, džentelmenai. Lu, pristumk štai tą fotelį arčiau.

Matydamas, jog Frostas bogina kažkokį visai jam netinkamą baldą ir tuojau ims sodinti, Vulfas visiškai įdūko ir ėmė gręžtis link durų. Supratau, kad viso sumanymo sėkmė dabar – mano rankose, pribėgau prie Maknairo krėslo ir griebęs jį ėmiau tempti Vulfui. Visi trys – Vulfas, Maknairas ir Frostas – apmirė. Net ir pats nesitikėjau, kad galiu būti toks akiplėša.

– Pone Maknairai, tikiuosi, kad neprieštaraujate, na, ir puiku, – sutarškėjau kiek galėdamas skubiau. – Jūsų gražūs baldai, bet sėdynės velnioniškai mažos. Ponas Vulfas visuomenėje turi svorį...

Taip kalbėdamas aš jau pastūmiau krėslą tiesiai Vulfui po užpakaliu. Vulfas neskubėjo sėstis. Bet ir nėjo lauk. Maknairas vis dar negalėjo atsipeikėti iš nuostabos. Tuomet pastačiau jo paties krėslo vietoje kitą – iš tų, stovėjusių pasienyje, ir laikydamas, jog savo misiją atlikau, klestelėjau greta Frosto.

Pagaliau Maknairas suvokė, kad į jo kabinetą įsiveržė stichija, vardu „Niro Vulfas ir jo padėjėjas“, ir užvirė lygiai kaip ir mano šefas.

– Lu, juk tu žinai, koks brangus mano laikas, – dusliai pasakė jis įsmeigęs į mūsų klientą piktą žvilgsnį. – Ar perspėjai tuos džentelmenus, kad aš galiu skirti jiems tik ketvirtį valandos? Penkiolika minučių! Ne daugiau.

Frostas susijaudinęs pašoko.

– Tikriausiai penkiolikos minučių bus mažoka, – išlemeno jis, jausdamas, jog visos jo pastangos virs plėnimis, ir Vulfas labai patenkintas išvažiuos namo.

– Bet aš labai užimtas! – pakėlė balsą Maknairas. – Ir nesuprantu, apie ką čia kalbėtis. Aš nieko nežinau.

Jis atsisėdo į mano pakištąjį kėslą ir ėmė skubiai kilnoti popieriukus ant stalo. Paskui dirstelėjo į laikrodį ir kreipdamasis į Vulfą pasakė:

– Šiandien man labai sunki diena. Manau, kad per penkiolika minučių jūs viską išsiklausite.

Vulfas stovėjo lyg koks paminklas. Pagaliau pravėrė burną ir jis.

– Per dvi valandas. Man reikia, kad tai bylai skirtumėt dvi valandas, o gal ir daugiau.

– O ne! – pasiuto Maknairas. – Aš toks užimtas, o jūs norite neįmanomo. Penkiolika minučių.

– Na, ką gi...

Vulfas priėjo prie stalo ir pasviro virš Maknairo, žvelgdamas į jį iš viršaus. Maknairas pagūžčiojo lyg jam būtų ledo už apykaklės užkišę.

– Dievas mato, kad nenorėjau pas jus važiuoti, – tarė Vulfas. – Ir nebūčiau važiavęs, jeigu ne ponas Frostas su savo fantastiškais gebėjimais net mirusius išjudinti. Užtat dabar aš žinau, ką daryti. Grįžęs namo, tuojau pat paskambinsiu inspektoriui Kremeriui iš policijos valdybos. Juk pažįstate inspektorių? Jis oficialiai tiria vienos jūsų tarnautojos mirties aplinkybes. Mano prašomas inspektorius, suinteresuotas bylos tyrimu, atgabens man į kontorą visus, su kuriais manysiu esant reikalinga pasikalbėti, – taigi ir jus. Ir sugaišite kur kas ilgiau negu dvi valandas. Taigi.

Vulfas pasisuko ir žengė prie durų. Mudu su Frostu puolėme paskui jį. Jau prie durų mus sulaikė Maknairo šūksmas.

– Palaukite! Jūs ne taip viską supratote! Geriau ramiai pasikalbėkim.

Vulfas palaikė paspaudęs durų rankeną ir neskubėdamas atsisuko, ketindamas pasiklausyti, ką dabar užgiedos Maknairas.

O šis išsitraukė iš kišenės nosinę ir nusišluostė išprakaitavusią kaktą.

– Iš kur jūs ištraukėte, kad aš nenoriu padėti tirti

bylos? Labai noriu. Bet ponas Kremeris negali priversti manęs duoti parodymus, juolab nėra pagrindo gaišinti manęs jūsų kontoroje neribotą laiką. Aš jau šnekėjausi su inspektoriumi ir atsakiau į jo klausimus... Ponai, kodėl jūs stovite? Sėskitės, – ir Maknairas staigiu rankos mostu parodė į kėdes. – Taip, mažylė Molė nunuodyta... Patikėkit, aš labai sielvartauju... Tokia dėmė mūsų reputacijai... Ir labiausiai netinkamu laiku! Kalbu apie pavasario kolekcijos demonstravimą, aš beveik nebūnu namie, dirbu nuo ankstaus ryto iki gūdžios nakties... Žinoma, tai Lu užvirė košę, – jis priekaištingai dėbtelėjo Frosto pusėn. – Policija žino, kad aš čia niekuo dėtas. Esu tikras, kad ir jūs tuo greit įsitikinsite. Inspektorius Kremeris ne sykį kartojo man, kad ši žmogžudystė – nepriekaištingiausia iš visų, kurias jam yra tekę regėti. Nesuprantu, kodėl tu, Lu, įsikalei sau į galvą, kad... Juk tai kvaila! Ponas Vulfas nepadės tau pašalinti Elenos iš firmos, taip ir žinok!.. Tiesa, tai ne mano reikalas. Nagi, sėskitės! Aš negaliu šitaip šnekėtis.

Vulfas lėtai žengė prie krėslo ir ėmęsis visų atsargumo priemonių atsisėdo. Į Maknairą jis nežiūrėjo. Aš irgi širdau ant kabineto šeimininko: galėjo būti mandagesnis. Vėpsodamas, kaip mes sėdamės, Maknairas parėmė skruostą ranka, lyg duodamas suprasti neketinąs rodyti svetingumo.

Atmosfera buvo įtempta.

Visi tylėjome. Mėgindamas gelbėti situaciją, Frostas pradėjo kartoti visiems žinomus faktus, susijusius su žmogžudyste. Maknairas vėl nusibraukė prakaitą nuo kaktos; atitraukęs viršutinį stalčių, dirstelėjo į jį, sumurmėjo panosėje: „Kurgi, po velnių, tas aspirinas?“ Rado plastmasinę tūtelę, atsuko dangtelį, iškratė dvi baltas tabletes – iš tų, kurios lengvai nuslysta į skrandį – ir įsipylęs į stiklinę vandens iš dailaus grafino užgėrė vaistus. Pastebėjęs mane smalsiai žiūrint, jis pasakė:

– Tas aspirinas taip prastai veikia! Man be perstojo skauda galvą. Baigiu jau antrą pakelį, ir jokio efekto. Pamatysit, netrukus mano kontoroje bus antras lavonas. Mano.

Ir pasitrynė smilkinius pirštų galiukais.

Į duris pasibeldė, ir tarpduryje išdygo pupytė juoda suknele su ganėtina iškirpte, užsibaigiančia smulkių baltų sagučių punktyru.

– Atleiskite, pone Maknairai, – išmuštruotu balsu tarė ji. – Aš dėl 12–41 modelio. Kaip manote, ar verta jį siūti iš škotiškojo audinio? Dryžuotą kašmyrą mes jau pabandėme. Jei pamenate, sustojome prie mėlynos pintinės apdailos juostelės. O škotiškasis audinys visiškai imituoja tą koloritą.

Nuo tų tauškalų man žandikaulis vos neatkaro.

Maknairui galvą, matyt, iš tikrųjų labai gėlė, nes jis paklausė:

– Apie ką jūs kalbate?

– Apie 12–41 modelį...

– Iš kolekcijos? Ne, nelieskite jo, ponia Lamont. Tegu būna kašmyras. Škotiškas audinys jį suvulgarins.

– Bet ponia Frost ir nori škotiškojo audinio!

– Argi ponia Frost yra čia?

– Taip. Su ja dirba Džekė ir Mirna. Ponia jau užsisakė du kostiumus pailgintu liemeniu, ji taip džiaugiasi jais.

Tikriausiai ponia Lamont užpylė balzamo ant Maknairo širdies, nes jis staiga tiesiog pražydo.

– Pasakykite poniai Frost, kad aš būtinai noriu pamatyti ją, – pasakė Maknairas. – Paprašykite, kad ji palauktų manęs. Aš greit atsilaisvinsiu.

– O ką pasakyti dėl 12–41 modelio?

– Padarykite viską pagal jos skonį.

– Bet kaina...

– Reikia parengti naują kalkuliaciją.

Ponia Lamont linktelėjo ir išėjo. Maknairas vėl nekantriai pažvelgė į laikrodį.

– Dešimt minučių aš dar turiu, – garsiai tarė jis, išblaškydamas visas abejones, ar teiksis praleisti mūsų draugijoje visą dieną.

– Pamirškit savo laikrodį, – patarė Vulfas. – Ir taip labai nesinervinkit.

– Aš? Nervinuosi? – pakraipė pečius Maknairas.

– Jūsų amatas nelengvas – rengti įnoringas moteris... – tarė Vulfas, ir jo balse aš išgirdau užuojautą. – Geriau kalbėkim apie panelės Louk mirtį. Ar galite ką nors pridurti prie to, ką pasakėte inspektoriui Kremeriui? Jūsų parodymus aš perskaičiau. Ar yra kas nauja? Ar prisiminėte kokią nors smulkmeną?

– Ne.

Maknairas palingavo galvą, išsiėmė iš stalčiaus aspirino tūtelę, pažvelgė į ją, atsiduso ir įmetė atgal.

Vulfas nesiliovė:

– Tuomet kitas klausimas: ar rastumėt man kambarį savo kontoroje? Noriu pasišnekėti su jūsų tarnautojais ramioje aplinkoje. Pirmiausia mane domina šie asmenys: Elena Frost, Telma Mitčel, ponia Lamont...

– Kas dar? – įtariai paklausė Maknairas.

– Perenas Hubertas.

– Ką?! – pašoko firmos savininkas. – Kodėl ieškote Huberto pas mane?

– Paminėjau jį šiaip sau, dėl visa ko. Jūs negalite neigti, kad Hubertas pas jus lankosi. Jis buvo čia tą dieną, kai mirė panelė Louk.

– Tą dieną buvo daug lankytojų: mes demonstravome keletą perspektyvių modelių. Tokios parodos visada patraukia publiką... Regis, ir Hubertas buvo. Kas čia tokio?

– Nieko.

– Jei su merginomis kalbėsitės neilgai, galite pasinaudoti šiuo kabinetu, o aš nusileisiu pas ponią Frost. Jūs jau supratote, kad ji manęs laukia.

– Ne, jūsų kabinetas man netinka, – ilgai negalvojęs atsakė Vulfas. – Mane tenkintų mažesnė patalpa.

Laikydamas, jog pašnekesys baigtas, Maknairas pakilo ir dėbtelėjo į Frostą.

– Surask tuščią kostiuminę ir palydėk ten ponus seklius. O aš perspėsiu ponią Lamont.

– O ne. Iš pradžių noriu pasikalbėti su panele Elena Frost ir panele Telma Mitčel, – įsikišo Vulfas.

– Bet jos dabar gal demonstruoja modelius...

– Aš palauksiu, – romiai pasakė Vulfas.

– Lu, surask merginas, – suirzęs paliepė Maknairas, vėl nusišluostė kaktą nosine ir išskubėjo pro duris.

Vos jam išėjus, Vulfas papylė ant Luelino Frosto galvos visą keiksmažodžių srautą, kaltindamas jį kone visomis mirtinomis nuodėmėmis. Frostas mėgino gintis, primindamas ketinęs sumokėti Vulfui už darbą, o šis atrėžęs, jog Frostas turėjęs perspėti jį, koks bjaurybė tas Maknairas.

– Na, ko stypsote? – krioktelėjo jis. – Kur ta jūsų kostiuminė?

– Eime, sere, – Frostas atrodė visai nusmurgęs.

Žengėme į koridorių, ir Frostas bematant rado laisvą patalpą. Kostiuminės sienos buvo išmuštos kažkokia garsą izoliuojančia medžiaga, ant jų buvo pakabinta žmogaus ūgio veidrodžių. Pastatytas stalas. Trys gražios aukštos kėdutės lenktomis kojytėmis įvarė Vulfui įsiūtį, o vienintelis vis ta pačia šviesiai ruda šilkiška medžiaga apmuštas fotelis – idiosinkrazijos priepuolį.

– Kokia šlykštynė, – iškošė jis pro dantis. – Atviras pasityčiojimas. Juk visi žino, kad aš negalėsiu patalpinti savo... savo...

Mane staiga pagavo toks juokas, kad vos neprunkštelėjau.

– Tuojau viskas bus sutvarkyta, – pasakiau aš ir puoliau laukan, kad, Dieve gink, nenusikvatočiau.

Išboginau iš Maknairo kabineto boso krėslą, kuriame Vulfas jau buvo spėjęs apsiprasti, ir iškilmingai įnešiau jį į kostiuminę. Kol manęs nebuvo, įvyko šiokių tokių permainų: atėjo merginos. Blondinė ir šatenė sėdėjo apvijusios dailiomis kojomis aukštųjų kėdučių kojytes, rūkė cigaretes su ilgais kandikliais ir kratė pelenus į paauksuotas pelenines. Pastatęs krėslą prie stalo, išraiškingai dėbtelėjau į Vulfą.

– Nieko sau daikčiukas, ar ne? Gal pasiimti jį namo?

Vulfas atsisėdo ir, regis, bent kiek sušvelnėjo.

Vos tarpduryje šmėstelėjo buldogiškas Frosto žandikaulis, sukomandavau:

– Tris butelius šviesaus alaus, tik gyviau. Ir nepamirškit atšaldyti. Įsidėmėkite: nuo to priklauso daug kas, jeigu ne viskas, – ir parodžiau akimis į Vulfą.

Frostas sumišo.

– Ar rimtai kalbate?

– Rimtai.

Išėjau į koridorių ir nusitempiau Frostą.

– Prisiminkite, lygiai taip pat reagavote, kai patariau jums prašyti orchidėjų specialistų pagalbos. Todėl nesipūskite ir jei norite, kad Vulfas imtųsi darbo, gabenkit čionai alų.

Frostas gūžtelėjo pečiais ir nudūmė, o aš grįžau į kostiuminę ir įterpęs savo kėdę tarp „gėlyčių" atsisėdau. Man iš dešinės buvo blondinė, iš kairės – šatenė.Vulfas raukėsi, traukdamas pro šnerves orą, paskui nepatenkintas paklausė:

– Ar čia visada taip dvokia?

– Kvepia! – nusišypsojo blondinė. – Žinoma, parfumerija nėra brangių brangiausia, bet ir ne iš pigiosios. Tiesa, klystate, jei manote, kad tai – mūsų kvepalai. Mudvi su Elena darbe nesikvėpiname. Aromatas turi derėti prie drabužių, o mums kartais reikia pakeisti po tuziną apdarų per dieną. Juk kaskart nesimaudysi.

– Kaip jus vadina? – prisimerkė Vulfas. – Modeliais?

– Taip. Tiksliau – manekenėmis. Aš – Telma Mitčel.

– Tai jūs, vadinasi, Elena Frost, – Vulfas bent kiek suktelėjo savo stuomenį šatenės pusėn. – Kodėl jūs, panele Frost, čia dirbate? Man susidarė įspūdis, kad esate pakankamai turtinga ir galėtumėt gyventi be rūpesčių.

Giedrą Elenos kaktą užgulė šešėlis, ir tarp antakių įsirėžė vos pastebima raukšlelė.

– Mano pusbrolis sakė, kad jus domina Molės Louk mirtis, – atsakė ji su iššūkiu.

Vulfas atsargiai krustelėjo ir įsiklausė, ar viskas gerai. Krėslas net sugirgždėjo.

– Panele Frost, tikriausiai jums pasirodė, kad aš per daug smalsus. Bet apie visus viską žinoti – mano profesinė pareiga, – mandagiai pastebėjo Vulfas. – Aš –

detektyvas. Žmogui, kuris nežino, kur šuo pakastas, mano klausimai kartais atrodo betiksliai arba nederami. Tačiau tai klaida. Man nepaprastai daug pasako kiekviena, kartais visiškai nereikšminga detalė, smulkmena, net žodis, žvilgsnis ar mostas. Ar suprantate?

Merginos tylėjo. Iš peleninių aukštyn kilo melsvai pilki gestančių cigarečių dūmai. Niekas neberūkė.

Elena ryžosi nutraukti tylą:

– Jeigu ne Lu, nebūčiau čionai atėjusi. Jis maldavo, kad susitikčiau su jumis ir atsakyčiau į jūsų klausimus.

– Vadinasi, jeigu jūsų pusbrolis nebūtų prašęs, būtumėt ignoravusi mane? Taip? O kaipgi Molė Louk? Ar nemanote išduodanti jos atminimą? O juk Louk buvo jūsų bičiulė!

– Kam tie gražūs žodžiai, pone Vulfai? – santūriai atšovė Elena. – Policija jau pakankamai kaišiojo nosį į mūsų reikalus ir nuodugniai klausinėjo apie Molę. Todėl jokios išdavystės nėra, tai paprasčiausias nuovargis. O dėl Molės... – Elena sunkiai atsiduso. – Aš atsakysiu, tik paklauskit.

Staiga Vulfas visai pamiršo panelę Frost ir pasisuko į blondinę.

– Panele Mitčel, prisiminkit kovo 23-iąją, pirmadienį. Jūs ir panelė Frost pakilote liftu į šį aukštą, nuėjote koridoriumi, vedančiu į pono Maknairo kabinetą, užsukote į poilsio kambarį, esantį priešais boso kabinetą... Ar taip?

– Taip.

– Patalpoje nieko nebuvo, išskyrus panelę Louk. Taip?

– Kambarys skirtas specialiai manekenėms pailsėti. Visai teisingai. – Telma linktelėjo galvą.

– Ir... Kas buvo toliau, panele Mitčel? Aš klausau jūsų.

– Mes plepėjomės, – truktelėjo petuku blondinė.

– Apie ką?

– Apie parodą, klientus, skudurus... Paprasčiausi plepalai. Na, va... O paskui Molė išsiėmė dėžutę ir...

– Neskubėkit. Aš žinau: prieš išsiimdama dėžutę, panelė Louk kažką pasakė...

– Ji pasakė norinti pavaišinti mus.

– Prisiminkite pažodžiui.

– Bet praėjo jau visa savaitė! – blondinė priekaištingai pažvelgė į Vulfą. – Gerai jau, pamėginsiu prisiminti. Molė kyštelėjo ranką po paltu ir tarė... Berods taip ji pasakė: „Vos nepamiršau! Aš čia nukniaukiau vieną daikčiuką. Vaišinkitės, brangutės. Man tai buvo niekų darbas“. Ir išsitraukė iš po palto dėžutę.

– Koks tai buvo paltas?

– Jos pačios paltas. Jis buvo padėtas ant stalo.

– O kur tuo metu buvote jūs?

– Stovėjau greta Molės ir žiūrėjau į ją. Tiesa, aš pamiršau pasakyti, kad Molė sėdėjo ant stalo krašto.

– O kur buvo panelė Frost?

– Prie veidrodžio. Elena šukavosi.

Šatenė linktelėjo, patvirtindama draugės žodžius.

– Kas buvo vėliau? – neatlyžo Vulfas. – Papasakokit kuo smulkiausiai.

– Molė atkišo man dėžutę, aš ją atidariau ir sakau...

– Pala. Ar dėžutė buvo užklijuota? Įpakuota celofane? Perrišta kaspinėliu?

– Ne, nei kaspinėlio, nei pakuotės nebuvo.

– Ar anksčiau ji jau buvo atidaryta?

– Nežinau. Nukėliau dangtelį, pasižiūrėjau ir sakau: „Iš kur tokia prabanga? Du svarai nuostabiausio asorti! Kur tu juos gavai?“ O Molė atsako: „Nukniaukiau! Skanumėlis – pirštelius laižysi“. Tada Molė pasiūlė Elenai paragauti saldainių.

– O kokiais žodžiais?

– Jeigu galėčiau prisiminti! Lyg ir: „Imk, Elena“. Bet Elena atsisakė.

– Kokiais žodžiais?

– Pats jos paklauskite, – purkštelėjo Telma.

– Pažodžiui neprisimenu, – greitai atsakė Šatenė. – Pamenu tik tiek, kad prieš tai užkandau ir buvau soti.

Blondinė tęsė:

– Paskui mudvi su Mole paėmėme po saldainį...

Vulfas mostu sustabdė ją.

– Kieno rankose buvo dėžutę? Jūsų?

– Taip. Molė atidavė ją man, bet jau Elenai atsisakius.

– O panelė Frost neėmė dėžutės?

– Ne jau, ne! Koks jūs... – ji vos neleptelėjo „bukagalvis“. – Elena net nepažiūrėjo į saldainius.

– O kas per saldainiai ten buvo?

– Oi! Iš tų saldumynų, kuriuos ne kasdien valgai. Cukruoti vaisiai, šokoladu aplieti riešutai, marcipanai, saldainiai su įdaru, maži šokoladukai... Vienu žodžiu, asorti. Ir toks kvapas! Braškių, vanilės, migdolų... Aš iškart pasiėmiau cukruoto ananaso gabalėlį, Molė taip pat kažkokį saldainį. Prakando jį ir sako: „Koks pikantiškas skonis! Bet man netgi patinka. Mėgstu karstelėjusį saldumą“.

– Taip ir pasakė?

– Taip. Sukramtė saldainį ir nurijo. O tada... O Dieve! Ji persikreipė, ir...

Telma užsidengė veidą rankomis ir ėmė kratyti galvą. Vulfas net riktelėjo:

– Panele Mitčel, prašom be isterijos. Taigi...

– Taip, taip... Aš... pasiėmiau dar vieną saldainį – cukruotą slyvą, o Molė staiga sako: „Jaučiu burnoje kažkokį keistą skonį... Niekada taip nėra buvę...“ Ir tuomet...

Atsidarė durys ir įėjo Luelinas Frostas alumi nešinas. Tiksliau, alų, stiklinę ir atidariklį jis nešėsi pakete, kurį ir pastatė ant stalo. Akimirksniu atkimšau vieną butelį ir pripyliau stiklinę. Vulfas įtariai ją pačiupinėjo:

– Per šaltas alus. Šreineriškis?

Išgėrė vis dėlto.

Tuo tarpu Elena Frost rėžė pusbroliui pamokslą:

– Sakei, kad tavo detektyvui labai reikia mano pagalbos, bet iki šiol jis klausinėja, galima sakyti, vien Telmą, o į mane jokio dėmesio nekreipia. Ir dar nešioji jam alų!

Pasibjaurėjusi ji suraukė nosytę.

Frostas paglostė jos petį.

– Tai labai geras detektyvas, patikėk. Jis žino, ką daro.

Vulfas lengvai įveikė pirmąjį butelį, išsiėmė iš kišenės nosinę ir nusišluostė lūpas.

– Tęskim, panele Mitčel. Jūs minėjote, kad jūsų bičiulė pasakė, jog skonis keistas.

– Taip. Ir staiga sukriokė. Keistas garsas. Verčiau jau būtų rėkusi ar verkusi... Molė nusliuogė nuo stalo, susvyravo, griebėsi už kėdės... Jos veidas buvo toks baisus... kažkoks mėlynas... Paskui prasidėjo traukuliai. Ji žiūrėjo į mane, jos akyse mačiau baimę ir nuostabą. Suprantate, Molė nė žodžio negalėjo ištarti, ji negalėjo net kvėpuoti... Visa kratėsi – ir staiga kad griebs mane už plaukų... Ir...

– Ramiau, panele Mitčel.

Blondinę kone ištiko nervinis priepuolis.

– Molė griuvo, griuvau ir aš kartu su ja. Man labai skaudėjo, aš suklikau... Tai yra, klykiau ne iš skausmo, o iš baimės... Kai atbėgo žmonės, daktaras, plaukų kuokštą teko nukirpti. Ta sruoga taip ir liko Molės kumštyje.

– Jūs verkėte?

– Tada? Ne. Pravirkau tik vėlai naktį, kai įtampa atslūgo. O tuomet aš kažkodėl griebiau tą prakeiktą dėžutę ir prispaudžiau prie savęs. Man atrodė, jog pastatas sprogs, jeigu paleisiu dėžutę iš rankų. Taip ir laikiau ją, kol atėjo ponas Maknairas. Jam aš ir atidaviau saldainius. Molė... Ji gulėjo jau nebegyva.

– O kur buvo panelė Frost?

– Stovėjo prisiglaudusi prie sienos ir nejudėjo.

– Nieko nesakė?

– Ne. Bet jūs pats jos paklauskite... Sakykite, pone Vulfai, nuo ko numirė Molė? Laikraštyje parašyta apie nunuodijimą kažkokiais cianidais, o daktaras kalbėjo apie ciano vandenilio rūgštį.

Atsiliepė Lu Frostas.

– Iš esmės ciano vandenilio rūgštis ir cianidai yra tas pats. Nuodai lieka nuodais.

Vulfas subarė jį:

– Jūs trukdote man atidirbti už savo honorarą, pone Frostai! Sakykite, panele Mitčel, ar jūsų nepykino nuo tų dviejų saldainių?

– Ne. Bet atsikračiusi dėžutės aš iškart nuėjau į tualetą

ir... išploviau skrandį. Suprantate? Molė numirė faktiškai man matant. Nė įsivaizduoti negalėjau, kad nuodai gali veikti taip greitai. Ji net riktelėti nespėjo. Baisi mirtis...

Vulfas pats atkimšo antrą butelį, įsipylė alaus ir išgėrė.

– Dabar, panele Mitčel, norėčiau grįžti prie to momento, kai saldainių dėžutė dar nebuvo atvožta. Gerai pagalvokite, ar neteko matyti tos dėžutės anksčiau, prieš tai, kai ją parodė panelė Louk.

– Neteko matyti, – atvirai atsakė Telma.

– Kaip manote, iš kur Molė Louk paėmė tą dėžutę?

– Ji pasakė pati: nukniaukė.

Vulfas patylėjo ir kreipėsi į Eleną:

– Panele Frost, o kaip jūs manote? Iš kur nelaimingoji gavo dėžutę?

– Ji pavogė ją, argi neaišku?

– Ar norite pasakyti, kad Molė Louk buvo vagilė? Kleptomanė?

– Ne, mažiausiai norėčiau apkaltinti Molę vagiliavimu. Bet ji mėgo krėsti pokštus, mulkinti... Ji buvo linksmo būdo, ir visi atleisdavo jai šelmystes.

– Ar teko matyti dėžutę prieš panelei Louk ištraukiant ją iš po palto?

– Ne!

Vulfas dėjosi nepaprastai susidomėjęs stiklinės dugnu, šviečiančiu pro gėrimą. Baigė gerti alų, dar kartą dirstelėjo į stiklinę ir nukreipė žvilgsnį į blondinę.

– Kovo 23–iąją jūs pietavote su Mole Louk. Papasakokite apie tai.

Telma gerai tvardėsi ir dėjosi nepavargusi. O Elena elgėsi kitaip – čia vartė cigarečių pakelį, čia be jokio reikalo spragsėjo savo rankinuko užraktą: ji nervinosi.

– Priešpiečiai... – Telma atsiduso. – Buvo pirma valanda dienos. Mes žvėriškai išalkome. Nuo aštuntos valandos ryto vis ką nors matavomės, paskui prasidėjo madų demonstravimas, o mes nė aguonos grūdelio burnoje nebuvome turėjusios. Tarp pirmos ir antros valandos buvo pertrauka, ir mes nubėgome į vaistinę ant kampo. Ten visada švieži sumuštiniai... Suvalgėme po sumuštinį,

deserto ir skubėjome grįžti. Žinote, kartais demonstruojant reikia skubiai ką nors pakeisti... Mūsų galėjo pasigesti.

– Panelė Louk galėjo pavogti saldainių dėžutę ten, vaistinėje?

– Ne. Apie tai nė kalbos negali būti. Molė vaistinėje nieko neturėjo rankose, net piniginės. Už viską mokėjau aš.

– O ar nelemtoji dėžutė negalėjo kaip nors atsirasti jūsų rankinėje?

– Na, ką jūs čia kalbate? – pasipiktino Telma.

– Panelė Louk galėjo nukniaukti dėžutę kur nors pakeliui iš vaistinės į kontorą.

– Ne. Aš visą laiką buvau greta jos.

– Ji nebuvo išėjusi iš kontoros visą dieną? Na, jūsų priešpiečių neminėkim.

– Ne. Mes visada dirbome tą patį darbą. Demonstruoti madas baigėme pusę keturių. Molė užkopė čionai, į antrąjį aukštą, paskui pasikėlėme ir mudvi su Elena. Molę suradome poilsio kambaryje. O toliau jūs jau viską žinote.

– Taip, žinau. Molė suvalgė vieną saldainį ir numirė. Jūs suvalgėte du ir likote gyva.

Blondinė ilgu žvilgsniu nužvelgė Vulfą, bet nieko nepasakė.

– Gerai, – atsiduso šefas. – Lieka dar viena versija: panelė Louk atsinešė tą dėžutę anksti rytą.

– Vargu bau, – Telma skeptiškai pakraipė galvą. – Jau sakiau, kad tą dieną Molės rankos buvo tuščios, nei rankinės, nei piniginės. Į poilsio kambarį ne kartą buvome užbėgusios. Ten stalas be stalčių – nieko nepaslėpsi. Tiesa, mes pačios jau svarstėme tą klausimą: kur Molė galėjo gauti saldainių?

– Suprantu... Jūs jau viską apsvarstėte ir viską žinote: kas buvo ir ko nebuvo. Tai vadinama stereotipu: jūs dėstote man ne tikrąją istoriją, o tai, kaip įsivaizduojate ją, ir toks pasakojimas nieko vertas... Ne, ne, neįsižeiskite: taip elgiasi beveik visi. Todėl aš nelabai pasikliauju vadinamaisiais liudytojų parodymais ir dėl jų nevažiuoju į įvykio vietą! – Vulfas piktai dėbtelėjo į Frostą.

Tiek Telma, tiek Elena, tiek Lu pasijuto nesmagiai, tartum būtų kažkuo apkaltinti.

Vulfas griežtai nužvelgė visus buvusius patalpoje.

– Svarbiausias klausimas: kas atnešė asorti dėžutę? – grėsmingai pasakė jis. – Žmogus, prikimšęs saldumynus nuodų, lengvai galėjo paslėpti dėžutę. Kovo 23–ioji buvo šalta, vėjuota. Visi į modelių parodą atėjo su paltais. Lankytojų buvo daug, gal šimtas. Policija nustatė kiekvieno asmenybę ir kiekvieną apklausė, bet tuščiai. Niekas nežino, kaip asorti pakliuvo į panelės Louk rankas! Niekas nematė dėžutės iki pat tos akimirkos, kai jūs atvožėte ją! Jokios versijos, už kurios galima būtų užsikabinti!

Vulfas siekė stiklinės, pamatė, kad ji tuščia ir apmaudžiai krenkštelėjo. Paskui pažiūrėjo į Frostą.

– Na? Ar nesakiau jums? Ką čia peši! Jūs priversite šokti pagal savo dūdelę dar tuziną orchidėjų specialistų, tris tuzinus senatorių ir patį prezidentą. Jie pasirašys viską, ko norite, bet tai nieko neduos. Aš negaliu nustatyti, kas atnešė nuodų, o be šito pirmoji mūsų susitarimo dalis lieka neįvykdyta. Ir už antrąją dalį aš nieko neuždirbsiu. Jūsų pirmos eilės pusseserė Elena Frost net pažvelgti į mane nenori. Jai šleikštu nuo manęs kaip nuo mėšlo krūvos! – Vulfas užsimerkė, patylėjo ir nepakeldamas akių vokų tęsė: – Galiu griebtis nebent vienintelio dalyko: nustatyti, kurioje kontoros vietoje kiekvienas žmogus – turiu galvoje tarnautojus ir lankytojus – buvo kovo 23 dieną. Tuomet turėčiau pasišnekėti su visais buvusiais čia pirmadienį. Tačiau abejoju, ar tie žmonės ateitų į mano kontorą. Niekaip neatviliosi jų pas mane.

– Keista... – pasakė Frostas. – Labai keista. Man rekomendavo jus kaip puikų detektyvą, o jūs sakote, kad negalite išnarplioti paprasčiausios žmogžudystės.

Vulfas neužsiplieskė, kaip buvo tikėtasi, ir prasimerkęs atkimšo paskutinį butelį.

– Kas čia ypatinga, kad architektas, statantis rūmus, nemoka iškasti paprasčiausio griovio, – tarė Vulfas ir įsispoksojo į stiklinę. – O alus visai neblogas, dėkui... Be

reikalo jūs, pone Frostai, suabejojote mano gabumais. Tuojau pamatysite, kaip lengvai aš įrodysiu, kad panelė Louk buvo nunuodyta... Žinote, kas tai padarė? Na, kad ir panelė Mitčel.

Telma krūptelėjo.

– Pasakykite, panele Mitčel, ar daug saldainių valgote?

– Kas čia?.. Kaip jūs drįstate?.. – šūktelėjo blondinė.

– Drįstu. Na?..

Telma gūžtelėjo pečiais.

– Aš mėgstu saldumynus, bet šokoladą ir saldainius valgau labai atsargiai. Reikia saugoti figūrą.

– Ką iš saldumynų renkatės?

– Riešutus, razinas, cukruotus vaisius.

– Kokios spalvos buvo dėžutė, kurią jūs atidarėte kovo 23–iąją, pirmadienį?

– Tamsaus smėlio spalvos su paauksuotais pakraštėliais.

– Kas buvo parašyta viršelyje?

– „Asorti"... Ir dar kažkoks žodis.

– Ar negalėtumėt tiksliau? Kas konkrečiai buvo viršelyje?

Telma dėbsojo į Vulfą jau pastebimai suirzusi.

– Neprivalau prisiminti tokių smulkmenų.

– Tai ne smulkmenos. Iš pradžių jūs atvožiate dėžutę, imate cukruotus vaisius, paskui matote, kaip miršta draugė, suprantate, kad nuodai buvo saldainyje, kurį ji suvalgė, čiumpate dėžutę, laikote ją rankose... Niekada nepatikėsiu, kad neapžiūrėjote dėžutės!

– Jūs logiškai samprotaujate, bet tada, pirmadienį... Įsivaizduokit: Molė guli negyva, visi bėgioja, šūkauja, aš čiumpu dėžutę ir ieškau pono Maknairo, kad perduočiau jam saldainius, nors labiausiai norėčiau išeiti, pabėgti nuo to košmaro. Dėžutė degina man rankas! O jūs manote, kad turėjau vien iš moteriško smalsumo apžiūrėti tą daiktą kuo smulkiausiai?!

Vulfas pažvelgė į Frostą.

– Matote: iš panelės Mitčel žodžių galima padaryti dvi išvadas. Arba ji nekalta, arba meluoja, išsisukinėja,

slėpdama svarbų įkaltį. O dabar pasišnekėsim su jūsų pussesere. Panele Frost, ar jūs mėgstate saldumynus?

Šatenė neramiai pažvelgė į jaunuolį.

– Lu, man nemalonus tas pokalbis.

Frostas iškaito.

– Jūs bijotės manęs? – nelauktai tarė Vulfas. – Ar turite pagrindo bijoti? Štai panelė Mitčel atsakė į visus mano kausimus, jai nėra ko baimintis...

– Man taip pat. Ir aš atsakysiu į jūsų klausimą. Retkarčiais aš valgau saldainius, tačiau be galo atsargiai, kad nesustorėčiau.

– Kokius saldainius konkrečiai?

– Karameles.

– Vaisines?

– Visokias. Mėgstu ledinukus.

– Kur, kokioje parduotuvėje juos perkate?

– Karamelių man atsiunčia Lu. Jis ima tokias melsvas dėželes iš Karlačio. Užverčia mane jomis... Puę karamelių siunčiu jam atgal.

– Jūs labai mėgstate karameles?

– Labai.

– Kai jus vaišina saldainiais, jūs imate tik karameles?

– Jeigu aš noriu jų, taip.

– Kovo 23–iąją, pirmadienį, jūs daug dirbote, pavargote... Taip?

– Taip, žinoma.

– Bet kodėl atsisakėte karamelės, kai Molė Louk poilsio kambaryje pasiūlė jums pasivaišinti?

– Ten nebuvo karamelių... – pasakė Elena ir užsikirto: suprato išsitarusi. – Tai yra, aš taip pamaniau... Pamaniau, kad ten nėra mano mėgstamų saldainių, ir atsisakiau.

Vulfas dėjosi nieko nepastebėjęs.

– Panelė Mitčel nepasakė, kas buvo parašyta ant tos dėžutės dangtelio. Gal jūs pasakysite?

– Ne, aš nežinau.

– Teisingai: juk jūs šukavotės prieš veidrodį ir nežiūrėjote į dėžutę. Juk buvo taip?

– Taip...

Elena įsitvėrė abiem rankomis sėdynės ir įtemptai žiūrėjo į Vulfą.

– Panelė Mitčel, išvydusi, kas atsitiko Molei Louk, užvožė dėžutę ir ląikė prisispaudusi prie savęs, kol pasirodė ponas Maknairas. Vadinasi, į dėžutę pažiūrėti jūs negalėjote. Tiesa?

– Aš ir nepažiūrėjau...

– Vis dėlto aš klausiu jūsų dar kartą: panele Frost, ar jūs nežinote, kokie saldainiai buvo dėžutėje ir kokia buvo ta dėžutė?

– Nežinau. Nieko nežinau.

Pilkos išraiškingos Elenos akys buvo plačiai atmerktos.

Vulfas susipylė į stiklinę alaus likučius ir ilgai žiūrėjo, kaip slūgsta putos. Kambaryje viešpatavo nerami tyla: merginos bijojo net kvėptelėti. Visi žiūrėjome į Vulfą. O jis neskubiai nusišluostė burną nosine ir prisimerkęs pažvelgė į Lueliną Frostą.

– Žinote, pone Frostai, nė nesitikėjau: kai kas aiškėja. Jūsų pusseserė trupučiuką sumelavo, o už to mažyčio melo gali slypėti dideli nemalonumai. Pasak jos pačios, ji nežinojo, kas yra toje nelemtoje dėžutėje, kurią atsinešė panelė Louk. Bet prasitarė: dėžutėje nebuvo karamelių. Kokia išvada peršasi? Elena Frost buvo mačiusi tą dėžutę. Tą arba tokią pat! – ir Vulfo akys pergalingai blykstelėjo. – Štai kas yra dedukcijos metodas!

– Koks metodas? – užsiplieskė Frostas. – Velniai rautų, ką jūs čia šnekate?! Mano pusseserė... Ko norite iš jos?

Elenai taip pat knietėjo kažką pasakyti, bet ji susilaikė. Draugę užstojo Telma Mitčel:

– Pone Vulfai, Elena nemelavo jums, štai kaip. Juk ji netvirtino, jog dėžutėje nebuvo karamelės. Tiesiog ji taip spėjo...

– Gana, panele. Jūs rodote ištikimybę Frostams? O kaipgi vargšelė Molė Louk?.. Tiesa, Luelinas Frostas pasamdė mane, kad išnarpliočiau šį nusikaltimą.

– Ir jau gailiuosi! – subliuvo Frostas. – Užuot tyręs, darote velniai žino ką! Kamuojate niekuo nekaltas

merginas, apraizgote kažkokiais metodais, kaltinate... Kur einate? Sustokit! Aš dar ne viską pasakiau!

Vulfas atsistojo ir ramiai pasuko link durų.

Frostas pašoko ir nukūrė įkandin, bet aš laiku pakišau kojį, ir jis vos neišsitiesė paslikas.

– Kaip jūs drįstate? – iš pykčio Frostas vos neaptaškė manęs seilėmis.

– Nusiraminkit, sere, – gana šiurkščiai atsakiau aš ir stumtelėjau jį. – Kol kas pasėdėkit ant kėdutės.

Luelinas sugriežė dantimis ir klestelėjo į savo vietą. Vulfas buvo jau prie pat durų. Tuo metu kažkas pabeldė į duris, ir Vulfas pasitraukė į šalį, praleisdamas į kostiuminę ponią Lamont. Ji tebevilkėjo ta pačia juoda suknele su baltomis sagutėmis.

– Sere... – Moteris apžvelgė dalyvius ir mane palaikė svarbiausiuoju. – Prašom paleisti panelę Frost. Jai reikia matuotis drabužius. Kol jos nebus, aš galiu atsakyti į visus klausimus. Ponas Maknairas sakė, kad jūs norėjote pasikalbėti su manimi.

– Atleiskite, bet dabar man jūsų nereikia, – mandagiai tarė Vulfas. – Dėkui, ponia Lamont. Mes pasišnekėsim, bet vėliau. Arči, sumokėk ponui Frostui už alų. Manau, kad vieno dolerio pakaks.

Kol traukiau lauk piniginę ir krapščiau dolerį, Vulfas išėjo.

Elena sėdėjo balta kaip drobė. Telma labai ją užjautė, bet atrodė kur kas geriau. Lu Frostas įsiutęs kramtė lūpas. Padėjau banknotą ant stalo ir išėjau paskui Vulfą.

Jis stovėjo prie lifto.

– Berods, mes permokėjome, – pasakiau juokdamasis. – Trys buteliai nekainuoja brangiau kaip septyniasdešimt penkis centus.

– Tuomet įrašyk dvidešimt penkis centus Frosto sąskaiton, – visiškai rimtai atsakė Vulfas.

Pirmame aukšte buvo gausu žmonių. Ponas Maknairas šnekučiavosi su nebejauna, bet simpatiška moterimi, matyt, Elenos motina; tie patys plaukai, tik tamsesni, tokios pat formos akys, tik blankesnės. Ponia Frost buvo

žemėlesnė už dukterį. Atkakli lūpų linija rodė išdidų, nepriklausomą, tačiau bjauroką būdą.

Ant neaukštos pakylos pirmyn ir atgal vaikštinėjo deivė rudu paltu ir karakulio kepuraite. Į ją spoksojo kažkokios išsipusčiusios senės ir dvi moterys tokio amžiaus, kuris vadinamas elegantišku.

Prie išėjimo susidūrėme su vaikinu, kurio skruostą kirto randas.

– Sveikas, Perli.

Išvydęs Vulfą, Perlis papilko ir nustėro kaip įbestas. Paskui greitakalbe sumarmaliavo:

– Vajezusmarija...

Atsargiai išvairavau į kelią ir kol slinkome vėžlio greičiu, ketinau aptarti su Vulfu apsilankymą. Tačiau šefas sėdėjo nutaisęs neperprantamą veido išraišką ir tylėjo. Ėmiau traukti per dantį manekenes:

– Na, ir kaip jums tos orchidėjos? Kuriai veislei priskirtumėte blondinę? Katlea skinera, ar ne?

Vulfas nė mur mur. Tiesiog nėriausi iš kailio.

– O tas vaikinas su randu... Ar atpažinote jį? Inspektoriaus Kremerio padėjėjas seržantas Perlis Stebinsas. Žmogžudysčių tyrimo skyriuje nėra bjauresnio už jį tipo...

Tyla.

Ir tuomet supratau: Vulfas pakraupęs laukia, kada automobilio ratas pataikys į tą pačią duobę Penktojoje aveniu...

3 SKYRIUS

Stebukladarys kulinaras Fricas paruošė mums dešrelių su padažu iš dešimties žolelių. Tai buvo ne šiaip sau dešrelės. Retkarčiais jų Fricui atsiųsdavo iš Čapakos kažkoks šveicaras, mūsiškio virėjo, beje, taip pat kilusio iš Šveicarijos, bičiulis. Naminės dešrelės burnoje tirpo, ir buvau bebaigiąs jau antrą porciją, kai sučirškė telefonas.

Fricas pakėlė ragelį ir pasakė, kad skambina Luelinas Frostas, o kadangi aš susiraukiau ir pamataravau galvą, jis

tuojau pat paprašė Frostą paskambinti vėliau. Atkaklusis Frostas antrąkart paskambino jau geriant popietinę kavą. Pakilau iš užstalės ir nudūlinau į kabinetą prie telefono aparato.

Nieko neaiškindamas Frostas pasakė, kad jam būtina nedelsiant pasišnekėti su Vulfu. Atsakiau, kad Vulfas bus savo kabinete iki keturių, ir padėjau ragelį. Į virtuvę nebevertėjo grįžti, ir aš ėmiau tvarkyti popierius ant savo stalo.

Netrukus į kabinetą įžengė Vulfas. Dešrelės padarė stebuklą: tas hipopotamas buvo puikiausiai nusiteikęs. Tačiau aš žinojau, kaip greit štilį keičia audra, – tegu tik kas pradės lįsti prie šefo su savo problemomis. Vulfas norėjo papildyti sočių pietų suteiktą malonumą „sočiu" skaitymu ir dairėsi po knygų lentynas, bet nerado nieko, kas atitiktų nuotaiką. Tuomet jis ėmė apžiūrinėti Holbeino, Roselio, Diūrerio graviūrų reprodukcijas... Atsisėdęs prie stalo, trūktelėjo vieną stalčių, pasisėmė alaus butelių kamščių rieškučias ir kiek palenkęs galvą pradėjo statyti iš kamščių bokštelius.

– Vis dėlto padažui trūko baziliko, – paskelbė nuosprendį Vulfas. – Mūsų Frico skonis iškreiptas: jis mėgsta daugiau kartumo negu aštrumo, o aš – atvirkščiai. Reikia pasakyti jam, kad mažiau dėtų peletrūnų.

Norėjau pasakyti, jog mėgstu peletrūnus, bet prisiminęs, kad tuojau prisistatys Frostas, susilaikiau nekomentavęs.

– Velniai rautų! – atsiduso Vulfas, suskaičiavęs alaus butelių kamščius. – Savaitė tik prasideda, o aš jau viršijau normą keturiais buteliais. Plius trys buteliai, išgerti ne namie. Iš viso septyni.

– Tuojau atvyks klientas, – perspėjau aš Vulfą. – Jeigu ne paslaptis, kodėl užsipuolėte tą Eleną?

– Maknairo kontoroje blogas kvapas... Bet ne tai svarbu. Aplinkybės visai prirėmė mane, o tu juk žinai, ką daro žiurkė, įvyta į kertę: ji suranda būdą, kaip ištrūkti į laisvę. Taip ir aš... Frostas apgaule įtraukė mane į tą bylą... Klausyk, kaip bus juokinga, jeigu pirmąją honoraro dalį

užsidirbsiu pasodindamas Eleną Frost už grotų! Tiesą pasakius, taip aš įvykdau ir antrąją susitarimo dalį: pono Frosto pusseserė ilgam apleis Maknairo įstaigą... Atleisk, Arči, tai nerimta. Leidau sau pafantazuoti. Tiesiog man nepatinka žmogžudystės, kurios priklauso nuo lemtingo atsitiktinumo: Molė Louk mirė kvailai, be reikalo... Saldainis su nuodais akivaizdžiai buvo skirtas ne jai. Aš tai jaučiu.

– Bet kam gi? Ir kuo čia dėta pupytė Elena? Neįžvelgiu jokio ryšio. Niekas negalės apkaltinti jos netyčia nužudžius bičiulę.

– Žinoma, negalės! Ir kurių galų kaltinti! Mane domina kas kita: žiedas su briliantu ant panelės Frost piršto. Ar matei, kad toks pat briliantas puošia ir jos rankinuką?

– Pastebėjau. Ir manau, kad tai – jaunikio dovana.

– Visko gali būti... Šiaip ar taip, pati panelė Frost tų akmenukų nepirko. Ji būtų pasirinkusi ką nors kita. Patikėk, turiu uoslę tokiems dalykams. Elenos Frost išvaizda, jos manieros, tai, kaip ji rengiasi, laikosi, – trumpiau tariant, viskas rodo, kad „pupytė“, kaip tu ją pavadinai, anksčiau nesipuošė briliantais ir nemoka to daryti.

– Kas dar jums krito į akis?

– Maknairo priešinimasis. Priešiškumas, įtūžis... Juk ne kas kitas, o jis pasiuntė ponią Lamont atvesti Eleną Frost, kad išplėštų ją iš mano letenų. Maknairas pyksta ant Luelino Frosto, neslepia to, bet kodėl? Kokia katė jiems perbėgo kelią?

– Kas dar?

– Keistą žodelį pavartojo Luelinas Frostas: „ortopusseserė“. Ortopusbroliai – tai brolių arba seserų vaikai: jų tėvai turi būti tos pačios giminės – arba vyrai, arba moterys. Tokiais niuansais domisi antropologija. Graikiškai „orthos“ – tiesus, taisyklingas... Tiesioginiai pusbrolis su pussesere negali tuoktis, tuo tarpu krospusbroliai – brolio ir sesers vaikai – kartais gali. Kodėl Frostui žinomi tokie terminai? Galima spėti, kad jis bus specialiai domėjęsis tuo klausimu. O kodėl domėjosi? Ar

tik nenorėjo vesti savo pusseserės?.. Žinoma, visi tie samprotavimai labai nutolę nuo paieškų, kurios turėtų atskleisti kvailutės ilgapirštės manekenės mirties priežastį, bet toks jau mano mąstymas: kartais mįslės įminimo ieškau netikėčiausiuose kloduose, tamsiausiuose žmonių sielų užkampiuose... Pamenu, penkias valandas išsėdėjau šiame krėsle skaitinėdamas Polo Čapmeno knygas ir apgalvodamas jo personažų likimus. Rezultatas – atskleidžiau „Baimingųjų lygos" paslaptį... Taigi, Arči, nemanyk, jog išsisukinėju ir tauziju velniaižin ką, kad tik leisčiau savo organizmui sėkmingai suvirškinti pietus... Berods skambina. Štai ir Frostas.

Fricas išdygo ant kabineto slenksčio ir pranešė atėjus klientą.

– Gerai. Teįeina. O tu, Fricai, atnešk man alaus. Kaip paprastai. Tiesą pasakius, ne – tik du butelius.

Frostas įžengė energingais žingsniais ir iškart pasuko prie stalo, prie kurio rymojo Vulfas. Frosto lūpas iškreipė apmaudas, o akyse sustingo baimė. Svečias mikčiodamas skubiai prašneko, tartum bijodamas, kad Vulfas nurėš jam liežuvį nė neišklausęs pasiaiškinimo.

– Pone Vulfai, atleiskite... Man visai galvoje pasimaišė... Žinoma, galėjome apie viską pasikalbėti telefonu, bet pamaniau, jog jūs turite matyti mane atgailaujantį. Matyti, o ne girdėti. Jūs nepykstate?

Jis ištiesė paspausti ranką. Vulfas pasižiūrėjo į prakaituotą jo delną, paskui nukreipė žvilgsnį į Frosto veidą. Šis žaibiškai paslėpė ranką kišenėn ir išraudo.

– Elena buvo suerzinta ir suerzino mane. Aš kalbėjausi su ja... Suprantama, aš neturėjau kištis į jos reikalus, tačiau juk būtinai reikėjo kažką daryti! Nekreipkite dėmesio, jei kažką ne taip leptelėjau... Aš žinau, koks jūs žmogus, jūs sutikote nuvažiuoti tenai, o jums tai nebuvo lengva... Pamirškim visus nesutarimus... Sakykite, kiek aš turiu užmokėti, ir aš tuojau pat...

Jis nusišypsojo lygiai kaip būtų šypsojęsis galanterininkas, būdamas tikras, jog įstengė įkišti apgedusią arba užsigulėjusią prekę.

Vulfas žiūrėjo į jį nemirksėdamas.

– Sėskitės, pone Frostai.

– Gerai... Tuojau išrašysiu čekį... – Jis prisėdo ant sėdynės kraštelio, išsiėmė čekių knygutę, automatinį plunksnakotį ir pasirengė rašyti. – Kiek?

– Dešimt tūkstančių dolerių.

– Ką–ą?!

Jo žandikaulis atkaro.

– Dešimt tūkstančių, – pakartojo Vulfas. – Tiek kainuoja mano paslaugos. Penki tūkstančiai – už Molės Louk nužudymo atskleidimą, penki tūkstančiai už tai, kad ištraukčiau jūsų pusseserę Eleną Frost iš pridvisusios skylės, vadinamos „Maknairo kontora". Viskas pagal susitarimą. Galite iškart mokėti visą sumą. Arba palaukite, kol baigsiu tyrimą ir pateiksiu jums sąskaitą.

– Na, jūs pakvaišote! Dar nieko nenuveikėte, o jau reikalaujate kažkokios fantastiškos sumos. Nė nesitikėkit! Tai šantažas! Aš apskritai neturiu tiek pinigų... Mano miuziklas daro rinkliavą, bet tai nėra tokios pajamos, kad aš...

– Pone Frostai, aš aiškiai pasakiau: dešimt tūkstančių. Ir nepriimsiu čekio, kol jo nepatvirtins bankas.

– Jeigu ir turėčiau tiek pinigų, kodėl privalėčiau mokėti!.. Tai beprotybė!.. Nagi, aš...

– O dabar liaukitės taškęsis seilėmis ir klausykitės, ką pasakysiu... Ar pagaliau leisite ištarti man nors žodį?! – suriaumojo Vulfas.

Luelinas Frostas susigūžė krėsle ir piktomis akimis žiūrėjo į kabineto šeimininką. Vulfas įsitaisė patogiau.

– Pirmiausia, sere, man nepatinka tai, kaip jūs elgiatės su manimi. Jūs nejaučiate jokios atsakomybės ir svaidote žodžius lyg plytas, kvailus jūsų poelgius būtų galima atleisti mažvaikiui, o ne dvidešimt devynerių metų vyrui. Jūs nemąstote apie ateitį, negalvojate, kas bus... Ir kas iš to išeina? Prieš mano norą įvėlėte mane į Molės Louk bylą. O juk privalėjote kruopščiai apsvarstyti visą situaciją. Privertęs mane leistis į tą velnionišką kelionę Penkiasdešimt antrojon gatvėn, jūs sudeginote paskui save

visus tiltus. Dabar atgal kelio nebėra, pone Frostai. Mudu su jumis sieja susitarimas. Tai reiškia: aš ištiriu, o jūs užmokate. Dėl kažkokių visiškai asmeniškų ir nepagrįstų priežasčių sumanėte nutraukti visus susitarimus ir pasukti įvykių eigą atgal. Ir kaip jūs tai darote? Įsibraunate į mano kontorą, laidote tokius žodžius kaip „šantažas", „beprotybė"... Gėda, sere. Vis dėlto jūs ne vaikas, nors pavadinčiau jus sugadintu, neatsakingu ir įžūliu paaugliu!

Vulfas gurkštelėjo alaus. Luelinas Frostas nežinojo, ką sakyti, mirksėjo, ir tiek. Aš sėdėjau su bloknotu ir užrašinėjau tą keistą pokalbį.

– Leiskite pasakyti, pone Vulfai... – pagaliau sumurmleno Frostas. – Aš nežinojau, kad atvažiavęs pas Maknairą jūs... Aš nesitikėjau... – Jis nutilo nežinodamas, kaip suformuluoti savo mintį. – Aš neatsisakau mūsų susitarimo. Tik paklausiau, kiek esu jums skolingas.

– O aš jums atsakiau.

– Bet... Garbės žodis, dabar aš neturiu tokios sumos. Galėčiau surinkti ją per septynias ar aštuonias dienas. Bet atleiskite, aš nesuprantu... Pabuvote Maknairo kontoroje tik dvi valandas. Dešimt tūkstančių už dviejų valandų darbą?!

– Klystate, sere, jei manote mokąs man už darbą. Jūs mokate už reputaciją, o tai skirtingi dalykai. Ir įsidėmėkite: aš parduodu savo sugebėjimus, bet neparsiduodu. O jūs, regis, palaikėte mane pigiu fokusininku, kuris žiūrovams plojant ištraukia iš skrybėlės triušį. Sakiau jums, jog nesu fokusininkas. Aš – artistas, meistras, menininkas. Pasakykite, ar su Matisu, pavyzdžiui, jūs taip elgtumėtės? Užsisakytumėte paveikslą, o kai jis padarytų pirmuosius potėpius, nuplėštumėte drobę nuo porėmio ir imtumėte taškytis seilėmis: „Kiek aš jums skolingas? Ne, ne, per daug, tai šantažas! Ir apskritai paveikslo man nereikia!" Tas palyginimas, tegu ir nelabai tiksliai, perteikia situacijos esmę. Įsidėmėkite, jaunuoli, aš turiu savigarbos. O jūs labai neišauklėtas.

Luelinas Frostas Vulfo monologo metu muistėsi kaip nusidėjėlis įkaitintoje keptuvėje.

– Dieve mano! Gerai, aš sutinku: jūs – artistas, o aš – neišauklėtas tipas. Bet svarbu dar ir tai, kad aš nesu turtingas! – Jis pažvelgė į mane, tikėdamasis, jog suprasiu ir užjausiu. – Ir dabar aš negaliu jums užmokėti. Luktelėkite savaitę.

Vulfas abejodamas pakraipė galvą.

– Aš jumis negaliu pasitikėti, – pasakė jis. – Regiu priešais save suirzusį piktą padarą, negebantį protingai elgtis. Kažkas jums tikrai kelia baimę. Be to, kalbame apie didelius pinigus: tuomet klientai tikisi ir atitinkamų rezultatų... Aš šioje situacijoje galiu tik...

Suskambėjo telefonas. Pakėliau ragelį. Šiurkštus vyriškas balsas paklausė, kas kalba. Pasisakiau. Ragelį, matyt, kažkam perdavė, nes pasigirdo kitas – labai pažįstamas – balsas. Išgirsta žinia privertė mane nusišypsoti.

Dirstelėjau į Vulfą.

– Tai inspektorius Kremeris. Jis sako, kad vienam iš jo padėjėjų vos neperplyšo širdis, kai jis pamatė patį Niro Vulfą, žengiantį per Maknairo kontoros slenkstį. Kremeris siūlo bent telefonu aptarti Molės Louk bylos aplinkybes.

– Perduok jam, kad aš labai užsiėmęs.

Vėl ėmiau šnekėtis su Kremeriu. Inspektorius šiandien buvo kalbus kaip automobilio vairuotojas, nuklydęs į dykumą ir staiga suvokęs neturįs benzino, o čia pasitaikiau aš su savo „rodsteriu“. Jis tarškėjo be paliovos, vos sustabdžiau jį, supratęs, ko nori ta raudona marmūzė.

– Inspektorius Kremeris svajoja užsukti pas mus šeštą valandą, – perdaviau Vulfui. – Jo žodžiais tariant, surūkyti cigaro ir palyginti savo stebėjimų.

Vulfas linktelėjo.

– Atvažiuokite, inspektoriau, – pasakiau į ragelį.

Luelinas Frostas pakilo. Jo žvilgsnis klydinėjo.

– Jūs... kalbėjotės dabar su inspektoriumi Kremeriu? Jis, ką... atvažiuos čionai?

Vulfas atlošė galvą į krėslo atkaltę ir užsimerkė.

– Atvažiuos, bet šiek tiek vėliau, – atsakiau aš. – Inspektorius plepus, mėgsta pasišnekėti apie šį bei tą...

– Bet jis... – Frostas išbalo. – Velniai rautų! Ar galiu pasinaudoti jūsų telefonu?

– Maloniai prašom.

Pakilau iš užstalės, užleisdamas klientui savo vietą. Šis iškart stvėrė aparatą ir ėmė karštligiškai rinkti numerį. Atkreipiau dėmesį, kad jo rankos labai drebėjo.

– Alio, alio! Tai jūs, Staisai? Tai Lu Frostas. Tėvas dar neišėjęs? Ak, velnias! Tuomet sujunkite mane su Maknairo kontora. Prašom skubiau... Taip, aš laukiu... Alio, tėve? Kalba Lu. Ne, tu neteisus. Valandėlę! Sakyk, ar teta Kelė ten? Laukia manęs? Aš tai žinau... Ne, aš skambinu iš Niro Vulfo kontoros. Įsidėmėk adresą: Vakarinė trisdešimt penktoji gatvė, devyniasdešimt aštuntas namo numeris. Noriu, kad tu ir teta Kelė čionai atvažiuotumėt. Telefonu negaliu aiškinti. Ne! Įkalbėk ją, pasakyk, kad... Kaip tik to ir nereikia. Darau ką galėdamas, bet ne viskas priklauso nuo manęs. Trumpiau tariant, aš laukiu jūsų. Atvažiuoti jums pakaks dešimties minučių. Tai nuosavas namas, vila...

Vulfas taip ir neatsimerkė. Gal jis snaudė?

4 SKYRIUS

Jie atvyko pusę keturių. Susibūrė neprasta kompanija.

Pirmiausia Lu tėvas pasirodė esąs kietas riešutas. Vulfas vos nepaskendo audringame jo gražbylystės sraute, o tai apskritai negirdėtas dalykas. Dadlio Frosto žodžių tirados tiesiog nebuvo įmanoma sustabdyti. Vartydamas tos dienos užrašus, negaliu nesistebėti, kaip ir suspėjau užrašyti visus tuos plačiausius postringavimus, kuriais mus užvertė Frostas vyresnysis.

Antra, Elenos motina Kalidė Frost, arba teta Kelė, kaip ją vadino Lu, arba ponia Edvin Frost, jei kalbėsime oficialiai (o kaip dar galima kalbėti apie visiškai nepažįstamą žmogų?), taigi ponia Frost pasirodė esanti ne iš kelmo spirta. Ji tikrai buvo iš tų moterų, kurios geba nuspręsti ir nusprendžia.

Nors ir nebejauna, Kalidė Frost vis dar buvo graži. Buvo liekna, tiesiog, „baleto“ nugaros ir nelabai panėšėjo į suaugusios dukters motiną. Jos akys... Jos priminė man tos rūšies alų, kurį ypač mėgo Vulfas: tamsų su rausvoko smėlio spalvos pakraštėliais. Ponios Frost žvilgsnis buvo ramus, jei nesakysime – šaltas.

Kresnas ir storas Dadlis Frostas svėrė du šimtus svarų, ne mažiau. Jo nosis kažkodėl buvo pakrypusi į šoną, bet tai nekrito į akis. Virš lūpos styrojo žili ūsai. Garbaus džentelmeno, vilkinčio brangiu pilku dryžuotu kostiumu, paveikslą užbaigė vešlūs žili plaukai. Ak, taip, pamiršau pasakyti: atlape žioravo raudonas gvazdikas.

Luelinas pristatė mus vienus kitiems.

Dadlis Frostas tarstelėjo mudviem su Vulfu po keletą iš anksto parengtų žodžių ir kol stengiausi pristumti jam ir poniai Frost krėslus, užsipuolė sūnelį:

– Ko čia skubėti, brangusis? Kokios problemos? Kalide, atsargiau, tavo rankinė krinta... Kas atsitiko, Lu? Pone Vulfai, gal jūs paaiškinsite man? Visa diena nuėjo vėjais. Norėjau palošti bridžą, o čia – kažkokie reikalai. Pone Vulfai, mano sūnus šį tą papasakojo man, ir mudu su broliene nutarėme atvažiuoti pasišnekėti.

Svečiai susėdo, ir tuomet Luelinas išdrožė:

– Ponas Vulfas reikalauja dešimties tūkstančių dolerių honoraro.

Dadlis Frostas vos nepratrūko juoktis.

– Taip? Velniai rautų, aš pats norėčiau gauti iš ko nors tokį honorarą! Neprasti pinigai! Buvo laikai, kad ir man... – Jis pažvelgė į Vulfą ir greitakalbe susakė: – Na, ir kam jums prireikė dešimties tūkstančių, pone Vulfai?

Dar kiek, ir Vulfas, regis, užvirs. Dadlio Frosto tarškėjimas jį erzino.

– Dešimties tūkstančių man reikia, kad galėčiau padėti juos į asmeninę sąskaitą banke.

– Cha! Nuostabu! Geriau nė nepasakysi. „Padėti į sąskaitą“. Puikus atsakymas. Turėjau visiškai kitaip paklausti. Turėjau paklausti, už kokias paslaugas... Ne, kuo remdamasis jūs reikalaujate iš sūnaus dešimties

tūkstančių? Štai dabar tinkamai suformuluota. Mano sūnus pasielgė neapgalvotai, pavesdamas jums bylą, kurią, šiaip ar taip, tiria policija. Jis pasirodė esąs visiškas mulkis, bet tai dar neduoda pagrindo reikalauti iš jo dešimties tūkstančių. Jei manote, jog gausite tuos pinigus iš manęs, tai aš jų paprasčiausiai neturiu. Jų neturi ir mano brolienė. Ką pasakysi, Kalide? Ar ne tiesą sakau? Ar verta svarstyti šią temą, jeigu ji beprasmiška?

Ponia Edvin Frost visai nesiklausė savo dieverio tarškėjimo. Ji neatitraukė žvilgsnio nuo Vulfo. Kai ta moteris prabilo, atkreipiau dėmesį į jos balsą – žemą, melodingą.

– Aš asmeniškai atvykau čionai norėdama perkalbėti poną Vulfą. Jis iš Elenos žodžių padarė klaidingą išvadą. – Ji nusišypsojo. – Elena Frost – mano duktė. Pone Vulfai, esu pasirengusi jus išklausyti.

Vulfas prisimerkė ir žiūrėjo į ponią, ją vertindamas.

– Ponia, jūsų sūnėnas griebėsi iniciatyvos ir pavedė man atlikti tyrimą. Jis paskatino mane tokiam poelgiui, kuris visiškai neturi precedento, – nuvažiuoti į nusikaltimo vietą. Vos ėmiau narplioti tą bylą, ponas Frostas ir sako: stop! O paskui teiraujasi, kiek jis man skolingas. Aš pasakiau sumą. Jis ima panikuoti ir skambina tėvui.

Ponia Frost išlenkė antakius ir pabrėžtinai perklausė:

– Jūs užsiprašėte dešimties tūkstančių dolerių?

Vulfas linktelėjo.

– Tačiau, pone Vulfai, tai daug, labai daug! Aš visiškai neišmanau jūsų darbo, – čia ji vėl nusišypsojo, – bet tai dideli pinigai. Ar visada tiek imate? O gal yra koks nors tarifas?

Dadlis Frostas negalėjo leistis pašalinamas iš pokalbio. Jis ir šiaip nusikamavo tyliai erzėdamas savo krėsle, o dabar net sušuko:

– Paklausykit! Viskas labai paprasta, tokia kalba surūdijusio skatiko neverta. Pirmiausia, Lu nepasirašė jokių dokumentų, susitarta buvo žodžiu. Be to, susitarimas buvo išankstinis. Niekas negalėjo žinoti, ar ponui Vulfui pavyks padaryti tai, ko iki šiol neįstengia policija. Ir pats

ponas Vulfas negalėjo tiksliai pasakyti, ar jam tai pavyks. Antra, mes galime imti ir apskaičiuoti pagal didžiausius tarifus. Jeigu pono Vulfo darbo valanda kainuoja dvidešimt dolerių, tai Lu jam skolingas iš viso keturiasdešimt. Tiesą pasakius, savo advokatams aš moku kur kas mažiau. Trečia, kam kalbėti apie dešimt tūkstančių, jeigu jų neturime. Neturime, ir viskas. – Dadlis Frostas uždėjo ant stalo trumpą savo plaštaką. – Kalbėkite atvirai, pone Vulfai. Mano brolienė – be cento kišenėje. Šitai aš tikrai žinau. Elena, mano dukterėčia, gaus pinigus tik sukakusi pilnametystės: tuomet jai pereis tai, kas liko iš mano brolio turto. Taigi visi mes – neturtingi žmonės, o jūs šnekate apie kažkokius tūkstančius... Mano sūnus pamanė pradėsiąs pagaliau užsidirbti, bet tai menki trupiniai. Žinoma, jūs galite paduoti į teismą, kad pinigai būtų išieškoti teismine tvarka. Byla užsitęs, ir galiausiai mes imsime ieškoti kompromiso.

Kol tėvas kalbėjo, sūnus be paliovos tampė jį už rankovės. Dadlis Frostas būtų zaunijęs ir toliau, bet Lu sugebėjo sustabdyti gražbylystės srautą smarkiai suspausdamas tėvo kelį. Šis pasiraukė ir nutilo.

– Tėve! Paklausyk manęs! Tu manai, kad turime daug laiko, bet iš tikrųjų neturim! – Luelino Frosto akys liepsnojo. – Šeštą valandą čionai atvažiuos inspektorius Kremeris – rūkyti cigarų ir palyginti savo pastabų.

– Ką čia mali niekus? Vos nesutraiškei man kelio... Kas toks tas Kremeris?

– Tu puikiai žinai, kad inspektorius Kremeris vadovauja žmogžudysčių tyrimo skyriui.

– Aha, tu kalbi apie tą vaikiną... Ir kas? Jis atvažiuos pas poną Vulfą? Iš kur tai žinai?

– Jis paskambino čionai prieš valandą. Todėl judu su teta Kele ir išsikviečiau.

Dadlio Frosto akyse plykstelėjo kažkokia ugnelė. Plykstelėjo ir užgeso. Įdomu, ar Vulfas tai pastebėjo?

– Tu pats kalbėjaisi su inspektoriumi? – paklausė sūnaus Frostas vyresnysis.

Mane irgi išvargino jo tarškėjimas, ir aš ryžausi įsiterpti:

– Ne, su Kremeriu kalbėjausi aš.

– Ak, jūs. – Dadlis plačiausiai išsišiepė, pademonstruodamas savo šypseną pirma man, o paskui Vulfui. – O jūs čia neblogai sugalvojote: tuo metu, kai mano sūnus svarsto piniginius klausimus, pasigirsta skambutis iš policijos... Organizuota taip, kad Dieve padėk...

Vulfas neištvėrė:

– Arči! Varyk lauk tą džentelmeną! Lauk!

Padėjau bloknotą ir pieštuką į šalį ir atsistojau. Luelinas Frostas pašoko ir įsirėžė. Jo tetulytė sėdėjo kaip statula, tik kairysis antakis šiek tiek trūkčiojo.

Dadlis Frostas nusijuokė nekaltai kaip kūdikis.

– Na, ką jūs, pone Vulfai! – jis vos nemirktelėjo Vulfui. – Dėl tokių niekų... Sėskitės, vaikinai. Pats Viešpats gali paliudyti: neapkaltinau jūsų niekuo, kas būtų smerktina. Jūs norėjote padaryti mums įspūdį, ir tiek...

– Pone Frostai! – Vulfas sulenkė smilių kabliu ir ištiesė ranką, tartum ketindamas griebti kalės vaiką už kaklaryšio mazgo ir priversti atsakyti už savo išdaigas. – Jūs įžeidėte mane, spėliodamas esą aš, norėdamas paspausti jūsų sūnų, pasirūpinęs, kad paskambintų iš policijos valdybos.

Frostas vėl nusijuokė.

– Ne, aš pasakyčiau kitaip: jūs norėjote padaryti man įspūdį.

– Išeikite, sere.

– Leiskite man patikslinti savo mintį: jūs norėjote padaryti įspūdį mano brolienei. – Jis palinko prie ponios Edvin Frost. – Ar ne taip, Kalide? Matai, kaip viskas susiklostė. Ponas Vulfas nori gauti iš mūsų dešimt tūkstančių. O jei mes pasipriešinsime, jis pasakys inspektoriui Kremeriui, kuris oficialiai vadovauja tyrimui, kad mūsų mažytė Elena matė dėžutę su tais velnio saldainiais anksčiau, negu Molė Louk ją paėmė ir atvežė. Suprantama, nieko tokio Elena netvirtino, bet policija, kuri neturi kitos išeities, nes žudikas neprisipažins, o jį rasti oi oi oi kaip sunku, prikibs prie Elenos ir užkamuos vargšiukę... Mūsų šeima paklius į skandalingą kroniką...

Aš, kaip Elenos globėjas, tiesiog degu vien pagalvojęs, kad purvina spauda tampys mergytės vardą! – jis pasipiktinęs dirstelėjo į sūnų. – Tai vis tavo išmonės, Lu! Tu kaltas dėl to, kas čia dedasi. Nepagalvojai, nepasitarei, iškart nusidanginai pas tą Vulfą!.. Kiek kartų esu tau sakęs...

Neatsistodamas Vulfas ištiesė ranką – jo pirštas sustingo per colį nuo pono Frosto, vilkinčio rudo tvido paltu, rankovės

– Būkite maloni, nutildykit jį! – Vulfas maldaujamai kreipėsi į ponią.

Ponia Frost dirstelėjo į dieverį, patraukė pečiais, atsistojo ir priėjusi prie manęs tyliai pasakė:

– Gal turite kur nors buteliuką tikro airiško viskio?

– Surasim, – linktelėjau. – O ką? Ar padės?

– Jei įpilsite dvigubą porciją be sodos vandens ir ledo. Sodos vandens galite paduoti atskirai.

Kalifornietiško „Senojo Korkorano" butelis buvo dar pilnas. Išėmiau jį iš baro, negailėdamas kliūstelėjau viskio į taurę. Sodos vandens nebuvo, gavau pripilti stiklinę paprasto vandens.

Kai viskis atsidūrė pačioje kalbančiojo pono Frosto vyresniojo panosėje, oratoriaus liežuvis akimirką prilipo prie gomurio. Apsišaukėlis Ciceronas greit susiorientavo ir skvarbiai pažvelgė į mane.

– Kas čia? Ką čia atnešėte? – jo nosies šnervės suvirpėjo: Dadlis Frostas užuodė kvapą. – Puiku! Bet kurgi butelis? – Jis apžvelgė dalyvius. – Ar kas nors nori išgerti? Kalide? Lu? Nejaugi neprisidėsite prie manęs? Na, kaip norite... Viešpatie, į visų Frostų sveikatą! Palaimink jų gyvenimą!

Jis susivertė visą taurę. Paskui paėmė stiklinę vandens ir siurbtelėjo. Jo veidas palaimingai nušvito. Dadlis Frostas loštelėjo, atsiremdamas į krėslo atkaltę ir ėmė pirštų galiukais glostinėti ūsus.

Vulfas žiūrėjo į jį nemirksėdamas kaip didelis plėšrus paukštis.

Ponia Frost tyliai tarė:

– Paaiškinkit, kaip ten yra su inspektoriumi Kremeriu?

Vulfas nukreipė žvilgsnį į ją:

– Nieko, ponia. Jūsų sūnėnas teisingai atpasakojo esmę: inspektorius žadėjo mus aplankyti.

– Pasitarti? Pasikeisti nuomonėmis?

– Matyt.

– Jis atvažiuos pasitarti dėl Molės Louk bylos?

– Taip jis sakė.

– Tai... Ar jums neatrodo, kad privatūs detektyvai retai aptarinėja su policininkais savo problemas?

– Aš nesu toks kaip kiti detektyvai ir visada darau tai, ką manau esant reikalinga, – atsakė Vulfas. – Esu pasirengęs užmegzti ryšį su kiekvienu turinčiu informacijos. – Vulfas pažvelgė į laikrodį. – Jau be dešimt minučių keturios. Žinokite, kad nuo keturių iki šešių aš leidžiu laiką savo oranžerijoje. Šita kalba iš tikrųjų surūdijusio skatiko neverta, pasak jūsų dieverio. Ponas Luelinas Frostas gali rinktis: arba sumokėti viską iškart, ir tuomet aš nutraukiu bylą, arba palaukti tyrimo pabaigos, tada ir pateiksiu jam sąskaitą. Ponas Frostas turėjo žinoti, kad aš imu didelius honorarus. Jis sakė konsultavęsis dėl manęs. Taigi viskas labai paprasta, jei tik, žinoma, giminaičiai nekliudys mūsų santykiams.

Ponia Frost papurtė galvą ir švelniai įkalbinėdama prašneko:

– Visiškai ne dėl to rūpinamės. Mus jaudina tai, kad jūs klaidingai supratote mano dukters žodžius. Ji susipainiojo, o jūs iš to padarėte klaidingą išvadą. Dėl to ir sunerimome... Jūs apklausėte Eleną... Jūs turite suprasti...

– Viskas aišku: jus domina, ką Vulfas praneš Kremeriui... Norite, kad pažadėčiau jums nieko nepasakyti inspektoriui apie jūsų dukterį. Apgailestauju, ponia. Čia jau skambėjo žodis „kompromisas". Galėčiau sutikti su kompromisu, bet tik tuo atveju, jeigu su manimi bus iki galo ir kaip galima greičiau atsiskaityta. Yra kitas variantas: jūsų šeima turi patvirtinti pavedusi man tyrimą. Tuomet aš atsižvelgsiu į jūsų interesus.

Vulfas vėl pažvelgė į laikrodį:

– Ir štai kas... – tęsė jis. – Be reikalo jūs būgštaujate dėl savo dukters. Aš nematau ypatingo ryšio tarp žmogžudystės ir jūsų šeimos. Vargu ar Elena Frost į tai įsivėlusi. Tačiau man susidarė įspūdis, kad panelei Frost kažkas žinoma, ir tai jai kelia nerimą... Gal ji stengėsi būti kilniadvasė... Tačiau bus geriau, jei įkalbėsite dukterį pasitikėti manimi. Juo greičiau tai įvyks, juo didesnė bus tikimybė, kad viskas gerai baigsis. Nes policija juk atkapstys.

Ponia Frost kietai susičiaupė. Paskui lėtai tarė:

– Mano duktė nieko nežino...

– Esu tikras, kad Elena ne viską jums papasakojo. Man būtina pasikalbėti su jūsų dukterimi.

– Jūs norite tirti toliau?

– Taip. Arba gauti savo dešimties tūkstančių dolerių honorarą.

– Ei, Kalide, – prasižiojo Dadlis Frostas. Na, ir greit jis prablaivėjo!

Vulfas padėjo rankas ant savo krėslo ranktūrių, ketindamas stotis.

– Aš pasėdėjau čia ir pasvarsčiau: nieko baisaus neatsitiks, jeigu Elena susitiks su ponu Vulfu, – pasakė Frostas. Jis kalbėjo aiškiai ir sklandžiai, lyg nė nebūtų gėręs. – Mes turime galvoti apie savo ateitį ir būti atsargūs. Vulfas tauškia nesąmones, jis nori gauti honorarą. Aš suprantu! O mes sugriausime jo planus. Aš, kaip globėjas, jaučiu pareigą išsaugoti palikimą nepaliestą! Iš kur paimti tuos dešimt tūkstančių? Tik iš Elenos pinigų. Lu tvirtina gausiąs baksų, bet aš jau esu prisiklausęs tokių šnekų. Ne, mes eisime kitu keliu ir atskleisime to vaikino kortas, – kalbėjo Dadlis žiūrėdamas į Vulfą, kuris kėlėsi iš užstalės.

Vos nenuėjau prie baro naujos viskio porcijos: tvirtą Dadlio Frosto organizmą nelengva priveikti, reikia maukteléti daugiau ir dažniau. Atsistojęs Vulfas priėjo prie Luelino ir kažką negarsiai ėmė kalbėti. Įtempiau klausą.

– Savo sprendimą galite pranešti ponui Gudvinui, – išgirdau pro Dadlio Frosto žodžių laviną. – O dabar išeinu.

Jis pasuko link durų. Žilasis džentelmenas, regėdamas Vulfo nugarą, subliuvo:

– Kur jūs?! Jūs negalite va taip imti ir išeiti!

Praradęs tikslą, Dadlis ėmė puldinėti bet kaip.

– Lu, tu privalėjai iš pat pradžių... Kalide, ką aš tau sakiau? Tas vaikinas nori...

Luelinas Frostas raudonas kaip pomidoras vėl ėmė mygti tėvo kelį, priversdamas nors trumpam užsičiaupti.

– Liaukis, tėte! Nusiramink pagaliau!

Scena buvo žeminanti. Aš pakilau.

– Ponai, berods jūsų šeimai reikia pasitarti. Valandėlę paliksiu jus.

– Ne, ne, – pasipriešino ponia Edvin Frost. – Nieko tokio. – Ji atsigręžė į giminaitį. – Lu, tu užvirei tą košę, tu ją ir srėbk!

Tuomet visi vienu metu sušneko, ir prasidėjo toks turgus, kad man nieko kito nebeliko daryti: paėmiau švarų popieriaus lapą, įsukau jį į rašomąją mašinėlę ir išspausdinau štai ką:

„Niro Vulfui

Prašau tęsti Molės Louk mirties aplinkybių tyrimą, kurį pavedžiau jums vakar, pirmadienį, 1936 metų kovo 30 dieną, ir tvarkyti šią bylą, iki bus atskirai nurodyta“.

Luelinas pirmasis pastebėjo, kad aš kažką veikiu, ir priėjo prie manęs. Šauniai ištraukiau lapą iš mašinėlės, padėjau ant stalo krašto ir atkišau klientui automatinį plunksnakotį. Frostas jaunesnysis ėmė skaityti tekstą. Frostas vyresnysis pašoko ir ėmė tupinėti apie sūnų, graibstydamas jam čia už rankovės, čia už kelnių klešnės.

– Nė negalvok pasirašyti, asile! – rėkė jis. – Duokš pažiūrėti. Kas ten?

Luelinas atkišo jam lapuką. Kurį laiką kabinete buvo tylu. Dadlis Frostas skaitė krutindamas lūpas. Paskui tekstą perskaitė ponia Frost. Jos žodis vos netapo lemiamas.

– Manau, jog mano sūnėnas neturi pasirašyti šio dokumento, – tarė ji tiesiai man į akis.

Tas cirkas man jau gerokai atsipyko.

– Štai kas, mano brangučiai, – rūsčiai pasakiau. – Luelinas Frostas pasirašys tą prašymą, kitaip turėsite nemalonumų. Jūs niekaip nesuprantate, kad ponas Vulfas, būdamas nieko neįsipareigojęs, išdėstys inspektoriui Kremeriui viską, ką tik manys esant reikalinga. O jau inspektorius pasidarys nesuvaldomas! Ir daugiau nebeturėsite dėl ko ginčytis. Inspektorius, būdamas įpykęs – o jis labai įpykęs, nes tyrimas nejuda iš vietos, – savo auką gali draskyte sudraskyti. Įsivaizduokite, kas bus panelei Frost? Ją bematant nudangins į policiją. Suprantama, mušti nemuš, bet nukreips lempą tiesiai į akis ir klausinės visą naktį – garantuotai.

Luelinas pašoko krėsle lyg gyvatės įgeltas. Dadlis Frostas kramtė ūsą.

– Gerai jau, – nusileido tėtušis. – Tegu Vulfas tęsia tyrimą, taip bus geriau mums visiems... Bet Lu nieko nepasirašinės!

Paėmiau lakštą iš ponios rankų ir vėl padėjau jį ant stalo.

– Ir jūs dar keliate sąlygas? Jūs dar svarstote? – iškėliau į viršų rankas. – O dangau! Kaip dar suprotinti tuos žmones! Juk juodu ant balto parašyta: „tvarkyti šią bylą, iki bus atskirai nurodyta“. Jūs turite galimybę panorėję nutraukti tyrimą. Ko dar jums reikia? Nėra jokios apgaulės! Rinkitės: arba ponas Vulfas, arba ponas Kremeris. Konfidencialus pašnekesys šiame kabinete arba drėgni policijos valdybos rūsiai.

Lu kone verkė.

– Jeigu turėčiau tą dešimtį tūkstančių...

Jis paėmė automatinį plunksnakotį.

– Atsargiau, neišsirašaluokite, – perspėjau jį. – Tas plunksnakotis kartais tepa.

Pasilenkęs Luelinas Frostas brūkštelėjo po tekstu savo pavardę. Kiti šeimos nariai stovėjo pasipūtę.

5 SKYRIUS

Inspektorius Kremeris įnirtingai votuliojo savo cigarą, tolydžio giliai užsitraukdamas.

– O žinote, vakar aš vos nepaskambinau notarui, kuris patvirtintų mano seržanto žodžius, – pasakė jis. – Aš nenorėjau tikėti, bet Stebinsas buvo pasirengęs prisiekti matęs jus vidur dienos per mylią nuo namų gyvą, sveiko proto ir nesutrikusios atminties. Supratęs, jog Stebinsas nemeluoja, pamaniau, kad būsite nuvykę dėl iždo užpuolimo. Išvilioti jus iš namų galėjo tik toks nusikaltimas kaip Jungtinių Valstijų aukso atsargų vagystė!

Dirstelėjau į laikrodį. Ketvirtis septintos. Nuramintas bendravimo su sodininku Teodoru Horstamu ir orchidėjomis, Vulfas tuštino eilinį alaus butelį. Pastatęs stiklinę, padrėbė pagurklį ant krūtinės ir susinėrė rankų pirštus ant pilvo. Aš irgi įsitaisiau patogiau: atsirėmiau koja į atitrauktą apatinį stalo stalčių, o nugara – į krėslą ir pasidėjau ant kelių bloknotą.

– Kada nors paaiškinsiu jums, kaip atsiradau Maknairo kontoroje, – pasakė Vulfas Kremeriui. – Bet dabar nesu nusiteikęs apie tai kalbėtis.

– Gerai. Tiesą pasakius, aš pamaniau taip: o gal pavirtote paprastu žmogumi, vaikščiojančiu po miestą...

– Ne, taip neatsitiko. Mano įpročiai nepasikeitė...

– Keisti įpročiai...

– Na, kas šiame pasaulyje yra be keistenybių?

– Pavyzdžiui, aš. – Kremeris išsiėmė iš burnos cigarą, kritiškai apžiūrėjo jį ir vėl įsikišo į žabtus. – Aš mąstau taip, kaip ir dauguma... Paimkim kad ir tą Molės Louk bylą – aštuntą dieną plušu kaip įmanydamas ir vis tuščia. Žinau tik tiek, kad mergina mirusi. Ją nunuodijo. Teismo medicinos ekspertizė tai tiksliai nustatė. Tiesa, kad žinotumėt, kaip sunku buvo gauti medicinos eksperto išvadą! Visi lyg būtų susimokę. – Jis atsilošė į krėslo atkaltę. – Na, ir darbelis! Dabar žinote, kaip man sekasi. Blogiau ir būti negali. O kaip jums?

Vulfas palingavo galvą.

– Ir man ne itin. Apgailestauju, pone Kremeri, kad niekuo negaliu jūsų nudžiuginti. Aš net medicinos išvados nesu skaitęs.

– Na, ko jūs čia apsimetate kvailučiu... – Kremeris paptelėjo cigarą. – Šiaip ar taip, gausite savo honorarą. O man mažumėlės ir tereikia – tik šiek tiek informacijos. Kas jus pasamdė.

– Ponas Luelinas Frostas.

– A–a... Toks mitrus... Ko jis nori? Ką stengiasi apginti?

– Nieko. Ponas Frostas nori, kad atskleisčiau nusikaltimą.

– Nieko sau! Ar seniai jis pasamdė jus?

Vulfas įsipylė alaus ir ėmė gurkšnoti mažais gurkšneliais, gardžiuodamasis. Nesulaukęs atsakymo, Kremeris suniurzgėjo:

– Kuo čia dėtas Frostas? Suprasčiau, jeigu tarp jo ir tos mergiotės būtų kas nors buvę. Bet sako, kad Molė Louk džiūvo dėl to vokiečio... Ar prancūzo... Kaip jis ten? Perenas Hubertas! Tai kodėl Frostas taško pinigus? Kad nugalėtų teisingumas? Nagi, nusispjaut jam į teisingumą, kaip visi ir daro. Tai bent reikaliukai, po paraliais!

– Ir aš nežinau, ko tas mano klientas įsikarščiavo, – Vulfas nusišluostė burną nosine. – Kol kas šioje byloje nerandu už ko užsikabinti.

– Taip ir patikėsiu jumis! Nuvykote į Penkiasdešimt antrąją gatvę tik kojų pamankštinti, ar ne?

– Neburnokite, inspektoriau! – Vulfas net suprakaitavo vien prisiminęs kelionę. – Sakau jums, ką turiu, – nulį informacijos.

– Nulį – man. O sau?

– Ryžausi kapstytis tol, kol užkropsiu ant puodo su aukso monetomis.

– Greičiau jau iškasite duobę visai mūsų valdybai... Dėl to Frostas jus ir pasamdė?

– Ne.

Kremeris išspjovė cigarą tiesiai į peleninę ir išsitraukė kitą. Tvirtais gelsvais dantimis nukando galiuką, nusi-

braukė išbirusį tabaką nuo apatinės lūpos, čirkštelėjo degtuką ir užsirūkė. Votuliuodamas cigarą iš vieno burnos krašto į kitą, inspektorius kažką įtemptai svarstė. Pagaliau pasakė:

– Pamenate, Vulfai, kartą esate taip pasakęs: kadangi aš galiu viską apžiūrėti, aplandžioti, paliesti, devyniais atvejais iš dešimties man atskleisti nusikaltimą daug lengviau negu jums?

– Nejaugi aš taip sakiau?

– Kuo tiksliausiai! Nuo to laiko vedu apskaitą... Molės Louk byla – dešimta, skaičiuojant nuo bandito Perio istorijos. Vadinasi, ši byla – jūsų. Jūs ją atskleisite, aš nė nepretenduoju. Galite nieko man nesakyti. Aš žinau: jūs nemėgstate išsakyti savo minčių, kol neapgalvosite visko kaip reikiant. Va, net ponui Gudvinui ne viską pasakojate. Bet šį kartą nors per nago juodymą pakeiskite savo įprotį! Juk buvote pas Maknairą, kalbėjotės su mergaitėmis...

– Taip, – suniurzgėjo Vulfas. – Tik nieko nepešiau. Tai, ką sužinojau, – pernelyg akivaizdūs faktai, kad apie juos kalbėčiau.

– Čia jūs teisingai pastebėjote: kam aušinti burną, jei merginos užsispyrė – nieko nežinome, nieko nematėme... Dvidešimt mano operatyvininkų „gano" tuos, kurie buvo pirmadienį pas Maknairą. Su daugeliu lankytojų kalbėjausi asmeniškai. Mano žmonės tikrina visas cukraines ir parduotuves, kuriose parduodamos tos dviejų svarų „Beilio" gamybos „Karališkojo asorti" dėžutės. Agentai šniukštinėja, kur galima gauti ciano vandenilio rūgšties ar kitokio cianido. Į Darbį, Ohajo valstijon, pasiunčiau du vaikinukus pasikalbėti su Molės Louk tėvais. Iš visų pusių apsupome tuziną niekšelių, kurie galėjo įsivelti į tą mėšlą. Ir jokio rezultato!

– Labai sunkus atvejis. Laimė, jūs turite daug pagalbininkų, – pastebėjo Vulfas. – Be to, turite daug įrangos.

– Nepliauškit niekų! – įsikarščiavo Kremeris. – Padariau viską, ką, mano vietoj būdamas, būtų padaręs kiekvienas policijos pareigūnas. Bet netgi dabar aš negaliu atsakyti į paprasčiausius klausimus: kaip Molę nužudė –

tyčia ar atsitiktinai? Ar žudikas turėjo sėbrų iš Maknairo personalo? Praeitą bemiegę naktį kone kvaištelėjau... Iki ko priėjau: ėmiau įtarinėti tas dvi pupytes – Eleną Frost ir Telmą Mitčel. Taip ir matau, kaip jos pakiša dėžutę, neabejodamos, jog Molė Louk pro šalį nepraeis. Galėjo ir be jokių fokusu pavaišinti kvailutę nuodingais saldainiais, o kai ši nusigalavo, sugalvojo, kaip viską jai ir suversti... Galima visko prigalvoti. Bet nerandu svarbiausio: dingsties. Kam ir kodėl prireikė nuodyti Molę?! Meilės intrigėlės? Taip, jai patiko tas Hubertas, bet niekas nesako, kad ji būtų užvertusi jį meilės laiškučiais arba kabojusi jam ant kaklo.

– O kaip į panelę Louk žiūrėjo Hubertas? – paklausė Vulfas.

– Niekaip. Abejingai. Jis apskritai nepastebėdavo jos.

– O jei čia savižudybė? Iš pykčio mylimajam?

– Nesąmonė! Hubertas tą dieną buvo demonstruojant madas, bet elgėsi be galo atsargiai. Aš jį ypač stropiai patikrinau. Švarus! Louk tą dėžutę, regis, bus nukniaukusi iš kurio nors lankytojo... O ten buvo maždaug šimtas žmonių. Kas atnešė nuodų? Kam? Visiška tamsa. Visa ta minia tokia dorybinga, o jei pakapstysi giliau – kas antras yra pasirengęs bičiuliui gerklę perkąsti. „Karališkasis asorti“ – nereta prekė, parduodama visame mieste... Žudikas žinojo, kad jį sučiupti bus sunku. Ir, ko gero, neįmanoma. Taigi peršasi išvada: bylą reikia perduoti archyvui.

Visą savo pyktį ir susierzinimą jis išgiežė cigarui.

– Vadinasi, pas mus, inspektoriau, atėjote patikrinti, ar ponas Vulfas, kaip ir policija, yra pasirengęs Molės Louk nunuodijimą perbraukti dideliu, tvirtu kryžiumi, – išsišiepiau aš. – Taip?

– Aš ne su jumis kalbuosi, sere! – atšovė Kremeris. – Taip, aš atsidūriau aklavietėje! Ką, malonu girdėti? – jis pažvelgė į Vulfą. – Jei žinotumėt, kaip aš nudžiugau, kai pasitvirtino tai, ką pasakė Stebinsas. Jūs apsilankėte Penkiasdešimt antrojoje gatvėje! „Na, brolyti, laikykis!“ – pasakiau sau ir kažkodėl pamaniau, kad jūs padovanosite

man nors mažytį nuvalkiotą faktelį, – kaip suvenyrą. Čia kaip yra: laikraštininkai kasdien stengiasi įgelti. Kaip visada pripaiso nesąmonių, aprašinėja, kokia gražutė buvusi ta Louk, kaip atrodančios Frost ir Mitčel, kokios ponios buvusios per parodą ir kaips jos spraudęsi į... Trumpiau tariant, stengiasi sudominti. O ką daryti! Juk pusė apsilankiusiųjų įtraukta į žinyną „Kas yra kas". Vien Herberto Krego pavardė ko verta! Ne, žmoneliai ilgai nenurims, reikalaus teisingumo! Atpildo! Ir komisaras ims man grūmoti, trankyti kumščiu. Kad matytumėt, kaip jis tai daro!

Vulfas pastatė bokštelį iš alaus butelių kamščių ir atsiduso.

– Taip, komisaras Hombertas mėgsta patriukšmauti... Man labai gaila, bet aš nežinau, kuo galėčiau padėti jums, Kremeri.

– Nors užsiminkite, kuria kryptimi turėčiau tirti. Ką?

– Na, ką gi... Pasvarstykim, – Vulfas užsimerkė ir sukabino rankas ant pilvo. – Nėra motyvo, nėra dingsties žudyti panelę Louk. Tačiau ją galėjo nužudyti bet kas. Patikrintos cukrainės, patikrintos vaistinės... Jokių kabliukų. Tačiau jūs turite vieną daikčiuką, kurį žudikas laikė rankose. Taip sakant, nusikaltimo įrankį. Kodėl tuo remdamasis negalėtumėte sukurti versijos?

– Kuo aš turėčiau remtis? – suglumo Kremeris.

– Dėžutė. Joje buvo nuodai. Ką jūs padarėte su asorti dėžute?

– Atidaviau ekspertizei. Ką gi dar būčiau galėjęs padaryti!

– Papasakokite man apie tai.

– Nelabai ką galiu ir papasakoti... Filadelfijos „Beilio" kompanijos pagamintos dviejų svarų dėžutės visur pardavinėjamos po dolerį ir šešis centus. Vadinamos „Karališkuoju asorti". Tai įvairaus šlamšto rinkinys: cukruoti vaisiai, marcipanai... Na, ten daug visko. Paskambinau į Filadelfiją ir paklausiau, ar visose dėžutėse būna standartinis saldainių rinkinys. Jokių nukrypimų, viskas tiksliai pagal registrą. Paprašiau, kad

padiktuotų man tą registrą. Maža to: aš nuėjau į artimiausią cukrainę ir nupirkau tą šlykščią „Karališkojo asorti“ dėžutę. Visiškai sutapo su sąrašu. Paskui palyginau abi dėžutes. Toje, kurią turėjo Molė Louk, trūksta trijų saldainių.

– Čia tai įdomu! – suspurdėjo Vulfas. – Kokių?

– Ten nėra cukruoto ananaso, cukruotos slyvos ir šokoladu glazūruoto Jordanijos migdolo. Kaip matote, viskas sutampa su tos Telmos Mitčel pasakojimu.

Vulfas linktelėjo.

– Vaisiai, riešutai, marcipanai... Sakykite, inspektoriau, ar į tą asorti įėjo karamelės?

– Karamelės? Kodėl prisiminėte karameles?

Kremeris vos neužspringo ir įtariai spoksojo į Vulfą.

– Tiesiog man asmeniškai ledinukai patinka labiau negu šokoladiniai saldainiai, – atsakė Vulfas.

– Vėl gudraujate? Gerai, pasakysiu: „Karališkojo asorti“ dėžutėje nėra ir nebuvo karamelės.

– Dėkui, įsidėmėsiu tai. O dabar pasakykite: ar visa ta informacija apie dėžutę ir saldainius pateko į spaudą?

– Ne. Tai vienintelė konfidenciali informacija, kurią aš turiu. Tikiuosi, kad ir jūs neimsite aptarinėti jos su reporteriais.

– Be abejo. Na, o ką jums pasakė laboratorijoje?

– Čia šit kaip yra... Saldainiai dėžutėje sudėti dviem sluoksniais. Viršutiniame sluoksnyje buvo penki Jordanijos migdolai. Vieną saldainį Molė suvalgė. Kituose keturiuose rasta nuodų – po šešis granus kalio cianido.

– Inspektoriau, jūs privalėjote kiekvieno saldainio pats paragauti, – oriai pasakiau aš. – Nejaugi jūs, kaip tikras profesionalas, nepadarėte eksperimento pats su savimi?

Vulfas įniršęs nužvelgė mane ir nekantriai uždavė esminį klausimą:

– O kaip kiti saldainiai?

– Kituose nuodų nėra.

– Vadinasi, nuodų buvo įdėta tik į saldainius su migdolais? Panelė Louk galėjo paimti ir kitą saldainį – bet būtinai su migdolu! – ir rezultatas būtų buvęs tas pats.

– Žudikas gerai apskaičiavo: migdolas būna karstelėjęs. Kalio cianido ir migdolų skonis bei kvapas kažkuo sutampa, tik cianido būna aštresnis... Žmogus, mėgstantis migdolus, jokios apgaulės nepajus, kol neprarys saldainio. Aš gerai apžiūrėjau tą saldainį. Įsivaizduokit: riešutas glazūruotas, o iš viršaus dar plonas šokolado apvalkalėlis. Žudikas pradūrė saldainius stora adata arba yla, pripildė skyles kalio cianido, paskui vėl užklijavo tuo pačiu šokoladu. Žinoma, labai įdėmiai apžiūrėjęs tokį saldainį ir dar nagu pakrapštęs kai ką gali pastebėti. Bet paprastai niekas to nedaro... – Kremeris sunkiai atsiduso. – Dabar jūs viską žinote. Jūs sakėte, kad tyrimą galima pradėti pasiremiant saldainių dėžute. Remkitės. O aš... Sėdžiu čia, pasakoju, atlapaširdiškai prisipažįstu, kad komisaras siautėja ir dar klausausi kandžių Gudvino pastabų...

Kremeris buvo be galo nusivylęs. Vulfas dirstelėjo į mane.

– Arči, neerzink inspektoriaus! O jūs, pone Kremeri, per anksti sielvartaujate. Dar nevėlu... Va, jeigu, pavyzdžiui, paimti...

Vulfas užsimerkė, nutilo. Mudu su Kremeriu stebėjome, kaip jis manipuliavo lūpomis: čia sudeda jas vamzdeliu, čia įtraukia... Pirmyn – atgal, pirmyn – atgal...

Kremeris nieko nesuprasdamas žvilgtelėjo į mane: kas čia dabar? Aš garsiai atsakiau:

– Žiūrėkit, dabar įvyks stebuklas... Fantastiškas mąstymo aparatas, kuriuo apdovanotas didysis detektyvas Niro Vulfas, atskleis Jordanijos migdolo paslaptį...

Kremeris apmirė. O Vulfas iškošė pro dantis:

– Užsičiaupk, Arči.

Sėdėjome ir laukėme stebuklo. Kremeris susigūžė į kamuolį, sustingo. Pamiršo net pelenus nukratyti nuo cigaro ir išsitepė kelnes. Juokinga ir liūdna buvo žiūrėti į jį. Berods, jis iš tikrųjų patikėjo, jog Vulfas vien galingu savo protu įstengs išspręsti neįveikiamą problemą. Porąkart mirktelėjau. Kremeris sužaibavo į mane taip, kad supratau: tuoj paskers. Taip...

Pagaliau Vulfas atsimerkė ir suerzėjo krėsle.

– Pone Kremeri, – pasakė jis, – ar dalyvausite darant vieną įdomų eksperimentą?

Inspektoriui iš laimės net žandikaulius persuko.

Vulfas tęsė:

– Tuomet gausite rytoj susitikti su ponu Gudvinu. Sakykim, rytą, devintą valandą, prie Maknairo kontoros. Ar galėsite atsinešti penkias „Karališkojo asorti“ dėžutes?

– Ateisiu! Būtinai ateisiu! Ir saldainius atnešiu!

– Vėliau Arčis dar paskambins jums ir papildomai painstruktuos.

Jis taip skubėjo atsisveikinti, kad nė cigaro neužgesino peleninėje.

– Na, o dabar, Arči, imk bloknotą ir rašyk...

... Visą vakarą vien tik imliojau lauk ir vėl dėliojau saldainius į nupirktą mažoje Brodvėjaus parduotuvėlėje puošnią dėžutę su užrašu „Karališkasis asorti“. Visą gyvenimą atsiminsiu saldainių išdėstymo schemą.

6 SKYRIUS

Kitos dienos rytą šauniai čiūžtelėjau su savo „rodsteriu“ prie paradinio įėjimo į „Boiden Maknair inkorpo - reited“ Penkiasdešimt antrojoje gatvėje.

Prie pastato nebuvo nė vieno automobilio! Inspektorius Kremeris pasistengė ir palaisvino man vietą. Gaila, kad šito nematė Niro Vulfas. Jis moka rengti spektaklius, publika visada jaučia tvirtą „režisieriaus“ ranką ir gėrisi pastatymu. Bet dabar jis sėdi namie, o kitas „režisierius“ įgyvendina jo sumanymus, be to, per visos mylios nuotolį. Vulfas negalė atsiplėšti nuo savo gėlių ir neaprėpiamo lyg plynaukštė kabinetinio krėslo. Atsidusau lipdamas iš automobilio. Ak tu, storasis namisėda! Sėdėdamas namie, prazulinsi kelnių užpakalį, o margo pasaulio taip ir nepamatysi, ir jis liks tau neįminta paslaptis.

Prie įėjimo į pastatą pamačiau durininką gražia unifor-

ma. Greta jo stovėjo tipas – snukis lyg plyta; nuo jo taip ir trenkė policininku, vos nosies neužsiėmiau. Vos priliečiau durų rankeną, jis prišoko prie manęs ir užtvėrė kelią.

– Jūs pakviestas, sere? Kas jūs? Pasisakykit pavardę.

Tada išsitraukė iš užančio sąrašą ir užvertęs galvą ėmė stebeilyti į mane.

– Klausyk, seneliuk, tai aš čia kviečiu kompaniją ir daliju pakvietimus.

– Taip? – jis miktelėjo. – Nagi, nešdinkis... Tavo sėbrams žurnalistams čia nėra kas veikti. Inspektorius Kremeris perspėjo apie štai tokius...

Kaip jis galėjo palaikyti mane utėlėtu reporteriūkščiu, kai visas spindėjau kaip naujutėlė dešimties centų moneta! Vilkėjau dryžuotu šviesios smėlio spalvos kostiumu, šviesiai rudais marškiniais su žalsvų atspalvių kaklaryšiu, buvau užsidėjęs tamsžalę skrybėlę minkštais kraštais.

– Seni, tu, matyt, apžlibęs ir nematai, kad prieš tave Arčis Gudvinas, Niro Vulfo padėjėjas.

Knisius nepasitikėdamas pažvelgė į mano kortelę ir dusliai pasakė:

– Gerai. Jūsų jau laukia.

Prie lifto pastebėjau dar vieną knisių – seną Slimo Folco pažįstamą. Linktelėjome vienas kitam, ir pakilau į antrąjį aukštą.

Kremeris persistengė. Audringos organizacinės jo veiklos pėdsakai buvo akivaizdūs: vestibiulyje ant surankiotų iš visos kontoros kėdžių sėdėjo pusšimtis žmonių. tai buvo daugiausia moterys: sukirpėjos, siuvėjos, manekenės, pardavėjos... Tarp jų labai skyrėsi turtingos ponios – tos, kurios gali mokėti už kvailą chalatuką po tris šimtus dolerių. Jos vis spragsėjo savo rankinukus ir žvilgčiojo į veidrodėlius. Vestibiulis gaudė, nes moterys, kaip įpratusios – ir niekas jų neįstengs atpratinti, – čiauškėjo nenutildamos. Prie kostiuminių būriavosi civiliškai apsirengę policininkai.

Pamačiau, kad Kremeris šnekučiuojasi su Maknairu, ir pasukau prie jų.

Kremeris pastebėjo mane ir gestais paprašė palaukti.

Netrukus jis atsikratė pašnekovo.

– Čia penkiasdešimt vienas žmogus, – inspektorius apžvelgė minią. – O iš viso mes pakvietėme šešiasdešimt du.

– Tarnautojai visi?

– Visi. Liko vienas durininkas. Jums reikės jo?

– Taip. Kurią kostiuminę numatėte?

– Trečią iš kairės. Atsakingu paskyriau kapitoną Diksoną. Ar pažįstate jį?

– Yra tekę susitikti.

Žengiau koridoriumi ir atidariau trečias duris kairėje pusėje. Kambarys priminė man aną, kuriame vakar šnekėjomės su merginomis Telma ir Elena. Prie stalo, ant kurio buvo sudėti pieštukai, popieriai ir saldainių dėžutės, sėdėjo nupiepęs tipelis plikai nuskusta galva, dėl to jo ausys atrodė nenatūraliai nulinkusios ir atsikišusios kaip paršo. Užtat jis mane apdovanojo maitvanagio žvilgsniu. Nieko sau bernužėlius pasirenka Kremeris!

Mudu su kapitonu Diksonu buvome pažįstami tik iš matymo ir dabar susipažinome pagal visas taisykles. Tada perėjome prie meteorologinių prognozių svarstymo, pastebėjome, jog rytą buvo giedra. Kalba išseko. Kapitonas Diksonas sekė mane grobuonies žvilgsniu nepasukdamas galvos – matyt, bijojo eikvoti protinę energiją. Neištvėriau ir išėjau į koridorių.

Kaip tik tuo metu Maknairui atnešė kėdę, ir įstaigos vadovas atsisėdo.

– Ilgiau nebelauksim, – pasakė priėjęs prie manęs Kremeris. – Ko gero, pradėsim, nes jie išsibėgios.

– O'kei.

Atsistojau prie sienos ir nukreipiau žvilgsnį į susirinkusiuosius. Pirmiausia pastebėjau ponią Edvin Frost. Tiesi jos nugara ir aštri kietai sučiauptų lūpų linija rodė vidinę įtampą. Abipus jos sėdėjo Elena ir Telma. Netoliese įsitaisė Luelinas Frostas ir šnekusis jo tėtukas. Čia pat oriai sėdėjo raudonplaukė deivė matine oda ir spindulingomis akimis. Įsispoksojau į ją ir ilgai negalėjau atitraukti akių. Tiesa, žuvytė buvo ne mano nosiai: vėliau

sužinojau, kad tai grafienė fon Ranc–Deiken iš Prahos.

Tuo tarpu Kremeris žengė žingsnį į priekį ir pasakė:

– Pirmiausia noriu padėkoti ponui Maknairui už suteiktą galimybę atlikti tardymo eksperimentą. Laikinai jis uždarė savo įmonę ir leido panaudoti ją policijos interesais. Mes vertiname jo gerą valią ir pasirengimą padėti tyrimui. Jis, kaip ir mes, stengiasi atskleisti tą liūdną čia atsitikusį įvykį... Noriu padėkoti ir jums, atėjusiems čionai ir tuo parėmusiems policiją, kuri atlieka tyrimą. Niekas taip neįkvepia mūsų, kaip piliečių bendradarbiavimas ir sąmoningumas. Dėkojame jums už tai, kad atidėjote savo reikalus, nepagailėjote laiko ir prisidėjote prie tokio nelengvo darbo kaip teisybės paieškos... Ateidami čionai, jūs atlikote savo pareigą ir pasirodėte esą sąžiningi, dori žmonės. Dėkoju jums policijos komisaro pono Homberto ir prokuroro pono Skinerio vardu...

Vos nepasakiau garsiai: „... ir mero, ir savivaldybės narių, ir penkių rajonų šeimininkų, ir sodų bei parkų departamento vardu...“

Gurktelėjęs Kremeris tęsė:

– Jūs jau žinote, kad dabar bus atliktas nedidelis eksperimentas, kuris nieku gyvu nepažemins jūsų orumo. Telefonu mes šiek tiek paaiškinome jums, bet ir dabar aš neturiu teisės skelbti mūsų veiksmų esmės. Pasakysiu tik tiek, kad tikiuosi, jog suprasite mus. Jeigu visa tai palaikysite nesusipratimu ir tuščia užmačia, po eksperimento galėsite sakyti savo draugams ir bičiuliams, kad policija buka, kvaila ir nerangi, – mes neprieštarausime. Tačiau patikėkite mano žodžiais, šis eksperimentas – svarbi atliekamo tyrimo dalis.

Dabar – apie tai, ką jums reikės daryti. Po vieną jūs eisite į kostiuminę – koridoriumi trečios durys iš kairės. Ten jūsų lauks kapitonas Diksonas ir ponas Gudvinas. Mūsų prašymu jūs jau įrašėte savo pavardę dviejuose lapukuose – tai mums visiems sutaupys laiko. Jūs įeisite į kostiuminę, atsakysite į porą klausimų ir būsite laisvi. Išėję iš kostiuminės, galėsite grįžti namo arba palaukti

draugų. Prašau jūsų tik vieno dalyko – jūs neturite bendrauti su tais, kurie dar nebuvo užėję į kostiuminę. Ar bus klausimų? Ne. Žinoma, tas, kuriam reikės įeiti į kostiuminę vienam iš paskutiniųjų, turi būti kantrus. Aš dar kartą dėkoju visiems, kad dalyvaujate tame nelinksmame, bet labai reikalingame darbe.

Jis berods baigė. Atsidusau su palengvėjimu. Kremeris taip pat atsikvėpė ir tyliai pasakė vienam savo padėjėjų:

– Rouklifai, pradėk nuo pirmosios eilės.

– Pone inspektoriau! Ar galima jus valandėlę...

Kremeris atsisuko. Prie jo skubėjo keistos išvaizdos ponia: didelė lyg kopūsto gūžė jos galva buvo įtraukta į pečius. Atkišusi smakrą ta „kopūsto gūžė" dar ir sutarškėjo nemaloniu balsu:

– Pone inspektoriau, aš esu Pilietinio orumo lygos aktyvistė ir atvykau čionai stebėti, ar nepažeidžiamos piliečių teisės. Ir jeigu jūs užduosite nekorektiškus klausimus, aš...

– Žinoma, ponia, jūs padėsite užkirsti kelią mažiausiam nekorektiškumui, – pakėlęs ranką Kremeris sustabdė ją. – Garantuoju: prievartos nebus.

– Ir piliečių teisės...

– ... bus išsaugotos.

Klausęsi to įkvepiančio dialogo dalyviai ėmė kikenti. Kremeris šmurkštelėjo į kostiuminę. Nusekiau paskui jį. Kapitonas Diksonas nė nežvilgtelėjo į mus, susirūpinęs daiktais ant stalo. Beje, į jo regėjimo lauką pateko Kremerio kojos, kai šis sėdosi ant kėdės, ir mano ranka, kurią uždėjau ant asorti dėžutės. Matyt, kapitonui to ganėjo.

– Na, ir sugalvojome kebeknę, – atsiduso Kremeris. – Gerai, laikas pradėti.

Padėjau keturias saldainių dėžutes ant grindų taip, kad niekas jų nematytų, o penktą palikau ant stalo. Kapitonas Diksonas mano veiksmą palydėjo garsu, kuris priminė kurkimą ir podraug kriuksėjimą. Į to tipelio komentarą visai nesureagavau ir kreipiausi į Kremerį:

– Visiems pokalbiams vadovausiu aš?

– Taip.

Knisius įvedė į kostiuminę vidutinio amžiaus moterį madinga berete. Pamaiva buvo nusidažiusi nagučius ir lūputes surūdijusios geležies spalva. „Geležinė ledi" nužvelgė mus be ypatingo susidomėjimo. Ištiesiau ranką.

– Prašau atiduoti man savo lapukus.

Ji atkišo lapukus su įrašytu vardu ir pavarde. Vieną tokį lapuką padaviau kapitonui, kitą pasilikau sau.

– Dabar, ponia Balin, padarykite tai, ko aš paprašysiu. Įsivaizduokite, kad čia nėra policijos, jūs lyg ir namie...

Moteris nusišypsojo.

– Jau įsivaizdavau.

– Labai gerai. Paimkite saldainį.

Aš pakišau jai asorti dėžutę, kurią iš anksto buvau atvožęs.

– Aš nemėgstu saldainių, – ponia Balin truktelėjo petuku.

– Jūs galite nevalgyti saldumynų. Tik paimkite.

Ji numykė ir nežiūrėdama paėmė kas papuolė po ranka. Tai buvo šokoladinis saldainis su įdaru. Aš pasakiau:

– Gerai. Padėkite jį į vietą. Dėkui. Viso gero, ponia.

Ledi nesuprasdama nužvelgė mus.

– Ir viskas?

Jos balsas nebuvo suirzęs – jame buvo girdėti tik nuostaba.

Poniai Balin išėjus, Kremeris suniurzgėjo:

– Vulfas liepė, kad jos imtų po tris saldainius.

– Taip, bet man jis dar davė nurodymą pasikliauti savo nuojauta, – atsakiau, dėdamas kryželį ant moters lapuko, taip pat prie sutartinio saldainio numerio – 6.

– Ir ką gi jums sako ta nuojauta?

– Jeigu ta poniutė kur nors įsivėlusi, tai netgi Niro Vulfas nesugebės priversti jos prisipažinti. Kaip manote, kapitone?

Diksonas lyg suurzgė ar sumiauksėjo kažką neįsivaizduojama.

Įėjo kita eksperimento dalyvė. Tai buvo aukšta liekna

moteris. Veidas smarkiai parausvintas, kad paslėptų nesveiką odos blyškumą. Ant ponios pečių išdidžiai susirangiusi didelė sidabrinė lapė. Gyva būdama, lapė, pasistojusi ant užpakalinių kojų, matyt, lengvai būtų pranokusi ilgumu pačią vystančią gražuolę, betgi, matai, krito kaip mados auka. Moteris į mus žiūrėjo įtariai. Lūpos kietai sučiauptos, akys primerktos.

Paėmęs iš ponios lapelius, perskaičiau jos pavardę.

– Panele Glikman, atsipalaiduokite. Viskas gerai, jūs esate tarp saviškių, viskas ramu... O dabar padarykite tai, ko paprašysiu. Tik negalvodama. Sutarta?

Kyštelėjau jai asorti dėžutę.

– Vaišinkitės.

– Oi! Juk čia ta pati dėžutė, apie kurią rašė!.. Nuodai!

Panelė Glikman atšlijo nuo stalo ir suaikčiojo, bet susipratusi prisidengė burną savo lape, kad nuslopintų šūksmą.

– Dėkoju, panele, – pro dantis iškošiau aš. – Karininke, palydėkite panelę iki išėjimo.

Knisius palietė jos alkūnę ir parodė į duris. Kai durys užsitrenkė, atsidusau pažymėdamas lapelį.

– Atpažinote Betę Glikman? Nenatūrali, deja, tiek scenoje, tiek gyvenime. Mačiau ją spektaklyje „Atpildas už kvailumą“...

– Jaučiu, kad mūsų „spektaklis“ – tai tas pats „atpildas už kvailumą“, – pastebėjo pesimistiškai nusiteikęs Kremeris.

Taip eksperimentas ir slinko: žmonės įeidavo, aš „vaišindavau“ juos asorti, Kremerio pesimizmas didėjo, o Diksonas kriuksėjo, cypavo ir urzgė. Kai kurie eksperimento dalyviai ėmė vieną saldainį, kiti – du ar tris. Vienas kitas visai atsisakė saldainių. Pastebėjęs, kad dėžutė nebe labai šviežiai atrodo ir saldainiai apsilamdė, pakeičiau ją kita.

Pirma valanda prabėgo gana greit. Kviestinių ponių sąrašas pasibaigė. Pradėjo eiti „Boiden Maknair inkorporeited“ tarnautojai.

Elena Frost atsisakė pasiūlytų saldainių. Jos veidas

buvo išblyškęs ir šiek tiek pabrinkęs. Telma Mitčel žvilgtelėjo į mane šiek tiek paniekinamai ir paėmė cukruotus ananasą, slyvą ir vyšnią. Dadlis Frostas surengė diskusiją su Kremeriu dėl to, ar gali duoti naudos eksperimentai apskritai, ir buvo išprašytas policininkų už durų. Luelinas Frostas tylėdamas paėmė tris saldainius. Kalidė Frost išsirinko mažutį šokoladuką su razinomis, Jordanijos migdolą ir marcipaną. Dirstelėjusi į mane ir pakėlusi kairį antakį, ji tvarkingai padėjo saldainius į vietą ir nusišluostė ranką nosinaite. Paskui įėjo mane labai dominąs vyriškis. Perenas Hubertas! Iš išvaizdos keturiasdešimtmetis tamsiaplaukis tipas languotu paltu su įstatytais pečiais. Įsiminiau neramiai bėgiojančias juodas jo akis. Hubertas lyg meilikaujamai, lyg pritariamai nusišypsojo, nežiūrėdamas paėmė saldainį ir taip pat net nepažvelgęs į dėžutę padėjo saldainį atgal.

Paskutinis įėjo pats Bodinas Maknairas. Eksperimentas baigėsi.

– Na, ar pavyko ką nors sužinoti? – paklausė Maknairas Kremerio.

– Daugmaž... Jūs padarėte mums didžiulę paslaugą. Dėkui, pone Maknairai. Po poros minučių galėsite vėl dirbti.

– Taip, diena nuėjo niekais... – Maknairas išsitraukė nosinaitę ir nusišluostė šlapią veidą. – Galva plyšta... Siaubinga! Eisiu išgerti aspirino. Niekas nepadeda. Reikia gultis į ligoninę... Tiesa, koks buvo jūsų eksperimento tikslas?

– Tai toks psichologinis testas, – Kremeris nudelbė akis. – Kada nors aš jums papasakosiu apie jį.

– Gerai. Turiu palikti jus: man reikia pasikalbėti su poniomis.

– Mes irgi jau einam.

Žengdamas vestibiuliu per duodančią kelią minią, inspektorius lūpų krašteliais šypsojosi, rodydamas visišką pergalę, bet vos atsidūrėme ant asfalto, policininko marmūzė užsiplieskė tokiu raudoniu, kad atpažinti nebuvo įmanoma. Ant manęs pabiro priekaištų ir kaltinimų

kruša. Kremeris įdūko: jis pernelyg tikėjęs Niro Vulfo visagalybe ir dabar jo lūkesčiai esą apvilti.

Kai Kremeris stabtelėjo įkvėpti oro, aš pasakiau:

– Ko čia aušinate burną? Vulfas – ne burtininkas. Manėte, kad vos padarysime lygiai taip, kaip jis liepė, kažkas bumtelės prieš mus ant kelių ir prisipažins nusikaltęs. Nesąmonė! Vulfas to nė nesitikėjo. O jeigu jums pakako kvailumo iš anksto parengti antrankius, dėl to kaltinkite tik pats save. Ir likite sveikas. Man laikas pas šefą – reikia pranešti, kaip pavyko eksperimentas. O jūs galite pasišnekėti su savo kapitonu Diksonu. Tiesa, žmonių kalbos jis nemoka, bet tai jau smulkmenos...

Atsakydamas Kremeris tik sugriežė dantimis ir suurzgė:

– Jeigu tas vadinamasis eksperimentas buvo pokštas, aš priversiu jūsų begemotą praryti savo licenciją ir pasirūpinsiu, kad jam neišduotų dublikato!

Jau sėsdamasis į „rodsterį“, suniurzgėjau:

– Tai ne pokštas. Kada nors jūs suprasite, kad Vulfas kaip visada teisingai elgiasi. Tik duokite jam laiko...

Važiavau ir galvojau apie tai, ką vežu Vulfui. Geromis naujienomis to nepavadinsi. Kaip būtų šaunu, jeigu Vulfas nusileistų iš savo oranžerijos puikiai nusiteikęs ir nebartų manęs dėl nesėkmės. Pastatęs automobilį priešais įėjimą, dirstelėjau į laikrodį: pusė dvylikos. Vulfas tikriausiai atsikimšo eilinį alaus butelaitį ir prisikliukino stiklinėlę.

Labai nustebau radęs kabinetą tuščią. Vulfo nebuvo ir vonioje. Vatinėmis kojomis nuėjau į virtuvę, peržengiau slenkstį... Mano širdis pašėlusiai suspurdėjo: taip ir yra! Blogiau ir būti negali!

Vulfas sėdėjo su pieštuku rankoje. Ant stalo gulėjo popierių šūsnis, o priešais stalą įsitempęs sustingo Fricas. Abiejų akys nenatūraliai žibėjo. Nei vienas, nei kitas niekaip nesureagavo į mano pasirodymą.

Vulfas pakiliai šnekėjo:

– ... na, ir povą vargu ar gausime. Žinoma, Arčis galėtų nuvažiuoti į Long Ailendą. Ar pameni tą fermą? Bet virš Long Ailendo dabar skraido daug lėktuvų, povai

pasidarė baikštūs. Povo krūtinėlė turi būti labai minkšta: tam reikia negąsdinto paukščio mėsos. Taigi pasilikim prie žąsies. Įdarysi ją... Apie įdarą mes jau šnekėjomės... Taip, kas toliau? Jaunas ožiukas. Mėsa neriebi, minkšta. Tuojau paskambinsiu Zalcenbachui, kad nudurtų ožiuką. Arčis rytą nuvažiuos į Hartilą ir paims jį. O tu pradėsi taisyti padažą. Ir nepamiršk, ką esu sakęs apie peletrūnus. Bet ką gi mes valgysim penktadienį? Čia jau klausimas! Balandžių porelę? Avienos žarnas? Veršiuko kogalvius? Ne, tai ne valgis. Tai tik užkanda, ne daugiau. Nėra svarbiausio dalyko. Štai ką pasakysiu tau, Fricai: reikia imtis naujų patiekalų. Kadaise Turkijoje valgiau šašlyką. Nežinai, kas tai yra? Imi avienos dalį palei inkstus, pjaustai gabalėliais, pusę marinuoji su citrinos sultimis, kitą pusę – raudonajame vyne. Dabar surašysiu tau prieskonius: kvepiantieji pipirai, juodieji pipirai, žalieji ir geltonieji pipirai... būtinai muškato riešuto, česnako...

Žiūrėjau, klausiausi ir dūsavau. Nė gydytoju nereikėjo būti, kad suprastum: Vulfą vėl apėmė depresija. Taip jam atsitikdavo ir anksčiau. Ištiktas recidyvo, jis galvodavo bemaž vien apie valgį. Dabar su juo neįmanoma svarstyti Molės Louk mirties aplinkybių – verčiau jau kalbėčiausi su žibinto stulpu. Žinoma, jei būčiau užklupęs, kai liga tik buvo prasidedanti, Dievo padedamas būčiau gebėjęs užkirsti jai kelią. Deja, iš Maknairo sugrįžau per vėlai.

Nėra abejonės, kad Vulfo depresija susijusi su tuo eksperimentu, kurį atlikti jis pasiuntė mudu su Kremeriu. Vulfas jautė, kad šnipštas iš to išeis, ir iš anksto štai taip nusišalino. Ėmė veikti jo savisaugos instinktas.

Priėjau prie stalo ir garsiai sušnopavau. Jokio dėmesio. Vulfas toliau pasakojo Fricui, kaip reikia išmušti lokieną, kad ji būtų skani ir minkšta.

– Ar rengiatės atidaryti restoraną? – paklausiau palenkęs galvą lyg puolimui. – Turiu pranešimą ponui Vulfui. Visi saldainiai suvalgyti, visi iki vieno. Penkiasdešimt žmonių nugabenta į ligoninę. Kremeris miręs. Herbertas Kregas mirė baisiose kančiose. Visos manekenės tyso pamėlusiomis kojomis. Man nuo viso to šleikštu darosi.

– Arči, tu mums trukdai, – Vulfas perkreipė žandus lyg obuolio kirminą prarijęs. – Kur palikai automobilį: garaže ar prie įėjimo? Jo tuojau prireiks.

Puikiai suvokiau: jeigu jie pradės kaupti maisto atsargas, savaitė bus sugaišta troškinimui, kepimui ir, suprantama, valgymui. Reikėjo perkirsti tą ydingą grandinę iškart, vienu ypu. Bet kaip?

Tariau:

– Žinoma, aš negaliu paliepti jums atsisakyti kuklių pasninkiškų jūsų užkandžių, bet... Man reikės...

Tuo tarpu Vulfas kalbėjo Fricui:

– Kvepiantieji pipirai viską sugadins. Čia rekia tik žalių ankštinių. Pamėgink įdėti paprikos...

Išrėkiau Vulfui kone į ausį:

– Antrą valandą ateis panelė Frost, ir ką aš turiu pasakyti jai? Kad jūs konsultuojate virėją, kaip nuskinti ankštis nuo virkščių? Ką gi jaunoji ledi pagalvos apie mus?

Vulfas stabtelėjo ir pažvelgė į mane. Jo žvilgsnyje šmėstelėjo protinga nuovoka. Netrukus jis paklausė:

– Kas ji tokia?.. Kaip tu pasakei?

– Panelė Elena Frost. Ponios Edvin Frost duktė, mūsų kliento Luelino Frosto pusseserė, Dadlio Frosto dukterėčia. Na, Dadlį jūs privalote atsiminti!

– Tu apgaudinėji mane, – Vulfas papūtė lūpas lyg vaikas.

– Aha, dabar aš žinau, ką reikia pasakyti panelei Frost, kai ji atvažiuos. Pasakysiu, jog viršijau savo įgaliojimus, paskirdamas jai susitikimą. Ponas Vulfas teikiasi užkandžiauti. Gardžiuojasi! Įsišėlo aptarinėdamas subtilią filė ir šlauninės temą! Štai taip. Ir nelaukite manęs priešpiečių.

Staigiai pasisukęs nuėjau į kabinetą, išsiėmiau lapukus ir pradėjau juos rūšiuoti. Tačiau mintimis buvau virtuvėje, spėliojau, ar mano triukas duos vaisių. Net kvėpuoti lioviausi, gaudžiau kiekvieną garsą.

Berods Vulfas atitraukė krėslą... Kažką pasakė Fricui... Žingsniai... Įtraukiau galvą į pečius ir puoliau prie darbo.

Vulfas nušlepsėjo prie savo stalo ir krenkšdamas atsisėdo. Nepakėliau galvos. Kai Vulfas prašneko, pasijutau galvojąs, jog labai norėčiau spirti šefui į užpakalį, ir kaip reikiant.

– Na, va... Galima sakyti, aš sulaužiau savo principus... Pakeičiau savo planus dėl kažkokios paskutinės melagės! Pone Gudvinai!

Tylėjau.

– Ar jūs girdite mane, pone Gudvinai? – suriaumojo Vulfas.

– Ne.

Sunkus atodūsis, nago brūkštelėjimas į krėslo rankturį...

– Gerai jau, Arči, nepyk. Pasakok, kaip ten buvo.

Aš supratau, jog liga dar ne visiškai nugalėta. Nuslopinau recidyvą valgiaraščio sudarymo stadijoje, bet tai galėjo atsisukti prieš mane, ir kiekvieną sekundę Vulfas galėjo vėl pavirsti vien pilvu... Dabar privalėjau padaryti stebuklą, apgauti, ploną netvarų siūlelį sakyti esant plieninį lyną. Kitos išeities neturėjau.

– Kalbėk, aš laukiu, – Vulfas užsimerkė. Vargu ar jis tiki manimi; tik viena gerai – nebesiveržia į virtuvę...

– Ką čia pasakysi... Policija ištikta transo. Kremeris violetinis lyg furunkulas ir tuoj sprogs... Savaime aišku, jis taip ir nesuprato, kad mums svarbiausia – kokius saldainius renkasi eksperimento dalyviai. Jis sekė veidų išraišką, gestus, mimiką... Daugelis nervinosi, gąsčiojo, puolė į isteriką...

Taip kalbėdamas jaučiau, kaip virš mano galvos kyla kirvis: Vulfas negalėjo pakęsti nesėkmių.

– Na, va... Aš žiūrėjau į jų rankas, o Kremeris ir Diksonas – į veidus. Savo lapukuose žymėjau sutartinius saldainių numerius. Galiu susumuoti rezultatus: septyni pasirinko po Jordanijos migdolą. Vienas iš tų septynių paėmė du šokoladinius saldainius su migdolais. Tikriausiai mėgsta juos.

Vulfas pamygo pirštu skambučio mygtuką, kviesdamasis Fricą.

– Tai viskas, Arči?

– Pamėginau apsvarstyti eksperimento rezultatus, bet man vis dėlto trūksta jūsų išminties... Gal taip yra dėl to, kad švaistau energiją judesiams, o jūs, atvirkščiai, kaupiate ją. Šiaip ar taip, šešis iš tų septynių išsirinkusių migdolus aš atmečiau. Tie žmonės čia niekuo dėti. O šit septintasis... Kremeris pasirinko labai teisingą taktiką: niekas nežinojo, ko iš jo pareikalaus policija. Juk žmonės ėjo lauk pro kitas duris ir nebesusidurdavo su tais, kurie dar nebuvo pakviesti eksperimentui. Todėl kiekvieno reakcija buvo labai individuali: nuostaba, juokas, baimė, protestas... O Boidenas Maknairas... Jis apskritai blogai jautėsi, jis labai norėjo pasikelti į savo kabinetą ir pasiimti aspirino. Iš pradžių, išvydęs mano pakištus saldainius, jis atšoko. Paskui mostelėjęs ranka priėjo, dirstelėjo į dėžutės vidų ir pasirinko migdolą. Tuo metu, kai pirštai jau beveik palietė saldainius, jis, matyt, prisiminęs liūdną panelės Louk likimą, atitraukė ranką. Paėmė šokoladuką. Toliau „vaišinau" jį, ir jis padvejojęs griebė migdolą. Trečią kartą, nusileisdamas mano raginimams, greit stvėrė saldainį su įdaru.

Įėjo apniukęs Fricas su alumi. Vulfas atsikimšo butelį, prisipylė ir žiūrėdamas į slūgstančias putas perdėtai meiliai ištarė:

– Tai kas gi iš to išeina, Arči?

– Maknairas mėgsta Jordanijos migdolus. Jis mėgsta juos taip, kaip aš mėgstu dirbti ir užsidirbti, o jūs – valgyti ožkieną arba šašlyką ir gerti alų. Taip aš manau. Jūs sakėte, jog aš privalau įsidėmėti žmogų ar kelis žmones, kurie kuo nors skirsis iš minios. Aš įsidėmėjau Maknairą. Deja, tvirčiau pagrįsti to pasirinkimo negaliu. Jeigu aš suklydau, ką gi... Ateityje galėsite vadinti mane stenografistu. Neprilygstu net mašininkei, nes nemoku spausdinti akluoju būdu dešimtimi pirštų.

Vulfas išbaigė butelį ir patenkintas atsidrėbė į kėslo atlošą.

– Tai, sakai, Maknairas, arba, kaip meiliai jį vadina Elena Frost, dėdė Boidas. O tu, Arči, ar žinai, kad ir aš – dėdė?

Na, žinoma, aš žinojau. Kas kitas, jei ne aš, kas mėnesį spausdina Vulfo laiškus, siunčiamus į Budapeštą! Atsakymų, tiesa, nebūna...Vulfas mėgino ištrūkti iš mano spąstų. Bet ir mano reikalai buvo ne per geriausi. Juk aš pamelavau apie Elenos Frost vizitą ir dabar sukau galvą, kaip išsprūsti iš kabineto į priemenę, nurūkti savo „rodsteriu" dvidešimt kvartalų, išvogti Eleną ir pristatyti ją Vulfui. Gal man pavyks apdumti šefui akis? Kol Vulfas mąstys apie Jordanijos migdolus ir Maknairą, išsisuksiu iš melo, kuriam ryžausi bendro darbo labui. Dieve man padėk!

Vulfas susinėrė rankas ant pilvo, užsimerkė. Aš žinojau: kai jis visiškai atsiduoda mąstymo procesui, daug ko nebepastebi. Ne kartą yra pasitaikę, kai negalėdavau jo prisišaukti, o klientai manydavo, kad jų detektyvas miega. Dar netikėdamas savo sėkme, nesmarkiai spirtelėjau šiukšliadėžę. Vulfo nė vokai nesukrutėjo. Paspyriau smarkiau. Jokios reakcijos. Tuomet aš atsargiai pakilau iš užstalės ir neatitraukdamas nuo Vulfo akių ant pirštų galiukų ėmiau sėlinti prie durų. Rizikavau, bet kas man liko daryti?! Kai kojos palietė kilimą, eiti pasidarė lengviau. Taip peržengiau slenkstį, rūpestingai privėriau duris, nekvėpuodamas perėjau koridoriumi ir jau beveik pasiekiau prieškambarį, kai...

– Pone Gudvinai!

Lyg žaibas būtų pervėręs. Aš net susvyravau. Pirmutinė nesąmoninga reakcija buvo čiupti skrybėlę ir leistis į kojas. Garbė Dievui, laiku susigaudžiau atsidūręs ant bedugnės krašto, o iš ten nebeišsiropščiau.

Įprastiniais žingsniais įėjau į kabinetą.

– Kurgi tu išsirengei? – sugriaudėjo Vulfas.

– Niekur. Norėjau kopti į viršų, į savo kambarį.

– Ant pirštų galų?

– Na, ką čia, iš tiesų... Bijojau jums trukdyti... Ir tai neprieštarauja... Juolab – įkyrėti jums...

– Jis nenorėjo man trukdyti! – visu balsu sugrumėjo griozdiškasis Dzeusas, pasidėdamas ant stalo rankas su-

gniaužtais kumščiais. – Bijojo įkyrėti! Įdomu, o ką daugiau, jei ne šitai, tu darai šitiek metų! Tik sugalvosiu puikų planą, iškart ateini ir jį sugriauni. Ir dar meluoji! Tu ėjai ne į savo kambarį! Rengeisi pasprukti iš namų, kad galėtum atvežti čionai kitą melagę – panelę Frost – ir taip nuslėpti savo apgaulę! Viską atspėjau dar būdamas virtuvėje. Jūs nemokate meluoti, pone Gudvinai, bet meluojate! Esu perspėjęs, kad tai geruoju nesibaigs. Tai va, Arči, tu būsi nubaustas. Pirmiausia, negausi priešpiečių, o priešpiečiams šiandien turime smydrų su žirneliais ir peletrūnais ir ryžių blynelių su juodųjų serbentų džemu. Gali kokioje nors užkandinėje smaguriauti krimsdamas supelijusį sumuštinį. Antra, nedelsdamas važiuosi į Maknairo kontorą ir antrą valandą atveši panelę Frost. Kol sulakstysi, aš puikiai papietausiu.

– Supratau. Bet Elena Frost užsispyrusi kaip vienas neskeltanagis gyvulys, nesakysiu koks. Ką daryti, kai panelė ims spardytis? Surišti ją?

Vulfas sukliuksėjo: jis juokėsi.

– Kokių gali būti sunkumų, jei merginai antrą valandą paskirtas dalykinis susitikimas ir ji yra tam pasirengusi?

7 SKYRIUS

Skriedamas „rodsteriu“ į Penkiasdešimt antrąją gatvę, kartštligiškai svarsčiau, kokį lasą užmesti ant įnoringosios Elenos Frost, ir kaip atitempti ją pas mus į kontorą. Tiesą pasakius, mėgstu paprastus sprendimus: jie dažniausiai nereikalingi didelių sąnaudų ir ilgo pasirengimo. Tokį būdą ir pasirinkau.

Privažiavęs prie „Boiden Maknair inkorporeited“ pastato, sunkiai atsidusau: šį kartą niekas nepasirūpino, kur statysiu automobilį, ir prie šaligatvio negalėjau prasibrauti pro mašinas. Šiaip taip pastatęs „rodsterį“ už kvartalo nuo Maknairo kontoros, nuėjau prie dabar jau gerai žinomo paradinio įėjimo. Vis tas pats durininkas stovėjo prie durų

vėpsodamas į poniutę, kuri šėrė policininko arklį gabaliniu cukrumi. Reginys – nors mirk iš juoko, nieko nepasakysi.

Paklausiau durininką:

– Ar prisimenate mane? Buvau pas jus rytą.

Manyje jis atpažino tą, kuris kostiuminėje „vaišino" jį saldainiais, ir pagarbų toną pakeitė familiariu: su detektyvu nėra ko varžytis.

– Žinoma, prisimenu.

– Atidžiai manęs klausykitės. Man būtina pasikalbėti su panele Frost, bet taip, kad niekas nemanytų, jog tai svarbu. Jūs supratote? Kada mergina eina pietauti?

– Paprastai pirmą valandą dienos.

– Ar panelė Frost yra darbe?

– Taip. – Durininkas pažiūrėjo į laikrodį. – Manau, kad už pusvalandžio išeis.

– Dėkui.

Užsirūkęs nuėjau Penktąja aveniu svarstydamas, ar verta paklausyti Vulfo patarimo ir užsukti į kokią nors užkandinę. Ne, matyt, neverta. Pasukęs į Medisono aveniu, nuėjau atgal. Pastebėjau, kad domėjimasis madų salonu, kur žuvo dailutė manekenė, verčia praeivius smalsiai dirsčioti į „Boiden Maknair inkorporeited" pastatą. Kai kurie atvirai spoksojo, bet ne į vitrinas, o į madų salono lankytojus, einančius iš pastato. Raitas policininkas tingiai risnojo greta minios. Atsistojau netoliese ir dirsčiojau į duris, kad nepraleisčiau Elenos Frost.

Ji pasirodė pusę dviejų ir, matyt, labai skubėjo. Nuėjau įkandin jos. Per kelis žingsnius nuo Medisono aveniu šūktelėjau jai:

– Panele Frost!

Elena atsigręžė.

– Ar atpažinote Arčį Gudviną? Atleiskite, bet aš norėčiau pasikalbėti su jumis...

– Koks įžūlumas!

Ji plykstelėjo ir šoko bėgti nuo manęs, lyg būčiau maru apsikrėtęs. Keliais šuoliais pasivijau merginą ir užtvėriau kelią.

– Panele Frost, jūs elgiatės dar blogiau už savo pusbrolį Lu. Liaukitės! Jums puikiai žinoma, kad esu tarnyboje ir nežaidžiu vejotynių. Turiu užduoti jums tik porą trejetą klausimų. Regis, jūs ketinote užkąsti? Labai gerai. Aš irgi noriu valgyti. Deja, negaliu pavaišinti jūsų, nes mano šefas draudžia man taip išsikaštuoti – to negalima nurašyti į pridėtines išlaidas. Bet aš galėčiau palaikyti jums draugiją prie staliuko. Ir nesugalvokite prieštarauti! Aš – žmogus be kompleksų, nors ir ne chuliganas, taip ir žinokit. Nesu išsimokslinęs, o dėl gailestingumo... Atsiminiau! Prieš porą mėnesių paaukojau Raudonojo Kryžiaus reikmėms du dolerius!

Kalbėjau skardžiai – taip, kad praeiviai jau ėmė dairytis į mus. Elena kramtė lūpas ir raukėsi. Pagaliau ji nusileido.

– Aš pietauju „Kontinente“, Medisone. Jeigu jums tinka...

– Tiks.

Pradžia nebloga! Žuvytė prarijo jauką.

„Kontinentas“ pasirodė esanti viena iš tų vietų, kur bijančias pastorėti ponias ir paneles maitina daržovėmis, apšlakstytomis citrinos sultimis, ir prėskais muštiniais kotletukais, ne storesniais už papirosinį popierių. Elena Frost pasirinko staliuką ir pamačiusi, jog jau atsisėdau greta, nemeiliai tarė:

– Na?..

– Padavėjas laukia, kad užsisakytumėte.

– Tegul laukia. Kalbėkit. Ko jums iš manęs reikia?

Nemėgstu storžieviškumo, bet kenčiu, jei reikia. Kuo mandagiausiai pasakiau:

– Man paliepta atvežti jus pas Niro Vulfą į Vakarinę trisdešimt penktąją gatvę, į devyni šimtai aštuonioliktą namą.

Jos antakiai pakilo aukštyn.

– Kam? Kodėl leidžiatės statomas į tokią kvailą padėtį? Juk žinote, kad nevažiuosiu.

– Niro Vulfas laukia jūsų antrą valandą, – atsakiau kuo šilčiau ir maloniau. – Nagi, kol kas pasistiprinkim – tai

būtų itin humaniška mūsų skrandžių atžvilgiu. O pietaujant aš viską paaiškinsiu. Nieko familiaraus ar nešvankaus iš manęs neišgirsite. Nesu koks nors kvaiša iš radijo arba iš „Laisvosios lygos".

– Tai... pokštas? Dar ne per seniausiai būčiau palaikiusi jus sąmojingu.

– Taip, toks ir esu.

Pavargęs laukti padavėjas kyštelėjo kiekvienam panosėn po valgiaraštį. Elena paprašė atnešti obuolių apkepo ir arbatos. Aš užsisakiau mėsos su pupelėmis ir pieno.

Laukdamas patiekalų, ryžausi atvirai pasišnekėti su Elena.

– Panele Frost, patikėkite sekliu: yra nemaža būdų, kaip priversti žmogų daryti tai, ko jis nenori. Na, štai, pavyzdžiui, aš galėčiau jus išgąsdinti. Arba įtikinti jus, kad Niro Vulfas su jūsų pusbroliu, vadinasi, ir su jumis elgiasi nepaprastai sąžiningai ir labai paiso jūsų interesų, nes jūsų pusbrolis – mūsų klientas. Bet nedarysiu nei vieno, nei kito. Tiesiog paprašysiu pasitelkti sveiką protą. Pamirškite, kas atsitiko vakar, kai Vulfas apsilankė Maknairo kontoroje. Ką galvojo Vulfas, kokią padarė išvadą, – jo reikalas. Šiandien jūs matėte, kad mes atlikome eksperimentą glaudžiai bendradarbiaudami su policija. Jeigu policija būtų žinojusi tai, ką jūs pasakėte vakar, ji nebūtų paleidusi jūsų iš savo letenų. Viskas rodo, jog inspektorius Kremeris nieko nežino! Vulfas nieko jam nepasakė. Bet vis dėlto vakar iškilusi problema egzistuoja. Jums reikia apsvarstyti ją, ir iškart palengvės. Su kuo apsvarstyti? Su Niro Vulfu. Tai vienintelis žmogus, kuris padės jums. Nepamirškite, kad neatsargius jūsų žodžius girdėjome ne tik mes, bet ir Telma Mitčel. Pasitaiko, kad net geriausia draugė išduoda...

– Nutilkit!

Elena braižė šakute ant staltiesės kažkokius raštus. Mačiau, kaip virpčioja jos pirštai.

Padavėjas atnešė patiekalus, išdėliojo ant stalo lėkštes. Elena palaukė, kol jis nueis, ir žiūrėdama į stalą, pasakė:

– Negaliu valgyti...

Aš taip pat negalėjau valgyti pupelių ir užsitraukti teisėtos neapykantos žmogaus, kuriam kąsnis gerklėn nelenda.

– Štai kas, Elena... Jums būtina pasistiprinti. Laukia sunkus pokalbis, tausokite jėgas. Aš sotus ir sutikau čionai eiti dėl kompanijos. Mano automobilis – lakuotas „rodsteris" – stovi Penkiadešimt antrosios ir Parko aveniu kampe. Laukia jūsų be penkiolikos antrą.

Elena tylėjo.

Radau padavėją, paėmiau sąskaitą, sumokėjau kasoje ir išėjau. Dar važiuodamas čionai buvau pastebėjęs vaistinę su konditerijos prekystaliu. Prarijęs porelę sumuštinių ir užgėręs juos dviem stiklinėmis pieno, pajutau, kad skrandyje kaip buvo tuščia, taip ir liko. Įdomu, ką veiks kavinėje su nesuvalgytu mano patiekalu? Sudės pupeles atgal į puodą? Na, juk neišmes į paplavų kibirą! Paklausite, kodėl aš nepagalvojau apie Eleną Frost? Nagi todėl, kad jai, iš visko sprendžiant, buvo tik vienas kelias – pas Vulfą.

Eleną priėjo prie automobilio, kai laikrodis rodė be dešimt dvi. Tylėdamas atidariau jai „rodsterio" dureles, atsisėdau pats ir nuspaudžiau starterį.

– Pavyko užkąsti?

– Taip, šiek tiek.

Jos nuotaika nepasitaisė, ir pirštų, kuriais ji spaudė savo rankinuką, krumpliai buvo balti, kaip ir pirma.

– Paskambinau poniai Lamont... Perspėjau, kad būsiu tik trečią...

– Gal ir suspėsite.

O šit mano nuotaika pakilo kaip ant mielių. Vežiau vieną gražiausių Niujorko merginų, vežiau pas Niro Vulfą, vežiau laiku ir netgi numarinau kirminą... Viską suspėjau! Velniai rautų, gal jau baigėsi nesėkmių ruožas? Pašnairavau į Eleną ir įsitikinau, kad net su tamsiais ratilais paakiuose, tai tokia bendrakeleivė, kurią reikia vežioti tik atviru automobiliu. Tegu visi mato, kas sėdi greta vairuotojo. Žinoma, koks nors nuoboda pagrįstai tarstels,

kad Elena gali būti Molės Louk žudikė. Grožis – ne visada gėris.

Šauniai čiūžtelėjęs automobiliu prie mūsų vilos, nuvedžiau Eleną į kabinetą. Ten nieko nebuvo, nors laikrodis rodė vieną minutę po dviejų. Susijaudinau: nejaugi Vulfas vėl ėmėsi kulinarijos? Be reikalo nerimavau. Vulfas gurkšnojo kavą, apimtas kone nirvanos būsenos.

Atsistojęs tarpduryje, pasakiau:

– Na, kaip? Ryžių blyneliai prisvilo, o nuo džemo apėmė rėmuo? Atleiskite, kad vieną minutę pavėlavau: mudu su panele Frost puikiai praleidome laiką smaguriaudami rafinuočiausius patiekalus. Žodžiu, užsiplepėjome.

– A... Tai tu atvežei ją... – Vulfas pasiraukė. – Bet nemanyk, kad tai ką nors išsprendžia. Ir apskritai man tavo sumanymas nepatinka.

Jis atsistojo ir nužingsniavo į kabinetą. Priėjęs prie savo stalo, įbedė sunkų žvilgsnį į viešnią, bet nieko nepasakė. Sėdinti krėsle panelė Frost oriai atlaikė tą žvilgsnį. „Aha, – pamaniau. – Plikomis rankomis jos nepaimsi".

Atsisėdau prie savo stalo. Atsiverčiau bloknotą, pasirengiau rašyti.

– Jūs norėjote mane matyti, panele Frost? – lygiu balsu paklausė Vulfas.

– Aš? – ilgos Elenos blakstienos suplazdėjo. – Argi ne jūs mane kvietėte?

– Ak, taip... Na, ir ką jūs galite pranešti man? Ar ką nors prisiminėte?

Panelės Frost akys prisimerkė. Ji norėjo griežtai atsikirsti Vulfui, bet susivaldė ir tik iškošė pro dantis:

– Ne, neprisiminiau.

Vulfas atsidrėbė į krėslo atlošą ir stengėsi patogiai pasidėti rankas ant neaprėpiamo savo pilvo, aptempto kanarėlės spalvos marškiniais, bet buvo neseniai papietavęs, todėl tik atsiduso ir pasidėjo rankas ant raktūrių. Pusiau užsimerkęs kurį laiką jis sėdėjo tylėdamas. Paskui teikėsi paklausti:

– Kiek jums metų?

– Gegužės mėnesį sukaks dvidešimt vieneri.

– Nejaugi? Kurią dieną?

– Septintą.

– Kodėl jūs vadinate poną Maknairą „dėde Boidu“? Man apie tai pasakė jūsų pusbrolis. Ponas Maknairas – jūsų giminaitis?

– Ne. Vadinu jį taip, nes... Nežinau. Tiesiog vadinu, ir tiek.

– Ar seniai jį pažįstate?

– Nuo vaikystės. Jis – senas mano mamos pažįstamas.

– Vadinasi, apie jį viską žinote? Jo pomėgius, įpročius... Kokius saldainius mėgsta ponas Maknairas?

Elena pabalo, jos nugara išsitiesė, bet veido išraiška nepakito.

– Nieko negaliu jums pasakyti...

– Štai kas, panele Frost, jūs manote, kad noriu iškvosti iš jūsų kažkokią la–bai baisią paslaptį, kurią žinote tik jūs viena. Iš tikrųjų yra visai ne taip. Apie pono Maknairo pomėgius man gali papasakoti daugelis žmonių: jo bičiuliai, tarnai, parduotuvių, kur jis apsiperka, pardavėjai... Tikriausiai jie praneš man, kad Boidenas Maknairas iš saldainių labiausiai mėgsta Jordanijos migdolus. Kas čia tokio? Argi žmogus gali turėti priežasčių slėpti tokius dalykus?

– Ne, žinoma, – Elena nervingai gurktelėjo. – Ponas Maknairas iš tikrųjų mėgsta krimsti riešutus ir dažniausiai pasirenka migdolus. Jūs atspėjote. – Jos veidą išmušė raudonos dėmės. – Bet nesuprantu, kam reikia apie tai kalbėti. Aš atvažiavau ne tam, kad plepėtume apie saldainius.

– O kodėl gi jūs atvažiavote?

– Jūs labai klystate dėl tos neatsargiai ištrūkusios mano frazės, kurią ištariau vakar per kvailumą.

– Na, na, kalbėkit. Tai jau įdomu.

– Jūs neturėjote teisės taip elgtis su manimi. Paspendėte pinkles, spąstus... Lu lyg koks kvailys pametė galvą, o jūs pasinaudojote... Jis būgštauja dėl manęs ir nuolat peršasi padėti. O jums – kad tik žmogų įkišus už

grotų! Jūs padarėte taip, kad aš pasakiau... Tiesą pasakius, kam tuščiai kalbėti! Jūs pats puikiausiai žinote.

– Iš tikrųjų, kam gaišti laiką tuščioms šnekoms. Aš nekartosiu to, ką jūs pasakėte vakar, – Vulfas ėmė dilbakiuoti. – Svarbiausia – jūsų žodžiai, jūsų intonacija. Trumpiau tariant, viskas rodo, kad jūs žinojote, kokie saldainiai buvo toje dėžutėje. Ir žinojote tai dar prieš panelei Mitčel atvožiant dangtelį.

– Aš nieko tokio nepasakiau! Tai melas! Aš nieko nežinojau!

– Ne, žinojote! – Vulfo balse skambėjo metalas. – Nemanykite, kad jūsų grožis atitrauks dėmesį nuo reikalo esmės, kad simpatiškas snukutis gali mane užhipnotizuoti. O jei ir toliau vaizduosite čia kaprizingą mažytę, paprasčiausiai išvarysiu jus lauk. Arči! Pasirenk, tuojau spausdinsi mašinėle. Įdėk du popieriaus lapus per kaltę. Antraštė: „Elena Frost tvirtina".

Greitai padariau taip, kaip jis norėjo, ir pasakiau:

– Diktuokit.

Vulfas pradėjo:

– Sunumeruokit keturis punktus.

1. Aš prisipažįstu žinojusi, kokie saldainiai buvo dėžutėje, ir pažadu nedelsdama nuoširdžiai ir sąžiningai papasakoti Niro Vulfui, kaip tai sužinojau.

2. Aš prisipažįstu žinojusi, kokie saldainiai buvo dėžutėje, tačiau atsisakau ką nors aiškinti. Sutinku būti klausinėjama, kiek ir apie ką prireiks. Pasilieku teisę neatsakyti į kai kuriuos klausimus, jeigu jie bus man nemalonūs.

3. Aš prisipažįstu žinojusi, kokie saldainiai buvo dėžutėje, bet kategoriškai atsisakau tai paaiškinti.

4. Aš neigiu žinojusi, kokie saldainiai buvo dėžutėje.

Vulfas stabtelėjo, duodamas man laiko užbaigti tekstą.

– Dėkui, Arči. Man – kopiją, o originalą – panelei Frost. O jūs, panele, perskaitykite, paimkite plunksnakotį ir pasirašykite po vienu iš tų pareiškimų.

Matydamas, kaip energingai Elena siekė rašymo reikmenų, Vulfas mostu sustabdė ją.

– Na, o skubėti neverta. Pirma išklausykite mane. Aš noriu, kad pasirašytumėte arba pirmąjį, arba antrąjį pareiškimą. Trečiasis ir ketvirtasis manęs netenkina. Tuomet aš iškviesiu jūsų pusbrolį, kad jį kur, ir atsisakysiu bylos, kurią jis man pavedė. Tuomet kaip laisvas žmogus imsiuosi šiokių tokių žygių, kurių iš manęs seniai laukia inspektorius Kremeris.

Nuo Elenos veido nuslinko nepriklausomos didžiuoklės kaukė. Staiga pamačiau, kad mergiūkštė labai jaudinasi, net virpa... Didžiulėmis valios pastangomis ji vis dėlto susitvardė ir nedvejodama rėžė Vulfui į akis:

– Nieko aš nepasirašinėsiu! Aš neprivalau ką nors pasirašinėti! Kodėl turėčiau tai daryti? Jūs išmušėte mane iš vėžių, privertėte ištarti žodžius, kuriuos dabar traktuojate, kaip jums patogiau.

– Panele Frost! Užsispyrimas neišeis į gera! Kur jūsų blaivus protas?

– Ten pat, kur ir jūsų sąžinė? Jūs paspendėte man spąstus. O jei mano pusbrolis Lu mano, kad...

Vulfas taip staigiai pasuko galvą į mane, kad aš išsigandau, ar tai nepakenks šefo sveikatai.

– Arči, nedelsdamas susisiek su inspektoriumi Kremeriu.

Aš skubiai surinkau policijos numerį. Budėtojui, pakėlusiam ragelį, pasakiau papildomą numerį ir paprašiau prie telefono poną Kremerį. Vulfas užmaišė kietą tešlą, ir kepimo forma turėjo būti čia pat. Taip ir buvo.

– Alio! Tai jūs, pone Gudvinai? – išgirdau senojo mūsų draugužio balsą. – Ar kas nors paaiškėjo?

– Inspektoriau Kremeri? Tuojau su jumis kalbės ponas Vulfas.

Vulfas siekė ragelio. Pupytė stryktelėjo lyg katė ir įsitvėrė jo rankos, kuri dar nespėjo prisiliesti telefono. Šefas pažvairavo į Eleną Frost ir tyliai tarė:

– Kaip išsiauklėjęs žmogus siūlau jums rinktis. Kaip jums bus geriau: važiuoti į policijos valdybą pono Gudvino automobiliu ar pono Kremerio?

Elenos lūpos mėšlungiškai perkrypo. Mergina šiaip taip išdaužė:

– Ne...

Paskui griebė plunksnakotį ir pasirašė po antruoju tekstu.

Vulfas paėmė ragelį ir pasakė inspektoriui:

– Ponas Kremeris? Kaip reikalai? Ar atsirado naujų faktų? O įkalčių? Taip, taip... Ir pas mane nieko. Šiandien pradėjau plėtoti vieną versiją, bet ji neatrodo man perspektyvi. Dėkui, bet verčiau dirbsiu savarankiškai, juk jūs žinote... Viso gero.

Kai baigęs kalbėti jis atsilošė krėsle, Elena Frost jau sėdėjo ir žvelgė į Vulfą neapykantos pilnomis akimis. Vulfas probėgšmais žvilgtelėjo į lakštą, kuriame ji pasirašė, perdavė jį man, paskambino Fricui ir laukdamas alaus pradėjo gražbyliauti:

– Na, štai, panele Frost, jūs patvirtinote viską žinojusi... Jūs turite informacijos apie žmogžudystės įrankį, bet atsisakote pranešti ją man. Puiku. Savo ruožtu noriu perspėti, jog tokiu atveju aš neprivalau slėpti jūsų prisipažinimo. Tiesa, kol kas nesirengiu jo paskelbti. Tačiau... Jums tikriausiai žinoma, kad faktų, galinčių nušviesti nusikaltimą, slėpimas kvalifikuojamas kaip bendrininkavimas darant nusikaltimą. Taip manoma policijoje. Žinoma, kvaila, bet ką veiksi su tais policininkais. Įsivaizduokime, kad inspektoriaus Kremerio ar kurio nors kito iš tos šutvės žvilgsnis užklius už jūsų tvirtinimo; jie nuspręs, kad tai jūs prikimšote saldainį nuodų, nuo kurių mirė panelė Louk. Siaubingas sprendimas, bet, deja, toks yra jų mąstymas. Suprantama, aš nelaikau jūsų žudike, tačiau noriu tik paklausti: ar ne jūs apnuodijote saldainius?

Elena klausėsi jo nekrutėdama, kiek palenkusi galvą. Ramiai atsakė:

– Ne, ne aš.

– Ar žinote, kas tai padarė?

– Ne.

– Jūs rengiatės ištekėti? Esate susižadėjusi?

– O štai šitai ne jūsų reikalas.

Ji kietai susičiaupė.

– Panelė Frost, – Vulfas buvo kantrus lyg dvasininkas, – man prireiks daug ko paklausti, kas, jūsų manymu, visiškai nesusiję su žmogžudystės tyrimu. Nereikia priešgyniauti ar nervintis. Regis, aš leidau suprasti, kad tai gali blogai baigtis. Ir klausimas, kurį jums uždaviau, vargu ar priklauso intymiesiems. Kiekviena jūsų draugė į jį atsakys ir viską apie jus papasakos. Taigi nekvailiokite. O gal manote, kad mergaites kviečiuosi trokšdamas tuščiai su jomis pasiplepėti? Mudviejų padėtis anaiptol nėra lygi, ir jeigu neatsakinėsite į mano klausimus, aš priversiu jus kalbėti. Ir jūs prabilsite, bijodama patekti į policijos rankas. Taigi, panele, Frost, jūs susižiedavusi?

Elena susirietė į kamuoliuką, pašiurpo, jos pečiai sugniužo. Pastebėjau, kad drėgnai sužibo jos akys. Ir šit skruostais nusirito dvi ašarėlės, palikdamos siauručius takelius. Bet mergina vis dar neatitraukė žvilgsnio nuo Vulfo. Ji pravėrė burną ir tarė:

– Jūs... Jūs – purvinas šantažiste...

– Taip. Tebūnie, – linktelėjo Vulfas. – Aš užduodu moterims tik svarbiausius klausimus, nes negaliu pakęsti isterikos. Nusišluostykit.

Panelė Frost nė nekrustelėjo.

– Jūs susižadėjusi?

– Ne! – jos balsas nuskambėjo iššaukiamai.

– Jūs pati nusipirkote tą žiedą su briliantu? – Vulfas dirstelėjo į jos ranką.

– Ne.

– Kažkas jums padovanojo jį? Kas?

– Ponas Maknairas.

– O tą briliantą, kuris puošia jūsų rankinuką... Kas jį padovanojo?

– Ponas Maknairas.

– Jūs mėgstate briliantus? Niekada nebūčiau pagalvojęs... – Vulfas numykė. Jis atsikimšo alaus butelį – vieną iš visos baterijos, kurią atbogino Fricas. Prisipylė stiklinę. – Mano klausimai daugeliui atrodo absurdiški, nesusiję su byla. Bet tik taip ir galiu sužinoti tiesą. Ir kai

kas mane supranta. Štai tame krėsle, kuriame jūs dabar sėdite, kambarinė Ana Fjori išsėdėjo penkias valandas... O hercogienė Reskin – visą naktį... Padarykit malonę: kilniaširdiškai teikitės atsakyti į mano klausimus. – Jis pagėrė alaus. – Visai ne šiaip sau domiuosi jūsų briliantais. Kartoju: jūs mėgstate tuos akmenukus?

– Ne... Tai yra – nelabai.

– Briliantus dievina ponas Maknairas? O gal jis apibėrė jus briliantais kokia nors proga?

– Nežinau... Nepamenu...

– Jūs nemėgstate briliantų, tačiau puošiatės jais. Kodėl? Iš pagarbos juos dovanojusiam žmogui?

– Puošiuosi, ir tiek.

– Nedaug ką žinau apie poną Maknairą. Ar jis vedęs? Turi šeimą?

– Ponas Maknairas – senas mano motinos draugas. Šeima... Kadaise jis turėjo šeimą. Buvo žmona ir šiek tiek, tik mėnesiu, vyresnė už manė duktė... Mergytė mirė būdama dvejų metukų. O žmona mirė dar anksčiau, gimdydama. Ponas Maknairas – puikus žmogus. Jis – geriausias iš visų, kuriuos esu kada nors sutikusi. Jis yra ir mano draugas!

– Na, kaip dar galėtumėt pavadinti žmogų, kuris apipila tave brangenybėmis?.. Žinoma, draugu. Atleiskite, panele, už seniokišką nepakantumą: nemėgstu aš tų barškaliukų, per juos sekliai visuomet turi tiek rūpesčių... Atsakykite man šit į kokį klausimą: kas dar iš jūsų pažįstamų mėgsta migdolus?

– Kas?.. Nesuprantu.

– Kas, be pono Maknairo.

– Neįsivaizduoju.

Vulfas vėl ėmėsi butelio ir stiklinės, paskui luktelėjo, kol nuslūgs putos. Susiraukęs įbedė į Eleną sunkų žvilgsnį.

– Panele Frost, esu vyresnis už jus, labiau patyręs ir turiu teisę kalbėti be užuolankų. Jūs labai pasitikite savimi ir nesuprantate, kokią naštą užsivertėte ant savo dar gležnų pečių. Šit jau dešimt dienų kaip Molė Louk mirusi.

Manau, kad savo poelgiu – tegu ir nelabai gražiu, kvailu – ji kažkam sutrukdė įvykdyti kitą žmogžudystę. Ištisas devynias dienas jūs slepiate kažkokią informaciją, kuri bent per colį pastūmėtų tyrimą. Maža to, jūsų turimos žinios padėtų išgelbėti žmogų, virš kurio pakibo žudiko ranka. Ar dabar suprantate, kokią atsakomybę prisiimate? Jūs, tuščiagarbė ir užsispyrusi maža egoistė! Nenoriu versti jūsų, kreipiuosi į jūsų proto balsą. Pagalvokite, panele Frost!

Jis nukreipė žvilgsnį į šalį ir pagėrė alaus.

Elena vis dar sėdėjo nejudėdama. Ašaros nudžiūvo. Pagaliau ji pasakė:

– Aš jau apie viską pagalvojau. Aš nesu tuščiagarbė egoistė...

– Labai gerai, – Vulfas pastatė stiklinę ir pasidėjo rankas ant ranktūrių. – Kiek žinau, jūsų tėvas miręs. Ponas Dadlis Frostas dar tik vakar čia sėdėdamas pareiškė esąs jūsų globėjas. Tai tiesa?

Elenka linktelėjo ir tyliai tarė:

– Aš nepamenu savo tėvo: jis mirė, kai buvau dar žindomas kūdikis. Galima sakyti, kad ir neturėjau tėvo... Nors...

Ji užsikirto.

– Jis paliko jums palikimą?

– Apskritai paėmus, taip.

– Kiek?

Mergina kilstelėjo antakius.

– Argi tai svarbu?

– Taip. Aš kartoju: kiek?

– Didelį turtą...

– Panele Frost, jūs vėl užsispyrėte! – Vulfas ėmė netekti kantrybės. – Man nebus labai sunku sužinoti jūsų palikimo dydį. Bet noriu išgirsti tai iš jūsų. Kiek turėsite?

– Maždaug du milijonus, – atsakė ji ir nusisuko.

– Oho! Gražūs pinigai. Jie tebėra?

– O kas jiems gali atsitikti?

– Tikriausiai nieko. Tik nemanykite, kad knaisiojuosi jūsų reikaluose vien iš smalsumo. Tik vakar jūsų dėdė

karštai įrodinėjo man, esą jūs visi neturtingi ir jūsų motina neturinti nė cento. Bet pasirodo, kad pinigų yra: jūsų tėvo turtas. Ir jis pereina jums?

Elena paraudo lyg apkaltinta vagyste.

– Taip, man. Juk aš neturiu nei brolio, nei sesers.

– Ir tapsite turtinga, kai... Et, velnias! Arči, būk malonus, pakelk ragelį.

Poniai kitame laido gale dar nespėjus prisistatyti, akimirksniu supratau, kas ji tokia: ramus balsas, lygus tonas... Ir vis dėlto nepradėjau aiškintis su ja, nes net santūriausia moteris geba sukelti padūkusią isteriją, o aš, kaip ir Vulfas, to negaliu pakęsti.

– Panele... – aš pasisukau į Eleną. – Skambina jūsų motina.

Palaisvinau krėslą, į kurį Elena Frost tuojau pat persėdo. Jos balsas skambėjo spigiai.

– Mama?.. Ne, tu, žinoma, tai sakei, bet aplinkybės pasikeitė. Aš nieko negaliu sakyti telefonu... Ir su dėde Boisu negalėjau pasitarti, bet perspėjau ponią Lamont... Na, mama, tai tiesiog juokinga! Aš žinau, ką darau, nusiramink. Paskui papasakosiu. Taip... Iš čia važiuosiu namo, gerai... Nežinau... Vėliau... Taip, galvoju, ką kalbu. Nesijaudink. Ne... Iki.

Jos skruostai užsiplieskė raudoniu. Sulaukęs pašnekesio pabaigos, Vulfas aiškiai užjausdamas pasakė:

– Dabar aš iš tikrųjų matau, jog nemėgstate, kai kas nors kaišioja nosį į jūsų reikalus, net jeigu tai daro tikra motina... Turite išmokti būti kantri – priešaky dar ilgas gyvenimas. Pagal visas savybes – tiek protines, tiek fizines – jūs netgi ne drugelis, jūs – kokonas. Tikiuosi, nesupykote dėl tokio palyginimo?

– Būčiau supykusi, jeigu jūsų žodžiuose būtų kokia nors prasmė.

– Nagi, grįžkime prie jūsų palikimo. Kaip supratau, kai jums sukaks dvidešimt vieneri – gegužės septintąją, – tapsite turtinga. Jūs oficialiai imsite valdyti tėvo turtus. Ar taip?

– Taip.

– Laukti liko penkias savaites. Dvidešimt devynios balandžio dienos ir septynios – gegužės... Vadinasi, sakote, du milijonai. Tai nemaža našta... Mesite savo darbą madų salone?

– Dar neapsisprendžiau.

– Kodėl jūs dirbate?

– Na, suprantama, ne dėl pinigų. Aš mėgstu savo darbą, jis teikia man pasitikėjimo savimi. Man nepatinka veltėdžiai... ką dar pasakyti? Gerai, kad pas dėdę Boidą... pas ponią Maknairą man atsirado darbo.

– Ar ilgai.. Dieve mano! Vėl!

Vėl sučirškė telefonas. Pakėliau ragelį, nelaukdamas Vulfo nurodymo.

– Laba diena. Niro Vulfo kontora.

– Alio! Ar girdite mane? Man būtina pasikalbėti su Vulfu.

Tą balsą taip pat pažinau iš pirmo žodžio ir išsiviepiau.

– Nešaukite taip, nes aš apkursiu. Ponas Vulfas užsiėmęs. Visais klausimais galite pasišnekėti su manimi. Aš – Arčis Gudvinas, padėjėjas...

– O aš – Dadlis Frostas! Ir manęs nė kiek nejaudina, kad ten kažkas užsiėmęs! Mano dukterėčia pas jus? Duokit jai ragelį. Ne, pirma aš noriu pasikalbėti su Vulfu. Jis man pašokinės!

Labai supykau: vyrų nesivaldymo ir storžieviškumo aš negaliu pakęsti dar labiau negu Vulfas – moterų isterijos.

– Pone, jeigu jūs neužsičiaupsite, aš tuojau pat padėsiu ragelį, – užuot kalbėjęs kaip paprastai, tik švilpiančiai sušnypščiau. – Aš netrukdysiu nei panelės Frost, nei pono Vulfo – jie kalbasi. Kartoju: visa, ką pageidaujate, galite perduoti per mane.

– Tegu Vulfas prieina prie aparato! Vulfas!

– Ne! Perduodu paraidžiui, Naidželas, Europa. Ar aš aiškiai pasakiau, pone Virduly?

– Ką jūs pravardžiuojate „Virduliu“? O gal Vulfas pamiršo, jog aš – Elenos globėjas? Aš ją saugau. Jūs įpykdėte mane. Netrukus būsite areštuoti už įstatymo

pažeidimą! Elena dar nesulaukė pilnametystės! Paduosiu jus...

– Pone Frostai, tai nepakenčiama. Užsičiaupkite pagaliau!.. Labai gerai, kad priminėte įstatymus. Patariu jums kreiptis tiesiai į inspektorių Kremerį. Jis žino Vulfo adresą, nes dažniau svečiuojasi pas jį. Taigi ir atsisveikinkime. Bet perspėju: jei ir vėl paskambinsite, aš prisikasiu iki jūsų ir ištiesinsiu kreivą jūsų nosį. Aišku?

Elena neramiai dirstelėjo į mane, kai mečiau ragelį ant aparato.

– Mano pusbrolis?

– Ne, dėdė. Nieko ypatingo... O pusbrolis bus antrasis, kurį pastatysiu į vietą.

Elena prasižiojo, norėdama kažko paklausti, bet persigalvojo. Vulfas kalbėjo toliau:

– Norėčiau sužinoti, ar seniai dirbate pas Maknairą.

– Beveik dvejus metus. – Ji palinko į priekį ir įtemptu balsu paklausė: – Jūs klausinėjate turėdamas konkretų tikslą, ar ne? Jūs ir vėl stengiatės įvaryti mane į spąstus?

Vulfas papurtė galvą.

– Aš stengiuosi suvokti situaciją, o tai skirtingi dalykai. Mano darbas – surinkti kuo daugiau informacijos, kad galėčiau padaryti teisingą išvadą. Ir štai kas... – Jis dirstelėjo į laikrodį. – Dabar jau pusė keturių. O ketvirtą kviečiu jus į savo oranžeriją. Jeigu mėgstate gėles, bus į ką pasižiūrėti. Šeštą mes baigsim... Vakare tikiuosi priimti pas save ponią Maknairą. Vakare arba rytoj rytą. Kaip matote, aš rimtai įklimpau šioje byloje ir neketinu trauktis. Jeigu ponas Maknairas užsispirs, Gudvinas aplankys jį kontoroje... Tiesa, ar būsite rytoj darbe? Nuo kurios valandos?

– Žinoma, būsiu! Nors... Visai pamiršau: rytoj mūsų firma nedirba.

– Kodėl? Juk rytoj tik ketvirtadienis!

– Ketvirtadienis, balandžio antroji. Ponas Maknairas paminės savo žmonos mirties metines. Ji mirė balandžio antrąją.

– Šit kaip! Maknairo žmona mirė gimdydama... Vadinasi, tą dieną gimė jo duktė...

Vulfas kalbėjo lyg pats su savimi, bet Elena pamanė turinti atsakyti:

– Taip, jūs teisingai viską suprantate.

– Ir jis tą dieną uždaro įmonę?.. Važiuoja į kapines?..

– Ne, niekur nevažiuoja. Jo žmona palaidota Paryžiuje. Ponas Maknairas – škotas. Kurį laiką jis gyveno Paryžiuje. Į Valstijas atvyko prieš dvylika metų, netrukus po mudviejų su mama.

– Oho, jūs gyvenote Europoje!

– Taip. Aš gimiau Paryžiuje ir išgyvenau ten pirmuosius aštuonerius metus. Bet aš – amerikietė. Mano tėvai – amerikiečiai. Argi nematyti? – ji kilstelėjo smakrą.

– Matyti, – Vulfas gurkštelėjo alaus. – Praėjo tiek metų, o Boidenas Maknairas pamena savo žmoną, rengia atminų dieną, uždaro įmonę... Pagirtina. Jis – nelaimingas žmogus: netekti žmonos, o po dvejų metų ir vaiko – tai baisu. Bet jis nepasiduoda, daug dirba... Vadinasi, rytoj jūsų ten nebus?

– Tą dieną paprastai praleidžiu greta pono Maknairo, – Elena tuos žodžius ištarė tyliai, su nepasitikėjimu, tartum abejodama, ar sakyti Vulfui. – Mama neprieštarauja. Ponas Maknairas sako, kad aš labai panaši į mirusią jo dukterį. Juk mes gimėme beveik vienu metu, ką čia reiškia vieno mėnesio skirtumas... Žinoma, aš tos mergytės neprisimenu, man buvo tik dveji metai, kai ji numirė.

Staiga aš pastebėjau, kad Vulfas krūptelėjo.

– Balandžio antroji... Gedulas... Ir jūs – vietoj mirusios dukters... Jis apkarsto jus brangenybėmis... Garbės žodis, kraupoka. Ar jums neatrodo, kad „dėdė Boidas“ kviečiasi šmėklą iš ano pasaulio?.. Dabar man bent kiek suprantamas jūsų pusbrolio Luelino Frosto elgesys. Juk jis nori, kad jūs paliktumėt Maknairą. Kategoriškai to reikalauja.

– Aš žinau. Bet nenoriu gilintis į jo problemas.

– Ar nepamiršote, kad jūsų pusbrolis – mano klientas? Vadinasi, jo problemos – tai ir mano problemos.

– Aš nepamiršau, bet nenoriu su jumis svarstyti

kiekvienos jo kvailystės, – plykstelėjo Elena. – Ir nesakykit, kad Lu paskatos yra kuo geriausios.

– O jūs, kaip matau, duodate atkirtį kiekvienam, kuris nori primesti jums savo valią, – susimąstęs pasakė Vulfas ir papildė savo stiklinę.

Nuobodžiaudamas varčiau savo bloknotą, paskui ėmiau apžiūrinėti panelės Frost kojas. Velniai rautų, Vulfas taip nieko ir nepasiekė! Gal jis vėl niurktelės į gastronominę palaimą? Ar neprasideda jo depresija? Aš nemačiau, kad šiandien pokalbyje šefas būtų šauniai pasirodęs: taip sau klausinėjo, kas papuola, visai nesuko sau galvos. O juk anksčiau būdavo ko pasiklausyti ir į ką pasižiūrėti! Paimkime kad ir diplomatų bylą. Kokį tada spektaklį jis surengė! Kokį idėjų, versijų ir kaltinimų fejerverką! O šiandien... Tiesiog stūmė laiką. Neįstengė įveikti dailutės manekenės...

Liūdnus mano apmąstymus nutraukė durų skambutis. Fricas atidarė duris. Šioje situacijoje atspėti, kas atvyko į svečius, nebuvo sudėtinga: tikriausiai Dadlis Frostas. Išgirdęs, kad galiu ištiesinti jam nosį, atrūko kaip uraganas, ir dabar mus užgrius jo gražbylystės bangos. Gaila. Gaila eikvoti tam rėksniui mūsų viskį. „Senasis Korkoranas" mums dar praverstų.

Suklydau: pro duris smelkėsi ne uraganas, o kažkoks menkysta, lengvas vėjelis – Luelinas Frostas. Mūsų klientas, kad jį kur galas. Fricas pareiškė, jog ponas Frostas atvyko ne vienas, ir į kabinetą įriedėjo keptas pagrandukas – mažutis, rausvutis, gudriomis akutėmis. Luelinas Frostas privedė tą tipą prie Vulfo stalo, mostelėjo į šefą, o pats užsipuolė pusseserę:

– Elena! Kaip tu galėjai! Ką tu čia darai?

Pupytė atrėžė:

– Lu, be reikalo atvažiavai. Galiausiai juk tu, o ne kas kitas įvėlei mus visus į tą istoriją! Ir kam atsitempei Beną? Gal dar ir ginklų nepamiršote pasiimti?

Lu staigiai pasisuko į Vulfą ir atsistojo karinga poza, demonstruodamas esąs pasirengęs kautis.

– Kokius čia triukus išdarinėjate, pone Vulfai? – ėmė

rėkti jis. – Neketinu to leisti! Štai dabar iškratysiu jus iš krėslo, ir...

– Lu, na, kodėl tu taip? Nusiramink, – protino storuliukas Frostą, o pats patyliukais stūmė jį prie Vulfo. – Pristatyk mus vieną kitam.

Sunkiai švokšdamas Lu šiaip taip susitvardė.

– Niro Vulfas, detektyvas. Benjaminas Ličas, mano advokatas. Žinokit, Vulfai, kad su advokatu menki juokai.

Vulfas geraširdiškai skėstelėjo rankomis.

– Laba diena, pone Ličai. Malonu susipažinti. Nesuprantu, ko tas mano klientas taip įsisiautėjo. Turiu jums pasiskųsti dėl jo elgesio, pone advokate: ponas Frostas visą laiką trukdo. Pasisamdė mane, o pats kaišioja pagalius į ratus. Regis, ir jus jis pasitelkė tam nedėkingam darbui.

– Ne, ne, aš jums nekliudysiu, – nusuokė advokatas. – Suprantate, pone Vulfai, aš – senas Lu bičiulis, ir imu į širdį visas jo nesėkmes. Lu – karštakošis. Bet kai kur ir jis yra teisus. Aš žinau, ką jūs dabar veikiate, ir pamaniau, kad mums reikia dalyvauti, kai kalbėsite su panele Frost. Būtų buvę labai gerai, jei iš karto būtumėt mus pakvietęs. Pažiūrėkite, kaip pasiskirsčiusios jėgos: jūs dviese ir mes dviese. Viskas sąžininga.

Vulfas suraukė nosį.

– Sere, jūs susidarėte išankstinę nuomonę. Samprotaujate taip, lyg būtumėte priešiškos armijos. Ką gi, kiekvienas kaip galėdamas siekia naudos. Išpuvę dantys – dantisto džiaugsmas, o tardytojo klaidos – advokato. Kalbu taip nesmerkdamas. Ir aš juk dirbu už pinigus. Mano pajamų šaltinis – žmonių problemos. Bet prašau įsidėmėti, kad kapstydamasis svetimose problemose, aš dirbtinai jų nesukuriu... Atleiskite, kad nesiūlau jums sėstis – tuomet iškart turėtumėt ir atsistoti. Jūs tuojau išeisite.

Įėjo Fricas, nešdamas ant padėklo kažkieno vizitinę kortelę. Kiek palenkęs galvą, padavė ją Vulfui.

– N–taip... – Vulfas, perskaitęs kortelę, suglumo. – Vėl nekviestas svečias. Daugoka per vieną dieną... Pasakyk jam, Fricai, kad... Ne, nereikia. Tegu užeina.

Fricas išėjo. Visi, išskyrus Eleną Frost, pasisuko. Ant slenksčio išdygo ponas su paltu įstatytais vatiniais pečiais. Išvydęs jo briliantinu išblizgintą galvą ir šmirinėjančias akis, vos susilaikiau nereplikavęs: „Dar vienas sukruto!“ Garsiai teko pasakyti visai ką kita:

– Prašom, pone Hubertai. Užeikit.

Lu iškart suamsėjo:

– Kurių velnių čia atsigrūdai, kretine!

– Pone Frostai! – sulaikė jį Vulfas. – Neužsimirškit: jūs ne namie. Tai mano kabinetas.

Benas Ličas griebė draugužį už rankovės ir prisitraukė artyn. Stengdamiesi sulaikyti savo klientą, Ličas ir Vulfas veikė kaip vienminčiai.

Perenas Hubertas išsilenkė Frosto ir jo advokato ir pasuko prie Vulfo.

– Pone Vulfai, sveiki. Tiesą sakant, aš ne pas jus... – Jis pasisuko į Eleną ir pasisveikino su ja. – Atleisk, bet aš privalėjau tave rasti. Tu verkei? Dar kartą atleisk, tiesiog aš labai jaudinuosi. Ar tau viskas gerai?

– Taip! Perenai, kodėl tu čia?

– Noriu parvežti tave namo. – Hubertas mandagiai nusilenkė Vulfui. – Jūs leisite tai padaryti, sere? Panelės Frost jau laukia namie, ir aš atvažiavau jos palydėti.

– Norite išsivežti jėga? O gal tikitės taikios pabaigos? – Vulfas prisimerkė.

– Aš galiu paaiškinti, kodėl kišuosi, sere, – Hubertas nusišypsojo. – Mat panelė Frost – beveik... Ji, galima sakyti, mano nuotaka.

– Nieko panašaus! Neklausykite jo, pone Vulfai! – sušuko Elena. – Perenai, juk aš uždraudžiau tau taip kalbėti apie mane!

Jis maldaujamai pažvelgė į ją ir užvertė akis aukštyn.

– Brangioji, juk aš pasakiau „beveik“!.. Atleisk, kad po to, kai suteikei man vilties, buvau toks netaktiškas!

– Gerai, nebekalbėsim apie tai. Kaip sužinojai, kur aš?

Hubertas vėl griebėsi kažkokio gesto iš iškaršėlių donžuanų arsenalo.

– Tu tokia atkakli... Ponia Frost paprašė, kad nuvykčiau tavęs parvežti.

Elena niūriai įsistebeilijo į Lu ir jo palydovą.

– Jus taip pat paakino mano motutė?

– Elena, neskubėk daryti išvadų, – įtaigiai tarė advokatas. – Aš atvažiavau čionai pats, nes Lu man viską papasakojo. Nagi pasitraukim atokiau ir nesinervindami viską apsvarstykim. Esu tikras...

Jį nutraukė šaižus telefono skambutis. Ličas krūptelėjo, bet paskui atsigodėjęs įkalbinėjo toliau. O aš pakėliau ragelį.

Vos supratęs, kas kalba, griebiausi visų atsargumo priemonių: kalbėjau tyliai, neminėjau pavardžių ir datų, pridengiau ragelį ranka, kad mano pašnekovas neišgirstų pokalbio kabinete. Ant popieriaus skiautelės Vulfui parašiau: „Pas mus braunasi M." ir nenutraukdamas telefono ryšio numečiau raštelį šefui.

Šefas perskaitė ir ramiai įsidėjo mano raštelį į stalčių. Pasakė:

– Dėkui, Arči. Pasakyk ponui Braunui, kad paskambintų po ketvirčio valandos.

Bet, pasirodo, kad įkalbėti Maknairą padėti ragelį ne taip lengva. Lyg tyčia visi buvusieji kabinete nutilo ir ėmė klausytis. Laviruodamas tarp šiurkštumo ir meilikavimo, pagaliau įtikinau „dėdę Boidą" paskambinti vėliau.

– Viskas o´kei, Braunas sutinka, – su palengvėjimu atsiduseęs, pasakiau Vulfui ir padėjau ragelį.

Pasiryžęs Vulfas ėmė keltis. Kolonas primenančios jo rankos įsirėmė į ranktūrius, stuomuo krūptelėjo, lėtai ėmė slinkti į viršų. Krėslas nuslinko žemyn ir – v–viens! – Vulfas atsistojo.

– Ponai, jau be trijų minučių keturios, – paskelbė jis. – Esu priverstas apleisti malonią jūsų draugiją. Bet ne vienas, o dviese. Panelė Frost buvo tokia maloni, kad sutiko apžiūrėti mano gėlių kolekciją. Tai lyg ir mūsų susitarimo rezultatas. Be reikalo manėte, jog esu kanibalas ir suėsiu tą žavią merginą. Jūsų aš negaišinsiu, galite keliauti savais keliais... Na, kaip, panele Frost? Jūs keliatės su manim į viršų?

Elena atsistojo. Jos veidas buvo ryžtingas ir ramus.

– Taip. Aš noriu pasižiūrėti jūsų orchidėjų.

Kas čia prasidėjo! Trys įdūkę vyriškiai vapaliojo, gąsdino, maldavo. Pašokau, pasirengęs užkirsti kelią netikėčiausiems, nestandartiniams poelgiams. Luelinas veržėsi prie pusseserės, pagrandukas Ličas stengėsi jį sulaikyti. Luelinas buvo pasirengęs šokti ant advokato, permesti Eleną per balną ir šuoliuoti kur akys mato.

– Lu! – Elena sustabdė jį šaižiai šūktelėdama, lyg botagu pliaukštelėdama. – Važiuok namo!

Ji oriai atsikėlė ir karalienės eisena žengė paskui Vulfą.

Vyrai atsipeikėjo. Benas Ličas įknibo pešioti plaukelius iš nosies, Perenas Hubertas su vatiniais pečiais ir nykia fizionomija sūpavosi nuo pirštų galų ant kulnų ir atgal, Luelinas Frostas trūktelėjo paskui pusseserę, bet suklupo ir sustojo. Jo veidas atrodė suglumęs.

Suūžė liftas: orchidėjų mėgėjai kilo į gėlių rojų.

– Na, štai ir viskas, džentelmenai, – pasakiau aš patenkintas. – Visi laisvi. Ir prašau nekelti scenų.

Frostas pasisuko ir atkišęs savo buldogiškus nasrus puolė mane:

– Kurių velnių! Jūs! Ir dar apsimetinėjate!

– Labai norėčiau supažindinti savo kumštį su jūsų fizionomija, sere, – atsakiau šypsodamasis, – bet negaliu. Jūs – mūsų klientas. Keliaukit namo, džentelmenai. Aš darbais apsikrovęs.

„Keptas pagrandukas“, kuris, regis, buvo nekvailas ir gerai jautė situacijos konjunktūrą, timptelėjo Frostą link durų.

– Lu, mums reikia viską apsvarstyti. Važiuojam pas mane.

Perenas Hubertas tragiškai užlaužė antakius ir pasišalino. Luelinas Frostas neapykantos kupinu žvilgsniu vos neprasvilino skylės jo palto nugaroje. Bet Ličui pavyko sutramdyti riaumojantį, seilėmis besitaškantį žvėrį ir išsivesti bičiulį iš mūsų namų. Aš pats palydėjau juos iki durų ir nusijuokiau jiems pavymui: Frostas ir Ličas,

išvydę, kad Hubertas nuėjo į dešinę, staigiai pasuko į kairę. Hubertas sėdo į pastatytą greta manojo „rodsterio“ raudoną automobilį atverčiamu stogu ir visu greičiu šoko iš vietos. Uždariau duris ir nuėjau į kontorą.

Kabinete gavau perjungti telefoną vidaus ryšiui ir skimbtelėjau Vulfui į oranžeriją. Kai šefas pakėlė ragelį, pranešiau:

– Priešas apleido tvirtovę, viskas ramu.

– Pas mane – irgi. Panelė Frost gretimoje sekcijoje grožisi odontoglosumais. Kai paskambins Maknairas, pasakyk, kad ateitų šeštą valandą. Jei reikalaus susitikti nedelsiant, nesiginčyk: tevažiuoja. Pats pasišnekėsi su juo, sulaikysi jį, kol ateisiu. Kai jis pasirodys, paskambinsi man. Šeštą aš atleisiu panelę Frost. Tiesa, vos nepamiršau. Panelė paliko kabinete savo rankinuką. Teatneš Fricas į oranžeriją.

– Gerai.

Perjungęs aparatą, ėmiau laukti Maknairo skambučio. Podraug mąsčiau apie moterų grožį, ar jis kinta priklausomai nuo aprūpinimo skambančiais metalo skridinukais. Pagaliau priėjau prie išvados, kad svarbiausia – kaip vyras vertina tą patį grožį. Tiksliau, koks jis iš prigimties: romantikas ar pragmatikas.

8 SKYRIUS

Po dviejų valandų sėdėjau prie savo stalo padūkusiai tarškindamas rašomosios mašinėlės klavišais. Priešais mane buvo padėtas vienas iš orchidėjų katalogų, kurio, suprantama, nereikėjo skubiai perspausdinti, bet aš vaizdavau, jog Vulfas be to katalogo neišgyventų iki ryto, ir neįtikėtinai greitai pyškinau lapą po lapo. Be to, įjungiau radiją – transliavo džiazo orkestro „Portlendo viešbutis“ koncertą. Trumpiau tariant, kabinete taip gaudė, kad tikrai galėjai apkursti.

Skausmingai suraukęs kaktą ir užsimerkęs Boidenas Maknairas sėdėjo prie pat Vulfo stalo „gėdos krėsle“ –

taip aš vadinau krėslą, kuriame kadaise yra tekę sėdėti prokurorui Vestčesteriui Andersonui – šį Vulfas parodė esant visišką idiotą.

Maknairas jau visą valandą klausėsi tarškančios mašinėlės ir griaudėjančio radijo. Jis kategoriškai atsisakė atidėti savo apsilankymą iki šešių, atidūmė penktą, ilgai plyšojo apie seklius, kuriems gėlių vazonai brangesni už žmones, paskui nuščiuvo ir ėmė laukti. Protarpiais išsitraukdavo iš kišenės tūtelę su aspirinu ir paprašydavo stiklinės vandens, kad galėtų užgerti tabletes. Pasiūliau jam naujausių patentuotų vaistų, bet tas užsispyrėlis tik raukėsi ir mataravo galva. Maknairas atsisakė ir viskio su sodos vandeniu. Prisipažinsiu, jis nukamavo mane; skaičiavau sekundes laukdamas Vulfo ir vis dirsčiojau į duris.

Suprantama, per tokį triukšmą Maknairas negalėjo išgirsti nei žingsnių, nei balsų prieškambaryje. Aš jų irgi neišgirdau, bet spėjau, kad Vulfas dabar lydi panelę Frost prie durų ir sodina į taksi, kurį iš virtuvės užsakė Fricas.

Pagaliau! Durys atsilapojo ir šefas įžengė į kabinetą. Maknairas nieko nematė ir negirdėjo. Tik tada, kai Vulfas, lyg sąmokslininkas mirktelėjęs, atsisėdo prie savo stalo, o aš lioviausi spausdinęs, jis krūptelėjo ir atsimerkė. Atsistojau ir išjungiau radiją. Įsiviešpatavo palaiminga tyla.

Maknairas nervingai gurktelėjo, sumirksėjo ir sukiodamas galvą paklausė:

– O kur ji?

– Kas? – pasiteiravau aš.

– Panelė Frost.

Vulfas atsisėdo patogiau ir neskubėdamas atsakė:

– Prašom atleisti, kad negalėjau priimti jūsų iškart. O panelė išvažiavo namo.

– Kaip išvažiavo? – Maknairas išpūtė akis. – Kas ją pasiėmė? Lu? Hubertas?

– Tie džentelmenai šiandien čia buvo ir pavertė mano namus siautėjančių pamišėlių klinika. Atleiskite, kad taip kalbu, bet kitaip nepasakysi. Tikiuosi, kad su jumis mes sutarsime. O panelė Frost iš tiesų išvažiavo. Aš pats prieš penkias minutes pasodinau ją į taksi.

– Ką?! Bet juk aš sėdėjau čia, niekur nebuvau išėjęs! Ir jūs puikiai supratote, kad norėsiu ją pamatyti!..

– Taip, supratau. Bet nenorėjau, kad taip atsitiktų. Mergina ir taip prisinervino. Dabar ji ramiai keliauja namo, ir viskas bus gerai, jeigu tik, Dieve gink, neįvyks autoavarija...

– Jūs apgavote mane, apvyniojote aplink pirštą!

– O kaip jus vadinti? Ar jūs ne apgavikas? Jūs, kuris davėte policijai melagingus parodymus Molės Louk byloje! Na, ką pasakysite, sere?

Maknairas erzėjo vietoje, ketindamas sviesti Vulfui į veidą kažką žiauraus, prieloškiančio, bet to nepadarė. Išsitraukė iš kišenės nosinę, norėjo nusišluostyti veidą, bet sumurkšlinęs įsikišo atgal.

– Nesupranțu, apie ką jūs kalbate, – spigiai sumekeno jis.

Kiaurai veriantis Vulfo žvilgsnis prismeigė Maknairą prie krėslo, ir jis nutilo.

– Visi jūs puikiai suprantate. Kalbu apie „Karališkąjį asorti“. Aš žinau, kaip panelė Frost sužinojo apie saldainius. O jūs, pone Maknairai, sąmoningai slepiate nuo policijos svarbią informaciją. Ką, ar ne taip? Ir nesistenkite apgauti! Turiu panelės Frost pasirašytą dokumentą. Jei policijoje suuos, jūs būsite iškart areštuotas. Kol kas aš nepaskambinau inspektoriui Kremeriui, nės iš tos bylos norėjau nemažai užsidirbti, be to, jeigu jus įkiš už grotų, mes negalėsime pasikalbėti. Bet nieko neketinu dangstyti, taip ir žinokite... Ar dar gebate logiškai samprotauti? Taigi štai kas, pone Maknairai: jeigu į saldainius nuodų įdėjote jūs, rekomenduoju nedelsiant išeiti iš mano namų, o dėl inspektoriaus Kremerio aš pasirūpinsiu. Jei ne – nieko neslėpdamas dėstykit man.

Vulfas atsidrėbė krėsle.

Maknairas buvo priblokštas. Jo nugara sukrūpčiojo, veidas mėšlungiškai persikreipė, gulėjusios ant krėslo ranktūrio kairės rankos pirštus sutraukė. Jis uždėjo dešinę ranką ant kairės ir ėmė tiesinti pirštus. Mačiau, kaip jo kakle sutvinkčiojo gyslelė. To ligoto, pakrikusių nervų

žmogaus vertėjo pasigailėti. Akimis jis paieškojo stiklinės ir pamatęs ją palinko į mane. Maknairo žvilgsnis maldavo: vandens!

Šokau prie stiklinės, nuskubėjau į virtuvę ir atnešiau svečiui vandens. Bet tai, kas ką tik mūsų svečiui atrodė svarbiau už viską pasaulyje, staiga neteko prasmės, ir tiek į mane, tiek į stiklinę jis pažvelgė kaip į tuščią vietą.

– Man reikia... susikaupti, – sumurmėjo keistasis lankytojas, apžvelgdamas kabinetą taip, lyg ką tik būtų čia pakliuvęs. – Aš žinau, kad privalau viską papasakoti... Bet nemaniau, kad taip greit...

– Mėgstate, kad jus paragintų? – rūsčiai paklausė Vulfas ir pats atsakė: – Mėgstate.

Maknairas vėl išsiėmė nosinę ir pagaliau nusišluostė kaktą.

– Barkite mane... Aš – tikrų tikriausias stuobrys, atleisk man, Viešpatie! Niekas taip negadina žmogui gyvenimo, kaip jis pats. Bet aš nesu žmogžudys. Aš neliečiau tų saldainių.

– Pasakokit! – paliepė Vulfas.

– Jūs sakėte, kad Elena kažką ten parašė... Aš jos niekuo nekaltinu. Po to, kai surengėte Elenai spąstus, aš niekuo nebesistebiu. Praeitą rytą jūs neblogai pasidarbavote. Įsivaizduoju, ką padarėte su vargše mergyte šiandien. Bet ir jūsų aš niekuo nekaltinu. Kam pykti? Visa tai – tuštybių tuštybė. Kaip matote, nė nesistengiu sužinoti, ką sakė Elena. Vargu ar ji melavo.

– Tęskite.

Maknairas pažvelgė Vulfui tiesiai į akis.

– Kartoju: aš – ne žudikas. Saldainius apnuodijo kažkas kitas. Tą dieną, kovo 23–iąją, atvažiavau į kontorą labai anksti, buvo daug darbo, vieną parodą keitė kita... Dvyliktą valandą, arba maždaug tuo laiku, užkopiau į savo kabinetą atsipūsti. Dėžutė gulėjo ant mano stalo. Pamaniau, kad kažkas iš lankytojų – o daug kas užsukdavo į antrąjį aukštą pasižiūrėti perspektyviųjų modelių, kurie dar tik kuriami, – tai va, aš pamaniau, kad kažkas iš klientų panoro pradžiuginti mane. Atvožiau dėžutę,

pasižiūrėjau, bet nepradėjau valgyti. Man taip skaudėjo galvą, kad nė pagalvoti negalėjau apie valgį. Pas mane įbėgo Elena. Pasiūliau pasivaišinti. Kokia laimė, kad dėžutėje nebuvo jos mėgstamų saldainių – karamelių. Elena atsisakė. Išgėriau aspirino ir nulipau žemyn, o dėžutė liko gulėti ant stalo. Molė... Ji galėjo užeiti į kabinetą ir pamatyti skanėstus. Galėjo pavogti dėžutę. Ji dievindavo tokias išdaigas.

Maknairo kaktą vėl išpylė prakaitas, ir jis vėl kyštelėjo ranką kišenėn, ieškodamas nosinės.

– Ką jūs padarėte su vyniojamuoju popieriumi ir kaspinėliu? – paklausė Vulfas.

– Nieko. Paprasčiausiai jų nebuvo.

– Kaip manote, kas padėjo dėžutę ant stalo?

– Neįsivaizduoju. Gal trisdešimt lankytojų vaikščiojo antrajame aukšte... Be to, tarnautojai...

– Ir nieko jūs neįtariate?

– Absoliučiai nieko.

– Kas galėjo trokšti jūsų mirties?

– Niekas. Manau, kad dėžutę padėjo apsirikę. Nuodai buvo skirti kam nors kitam. Nėra jokio pagrindo manyti...

– Pagalvokit, ką jūs čia tauškiate! – sugriaudėjo Vulfas. – Na, juk nesate silpnaprotis, kad nesuprastumėte to, kas akivaizdu! Jūs randate ant SAVO stalo saldainių dėžutę ir stengiatės įtikinti mane, esą ji buvusi skirta kažkam kitam. Tačiau būgštaujate, kad policija sužinos tą faktą, ir uoliai slepiate jį. Na, kokias nesąmones čia pliauškiate! Net vaikas pasijuoktų iš jūsų.

Įtūžęs Vulfas mygo skambučio mygtuką, kviesdamas Fricą.

– Privalau išgerti alaus, kitaip sprogsiu! O jūs, pone Maknairai, nenorite alaus?

Regis, Maknairas nė negirdėjo. Jis murmėjo sau panosėje:

– Aš – škotas, pone Vulfai. Užsispyręs kaip visi škotai. Bet šiandien turiu prisipažinti: aš elgiausi kvailai. Pasirodžiau esąs šiaudadvasis, deja... – Jis ėmė kalbėti dar

tyliau. – Bet tai, ką pasakiau apie dėžutę, – tiesa. Esu pasirengęs iki pat mirties tai tvirtinti.

– Štai kas... – Vulfas atidžiai pažvelgė į „užsispyrėlį škotą". – Atrodo, kad nesuvokiate, ką šnekate, lygiai kaip nesuvokiate ir to, kas dedasi. Aš neilgai įstengsiu išsaugoti jūsų paslaptį, kada nors vis tiek reikės papasakoti policijai. Jūs jau supratote, kad tą bylą mes su inspektoriumi Kremeriu kol kas tiriame drauge. Vos išgirdęs dėžutės istoriją, inspektorius padarys išvadą, kad kaltas jūs. Jus įmes į kalėjimą, kamuos per apklausas... Gal net griebsis prievartos, nors tikiuosi, kad to nedarys, atsižvelgdami į jūsų padėtį visuomenėje. Vargu ar policija galės įrodyti, jog esate susijęs su nuodijimu, bet kaip asmenybė, kaip verslininkas jūs būsite sužlugdytas. Tiesa, nedera nepaisyti pono Kremerio, tas seklys gali pasodinti jus į elektros kėdę. Taigi užsispyrimas ir kvailumas, kuriuos jūs pats pripažinote, jums atsirūgs.

– Taip, aš užsispyręs, – patvirtino Maknairas. – Bet neturiu ko prisipažinti. Prirėmęs Eleną, jūs tikėjotės, kad prisipažinsiu. Todėl ir įviliojote ją čionai... Veltui. Šiaip ar taip, būčiau atvykęs pasikalbėti su jumis, tik gal šiek tiek vėliau.

Vulfas sarkastiškai numykė.

– Baigiasi mano jėgos, – tęsė Maknairas. – Aš nusikamavęs, nervai pakriko... Molės Louk istorija mane pribaigė. Tačiau esu sveiko proto, nesutrikusios atminties ir žinau, ką darau. Dabar labiau už viską trokštu, kad susidarytumėt apie mane gerą nuomonę. Atvažiavau pas jus ne tik Elenos išsivežti, – tai buvo pirmoji užduotis. Bet yra ir antroji, daug sudėtingesnė ir svarbesnė. Mat... Matote, aš noriu paprašyti jūsų vienos paslaugos. Prašau priimti iš manęs pagal mano testamentą vieną daiktą... Bet tas daikčiukas įpareigoja.

Na, ir nustebino jis Vulfą! Maniau, jog nė kuoka negalėtum išmušti šefo iš vėžių. O aš lioviausi rašęs bloknote ir dėbsojau į Vulfą. Nejaugi Maknairui pavyks jį papirkti? Nejučia persiėmiau pagarba škotui: jis sugalvojo puikų ėjimą.

– Taip, iš tikrųjų aš testamentu jus labai įpareigoju, – monotoniškai kalbėjo Maknairas, žodis po žodžio vyniodamas savo prisipažinimų kamuolį. – Šiandien aš staiga suvokiau, jog per dvylika Niujorke išgyventų metų taip ir neįsigijau tikrų draugų. Jei būtų kalbama apie smulkmenas, rasčiau porą trejetą žmonių. Bet negaliu patikėti jiems gyvybiškai svarbių reikalų. Sėdėdamas pas advokatą, supratau, kad niekam negaliu patikėti to, kas man brangiausia. Turėjau pasakyti savo patikėtinio pavardę. Ir testamente aš įvardijau savo seserį ir... jus. Neįtikėtina, ar ne? Matėmės su jumis tik vieną kartą, vakardienos rytą, ir tik kelias minutes. Bet tvirtai įsitikinau, kad esate tas žmogus, kuriam... kuris... Jeigu aš numirsiu, prireiks protingo, absoliučiai sąžiningo, ryžtingo žmogaus. Aš teiravausi. Jūs kaip tik toks esate. Todėl aš leidau sau... Atleiskite, neturėjau kitos išeities – advokatas šiandien parengė galutinį mano testamento variantą. Šį tą jūs gausite...

Maknairą lyg būtų apleidusis jėgos: jis nuslydo ant sėdynės krašto ir kad nepargriūtų įsitvėrė Vulfo krėslo. Kakle vėl ėmė tvinkčioti gyslelė.

– Mano verslas nesužlugęs. Madų salonas duoda daug pelno, aš labai apdairiai ir atsargiai įdėjau kapitalą... Tai yra, aš turiu pinigo, ir gražaus. Iš jūsų prašau įprasto jums darbo, o man jis nepaprastai svarbus.

Kaip norėčiasu būti tikras, kad viskas susiklostys taip, kaip reikia... Pone Vulfai, mano siela trokšta ramybės. Ramybės, ir nieko daugiau. Todėl aš nuėjau pas advokatą ir pakeičiau testamentą. Žinoma, iš pradžių privalėjau susitarti su jumis... Bet aš bijojau, ar maža kas... Ir pasirašiau visus dokumentus. Prašau jūsų sutikimo, pone Vulfai!

Jo pečiai vėl sukrūpčiojo. Maknairas dar tvirčiau įsikibo į stalą ir užsikniaubė ant jo.

Vulfas niekuo neparodė savo emocijų. Pagaliau tyliai pasakė:

– Sėskitės, pone Maknairai. Jūs kankinatės, pats save erzinate... Kuo tai baigsis? Kapu?

– Tebūnie. Aš viskam pasirengęs.

Vulfas papurtė galvą.

– Nematau logikos... Jūs nenuoseklus: čia panikuojate, čia samprotaujate apie amžinybę, čia koneveikiate mane, čia siūlote darbą... Nė nežinau, ar verta kalbėtis su jumis apie užnuodytus saldainius. Tačiau...

Maknairas jį nutraukė:

– Aš paminėjau jūsų pavardę. Advokatas ją įrašė. Jūs sutinkate?

– Man susidarė įspūdis, kad jūs žinote, kas prikimšo į riešutus nuodų, – varė savo Vulfas. – Žinote ir bijotės. Jums gresia pavojus: tas, kuris pasikėsino į jūsų gyvybę vieną kartą, nesustos ir pamėgins antrąkart. Bijotės dėl savęs ir dėl to žmogaus... Tačiau užuot ieškojęs patyrusio ir sumanaus seklio, galinčio sustabdyti žudiką, užuot viską jam papasakojęs, puolate į isteriką, inkščiate, koneveikiate savo užsispyrimą ir vis tiek liekate tuo pačiu užsispyrusiu gyvuliu. Maža to, dar sakotės parengęs man kažkokį darbą. Lyg neturėčiau darbų! Koks įžūlumas, pagaliau! Ir patylėkit! Aš tyliai klausiausi jūsų pliurpalų ir dabar turiu teisę pasakyti savo nuomonę. Statau penkiasdešimt prieš penkiasdešimt, kad jūs ir esate tas gudrus žudikas, kuris parengė planą, įvykdė jį, o dabar jam pačiam galvoje pasimaišė... Klausiate ar aš sutinku? Jei turite galvoje kažkokį pavedimą ir nežinia už kokius pinigus, atsakysiu jums: ne! Ne, ir dar kartą ne!

Vulfas gurkštelėjo alaus. Maknairas nemirksėdamas žiūrėjo į jį, rankomis jis vis dar graibstėsi už stalo.

– Jūs teisus... Būtų keista, jeigu iškart sutiktumėte su manimi. Aš žinau, koks jūs žmogus, ir nesistebiu. Tas darbas, kurį jums jau minėjau... Tuojau viską jums paaiškinsiu. Dievaži, ten nieko smerktino nėra... Pasakykite, kad neprieštaraujate... Jeigu jūs atsisakysite...

– Suprantama, kad atsisakysiu! Pone Maknairai, jei jūs norite kokio nors rezultato, viską ramiai man papasakokite. Aš neskubu: iki vakarienės daug laiko, aš vakarieniauju aštuntą valandą vakaro. Mano kabinete jums niekas negresia, čia jūsų neištiks mirtis. Mes užrašysime jūsų pasakojimą, o jūs paskui pasirašysite. Gerai?

– Ne. Aš nenoriu, kad būtų užrašyta. Jūsų padėjėjas nieko neturi žinoti.

– Bet tai ponas Gudvinas, dešinioji mano ranka. Aš pasitikiu ponu Gudvinu kaip pats savimi. Sakėte, jog pasiteiravote apie mane. Tai štai – Gudvinas yra Vulfo dalis. Jam pakanka ir blaivaus proto, ir drąsos...

– Bet jis jaunas, ir aš jo nepažįstu.

Maknairo žvilgsnis pasidarė miglotas. Bijau, kad jis ir matė mane kaip per rūką.

– Galvokite, kaip jums patinka, – burbtelėjo Vulfas. – Aš nesirengiu jūsų įkalbinėti. Gudvinas dalyvaus pokalbyje. Ir baigta.

– Suprantu... Aš neturiu pasirinkimo, – Maknairas visai sugniužo. – Prašau tik vieno: neužrašinėkit!

– Padarysim taip: užrašysime, bet jeigu to iš tikrųjų nereikės arba bus pavojinga, tekstą sunaikinsime, – nusileido Vulfas.

Maknairas paleido stalo ir lyg beformė masė susmuko krėsle. Jis nežinojo, ką daryti. Ar toliau derėtis su Vulfu? O jei detektyvas supyks? Maknairas atrodė visai sugniuždytas, ir kitomis aplinkybėmis būčiau pagailėjęs vargšelio. Bet ne dabar ir ne čia.

Įsitvėręs krėslo ranktūrių, jis prašneko – šaižiai, mikčiodamas, svaidydamas frazes lyg akmenukus į vandenį:

– Pradėsiu nuo biografijos, tai svarbu... Gimiau 1885 metais Damfrise, Škotijoje. Šeima buvo neturtinga. Vaikų buvome tik mudu su seserimi. Aš – paprastas vaikas, jokių talentų – nei protinių, nei fizinių... Kur ten, kažkoks nugeibėlis, ir tiek. Tėvai nežinojo, kaip reikės sutvarkyti mano gyvenimą. Įsivaizdavau turįs menininko gyslelę ir išdūmiau į Paryžių. Tada man neseniai buvo sukakę dvidešimt metų. Mokiausi piešti, tapiau etiudus. Tėvas su motina atsiųsdavo šiek tiek pinigų, taip ir gyvenau.Paskui jie numirė. Mudu su seserimi likome be lėšų, be darbo, be patikimos pastogės...

Sunkūs prisiminimai, matyt, sukėlė jam dar didesnį galvos skausmą: Maknairas ėmė trinti kairįjį smilkinį.

– Galva plyšta...

– Va, išsipasakosite – ir viskas, skausmą kaip ranka nuims, – suniurzgėjo Vulfas. – Jums jau seniai reikėjo tai padaryti.

Svečias mostelėjo nesutikdamas.

– Visko išsipasakoti negaliu... Kol kas negaliu. Jūs sakėte, kad man su galva negerai – matyt, taip ir yra. Aš labai rizikuoju. Galiu iškart visko netekti. Bet neturiu kitos išeities. Kai ką turiu atskleisti...

Jo veide įsirėžė gilios raukšlės.

– Aš užrašiau jums testamentu raudonąją skrynelę.

– Raudonąją skrynelę?

– Taip... Išklausykit iki galo. Paryžiuje turėjau daug pažįstamų. Gyvenau pusbadžiu, bet linksmai, nerūpestingai... Susipažinau su gražia mergina amerikiete Ene Krendel. Mes susituokėme 13–aisiais. 15–ųjų metų balandžio 2 dieną mums gimė mergytė... Ir abiejų neliko. Iš pradžių numirė žmona. Dukters netekau po dvejų metų.

Jis nutilo. Vulfas taip pat tylėjo. Tuomet Maknairas atsiduseęs tarė:

– Ar turite dukterį? – kai Vulfas papurtė galvą, Maknairas tęsė: – Paryžiuje per Enę susipažinau su kitais amerikiečiais. Tarp jų su dviem turtingais broliais – Edvinu Frostu ir Dadliu Frostu. Su jais buvo mergina, mano tėvynainė, – Kalidė. Pažinojau ją dar Škotijoje. Ji, kaip ir aš, lankė tapybos pamokas, bet, kaip ir aš, ne ką pasiekė. Užtat sėkmingai ištekėjo: Edvinas Frostas vedė Kelę vos porai mėnesių praėjus po to, kai aš vedžiau Enę. Ta santuoka buvo keista, nes visi tikėjo, jog Kalidę ves Dadlis, juk jis visą laiką jai asistavo. Nežinau, kaip ten atsitiko. Sako, jog kartą Dadlis pasigėręs lyg kiaulė, ir Kelė nuo jo nusisukusi.

Maknairas stabtelėjo: jį visiškai iškamavo galvos skausmas. Pasiūliau fenacetino, bet jis atsisakė.

– Man labiausiai padeda aspirinas.

Ir išsiėmė savo tablečių tūtelę. Įsimetė į burną dvi tabletes, užgėrė vandeniu. Regis, jam iškart palengvėjo.

– Žinote, pone Vulfai, jūs buvote teisus: man seniai

reikėjo išpažinties. Aš jaučiuosi geriau. Pastaruoju metu mane per daug graužė sąžinė.

Vulfas jo kalbą pakreipė reikiama linkme:

– Vadinasi, Dadlis pasigėrė ir užbaigė distanciją...

– Taip. O Edvinas ir Kalidė tapo vyru ir žmona. Dadlis grįžo į Valstijas. Tiesa, ten buvo likęs mažas jo vaikas, sūnus. Aš pamiršau pasakyti, kad Dadlis buvo našlys, jo žmona mirė lygiai kaip ir Enė – gimdydama. Tiesa, tai įvyko aštuoneriais metais anksčiau. Dadlis prieš karą ne kartą lankėsi Prancūzijoje. Edvinas žuvo 16–aisiais metais: jis buvo lakūnas, kariavo anglų pusėje. Bet aš tuo metu nebegyvenau Paryžiuje. Į armiją manęs nepašaukė dėl silpnos sveikatos. Ieškojau darbo, su dukrele persikėliau į Ispaniją...

Pasakotojos stabtelėjo ir sukriokė. Pakėliau akis ir pamačiau, kad Maknairui visai bloga. Jis griebėsi už pilvo, akys išsprogo, rankų plaštakos sunkiai tirtėjo. „Tai ne galvos skausmas!“ – šmėstelėjo mano galvoje.

Staiga Vulfas sušuko:

– Arči! Jis griūva!

Pašokau ir puoliau prie Maknairo, norėdamas prilaikyti. Nuo konvulsijų jis sulinko, paskui išsirietė, krito iš krėslo.

– Viešpatie! – suriko Maknairas ir puolė kniūbsčias ant Vulfo stalo. – Viešpatie... – sušnibždėjo jis.

Kūną vėl sutraukė mėšlungis, kojos prasiskėtė. Sukaupęs paskutines jėgas, Maknairas kvėptelėjo:

– Raudonoji dėžutė padėta... Viešpatie, leisk man pasakyti...

Ir pabalinęs akis sudejavo.

Griebiau jį ir švelniai paguldžiau ant grindų. Įsispitrėjęs į pamėlusį veidą, spausdamas Maknairo ranką, kad apčiuopčiau pulsą, tiesiai priešais save pamačiau Vulfo batus. Vulfas tylėjo. Tada mediniu balsu ištariau:

– Berods kvėpuoja... Tiesą sakant, ne... Miręs.

Vulfas sunkiai sušvokštė:

– Daktarą Volmerį! Greičiau! Kremeriui paskambinkit! Ir paimkit iš kišenės aspiriną! Taip, tą tūtelę.

Atsikėliau nuo grindų ir žengiau prie telefono. Girdėjau už nugaros burblenant Vulfą:

– Apsirikau... Taip apsirikau... Bukagalvis... Ką aš jam pasakiau? „Čia jūsų neištiks mirtis“.

9 SKYRIUS

Atėjo ketvirtadienis, balandžio 2–oji. Sėdėjau prie savo stalo ir pasirašinėjau ant vokų, į kuriuos paskui dėliojau Vulfo patvirtintus čekius. Mudu su šefu tvarkėme kovo mėnesio sąskaitas. Buvo dvylikta valanda, Vulfas jau apsilankė oranžerijoje ir dabar lūkuriavo inspektoriaus Kremerio.

Vakar Kremeris atšvilpė čia kaip vėjas. Jis vos neaplenkė daktaro Volmerio, kuris gyvena visai greta mūsų. Tačiau veltui abu skubėjo: Maknairą būtų galėjęs prikelti tik Dievas...

Policijai užbaigus visus formalumus, daktaras Volmeris ir medicinos ekspertas išėjo, ir lavonas buvo pasiųstas skrodimui, o Vulfas su Kremeriu kaip reikiant pasikalbėjo. Vulfas viską papasakojo Kremeriui. Tik vieno dalyko jis nepadarė – neatidavė inspektoriui užrašyto pokalbio su Maknairu kopijos. Užtat atidavė jam tūtelę su aspirinu. Čia pat, niekur neišeidamas, inspektorius, paskambinęs telefonu, sužinojo, kad tokioje tūtelėje būna penkiasdešimt tablečių. Dabar jų buvo likę keturiolika.

Pašnekesys su Kremeriu užsitęsė, Vulfas nerimavo: buvo jau po aštuonių, o paprasai jis vakarieniaudavo aštuntą. Nepamanykit, kad šefas norėjo pasirodyti esąs ekstravagantiškas: aure, nepaisydamas numirėlių, aš laikiausi ritualo. Ne, Vulfas iš tikrųjų labai išalko, o pakęsti alkio jis nemokėdavo. Tuo atžvilgiu Fricas jį buvo išpaikinęs.

Tiek vakar, tiek šiandien, meistriškai diplomatijos manevrais šnekindamas Vulfą, mėginau pakreipti kalbą apie Maknairą, bet kaskart gaudavau per nosį. Vulfas atmušė ir atviresnį mano puolimą. Bijojau, kad apskritai

nekuoktelėtų: vis dėlto žmogžudystė įvyko jo namuose, taip dar nėra buvę. Žudikas gerai pasirengė, nieko nepasakysi. Švarus darbas! Tiesiog detektyvo – ir dar kokio! – akivaizdoje buvo suvaidintas baigiamasis dramos aktas. Ir po to, kai Vulfas nuramino lankytoją, kad jam čia nesą ko bijoti, kaulėta mirties ranka čia jo nepasieksianti! O po dešimties minučių – tekšt ir viskas baigta. Gerai įsivaizdavau, kaip Vulfas jaučiasi, ir neraginau jo. Mes abu kaip reikiant įklimpę tame mėšle. Tačiau būtų jau laikas kapstytis iš tos bjaurasties.

Man klijuojant paskutinį voką, įžengė inspektorius Kremeris su cigaru dantyse. Jo nuotaika pastebimai pasitaisė. Jis net mirktelėjo man. O kaipgi! Pagaliau byla pajudėjo iš mirties taško.

– Kaip jūs manote, pone Vulfai, apie ką aš mąsčiau, važiuodamas dabar pas jus? – pradėjo Kremeris sėsdamasis į krėslą. – Ne kartą esu buvęs pas jus: čia norėdamas išpešti informacijos, čia sužinoti, ar nedangstote nusikaltėlio, čia mėgindamas apkaltinti, kad kliudote teisingumui... Bet pirmą kartą atvykstu į jūsų namus suvokdamas tai visiškai kitaip. Sakykite, ar aš sėdžiu krėsle, kuriame sėdėjo velionis? Tai yra – ar sėdžiu nusikaltimo vietoje?

Vulfas papūtė lūpas lyg vaikas. Aš tariau:

– Nekreipkite dėmesio, šefe. Tai policijos humoras.

– Aš supratau. – Vulfas buvo niūrus. – Ar dar juokausite, inspektoriau?

– Ne, juokai baigėsi. – Tačiau jis žvėriškai išsišiepė ir vos nesužvengė. – Ar pamenate Lancetį iš apygardos prokuratūros? Na, tai tas, kuris dalyvavo Fermaunto byloje ir viską sugadino. Tuomet jūs susikibote su juo... Tarp mūsų kalbant, Lancetis yra kerštingas. Šiandien jis skambino komisarui Hombertui ir įtikinėjo, esą ir jūs čia įsivėlęs. Sakė, kad jūs apvyniojęs policiją aplink pirštą, kad seniai nešiojate akmenį užantyje... Hombertas man perpasakojo. Pasakiau komisarui: jei Vulfas ir turi kokių nors akmenų, tai tik inkstuose. – Jis vėl išsišiepė: matyt, humoro atsargos išseko. Pasidėjęs portfelį ant kelių,

Kremeris jį atsegė. – Gerai, imkimės reikalų. Iki pietų privalau grįžti į savo skyrių. Jūs tikriausiai taip pat norite, kad priešpiečiai būtų patiekti laiku.

– Nekalbėkit apie maistą, – pasiraukė Vulfas. – Man sutriko skrandis. Jūs studijuojate Maknairo popierius? – jis bakstelėjo į aplanką, kurį Kremeris ištraukė iš portfelio. – Ką nors radote?

– Vienos šiukšlės. Šlamštas. Bet apsvarstęs tai, ką vakar man papasakojote, priėjau išvados, kad ta byla susijusi su Frostų šeimynėle. Šiandien iš pat ankstaus ryto visi Frostai, taip pat Hubertas tikrinami iki panagių. Mes pasilikome atsargai dar dvi versijas: savižudybė ir ryšys su grafiene fon Ranc–Deiken iš Prahos. Grafienė taip pat įtariama. Pastaruoju metu ji kone kasdien lankydavosi pas Maknairą, taip visi šneka...

– Asilai! – pratrūko Vulfas ir tuojau ėmė atsiprašinėti. – Atleiskite, aš nemėgstu fantazijų. Tęskite, pone Kremeri.

– Sakote, kad tai fantazija? Taip, fantazuojame, išradinėjame, sukamės kaip išmanydami... O ką liepsite daryti, kai beveik jokių faktų nėra?! Paskyriau grafienei du vaikinus, nepakenks pasekę... – Jis ėmė vartyti aplanke sudėtus dokumentus. – Pakalbėsim apie tabletes. Tūtelėje jų buvo likę keturiolika. Mes visas patikrinome. Dviejose radome po penkis granus kalio cianido. Laboratorijoje man pasakė, kad tos tabletės – rankų darbo: aspirinas buvo sugrūstas su nuodais, vėl supresuotas ir iš viršaus papudruotas nekaltais milteliais, kad žmogus nepajustų nei migdolų kvapo, nei skonio. Ekspertas pasakė, kad praryta tokia tabletė veikianti ne iš karto, o po dešimties, penkiolikos sekundžių...

– Ir jūs dar kalbate apie savižudybę, – burbtelėjo Vulfas.

– Tai tik versija! Gerai, nesiginčysim... Dabar – apie skrodimo rezultatus. Mirties priežastis – nunuodijimas kalio cianidu. Nėra tikslių duomenų, ar abiejose tabletėse, prarytose jūsų namuose, buvo nuodų, nes kalio cianidas akimirksniu tirpsta skystyje. Tiesą pasakius, koks skirtu-

mas, nuo kelių tablečių Maknairas pakratė kojas: nuo vienos ar dviejų? Eikim toliau. Klausimų klausimas: kas? Kas galėjo sutaisyti nuodingas tabletes? Išanalizavę visus duomenis, padarėme išvadą: kas tik norėjo. Visi žinojo, kad Maknairas prastai jaučiasi, visi matė, kad jis nelesioja aspirino kap višta lesioja grūdus, o ryja jį saujomis, beveik visi žinojo, kad tablečių tūtelė būna arba ant jo stalo, arba kišenėje. Jeigu manysime, kad Maknairas vartodavo po tuziną tablečių per dieną, vadinasi, iš penkių dešimčių atimkime keturiolika – tą tūtelę jis nusipirko prieš tris ar keturias dienas. Trijų keturių dienų laikotarpyje jo kontoroje apsilankė daugybė žmonių. Ten pabuvojo ir Frostai, ir Hubertas, ir grafienė... Hubertas... Tiesa, pone Vulfai, – Kremeris įbedė nosį į kažkokį dokumentą, – gal mokate prancūziškai? Ką reiškia kame... kamel... Velnias, kaip parašyta! Kamelots diu roi... Berods taip.

Vulfas linktelėjo: jam tai buvo žinoma.

– Taip vadinama viena politinė grupuotė. Rojalistai, monarchistai reikalauja, kad Prancūzijoje būtų restauruota karaliaus valdžia... O kas yra?

– Hubertas buvo su jais susijęs. Vakar vakare aš nusiunčiau paklausimą į Paryžių ir gavau atsakymą. Hubertas – neseniai buvęs rojalistas. O Niujorke gyvena jau daugiau kaip treji metai. Mes surinkome jo dosjė. Jis – „bosas".

– Kaipgi taip? – nustebo Vulfas.

– Mūsišku žargonu taip vadinami dykaduoniai, išlaikytiniai. „Bosas" – be konkrečių gyvenimo lėšų. Aišku? Gyvena kitų išlaikomas.

– A–a...

– Mes paėmėme pirštų antspaudus nuo Maknairo stalo, nuo tablečių tūtelės...

Vulfas mostu sustabdė jį.

– Taip žmogžudžio jūs nesurasite, jis puikiai žino, kaip jūs dirbate, ir ėmėsi atsargumo priemonių. Čia reikia kažko ypatingo.

– Aš žinau, – ką daryti, – Kremeris užgesino cigarą ir siekė iš kišenės naujo. – Yra vienas svarbus kabliukas.

Mes nustatėme, kad Maknairas vakar pusę dienos išsėdėjo pas advokatą. Konkrečiai jį domino Elenos Frost turtas, o tiksliau – ar panelės Frost globėjas Dadlis Frostas neiššvaistė turto. Suprantate? Maknairas pavedė advokatui tai sužinoti. Advokatas papasakojo man: Edvinui Frostui žuvus, paaiškėjo, kad visą savo turtą, vertybinius popierius ir pinigus jis užrašė dukteriai. Savo brolį Dadlį Edvinas paskyrė visiškai kitų giminaičių nekontroliuojamu globėju. Dadlis niekam neprivalėdavo atsiskaityti. Čia verta pasukti galvą. Sakykim, dėdulė iššvaistė tos mergiotės pinigus. Koks čia ryšys su Maknairo nužudymu? Kam reikia jį pašalinti?

Vulfas garsiai atsiduso.

– Viešpaties keliai nežinomi... Alaus norite?

– Dėkui, ne. – Kremeris užsirūkė. – Jeigu Dadlis Frostas čia įsivėlęs, aš tai sužinosiu. Bet Maknairas svarstė su advokatu ne vien globos klausimą... – Kremeris supapsėjo cigarą lyg garvežys ir vėl puolė vartyti popierių. – Maknairas perdavė savo testamentą... Tas advokatas – toks sukalbamas vaikinas... Mes su juo radome bendrą kalbą. Trumpiau tariant, jis suteikė man galimybę perskaityti naująjį savo kliento testamento tekstą. Suprantama, iš pradžių aš ilgai aiškinau jam, koks svarbus tas dokumentas bylos tyrimui. Vaikinas taip įsijautė, kad net leido pasidaryti testamento kopiją. Boidenas Maknairas jūsų neapgavo: jūsų pavardė įrašyta dokumente.

– Aš nesutikau, jis taip padarė pats, nesitaręs, – Vulfas įsipylė alaus į stiklinę ir nugėrė porą gurkšnių. – Ponas Maknairas niekada nebuvo mano klientas.

– Nebuvo, tai bus, – paptelėjo cigarą Kremeris. – Numirėliui pasipriešinti neįmanoma.

– Kas rašoma testamente?

– Nedidelės sumos paliktos įvairiems žmonėms, kurie kadaise yra padarę Maknairui paslaugų, o turtas užrašytas seseriai panelei Izabelei Maknair, gyvenančiai Damfrise, Škotijoje. Užsimenama apie kažkokias instrukcijas, skirtas seseriai... – Kremeris perbėgo akimis popieriaus lapelį ir

atvertė kitą pusę. – Štai! Jūsų pavardė. Šeštas punktas. Jūs skelbiamas paveldėtoju be atlyginimo. Taip sakant paskutinės velionio valios vykdytoju. Septintas punktas. Skaitau:

„Niro Vulfui, gyvenančiam adresu: Niujorkas, Vakarinė trisdešimt penktoji gatvė, 918, aš palieku raudonąją odinę skrynelę, su visu jos turiniu. Pasakiau ponui Vulfui, kur ji padėta. Ponas Vulfas gali elgtis su skrynele kaip su savo paties daiktu. Visos sąskaitos, kurias jis pateiks už darbą, susijusios su raudonosios skrynelės turiniu, turi būti nedelsiant apmokėtos, bet jos neturi būti beprotiškos".

Kremeris kelis sykius energingai patraukė dūmą.

– Kaip matote, dabar Maknairas – jūsų klientas. Neabejoju, kad testamentas netrukus teisiškai įsigalios. Na, ką pasakysite?

– Kartoju: aš niekam nedaviau savo sutikimo. Jau tie škotai! Vakar čia, šioje vietoje, ponas Maknairas maldavo imtis jo reikalų, kalbėjo kažką apie savo sielos ramybę... O vos užsimena apie pinigus, tuojau: „neturi būti beprotiškos". Net būdamas anapilyje, nesišvaisto pinigais... Ką jis man parengė? Kokia ten raudonoji odinė skrynelė?

Kremeris gręžė Vulfą žvilgsniu.

– Nejaugi nenutuokiate? Na, na...

– Iš kur toks tonas, inspektoriau? Ką aš turiu, jūsų manymu, nutuokti? – užsiplieskė Vulfas.

– Vadinasi, jūs nežinote, kur yra raudonoji skrynelė, kuri Maknairui, matyt, buvo labai svarbi, – prisimerkė Kremeris.

– Maknairas nespėjo nurodyti tos vietos.

– O štai aš, regis, lengvai ją nurodysiu. – Jis apžvelgė kabinetą. – Statau šimtą prieš vieną, kad skrynelė kažkur netoliese. Pavyzdžiui, jūsų seife. Arba oranžerijoje tarp gėlių vazonų.

– Ji dešiniajame mano bate, – rimtai pasakiau aš.

– Pone Kremeri, – įsiterpė Vulfas. – Kam tos nedoros spėlionės? Juk aš vakar pranešiau jums viską, kas įvyko šiame kabinete, perdaviau visus Maknairo žodžius.

– Sakote, nedoros spėlionės? – įsikarščiavo inspektorius ir ėmė įnirtingai votulioti cigarą. – Na jau, ne! Jūs tiek kartų dėjotės esąs nuskriaustas, tiek kartų vadinote įžeistą nekaltybę, kad aš visiškai turiu teisę manyti, jog skrynelė yra jūsų seife. Prisiminkite tą atvejį, kai slėpėte pas save panelę Foks, o mane mulkinote! O štai čia, – jis pakratė popierius, – juodu ant balto parašyta: „Pasakiau ponui Vulfui, kur ji padėta". Kodėl Maknairas tai parašė? Kodėl jis neparašė: „Aš pasakysiu ponui Vulfui"?! Ką? Galiu įsivaizduoti, kad vakar jūs pasakėte man tiesą. Bet iš kur testamente atsirado tas būtojo laiko veiksmažodis? Galbūt Maknairas ne vakar, o užvakar parodė jums, kur guli ta velnio skrynelė, o mitrusis jūsų Gudvinas, šįryt nuvažiavęs tenai, atvežė daikčiuką. Kodėl negalėčiau taip galvoti?

– Viskas – vien kvailystės! Buvau susitikęs su Maknairu antradienį, bet labai trumpai...

– Taip ir patikėsiu jumis! Sekite pasakas! Tik įsidėmėkit: aš nestovėsiu gatvėje prie durų ir nelauksiu, kol man bus atneštas bilietukas į spektaklį, kurį rengia Niro Vulfas Maknairo ir Louk žudiko demaskavimo proga. Pagaliau aš – žmogžudysčių tyrimo skyriaus viršininkas! Turiu teisę visur kištis ir net aprėkti jus! Tik dėl vieno dalyko nė kiek nesijaudinu – dėl jūsų honoraro. Šekite, šluokitės savo pinigėlius, aš neprieštarausiu. Bet tą raudonąją skrynelę prašom pateikti! Aš turiu pasiknaisioti joje, pačiupinėti dugną, sieneles... Ir nevaizduokite Olimpo dievo, kuriam ant lėkštutės atneša visus faktus ir įkalčius, o jis sėdi ir, pamanykit, svarsto nė piršto nepajudinęs! Daugiau taip nebebus! Niekada!

Kremeris pirmą kartą taip pašėlo. Vos jis, sviedęs cigarą, stabtelėjo, Vulfas labai maloniai pasakė:

– Kai baigsite kalbą, duokit man ženklą.

– Ir nesitikėkit, kad šįkart jums pavyks išsipinklioti!

– Et, pone Kremeri... Jūs gerai pradėjote, bet per anksti paleidote į mūšį sunkiąją artileriją. Reikalauti iš manęs raudonosios skrynelės galėjote tiktai tiksliai žinodamas, kad ji yra šiuose namuose. Deja! Prisipažįstu, yra buvę

akimirkų, kai jausdavau pasitenkinimą vedžiodamas policiją už nosies, žaisdavau žodžiais, suteikdamas jiems dvejopą prasmę. Tuomet reikėjo mane kaltinti. Tuomet, bet ne dabar. Aš neturiu raudonosios skrynelės. Galiu prisiekti. Nežinau, kur ji yra, nežinau, kas joje yra. Taigi bergždžiai mane aprėkėte. Be reikalo stengėtės.

Kremeris – įnirtęs šuo virto primuštu ir apniurkytu šunimi. Būdamas visiškai demoralizuotas, jis galėjo tikėtis užuojautos. Įbedė sutrikusį žvilgsnį į mane, bet aš plačiai nusižiovavau, ir tiek. Paskui pasirąžiau, laikydamas vienoje rankoje bloknotą, o kitoje – pieštuką. Inspektorius buvo toks priblokštas, kad niekaip nesureagavo į nederamą mano elgesį. Kreipdamasis į Vulfą, jis pagaliau ištarė:

– Jūs sakote tiesą?.. Jūs neturite... kaip ją ten? Skrynelės?

– Aš jos neturiu.

– Bet kurgi ji?

– Nežinau.

– O viduje?.. Kas ten viduje?

– Nežinau.

– Bet kodėl Maknairas parašė testamente, kad jūs viską žinote?

– Jis manė pasakysiąs vakare. Norėjo iš anksto numatyti įvykius.

– Vadinasi... Nesuspėjo?

Vulfui nusibodo pilstyti iš tuščio į kiaurą, ir jis susiraukė:

– Liaukitės, inspektoriau! Ko čia dedatės teismo kaltintoju!

Suspaustas tarp pirštų Kremerio cigaras baigė smilkti. Pelenai byrėjo ant kilimo, bet inspektorius nieko nematė. Jis murmėjo:

– Velnias! Na, ir dienelė, po paraliais...

Vėl pasirąžiau ir vos rengiausi išsišiepti bei demonstratyviai nusižiovauti, Kremeris atsipeikėjo ir puolė mane kone su kumščiais:

– Liaukitės darkytis, Gudvinai!

– Čia fiziologija, inspektoriau, – mėginau teisintis. – Nieko negaliu sau padaryti – neišsimiegojau.

– Tylėti! – krioktelėjo žmogžudysčių tyrimo skyriaus viršininkas. – Kažkokia beprotybė... Tokio klastingo smūgio aš nesitikėjau... Leidausi mulkinamas, kaip paskutinis idiotas... Buvau tikras, kad toje skrynelėje yra atsakymai į visus klausimus ir kad jūs turite ją.

– Jeigu taip būtų, aš nieko nedelsdamas pasakyčiau jums, ką reikia areštuoti už Maknairo nužudymą tiesiog čia, mano akivaizdoje, – Vulfas kietai susičiaupė. – Tas žmogus... jis nužudė Maknairą mano kabinete. Ar suprantate?

– Taip, – Kremeris pagaliau užgesino cigarą. – Matau, kad tą bylą ėmėte suvokti kaip savo asmeninę. Kažkas trenkė jums antausį... – Dirstelėjęs į mano pusę, Kremeris nelauktai tarė: – Turiu skubiai susisiekti su valdyba.

Prisitraukiau aparatą, surinkau numerį, ir kai man atsiliepė, pasakiau papildomąjį. Paskui užleidau Kremeriui savo vietą.

– Tai tu, Barni? Kremeris. Popieriaus po ranka turi? Rašyk: skrynelė. Raudona, odinė, matmenys nežinomi, svoris nežinomas, viduje tikriausiai dokumentai. Šeimininkas – Boidenas Maknairas. Pasiųsk dešimt vaikinų, įduok kiekvienam po Maknairo fotografiją. Tepereis **visus** bankus, teparodys fotografiją. Maknairas privalėjo turėti asmeninį seifą ar skyrelį. Rasite – iškart forminti atidarymo orderį. Į Nacionalinį banką tegu eina Hoskinas, jis žino, kaip ten su jais kalbėtis... Pažiūrėk, kurie iš mūsiškių darė kratą Maknairo bute ir jo kabinete kontoroje. Apklausk juos. Pasakyk vaikinams: tas, kuris ras skrynelę, gaus papildomą atostogų dieną. Dar kartą reikia apklausti apie skrynelę visus pažįstamus, draugus, tarnautojus. Ar supratai, Barni? Skrynelė darosi svarbiausiu objektu. Būtinai paskambink Maknairo advokatui Kolingeriui. Buvau tikras, kad pats rasiu skrynelę, ir nepradėjau kalbėti apie tą daiktą pas Kolingerį. Ir paskutinė užduotis: reikia pasiųsti dar vieną telegramą į Škotiją panelei Izabelei Maknair. O į ankstesnę telegramą

neatsakė? Na, tiek to... Viską užrašei? Pradėk veikti. Aš greit atvažiuosiu.

Jis padėjo ragelį. Vulfas atsargiai pastebėjo:

– Dešimt žmonių... O gali būti ir šimtas... Taip, inspektoriau? Jums pavaldi ištisa armija. Kai tokie šaunūs vyrukai, greit visai išnyks nusikaltėliai...

– Taip, visus išgaudysim... – Kremeris tai pasakė ramiai, griežtai: jis jau atsigavo nuo šoko. – Kur mano skrybėlė? Berods palikau ją vestibiulyje. Pone Vulfai, kai tik rasiu skrynelę, atiduosiu ją jums. Pagal Maknairo testamentą tai jūsų nuosavybė. Bet pirma aš apžiūrėsiu ją – o jeigu ten bomba. Nesinorėtų regėti pono Gudvino be rankos ar kojos.

Sutikdamas palenkiau galvą. Prie durų Kremeris atsigręžė:

– Tiesa, ar patys jūs rengiatės ieškoti skrynelės?

– Ne, – Vulfas papurtė galvą. – Kur ten man varžytis su tokia seklių armija! Jie išgriebs skrynelę iš veikiančio vulkano kraterio...

– Bet jeigu jūs ką nors sužinotumėte...

– ... tai, suprantama, praneščiau jums. Ar mes vis dar bendražygiai?

– Taip. Vis dar, – sugergždė Kremeris.

– Tai ir gerai. Turiu nedidelį prašymą. Privalau būti tikras, kad visi Frostų šeimos nariai perskaitė Maknairo testamentą. O dėl Huberto... Manau, kad Frostai jam viską papasakos, taigi jis ir taip žinos. Galėčiau tai ir pats padaryti, bet jums lyg ir patogiau.

– Sutinku. Dar bus prašymų?

– Greičiau jau pageidavimas. Jeigu rasite garsiąją skrynelę, neskubėkite kabinti skelbimų lentoje joje laikomų dokumentų sąrašo. Ir apskritai elkitės su skrynele itin atsargiai. Tam, kuris pakišo Maknairui apnuodytą aspiriną, skrynelė kaip ašaka gerklėje. Čia slypi kažkokia didelė paslaptis.

– Daugiau pageidavimų yra?

– Taip. Sėkmės jums!

– Dėkui. – Kremeris kiek atlyžo. – Sėkmės man labai reikia. Trūks plyš.

Inspektorius išėjo.

Vulfas pasikvietė Fricą su nauju alaus buteliu, o aš nuėjau į virtuvę gerti savo pieno. Bet gurkštelėjęs supratau, jog negaliu dabar likti vienas, ir grįžau su stikline į kabinetą.

Vulfas vartė naują orchidėjų katalogą, gautą su ryto paštu. Išsiblaškęs jo žvilgsnis klaidžiojo puslapiais. Baigiau gerti pieną. Vulfo veidas vis dar atrodė viskam abejingas. Negeras simptomas. Surinkęs vokus su čekiais, išėjau iš namų ir nuėjau prie sankryžos, kur buvo pašto dėžutė. Grįžęs radau šefą vis dar ta pačia poza, tik vietoje katalogo ant stalo dryksojo išimti iš vazos lelijinės katlėjos Liminoza aurea žiedai, ir Vulfas, pincetu pakėlęs žiedlapius, apžiūrinėjo piestelę.

Atsisėdau prie savo stalo ir pasakiau:

– Pavasaris... Lauke taip šilta, gaivu... Balandžio antroji. Šiandien ponui Maknairui būtų buvusi atminų diena... Gedulas dėl mirusiosios. O numirė jis pats. Dabar jis – šmėkla.

Vulfas flegmatiškai atsakė:

– Ne, jis ne šmėkla.

– Tuomet pasakysiu taip: kažkas nematerialu.

– Ne, ne, lavonas labai materialus.

– Ponas Maknairas tapo kirminų maistu!.. Tiesa, jums vis vien. Jūs berods perdavėte bylą inspektoriui Kremeriui. Ar dabar iš jo turiu laukti nurodymų?

Vulfas buvo absoliučiai abejingas. Supratau: žūtbūt reikia jį išjudinti.

– Taip ir matau: Kremeris randa skrynelę, skaito popierius ir sulaiko nusikaltėlį. Ir pirmieji penki tūkstančiai jūsų honoraro išgaruoja kaip bala per kaitrą. Antroji honoraro dalis išgaravo dar anksčiau, nes Maknairas miręs, o tai reiškia, kad panelė Frost pas jį nebedirba. Netrukus ji taps turtinga paveldėtoja ir apskritai mes varginantį darbą, – vaikščioti pakyla pirmyn ir atgal. O jūs... Jūs net nepateikėte, kam reikia, sąskaitos už suteiktą „malonumą“ regėti, kaip klientas, ištiktas konvulsijų, raitosi jums matant. Imtumėt pavyzdį iš daktaro Volmerio:

jis užsiprašė už vakarykštį vizitą penkių baksų. Išmintingas žmogus. Žinoma, jūs galite įtraukti tą sumą į išlaidų skiltį, bet kas jums sumokės. Jūs – paveldėtojas, tačiau be piniginio atlyginimo. Gudriai suformuluota, ir niekas neatsakys: Maknairas miręs. Ko gi jūs nieko nedarote, ką?

Vulfas nesiteikė man atsakyti. Tęsiau:

– Kremeris gaus skrynelę, į kurią jis neturi jokių teisių. Jis pasinaudos ja, o paskui atiduos jums, teisėtam savininkui...

Pagaliau pasigirdo toks pažįstamas niurzglus balsas:

– Patylėk, Arči. Tu man trukdai. Plepi, o nieko gero negali pasiūlyti. Gal geriau pykštelėk į Kremerį? Tuomet raudonoji skrynelė tikrai nepaklius jam į nagus.

– Kam šauti, jei turiu smegenų, – nusišiepiau. – Tiesa, mano smegenys ne tokie genialūs kaip jūsų, kitaip seniai būčiau atskleidęs skrynelės paslaptį. Atsisėdęs į krėslą, užsimerkęs mintyse išdėstyčiau prieš save visą situaciją, įsivaizduočiau, kad aš – Boidenas Maknairas, ir pats sau paliepčiau paslėpti raudonąją skrynelę. O toliau... Koks nors ponas Gudvinas nuvažiuotų, kur reikia, ir atvežtų tą daikčiuką. O Kremeris liktų su nosimi.

– Nepataikauk man, aš savo vertę žinau. Ir neragink. Mums dabar reikia tik vieno – faktų. Bet jie uždaryti raudonojoje skrynelėje. Eikvoti jėgas, rinkti po kruopelytę tai, ką Kremeris gaus iš karto, radęs tą velnio skrynutę, man atrodo nenaudinga, o pačiam ieškoti skrynelės – beprasmiška. Čia Kremeris mus pranoks visais atžvilgiais, jo žmonės šniukštinėja po visus urvus, lenda į kiekvieną skylę. – Jo tonas pasidarė kandus ir šiurkštus. – Tu vakar sutrukdei man, ir labai smarkiai. Ketinau stebėti įdarytos žąsies kepimo procesą, o ne pasmerktojo konvulsijas... Todėl tu vis dėlto nuvažiuosi pas Zalcenbachą į Harfilą ir atveši ožiuką. O paskui... Ko reikia, Fricai?

– Jus nori matyti ponas Luelinas Frostas.

– Ak, velnias! Na, nieko nepadarysi, prašyk.

10 SKYRIUS

Luelinas žvelgė kaltomis akimis: jis nebenorėjo čiupti Vulfo ir kratyti jo iš krėslo. Nebuvo su juo ir advokato. Kaklaryšis buvo nukrypęs į šoną, eisena išduoda nepasitikėjimą savimi ir net baimę – Vulfas lengvai būtų galėjęs išgrūsti tą jaunuolį pro duris. Pagarbiai linktelėjęs mums labo ryto, jis atsainiai atsisėdo į krėslą, ir taip pat meilikaujamai padėkojo.

Vulfas tarė:

– Taip, sunkus smūgis... Man tai visiškai netikėta. Ponas Maknairas sėdėjo tame pačiame krėsle, kuriame sėdite jūs.

Lu Frostas krūptelėjo.

– Aš... žinau. Jis mirė čia.

Pamaniau, kad Frostas bus pamiršęs, ko atvažiavo.

– Specialistai mano, jog trijų kalio cianido granų pakanka žmogui nužudyti, – pasakė Vulfas. – O ponas Maknairas prarijo penkis ar dešimt granų. Bematant jį ištiko traukuliai... Minutė – ir viskas baigta. Tarp judviejų, kiek supratau, buvo sudėtingi santykiai. Bet velionis buvo iš jūsų rato... Reiškiu užuojautą.

Lu linktelėjo galvą.

– Mes buvome pažįstami daug metų... Iš pradžių viskas klostėsi normaliai, bet paskui... – Jis užsikirto, prikando lūpą. Vis dėlto ryžosi kalbėti. – Tarp mudviejų nebuvo neapykantos, pykčio... nieko tokio. Mudu greičiau nesupratome vienas kito. Šįryt sužinojau, jog buvau neteisus, įtardamas poną Maknairą, esą jis skatinąs, kad Elena susituoktų su Hubertu. Dabar aš tikrai žinau, kad ponas Maknairas buvo kategoriškai nusistatęs prieš šią santuoką. Bet kai atėjau pas jus pirmą kartą... ir vėliau... ir kai kalbėjausi su ponu Gudvinu... Trumpiau tariant, aš tikėjau esąs teisus ir maniau, jog elgiuosi teisingai. O dabar... Aš noriu atsiprašyti jūsų. Mano pusseserė prisipažino mačiusi tą saldainių dėžutę dar prieš... Dabar mes abu suprantame, kad jai reikėjo iškart viską jam papasakoti. Bet tada viskas atrodė kitaip...

Vulfas nekantriai muistėsi klausydamasis nesklandaus kliento pasakojimo.

– Gerai, sere, – pasakė jis, – aš suprantu, kad apie tą nelemtąją dėžutę jūs susukote visą romaną. Molė Louk myli Pereną Hubertą, Perenas Hubertas nori vesti Eleną Frost, Boidenas Maknairas tam pritaria... Jūs susipainiojote. O čia mirė Molė Louk, ir jūs ryžotės panaudoti situaciją saviems tikslams...

– Kokiems? – išsigando Lu.

– Jums pačiam būtų ne pro šalį vesti pusseserę.

Lu apstulbo.

– Ką jūs sakote?! Galima kuoktelėti! Kad aš vesčiau Eleną?

– Aš nesakau, kad jūs vien apie tai ir galvojate. Tačiau detektyvai, jaunuoli, moka atspėti pasąmonėje slypinčius motyvus. Dar tą dieną, kai pavadinote ją ortopussesere, aš supratau, kad jūs norite vesti Eleną Frost. Juk tai – gana retas terminas! Supratau, jog specialiai domėjotės, ar leidžiama santuoka tarp brolvaikių. Tačiau kuriam galui? Tikslas akivaizdus. Tikriausiai jūs išanalizavote, kaip į tai žiūri krikščionys, kaip judėjai... Paskui ėmėtės antropologijos studijų. Kitas etapas – pašnekesiai su Elenos motina ir savo paties tėvu...

Lu Frostas iškaito ir pertraukė Vulfą:

– Tai ji jums pasakė? Elena, taip? Vakar?

Vulfas papurtė galvą.

– Ne, sere, panelė Frost tokių dalykų man neminėjo. Aš pats viską supratau. Aš supratau, kodėl jūs kreipėtės į mane. Juk jūs neabejojote, kad nelaimingąją panelę Louk nunuodijo Perenas Hubertas. Manėte, kad tai galėjo būti ir ponas Maknairas arba abu džentelmenai. Daugiau jūsų galvoje nieko nebuvo. Jūs elgėtės kaip pamišėlis.

– Taip, tomis dienomis mano savijauta buvo pasibaisėtina... – Lu palaisvino kaklaryšio mazgą, tartum jam būtų trūkę oro. – Dabar aš irgi bjauriai jaučiuosi. Laikraščiai stengiasi išpūsti skandalą, policija iš kailio neriasi... Šįryt mus vėl apklausė, lyg mūsų šeima būtų įtariama. Elena visai nusikamavo. Šiandien ji norėjo

važiuoti į lavoninę pagerbti Maknairo, bet policininkai pasakė, kad ne visi darbai užbaigti... Skrodimas ir dar kažkas... Tuomet Elena pasakė norinti susitikti su jumis, bet nesiryžo paskambinti. Aš atvežiau ją. Elena sėdi mano automobilyje... Ar galima jai įeiti į vidų?

Vulfas pasiraukė:

– Vargu ar galėsiu būti jai naudingas... Guosti merginas – ne mano stichija.

– Bet Elena nori pamatyti jus.

Vulfas gūžtelėjo pečiais ir iškošė:

– Tegu jau.

Frostas pašoko ir išskubėjo į prieškambarį. Puoliau paskui jį atrakinti durų.

Prie lauko durų iš tiesų stovėjo automobilis. Lu padėjo Elenai užkopti į priebutį. Apstulbau pamatęs, kaip pasikeitė gražioji mergina: dabar ji niekuo nesiskyrė nuo paprasčiausių paikšelių. Pabrinkę vokai, paraudusios akys, nuovargio raukšlelė prie burnos, sumenkęs veidas... Ortopusbrolis palydėjo ją į kontorą, aš nusekiau įkandin. Elena linktelėjo Vulfui ir atsisėdo į „gėdos krėslą". Matydamas, kaip ji dairosi čia į Vulfą, čia į mane ir Lu Frostą, supratau, kad Elenos būklė sunki. Staiga ji įbedė akis į grindis.

– Jis gulėjo čia? – sušnibždėjo panelė Frost.

– Taip, – atsiliepė Vulfas. – Tikiuosi, kad jūs apsilankėte dėl kitų priežasčių, o ne viešai parodyti savo sielvarto ar liūdesio. Aš suprantu: numirė jūsų draugas, bet čia – detektyvo agentūra, o ne kolumbariumas. Taip, ponas Maknairas mirė čia, šitoje vietoje. Maktelėjo apnuodytų tablečių, pašoko, norėjo išsilaikyti ant kojų, griuvo ant mano stalo, susirietė ir traukulių tampomas numirė. Jeigu jo kūnas vis dar gulėtų ant šių grindų, galėtumėt užmerkti savo draugo akis.

Net aš krūptelėjau, šefas buvo negailestingas. Elena Frost pati vos nesusirietė traukulių ištikta. Lu ėmė rėkti:

– Dėl Dievo meilės, Vulfai!.. Pagailėkite! Nejaugi manote, kad mes... kad Elena kalta?..

Vulfas atstatė delną lyg skydą.

– Turiu galvoje tik tai, ką, nelaimė, ne kam kitam, o man teko matyti paskutinėmis pono Maknairo gyvenimo akimirkomis... Arči, ar turi savo bloknotą? Rask tą vietą, kur aš kalbu panelei Frost apie atsakomybę.

Pavarčiau bloknotą ir atsikrenkštęs perskaičiau: „Jūs labai pasitikite savimi ir nesuprantate, kokią naštą užsivertėte ant savo dar gležnų pečių. Šit jau dešimt dienų kaip Molė Louk mirusi. Manau, kad savo poelgiu – tegu ir nelabai gražiu, kvailu – ji kažkam sutrukdė įvykdyti kitą žmogžudystę. Ištisas devynias dienas jūs slepiate kažkokią informaciją, kuri bent per colį pastūmėtų tyrimą. Maža to, jūsų turimos žinios padėtų išgelbėti žmogų, virš kurio pakibo žudiko ranka. Ar dabar suprantate..."

– Gana, – nutraukė mane Vulfas ir pažvelgė į Eleną. – Pamenate, panele, aš šaukiausi sveiko jūsų proto, prašiau, nors ir nemėgstu prašyti, aiškinau... Viskas veltui. Jeigu jums taip skaudu klausytis, kai aš pasakoju, kaip numirė jūsų draugas, tai įsivaizduokite, kaip man buvo skaudu matyti, kai mano akivaizdoje merdėjo žmogus, o aš negalėjau jam padėti.

Vulfas nukreipė grėsmingą žvilgsnį į Lueliną.

– O ką darėte jūs, sere? Iš pradžių įvėlėte mane į nusikaltimo tyrimą, o paskui ėmėte kenkti ir kaišioti pagalius į ratus. Dabar esate pasirengęs mane su purvais sumaišyti, jei aš nepasigailėsiu jūsų brangiosios pussesers, to užsispyrusio savimeiliško vaiko, jausmų. Tačiau kodėl turėčiau gailėtis jūsų abiejų? Aš nesu slaugė prie ligonio gulto, aš – detektyvas. Ir aš galiu pasiūlyti jums ne užuojautą, ne ok ir ak, ne ašaringą dūsavimą, o konkretesnę pagalbą. Aš – verslo žmogus, ir aš parduodu savo paslaugas.

Jis vėl pažvelgė į Eleną.

– Vakar šnekėjomės tartum būtume priešai. Turėjau griebtis grasinimų, kad išgaučiau nors kruopelytę informacijos. Na, o šiandien? Kas privertė jus apsilankyti mano kontoroje?

Lu sudilbakiavo, prisiartino prie Elenos ir uždėjo ranką jai ant peties.

– Eime iš čia...

Ji papurtė galvą. Jos akys nenukrypo nuo Vulfo veido.

– Sėskis, Lu, nesinervink. Ponas Vulfas absoliučiai dėl visko teisus.

Jos veidas parausvėjo. Luelinas Frostas spyrėsi:

– Ne, nereikia žemintis. Eime.

– Eik. Aš pasilieku.

Lu atšlijo nuo pusseserės, atkišo savo buldogišką žandikaulį ir sužaibavo akimis.

– Gerai... O dabar paklausykite, ką aš pasakysiu. Pone Vulfai, aš atsiprašau jūsų. Aš turėjau tai padaryti ir padariau. Tarp mūsų viskas baigta. Tame dokumente, kurį pasirašiau antradienį, yra sąlyga... Trumpiau tariant, aš nemokėsiu jums dešimties tūkstančių dolerių. Jūs neuždirbote jų. Be to, aš ir neturiu tokių pinigų. Sumokėsiu jums įprastinį honorarą, kai tik atsiųsite sąskaitą. Viskas.

Vulfui tas pareiškimas nebuvo netikėtas. Jis linktelėjo ir atsidrėbė krėsle.

– Kažkas tokio ir turėjo atsitikti, – dusliai tarė jis. – Jus iš pat pradžių domino ne teisybė, o jūsų paties reikalai. Jūs pasamdėte mane ne tam, kad tirčiau Molės Louk mirties aplinkybes, o kad patvirtinčiau įtarimus dėl dviejų asmenų, apie kuriuos jau kalbėjau. Dabar tie įtarimai išsisklaidė. Maža to, jūsų pusseserei niekas negresia. Jos prisipažinimas, kad ji matė dėžutę su užnuodytais saldainiais, neturi jokios reikšmės. Į madų saloną jūsų pusseserė nebegrįš, o jeigu grįš, tai su Maknairu nebedirbs. Jūs pasiekėte visko, ko norėjote. O štai tiesos ieškojimas – kas nunuodijo Molę Louk ir Boideną Maknairą – galėtų turėti nepageidaujamų padarinių. Jūs iškart pajutote grėsmę Frostų šeimynėlei. Todėl jūsų atsisakymas visiškai logiškas. Dėl savo honoraro neapsirikdamas pasakysiu: honorarą galima gauti tik per teismą. Bet jūs supratote, kad po teismus aš nesitampysiu. Jūs viską neblogai apskaičiavote, sere. Ir po to, kai privertėte mane leistis į tą baisią kelionę, į Penkiasdešimt antrąją gatvę! Likite sveiki. Dešimties tūkstančių sąskaitą aš jums išsiųsiu, bet į teismą duoti parodymų neisiu.

– Darykit, ką tik norite. Eime, Elena.

Mergina nė nekrustelėjo.

– Elena, kas tau? Juk tu viską girdėjai! Ponas Vulfas pareiškė, kad tolesnis tyrimas keltų grėsmę Frostams. Ponas Vulfas nuolat informuoja policiją, įtarinėja mus dievaižin kuo, lyg būtume vagių gauja ar žudikų šutvė. Esu tikras, kad jis kažką žino... Ponas Maknairas tikriausiai vakar jam pašnibždėjo prieš... Ir tėtė, ir teta Kelė baiminasi dėl tavęs, jie labai nenorėtų, kad tu susitiktum su ponu Vulfu, ir išleido tik todėl, kad aš pasisiūliau palydėti... Niekas nežino, ko prišnekėjo ponas Maknairas. Ne, apgavikas jis nebuvo, tačiau...

– Lu, nutilk! Nenoriu klausytis tokių tavo žodžių, nes mes vėl susipyksime. Maniau, kad dabar, kai dėdė Boidas miręs, tarp mūsų nebekils nesusipratimų. – Ji pakėlė į pusbrolį pilnas neišverktų ašarų akis. – Vakar aš pasakiau ponui Vulfui, kad dėdė Boidas... ponas Maknairas buvo geriausias iš mano sutiktų žmonių. Tu taip nemanei, įtarinėjai jį, pykaisi su juo... Ir jis pykosi su tavimi. Tik šiuo atveju jis buvo neteisus, tik šiuo...

Ji atsistojo ir padėjo ranką jam ant pečių. Nuo tos „jausmingos" scenos Vulfas vos neužspringo alumi. Panelė Frost, regis, nieko nepastebėjo.

– Tu, Lu, taip pat geras žmogus. Puikus. Aš visada graužd avausi, kad du man brangūs žmonės niekaip negali taikiai gyventi. Štai tu ir dabar pavyduliauji dėdei Boidui, nors jis... miręs... Tu nenori suprasti, kad aš jį mylėjau. – Jai užgniaužė gerklę. Šiaip taip susitvardžiusi Elena tęsė: – Dėdė Boidas buvo man tikras gyvenimo mokytojas. Jeigu manyje yra kas nors gera, protinga, tai tik iš jo. Jis tiek kartų man kartojo, kai aš...

Ūmai ji nutilo, griebėsi rankomis už galvos ir pratrūko raudoti.

Luelinas pradėjo glostyti ją, nežinodamas, kaip sustabdyti isteriją.

– Elena, neverk... Aš suprantu... Tas kambarys tave nervina.

Viešpatie, kaip man viskas įkyrėjo! Pašokęs prilėkiau

prie Luelino Frosto, sugriebiau jį už pakarpos ir kaip reikiant pakračiau.

– Sėskitės ir patylėkite!

– Kaip jūs drįstate!..

– O štai taip! – vos apykaklės jam nenuplėšiau. – Daugiau nesate mūsų klientas ir galite užsičiaupti.

Palikęs ramybėje jo švarką, žengiau prie baro, pripyliau brendžio taurę, stiklinę paprasto vandens ir priėjau prie Elenos Frost. Ji stengėsi susivaldyti. Išsiėmė iš rankinuko nosinę, nusišluostė veidą. Ji vis rečiau sukūkčiodavo.

– Brendis, panele, – atkišau Elenai taurę. – „Garnjė", 1890 metai. O štai vanduo.

Mergina drebančia ranka paėmė taurę ir vienu sykiu išgėrė. Paskui pažvelgė į Niro Vulfą.

– Aš neieškau užuojautos. Bet atleidimo man tikrai reikia. Atleiskite man, pone Vulfai.

Dirstelėjo į pusbrolį.

– Aš padariau klaidą, Lu: prašnekau prie tavęs apie dėdę Boidą. Tu nieko nesupratai.

Ir vėl kreipėsi į Vulfą.

– Aš tikrai žinau, kad dėdė Boidas nepasakojo jums apie mano šeimą nieko baisaus – jis nebūtų melavęs. Man jis niekada nemeluodavo. Aš netikiu pasakojimais apie kažkokius nemalonumus, tariamai gresiančius Frostams. Policija nieko mums nepadarys. Policija apskritai bejėgė. Jeigu kam nors šį tą ir pavyko sužinoti apie Molę, tai tik jums, sere. Vadinasi, jei kas nors ras dėdės Boido žudiką, tai būsite jūs. – Jos akys išdžiūvo, balsas sutvirtėjo. – Aš skaudžiai apgailestauju nepadėjusi jums. Juk aš bijojau pakenkti dėdei Boidui, todėl ir tylėjau. Bet dabar viskas bus kitaip. Dabar būsiu jums lyg atversta knyga. Aš turėsiu pinigų... daug pinigų. Po kelių dienų tapsiu turtinga paveldėtoja. Mano atveju tai neblogai...Pone Vulfai, jūs pasakėte, kad vietoj užuojautos galite pasiūlyti savo paslaugas. Labai gerai. Užmokėsiu tiek, kiek norėsite, už žudiko vardą. Ir jums nereikės duoti manęs į teismą. Ar girdite? Kiek norėsite.

Paėmiau iš jos taurę ir nuėjau prie baro dar kartą pakliukinti buteliuko „Garnjė“. Šypsojausi: dar ne viskas prarasta. Vietoj kliento turėsim klientę.

11 SKYRIUS

Luelinas Frostas kaip įmanydamas stengėsi atkalbėti Eleną.

– Ieškoti žudikų – policijos darbas, – protino ją. – Tam nereikia specialiai samdytis detektyvo. Tiek mano tėvas, tiek tavo mama labai susikrims. Pagalvok, ką tu darai! Juk žinai, kiek pylos gavau iš jų antradienį!..

Elena užsispyrė:

– Tegu siunta. Pinigai ne jų, o mano. Tėvas turtą paliko man, ir aš galiu leisti pinigus savo nuožiūra. Tiesa, man dar nėra dvidešimt vienerių... Tai jums nesvarbu, pone Vulfai?

– Ne.

– Jūs imsitės mano pavedimo?

– Taip. Aš sutinku, nors ankstesnis klientas, taip pat Frostas, su manimi pasielgė, švelniai tariant, nemandagiai.

Elena pasisuko į pusbrolį.

– Viskas, važiuok namo. Gali papasakoti jiems... Bet aš nenorėčiau, kad tu ištarškėtum.

– Tu galutinai apsisprendei?

– Visiškai.

Jos balsas skambėjo taip, kad akimirksniu sutramdė Lueliną. Jis pasimuistė ir prisėdo ant krėslo kraštelio.

– Tebūnie, kaip tu nori, Elena... Aš lieku. Jei reikia rinktis šeimos interesus ar tave, aš renkuosi tave. – Ir taip sakydamas išraudo.

– Dėkui, Lu. – Elena pasisuko į Vulfą. – Aš turiu pasirašyti kokį nors dokumentą?

– Nebūtinai, – Vulfas papurtė galvą. – Noriu perspėti, kad jums nereikės apmokėti pusbrolio užsakymo. Atėjus laikui, pateiksiu jums sąskaitą, suma nebus beprotiška. Bet turime kai ką patikslinti, kad išvengtume nesusipra-

timų ateityje. Kas bus, jeigu jūs persigalvosite? Kas bus, jei pasirodys, jog žudikas – kas nors iš jūsų artimųjų? Pavyzdžiui, pusbrolis... dėdė... jūsų motina... Perenas Hubertas...

– To negali būti!

– Aš noriu išgirsti aiškų atsakymą. Ar gausiu savo honorarą nepriklausomai nuo to, kas bus apkaltintas kaip panelės Louk ir pono Maknairo nuodytojas?

Ji atsakė tik ilgai dvejojusi:

– Taip... žudikas turi būti nubaustas... Kad ir kas jis būtų..

– Jūsų žodis tvirtas?

– Taip.

– Aš tikiu jumis. O dabar leiskite užduoti kelis klausimus, į kuriuos tikiuosi gauti tikslius ir nedviprasmiškus atsakymus. Gal net po pirmo klausimo, kurį mes išsiaiškinsim, visų kitų nebereikės. Ar ponas Maknairas turėjo raudoną skrynelę?

– Ką? Kokią skrynelę?

– Raudonos spalvos.

– Niekada nesu mačiusi.

Vulfas kreipėsi į Lueliną Frostą:

– O jūs, sere?

– Aš mielai papasakočiau jums... Bet apie raudoną skrynelę nieko nežinau.

– Labai gaila, – atsiduso Vulfas. – Tada tęsime. Aš turiu sužinoti... Panele Frost, jūsų „dėdę Boidą" buvo apėmusi mirties nuojauta. Aš tikrai žinau, kad vakar tuo metu, kai jūs buvote šiame name, ponas Maknairas perrašė testamentą. Visą turtą ir vertybinius popierius jis paliko seseriai Izabelei, gyvenančiai Škotijoje. Mane jis paskyrė savo paveldėtoju–testamento vykdytoju ir užrašė man savo raudonąją odinę skrynelę.

– Paveldėtoju–testamento vykdytoju? – Luelinas nepaprastai nustebo. – Kodėl? Juk jis menkai pažinojo jus. Jūs net nebuvote jo bičiulis. Aš mačiau, kaip antradienį jis nenorėjo kalbėtis su jumis.

– Taip. Ir vis dėlto iš nevilties ponas Maknairas ryžosi

tokiam žingsniui. Maniau, kad raudonojoje skrynelėje įdėta kažkas, kas pakeltų paslaptingos jo mirties uždangą. Pamatęs šiandien jus, panele Frost, aš nudžiugau: pamaniau, kad jūs turite žinoti apie skrynelę.

– Ne, – Elena atsiduso. – Aš net neįsivaizduoju, kaip ji atrodo. Bet... jeigu dėdė Boidas užrašė jums tą daiktą, kodėl jis pats nepaaiškino? Juk vakar jis čia buvo...

– Jis labai norėjo paaiškinti, bet nespėjo. Mirtis buvo greitesnė. Paskutiniai jo žodžiai buvo kaip tik apie ją – skrynelę. Bet man užrašyto daikto koordinates ponas Maknairas nusinešė į kapą... Galiu tik pridurti, kad mūsų visur esantis inspektorius Kremeris, perskaitęs testamentą, ieško skrynelės ant žemės, po žeme, danguje, vandenyje ir po vandeniu. Bet man labai svarbu gauti ją anksčiau už poną Kremerį. Todėl jei šautų į galvą koks spėjimas, sakykit nedelsdami.

Luelinas vis dar nieko nesuprato.

– Pone Vulfai, kodėl inspektorius Kremeris ieško skrynelės? Juk tai – jūsų nuosavybė, ar ne?

– Pirmiausia ji – daiktinis įrodymas, ir čia aš esu bejėgis prieš įstatymą. Jei inspektorius suras ją, man liks tik paskutinės eilės žiūrovo vaidmuo. Dar kartą klausiu: ar jūs matėte daiktą, kurį ponas Maknairas apibūdino kaip „raudoną odinę skrynelę“, arba gal girdėjote apie jį? Pasiskubinkite prisiminti. Kokią nors pono Maknairo pastabą, jo gestą, suglumimą... Sakykim, jūs užeinate į jo kabinetą, o jis skubiai užšauna stalo stalčių ir pyksta... Ar ponas Maknairas turėjo slaptavietę? Prisiminkite kokį nors jus nustebinusį atvejį... neįprastą įvykį...

Kontoroje įsiviešpatavo įtempta tyla. Luelinas Frostas pirmasis papurtė galvą. Paskui jį – Elena. Ji tarė:

– Dievas duos, gal paskui ką nors prisiminsiu... Bet kol kas, deja...

– Gaila... Maknairo butas ir kontora buvo kruopščiai apžiūrėti. Bet gal Maknairas turėjo savo namelį ar žemės sklypą? Garažą? Jachtą?

Luelinas šoktelėjo ir greit pažvelgė į pusseserę. Ši vos pastebimai linktelėjo.

– Glenenas, – pasakė Lu. – Nedidelė sodyba mažiau nei už trijų mylių nuo Briusterio.

– Glenenas? Kodėl toks keistas sodybos pavadinimas?

– Pavadinimas sudarytas iš žmonos ir dukters vardų. Žmona buvo vardu Enė, o duktė – Glena.

– Vadinasi, sodyba netoli Briusterio...

– Jis nusipirko ją prieš šešerius metus.

– O kas tas Briusteris?

– Penkiasdešimt mylių į šiaurę nuo Niujorko. Kaimelis.

Vulfą bematant užplūdo energija. Jis net pasitempė savo krėsle.

– Puiku! Štai kas, Arči. Surask Saulą, Orį, Džonį ir Fredą. Jei rasi bent du iš ketverto – irgi neblogai. Tegu iš karto važiuoja į Gleneną, kiti prisidės vėliau. Namą ir sklypą būtina kuo kruopščiausiai patikrinti. Panele Frost, ar ten yra sodas?

Elena patvirtino.

– Yra. Dėdė Boidas mėgo gėles...

– Arči, tepaima jie automobilį. Ne „rodsterį", o kitą... Nepamiršk kastuvų, žibintuvėlių... Gal ir naktį reikės paplušėti. Skrynelė greičiausiai paslėpta name. Tegu išbarškina visas sienas, pakelia grindų lentas. Na, vaikinai ir patys žino, kur ir kaip ieškoti... Luktelėk, turiu tau šį tą padiktuoti... Perspausdinsi mano blanke. Tokį tekstą: „Suteikiu ponui Saului Penzeriui įgaliojimus. Pagal mano instrukcijas jis gali imtis visų reikiamų žygių velionio Boideno Maknairo nuosavybės – jo sodybos Gleneno – atžvilgiu".

Parašas toks: „Boideno Maknairo testamento vykdytojas". Palik vietos mano parašui. Tiesa, aš dar nepatvirtintas, bet tai – formalumas. Viskas, pradėk ieškoti Saulo... O jūs, panele Frost, pasislinkite arčiau. Turiu dar porą klausimų...

Ėmiau sukti telefono diską ir iškart pataikiau ant Saulo ir Orio. Jie lyg būtų laukę mano skambučio ir patikino tuojau išvažiuosią pas mus. Fredo Darkino namie nebuvo, bet žmona žadėjo padėti: ji žinojo, kur skambinti.

„Po dešimties minučių surasiu jį jums“. O Džonis devintą ryto visuomet pranešdavo man savo dienotvarkę. Aš žinojau, kad šiandien Džonis dirba Pritčardo agentūroje, ir paskambinau tenai. Pasirodo, Džonis dar užimtas. Sėdau prie mašinėlės spausdinti „leidimo“ Saului, ir tuo metu paskambino Fredas Darkinas. Taigi tris seklius turime.

Pirmasis atvažiavo Saulas Penzeris. Pasiprašęs leidimo, Fricas palydėjo jį į Vulfo kabinetą. Saulas įskriejo kaip pavasario vėjas: mirktelėjo man, pasisveikino su Vulfu, akimirksniu „įvertino“ Eleną ir Lu ir pasirengęs laukė nurodymų. Didelė jo nosis buvo tikras atsakomybės įsikūnijimas.

Vulfas greit nupasakojo jam situaciją ir paaiškino, ko reikia ieškoti. Elena nurodė, kaip pasiekti Briusterį. Aš padaviau popierių, kuriame Vulfas brūkštelėjo savo parašą, taip pat keturiasdešimt baksų išlaidoms. Saulas išsiėmė iš vidinės kišenės nušiurusią rudą piniginę ir tvarkingai įsidėjo ten pinigus. Vulfas paliepė Penzeriui palaukti priemenėje Fredo ir Orio, paskui visi kartu jie nuėjo į garažą.

– Sere, o ką daryti, jeigu rasiu skrynelę? – paklausė Saulas. – Ar Fredą arba Orį palikti sodyboje?

– Taip, Fredą. Tegu laukia mano nurodymų.

– O jei ateis vietos gyventojai?

– Atsikratysi.

– O jei Kremerio žmonės?

– Teparodys kratos orderį. Reikia tiksliai laikytis įstatymų.

– Toje skrynelėje... – Saulas užsikirto. – Na, ar ji kartais nėra vogta? Arba mes ją, kaip sakoma, šitąjį... Ar čia nieko įtartino?

– Ne. Ir apskritai, skrynelė – mano nuosavybė. Jokios vagystės. Įsidėmėk tai ir jeigu kas – grumkis dėl jos!

– Aišku. Leisite eiti?

Pamaniau: na, jei mūsų Saulas ras tą skrynelę, jis iš tikrųjų perkas gerklę kiekvienam, kas užsimanys ją atimti. Ūgio Saului likimas pagailėjo, bet griebia jis kaip vilkas.

Vulfas paskambinęs iškvietė Fricą.

Įėjo Fricas.

– Kaip dėl priešpiečių? – paklausė jo Vulfas. – Matai: turime svečių.

Luelinas Frostas tuojau pakilo ir dėjosi skubąs.

– Pažadėjau tėvui ir tetai Kelei, kad mudu su Elena neilgai užgaišime.

– Na, tai paskambinkit ir perspėkit. Norėčiau, kad kol kas panelė Frost pabūtų mano namuose. Sekliai galbūt gana greit ras skrynelę, bet paieškos gali ir užsitęsti. Turiu apie daug ką paklausinėti jūsų pusseserę. Kaip, panele Frost, ar liekate?

Elena linktelėjo.

– Liksiu. Valgyti aš nenoriu, bet pabūsiu pas jus tiek, kiek reikės. O tu, Lu?

Jis kažką neaiškiai suburbėjo. Tuo tarpu Vulfas kalbėjo Fricui:

– Paruošk frikasė. Padaryk lapinių salotų ir įpilk daugiau alyvų aliejaus. Nepamiršk atšaldyti dvidešimt antrųjų metų „Markobriunerio" buteliuko... Manau, kad tu greit apsisuksi. Mes ilgai neužtruksime. Eik.

Fricas nuskubėjo į virtuvę, o Vulfas atsilošė kėdėje ir susinėrė pirštus ant pilvo.

– Taigi, panele Frost, mes su jumis išvien, dabar mūsų interesai bendri. Aš jau sakiau, jog stokoju informacijos. Noriu užduoti jums daugybę klausimų, tiesa, jums pasirodys, kad pusė iš jų – visai kvaili. Bet tarp mano klausimų vienas ar net du bus nepaprastai svarbūs... Jūs galite nežinoti, kokie, na, jums to ir nereikia. Todėl paprasčiausiai atsakinėkite negalvodama, ramiai ir greitai. Jei aš staiga pasakyčiau ką nors tokia prasme, girdi, ar motina nepasiuntusi jūsų į vaistinę parnešti kalio cianido, jūs neraudonuodama turite atsakyti „ne". Jūsų funkcija – atsakinėti, mano funkcija – galvoti. Tai iš tiesų veiksmingiausias metodas, patikėkit. Kartą, vadovaudamasis tuo metodu, atspėjau sudėtingą golfo lazdos paslaptį. Ir vien todėl, kad jauna moteris, sėdėdama šiame krėsle, prisiminė vietą, kurioje iš laikraščio buvo iškirptas straipsnis...

– Taip, aš viską supratau, pone Vulfai. Jūs nepaprastai įžvalgus... Aš prisimenu, kaip antradienį jūs pagavote mane meluojančią... Bet dabar man nieko nebereikia slėpti. Aš būsiu atvira, nors ir nežinau, kaip jums padėti.

– Pradžiai noriu pranešti jums, kad vakar prieš mirtį ponas Maknairas papasakojo kai ką iš savo biografijos. Taigi pradinį tašką mes turime. Bet aš pradėsiu ne nuo Maknairo, o nuo... Huberto. Kaip suprasti jo žodžius? Juk jis pavadino jus savo nuotaka.

Elenos veide išryškėjo žandikauliai.

– Perenas Hubertas siūlė man savo ranką ir širdį. Jis piršosi ne kartą.

– Ar davėte jam pagrindo tikėtis?

– Ne.

– Ar kas nors patarė jums tekėti už pono Huberto?

– Lyg ir ne... Na, ir kam to reikėtų?

– Jūsų šeimos nariams... draugėms...

Elena patylėjo. Paskui pasakė:

– Ne.

– Jūs žadėjote būti atvira.

– Bet aš...

Ji nusišypsojo taip kaltai ir kartu taip natūraliai, kad aš pirmą kartą pagalvojau apie panelę Frost kaip apie gerą žmogų. Atrodo, kad Elena iš tiesų nenori apmauti Vulfo!

– Suprantate, pone Vulfai... Tai itin asmeniška...

Jis juokaudamas pagrasino jai pirštu.

– Mes susitarėme bendromis jėgomis surasti žudiką. Taip, panele Frost? Net jeigu teks kviesti į teismą kaip liudytoją jūsų motiną – tik pateikiu pavyzdį. Supraskite pagaliau, kad jūs tik atsakinėjate. Nesikabinkit prie smulkmenų, nesvarstykit, ką galima sakyti, o ko – ne. Reikia sakyti viską!.. Kas norėjo, kad jūs tekėtumėt už pono Huberto?

– Niekas... Pereną aš pažįstu visą gyvenimą... Mano tėvas ir motina su juo labai seni pažįstami... Jis visada toks dėmesingas. Moka paguosti ir prajuokinti... Tuo jis man labai simpatiškas. Bet turi ir nemalonių bruožų... Mama pataria man neskubėti, nepasiduoti emocijoms, vis dėlto

Perenas – senas Frostų šeimos draugas. Reikia atleisti draugams jų trūkumus. Dar ji sako, kad neverta įžeisti jo jausmų. Girdi, tegu ir toliau tikisi, jei taip nori.

– Ir jūs pritariate jai?

– Aš? Na, aš nesiginčiju. Ji dėl daug ko teisi. O jei neteisi, tai nėra lengva ją perkalbėti.

– O ką sako dėdė? Aš turiu galvoje Dadlį Frostą.

– Mes nė karto nesvarstėme su juo tos temos. Bet aš žinau, ką jis pasakys: dėdė negali pakęsti Pereno.

– Ką sakydavo ponas Maknairas?

– Jis irgi nemėgo Pereno, nors to niekaip neparodydavo. Iš pirmo žvilgsnio jie atrodė bičiuliai. Beje... Ar galiu jums kai ką papasakoti?

– Tiesiog privalote!

– Kartą dėdė Boidas pasikvietė mane į savo kabinetą... Tai buvo daugiau kaip prieš metus. Tai va, įėjusi pamačiau kabinete sėdintį Pereną. O dėdė Boidas... Jis nervingai vaikščiojo pirmyn ir atgal. Jis siaubingai atrodė... Paklausiau, kas atsitiko, dėdė Boidas atsakė maždaug taip: jeigu mudu su juo draugai, jis turi teisę pareikšti man Pereno akivaizdoje nepritariąs net minčiai apie mano santuoką su juo. Tai buvo pasakyta kažkokia valdiška kalba, lyg ir oficialiai... Tiesiog negalėjau atpažinti dėdės Boido. Jis niekada iš manęs nieko nereikalaudavo, ir aš niekam nieko nebuvau pažadėjusi.

– Ir ką gi ponas Hubertas? Jis liovėsi merginęs?

– Ne. Šitai jo visai nepaveikė. Tiesą pasakius, nemaža vyrų manimi domisi. Juk aš laikoma turtinga įpėdinė... Daug ką galima padaryti dėl pinigų.

– Taip ramiai apie tai kalbate! – prajuko Vulfas. – Tai vadinama berods pagrįstu cinizmu. Visada žavėdavausi milijonieriais, kuriems pinigai teikia tiek nemalonumų! – Vulfas nuslėpė ironiją nudelbdamas akis. – Sakykite, mieloji, o kokia pono Huberto profesija?

– Tas ir yra, kad jis be profesijos! – šūktelėjo Elena. – O aš nemėgstu dykaduonių.

– Bet iš ko jis gyvena? Kur pajamų šaltinis?

– Šaltinis, žinoma, yra... Turi būti. Juk Huberto geras

butas prabangiame rajone, naujas automobilis. Bet aš nieko nežinau, už kokius pinigus tai įsigyta.

– O ar žinote, ką jis veikė prieš atvažiuodamas į Valstijas? Ką darė Europoje?

– To jo gyvenimo laikotarpio aš negaliu atsiminti – juk buvau maža mergytė. Hubertas dalyvavo kare, buvo sužeistas, pasigydė, atvažiavo pas mus į Ispaniją... Man tada ėjo treti metukai, taigi apie Pereną galiu kalbėti tik motinos žodžiais. Jis išvyko su mumis į Egiptą, bet kai susirengėme keliauti toliau į rytus, grįžo...

– Stop. – Vulfas susiraukė. – Turiu kai ką patikslinti. Paskutiniai pono Maknairo žodžiai buvo apie tai, kad ieškodamas darbo jis drauge su maža savo dukryte persikėlė į Ispaniją. Dabar paaiškėja, kad ir judvi su motina ten buvote. Ir dar Perenas Hubertas! Regis, visi susigundė šiltaisiais kraštais, ar ne? Sukabinkim chronologinę grandinę. Jūs gimėte Paryžiuje 1915 metų gegužės 7–ąją. Jūsų tėvas kovėsi britų aviacijos daliniuose. Žuvo, kai buvote vos kelių mėnesių. Kada motina išsivežė jus į Ispaniją?

– 1916 metų pradžioje. Pasilikti Paryžiuje buvo pavojinga, todėl mes ir išvažiavome. Barselona, paskui Kartagina... Aš nežinau – atsitiktinai ar ne, bet netrukus į Kartaginą atvyko dėdė Boidas su Glena. Mama pasakojo, kad jis sirgo ir turėjo daug skolų. Mama padėjo jam... Tikriausiai tada pasirodė ir Perenas. Perenas ir dėdė Boidas draugavo su mano tėvu, nors Perenas buvo daug jaunesnis už juodu... 1917 metais mirė Glena. Palaidojęs ją dėdė Boidas grįžo namo į Škotiją. Mama taip pat ryžosi išvažiuoti: ji bijojo, kad prasidės revoliucija ar dar kokia nors neganda. Mes iškeliavome į Egiptą, drauge su mumis – ir Perenas.

– Puiku, – pasakė Vulfas. – Ar žinote, kad aš Egipte turiu puikius namus? Tiesa, dar nesu matęs jų, bet kada nors būtinai ten nuvažiuosiu. Sako, kad ten labai gražu. Visi takeliai aplink namus išgrįsti raudonomis plytelėmis... Ar ilgai išbuvote su motina Egipte?

– Dvejus metus. Kaire taip pat buvo neramu: per

suirutę 1919 metais žuvo trys anglai, ir mama sugalvojo persikelti į Indiją. Perenas išvyko į Prancūziją, o mes ėmėme keliauti iš vienos vietos į kitą: Bombėjų, Balį... Paskui – į Japoniją ir galiausiai į Havajus. Nenutraukėme ryšių su Frostų šeima. Dėdė Dadlis kaip globėjas nuolat teiraudavosi apie mane, reikalavo, kad motina kraustytųsi į Niujorką, suteiktų man tikros amerikietės išsilavinimą. Kai man sukako devyneri, 1924 metais, mes taip ir padarėme. Štai tada aš antrą kartą susitikau su dėde Boidu, tada mes ir susidraugavome. O Ispanijoje aš jo net neįsiminiau.

– Ar jums atvažiavus į Niujorką, Boidenas Maknairas jau turėjo savo madų saloną?

– Ne. Bet dėdė Boidenas tuo metu jau buvo garsus modeliuotojas. Jis pradėjo dar Londone pas Vilmerdingą. Tapo jo kompanionu... Paskui nutarė pradėti savo verslą ir persikėlė čionai. Įmonė „Boiden Maknair inkorporeited" buvo įsteigta 1925 metais. Mama ir čia jam padėjo! Visų pirma ryšiais. Bet dėdė Boidas mokėjo tvarkyti reikalus. Ir buvo talentingas! Jo nuomonės jau paisė geriausi Paryžiaus ir Londono madų salonai. Manau, kad jis ir pats būtų pasiekęs sėkmės – be niekieno pagalbos. Ir juk visiškai nedarė subtilaus esteto įspūdžio! Daugelis bendravusių su juo negalėdavo suvokti, iš kur tos idėjos, ta šviesa...

Elenos balsas sudrebėjo. Aš išsigandau, kad ji vėl pravirks. Laimė, įžengė Fricas ir tarė šventus žodžius: „Stalas padengtas"!

Vulfas stojosi.

– Patikėkite, panele Frost, jūsų paltui ir skrybėlei šiame kabinete nieko neatsitiks. Pietauti apsirengus galima tik stotyje, bet tai laukinės sąlygos, barbariškumas. Nežinau, kaip restoranuose: ar ten leidžiama sėdėti su skrybėlaite? Aš pats nieko nenutuokiu apie restoranus ir neisiu tenai net tuo atveju, jei man pasakys, jog patiekalus sutaisė pats Vatelas.

Mes nuėjome į valgomąjį. Fricas įnešė padėklą su užkandžiais. Vulfas pabrėžtinai oficialiai pristatė svečius ir virėją vienus kitiems.

– Panelė Frost, ponas Frostas. Ponas Breneris.

Jis visada taip darydavo, kai prie stalo atsirasdavo naujų žmonių.

Luelinas nekantravo greičiau baigti valgyti, kad kuo skubiau galėtų dumti namo. Elena valgė su pasigardžiavimu: ji praalko. Man susidarė įspūdis, kad tos manekenės praleidžia ne tik antruosius pusryčius, bet ir pirmuosius. Šnairuodamas, kaip ji šlamščia frikasė, Vulfas tik patenkintas urzgė, paskui neištvėrė ir viešai pagyrė.

Buvo kalbama daugiausia apie Egiptą, raudonas plyteles ir čerpes. Šnekėjome apie tai, kodėl kupranugariui reikia kuprų ir didelės apatinės lūpos. Staiga Vulfas išdėstė Didžiosios Britanijos kolonijinės politikos teoriją, aiškindamas, jog užgrobti kuo daugiau žemės verčia bjaurus Anglijos klimatas: anglai bėga ten, kur šilta ir ne taip lietinga.

Pusę trijų mes persikėlėme į kabinetą. Fricas kavą turėjo nunešti ten.

Elena paskambino motinai. Iš pokalbio buvo aišku, kad ponia Edvin Frost reikalauja nedelsiant grįžti namo. Elena įkalbinėjo ją, paskui ėmė įžūlauti. Lu sėdėjo kaip ant adatų. Bet Elena nepaisė pusbrolio ir nė nežiūrėjo į jį.

Vulfas vėl ėmė klausinėti Eleną. Dabar jį labiausiai domino Perenas Hubertas. Tačiau pokalbis stūmėsi pirmyn protarpiais: tiesiog kas penkias minutes skambėjo telefonas. Iš pradžių apsireiškė Džonis ir pasakė dėl mūsų reikalų galįs atidėti Pritčardą. Atsakiau, kad vaikinai jau išvažiavo ir susitvarkys trise. Paskui paskambino Dadlis Frostas ir tiesiog telefonu ištrinko sūneliui galvą. Luelinas laikėsi oriai ir tvirtino, kad jo vieta – greta Elenos. Pati Elena sėdėjo nutaisiusi šalčiausią veidą, o aš protarpiais kikenau į kumštį. Kitas skambutis buvo Fredo Darkino: jis pranešė iš kaimo, kad jie atvyko į vietą ir pradeda operaciją. Glenene pašalinių nėra, tiesa, ir telefono ten nėra. Jeigu ką nors suras, Fricas grįš į kaimą ir vėl paskambins. Maknairo advokatas Kolingeris prašė audiencijos pas Niro Vulfą. Užrašiau pokalbį. Kolingeris aiškino, jog būsią kalbama apie kliento testamentą, ir paprašė, kad Niro

Vulfas paskambintų jam dar šiandien. Tai išgirdus šefo net veidas persimainė: pranešimas vos nesutrukdė jo virškinimo proceso. Kurį laiką mudu su advokatu aiškinomės visas aplinkybes ir nusprendėme, jog ponas Kolingeris aplankys mūsų kontorą rytojaus rytą. Po trijų į ryšį prasibrovė inspektorius Kremeris. Jis alsavo sunkiai kaip nuvarytas arklys: Kremerio armija visuose frontuose įvykdė puikiausią operaciją, kuri, deja, triukšmingai žlugo. Jokios raudonosios skrynelės, jokių gandų apie ją, jokių nuodytojo pėdsakų, jokios informacijos, iš kur atsirado kalio cianidas... Trumpai tariant, pilna statinė mėšlo.

Vulfas klausėsi patenkintas.

– Yra vienas dalykas, kuris kelia man nerimą, – atsipūsdamas pasakė Kremeris. – Mes niekaip negalime surasti, kur dabar yra jaunieji Frostai. Jūsų kliento Luelino Frosto nėra nei Brodvėjuje, nei namie. Dingo ir jo pusseserė: ponia Frost pasakė, kad duktė kažkur išvažiavusi dar vienuoliktą valandą. Aš jau nustačiau, kad ji su velioniu palaikė gerus santykius. Tas Maknairas tikrai galėjo pašnibždėti jai į ausytę, kur paslėpė skrynelę. Tai kurgi mergina pradingo? Trankosi po Niujorką? O gal ji su broliuku ką nors suuodė ir – į kojas? Kaip manote? Viena aš tikrai žinau: Frostas jaunesnysis buvo užsukęs į Šešiasdešimt penktąją gatvę, o toliau jiedu su Elena iškeliavo drauge. Stengiamės sužinoti jų maršrutą...

– Tuščios pastangos, – burbtelėjo Vulfas. – Norėjau pasakyti jums iš karto, bet jūs juk neleidžiate man nė žodžio ištarti... Luelinas Frostas ir Elena Frost sėdi mano kabinete. Mes šnekamės. Puikiai papietavome, dabar geriame kavą.

Aš tartum išvydau, kaip Kremeris kitame laiko gale pašoko lyg įgeltas.

– Ką?! Jie pas jus?

– Pas mane. Atvažiavo netrukus po jūsų vizito.

Kremeris pasakė į šalį, pridengęs ragelį, kažką šiurkštaus apie riebų katiną, kuris visada pirmasis nulaižo grietinėlę. Girdėjau tai per lygiagretų aparatą: turiu puikią klausą! O į ragelį Kremeris sušvykštė:

– Pakvieskite panelę Frost prie telefono. Noriu užduoti jai keletą klausimų.

– Matote, pone Kremeri... – Vulfas atsikrenkštė. – Aš nesu pratęs nulaižyti grietinėlės pirmasis. – Aha, vadinasi, ir jis viską girdėjo! – Mano lankytojai gana netikėtai man atvyko čionai, iš anksto neperspėję. Aš tikiu, kad jums būtina pakalbėti su panele Frost, bet tam nėra jokio pagrindo...

– Leiskite man pačiam spręsti, ar yra pagrindo!

– Jūs be reikalo karščiuojatės. Taip pasakiau todėl, kad visada paisau savo klientų interesų. Tiksliau, klienčių.

– Ką norite tuo pasakyti? – suglumo Kremeris.

– Panelė Frost – mano klientė.

– Nuo kada? Kokia čia velniava? – suriaumojo visiškai priblokštas inspektorius. – Laikote mane idiotu? Jūsų klientas buvo vyras! Luelinas Frostas!

– Visai teisingai. Bet pastarąsias dvi valandas daug kas pasikeitė. Kaip sakoma, keliantis į kitą krantą, arklių niekas nekeičia, bet aš pakeičiau. Dabar dirbu panelei Frost. Nėra prasmės dubliuoti mūsų veiksmų, juoba kad panelė labai sielvartauja dėl pono Maknairo mirties, jos nervai labai įtempti. Aš ją apklausiu ir galėsiu pranešti apklausos rezultatus. Bet aš kol kas dar nebaigiau. Vargu ar mano klientės ir policijos interesai susikirs. Galiu iškart pasakyti: panelė lygiai taip pat nori rasti žudiką, kaip ir jūs. Tiesą pasakius, dėl to ji mane ir pasamdė. Pala... Aš supratau, kokio klausimo vos neištarėte, ir visiškai atsakingai pareiškiu: nei ponas Frostas, nei panelė Frost nieko nežino apie raudonąją skrynelę. Jie nėra nei jos matę, nei apie ją girdėję.

– Prakeikimas! – Kremeris sunkiai švokštė. Kiek patylėjęs pasakė: – Tačiau aš vis tiek ketinu susitikti ir pasikalbėti su ta akiplėša.

Vulfas atsiduso:

– Norite ją nusitempti pas save į policijos irštvą? Bet panelė labai pavargo. Pagalvokit: kūdikėlis vertas dviejų milijonų dolerių ir artimiausiu metu turės teisę balsuoti per rinkimus. Būkite jai maloningas: pats

aplankykit mažylę. Arba atsiųskite vietoj savęs kokį nors galvotą vaikiną, bent minimaliai išmanantį elgsenos taisykles.

– Vulfai, su jumis nepasiginčysi... Vadinasi, nei jis, nei ji nieko nėra girdėję apie skrynelę?

– Jokio supratimo apie ją neturi. Duodu žodį.

– Gerai, tų balandėlių imsiuosi vėliau. Ir be jų rūpesčių pakanka... Jei ką sužinosite – praneškite man. Gerai?

– Gerai.

Vulfas padėjo ragelį, atsilošė ir sustingo pamėgtąja poza – sunėręs ant pilvo abiejų rankų pirštus.

– Iš to žmogaus šis tas išeitų, jeigu jis mažiau kalbėtų, – suniurzgėjo šefas. – Panele Frost, ar jūs nesikrimsite, kad atėmiau iš jūsų galimybę aplankyti policijos valdybą? Tai mano silpnybė: nemėgstu, kai klientai ten šmirinėja. Tikėkimės, kad užsidegęs ieškoti skrynelės ponas Kremeris kurį laiką pamirš jus.

Įsiterpė Lu:

– Jaučiu, kad visi pamišo dėl tos skrynelės... Tuomet palaukim, kol jūsų sekliai arba Kremerio vaikinai ją suras. Paleiskite mus namo, pone Vulfai, jeigu jums iš tikrųjų rūpi klientai. Iš tikrųjų, o ne tik taip sakote.

Vulfas apniuko:

– Sere, esu priverstas priminti jums, kad čia esate vien per panelės Frost gerumą ir mano kantrybę, kuri, beje, turi ribas. Imkite pavyzdį iš savo pusseserės: ji pasielgė išmintingai, patikėdama bylą profesionalui ir netrukdydama jam. Bylos tyrimas – subtilus procesas... Taigi, panele Frost, kur mes sustojom? Jūs pradėjote pasakoti, kad Hubertas pasirodė Niujorke 1931 metais, kai jums sukako šešiolika metų. Dabar jam keturiasdešimt ketveri. Vadinasi, tada buvo trisdešimt devyneri. Jis dažnai lankydavosi jūsų namuose?

– Taip. Juk Perenas – senas šeimos draugas. Apie tai, jog atvyks į Niujorką, jis pranešė mums iš anksto. Su Perenu aš irgi susipažinau lyg iš naujo, juk man buvo tik ketveri metai, kai mes matėmės paskutinį kartą.

– Sakykite, gal Hubertą į Niujorką atvedė politiniai

tikslai? Ar žinote, kad jis priklausė organizacijai „Kamelots diu roi“?

– Nesu tikra, kad tai susiję su politika. Bet argi aš galiu tiksliai žinoti? Tokie dalykai paprastai slepiami...

– Bet jūs esate tikra dėl vieno: Hubertas niekur nedirba. Ir tai jums nepatinka.

– Taip. Aš jau sakiau: nemėgstu dykaduonių.

– Puikūs žodžiai iš milijonierės lūpų! Tiesa, jei Perenas Hubertas jus ves, jam iškart atsiras darbo – būti turtingos ponios vyru. Palikime jam tokią vilti – šiuo atveju jūsų motina teisi. – Vulfas pažvelgė į laikrodį. – Jūs jau žinote, kad ketvirtą valandą aš jus paliksiu: oranžerijoje taip pat apsčiai turiu darbo. Dar vienas dalykas liko neaiškus. Vakar jūs kalbėjote apie tėvą, sakėte, kad jis mirė, kai jūs buvote dar žindomas kūdikis. Paskui ištarėte: „Faktiškai aš neturėjau tėvo, nors...“ Jūs sutrikote, o aš nesispyriau, kad paaiškintumėte, kas slypi už to nesuprantamo „nors“. Bet šiandien, kai mes taip atvirai šnekamės, aš norėčiau išgirsti paaiškinimą.

– Gerai, – ji linktelėjo. – Bet tai taip... vienu žodžiu, niekai...

– Vis tiek papasakokite. O aš pats nuspręsiu, ar tai niekai.

– Tuomet aš turėsiu prisipažinti, jog vaikystėje sapnuodavau keistus sapnus... Pirmą kartą keistą sapną susapnavau, kai man buvo šešeri metai. Paskui tas sapnas prisisapnavo dar kartą, kai buvau gerokai vyresnė... Ir dar... Tai buvo sapnas apie mane.

– Labai įdomu.

– Mes tada gyvenome Bali. Berods nieko neįvyko, viskas tylu, ramu... Ir staiga sapnuoju, kad aš – maža mergytė. Na, gal dvejų metukų... Bėgioju, žaidžiu su sviediniu... Ant kėdės, ant servetėlės, guli nuluptas apelsinas. Kažkas suskirstė jį skiltelėmis. Imu vieną skiltelę ir dedu sau į burną, o antrą skiltelę duodu vyriškiui, kuris sėdi greta, ir sakau: „O čia tėveliui“. Dar vieną skiltelę suvalgau pati, o kitą – tėveliui. Ir taip, kol apelsinas baigiasi. Labai sunkus sapnas... Nubudau ir pravirkau. Mama

prisiartino prie lovos, paklausė, ko aš verkiu. Aš atsakiau, kad viskas gerai. Ir nepapasakojau mamai. Ji taip nieko ir nežino.

– Kada paskutinį kartą jūs matėte tą sapną?

– Kai man buvo vienuolika metų. Čia, Niujorke.

– Kaip atrodė vyriškis, kurį jūs sapne vadinote tėte?

– Nežinau. Juk sakiau: kažkokie niekai... Į tėtę jis, regis, nebuvo panašus. Mama turi tėvo fotografiją... Bet tuose sapnuose aš kaip reikiant to vyriškio ir neįsižiūrėjau... Neaiški dėmė... Tiesiog vadinau jį tėveliu, ir viskas.

– Tai, ką jūs papasakojote, gana simptomiška... – Vulfas čia atkišdavo, čia įtraukdavo lūpas. Tyla tęsėsi gana ilgai. Pagaliau šefas pasakė: – Ar mėgstate apelsinus?

– Taip. Ir visada mėgau.

– Labai gerai... Ir daugiau nebekalbėsime apie sapnus. Geriau papasakokite apie tėvo fotografiją. Ji viena? O gal yra ir kitų nuotraukų?

– Viena. Mama išlaikė ją man.

– O sau?

– Ne.

Elena užsikirto, bet prisiminusi susitarimą – nieko neslėpti, – sunkiai ištarė:

– Suprantate, mamą įžeidė tėvo testamentas. Vis dėlto jis paliko ją be lėšų, ir aš ją suprantu.

– Kodėl tėvas parašė tokį testamentą?

– Nežinau. Tarp jų lyg ir perbėgusi juoda katė. Tai buvo labai seniai, vos man gimus... Tėvas nepaliko motinai nė cento.

– Vadinasi, jūs skaitėte tėvo testamentą, pagal kurį jūsų turtą buvo pavesta globoti Dadliui Frostui, kol sulauksite pilnametystės?

– Taip, seniai... Tai buvo dar tada, kai mes ką tik atsikėlėme į Niujorką. Dėdė Dadlis man perskaitė jį.

– Jums tada buvo... Devyneri metai! Ir jūs suvokėte testamento sąlygas? Ką gi, neblogai, kaip tokiai mergytei. Ir jūs, matyt, žinote, kad jūsų dėdė galėjo tvarkyti jūsų

turtą savo nuožiūra. Jo niekas nekontroliavo. Tai berods taip skamba: „Absoliuti ir neatskaitinga globa“. Bet kas gi iš to išeina, mieloji? Pilnametystės dieną jūsų gali laukti siurprizas: arba milijonai, arba... vietoj jų – skolos.

Lu Frostas pašoko.

– Kokios čia užuominos? Mano tėvas... Jūs negalite tvirtinti...

– Aš nieko netvirtinu! – atšaldė jį Vulfas. – Aš tik konstatuoju: mano klientė nežino savo turto dydžio. Jis galėjo padidėti, galėjo sumažėti... Panele Frost, jūs sutinkate?

Elena susiraukė.

– Aš iš tikrųjų daug ko nežinau, – tyliai pasakė ji. – Visus tuos metus mudvi su mama gaudavome tik procentus man išlaikyti. Tam tikrą sumą kas ketvirtį. Ji būdavo išmokama nedelsiant. Tačiau, pone Vulfai, mes berods toli nuėjome.

– Tuojau baigsiu... Dar du klausimai – leiskite, panele Frost. Taigi gegužės septintąją jūs imsite valdyti turtą?

– Reikia tikėtis.

– O kas jūsų paveldėtojas? Jeigu jūs mirsite, kas paveldės pinigus?

– Berods tėvas patvarkė taip. Jei aš mirdama būčiau ištekėjusi ir turėčiau vaikų, tuomet viskas pereitų vaikams – jo anūkams. Jeigu netekėjusi ir be vaikų, pusė turto pereitų dėdei Dadliui, o kita pusė – jo sūnui, mano pusbroliui Lu.

– Oho... Įdomu... – Jeigu Vulfas būtų galėjęs, jis būtų pašokęs iš vietos. – Dabar matau: tarp jūsų tėvo ir motinos buvo perbėgusi ne katė, o tikrų tikriausia juoda pantera. Jis nieko jai nepaliko!

– Nieko.

– Jūsų tėvas buvo įžvalgus žmogus. – Vulfas pasisuko į Lu ir vertinamai primerkė akį. – Štai kas... Ateinančias penkias savaites saugokite savo pusseserę nuo visų galimų ir negalimų pavojų. Žinoma, jeigu ji žus, jūs gausite milijoną. Bet jus užkamuos košmarai. ir jums blogai baigsis... Tie dideli turtai, tie testamentai – ten tiek gaišaties ir visokios šlykštynės... Tik pamanykit, žmogaus seniai

nebėra, o jo valia tebeveikia. Kartą jis supyko, o jo pyktis iki šiol nuodija žmonėms gyvenimą... Panele Frost, juk jūs taip pat artimiausiu metu gausite surašyti testamentą – gegužės aštuntąją ar kiek vėliau. Pinigai nemėgsta, kai jų nepaisoma. Ar turite advokatą?

– Ne. Kol kas man jo nereikėjo.

– Teisybė. Advokatų reikia tik tada, kai atsiranda pinigų. O pinigai tik tam ir sugalvoti, kad būtų kaip išsilaikyti advokatams. Galėčiau plėtoti šią temą, bet man jau laikas. Diena prabėgo naudingai – tai ir gerai. Ar manote kitaip? Be reikalo. Mano vaikinai kol kas nepaskambino, skrynelė nesurasta, bet esu tikras, kad jie suras ją... Gal padarytumėt mudviem su Arčiu mažutę paslaugą?..

– Kokią? – tuojau pat atsiliepė Elena.

– Pasikvieskite poną Gudviną į savo namus puodelio arbatos.

Iki tol sėdėjęs niūria fizionomija Lu susiraukė dar labiau. Elena neramiai žvalgėsi čia į Vulfą, čia į mane.

– Jūs... Jums... Bet jei sakote, tai, matyt...

– Ponas Hubertas bus jūsų namuose?

– Jis jau ten... Paskambinusi mama pasakė, kad Perenas atvažiavo, ir jie... Jiems abiem tai nepatinka...

– Suprantu. Ponia Frost mano, kad jos duktė pakliuvo į širšių lizdą. Iš tikrųjų širšių lizdas – tai policija, inspektoriaus Kremerio vadovaujamas žmogžudysčių tyrimo skyrius. Ten jau kad įgels, tai įgels... Ponas Gudvinas – padorus žmogus, jis supratingas, pastabus, blaiviai mąstantis. Norėčiau, kad jis pasišnekėtų su ponu Hubertu ir net su jūsų motina, jeigu ji sutiks. Privalau perspėti jus, panele, kad pasisamdydama mane jūs žengėte rimtą žingsnį, dėl kurio galite turėti nemalonumų. Vis dėlto drįstu tikėtis: jei jūsų artimieji ir seni šeimos draugai nežino kai kurių pono Maknairo mirties aplinkybių, tai apsvarstę jie padės jums rasti kelią, vedantį į tiesą... Prašom pakviesti poną Gudviną puodelio arbatos!

– Įsivaizduoju, kas prasidės, – persikreipęs pasakė Luelinas Frostas. – Tėvas jau tikriausiai kiurkso pas tetą Kelę. Jie surengs tokį koncertą... Tačiau kodėl

negalėtumėte pasikviesti Pereno Huberto čionai, į savo kontorą? Manote, kad neatvažiuos? Atrūks kaip vėjas, jeigu Elena jam palieps.

Vulfas pažvelgė į laikrodį.

– Atrūks, o kas iš to? Artimiausias dvi valandas aš būsiu užsiėmęs.

Elena sėdėjo pešiodama savo rankinuką. Pagaliau dirstelėjo į mane iš padilbų ir tarė:

– Pone Gudvinai, leiskite pakviesti jus puodelio arbatos.

– Ateisiu, – palenkiau galvą nežymiai nusilenkdamas. – Būtinai.

– Seniai neturėjau tokio gero kliento kaip jūs, panele Frost. – Vulfas pasikėlė ir nuėjo prie durų. – Mėgstu, kai žmonės apsisprendžia nepukšėdami kaip garvežiai tarp stočių „taip" ir „ne". Esu tikras: kai viskas praeis, jūs dėl nieko nesigailėsite.

Jis jau palietė durų rankeną, paskui grįžo ir pasakė man:

– Arči, kol dar neišvykai, pernešk iš savo kambario į manąjį paketą, kurį gavome rytą.

Ir išėjo. Suūžė liftas.

Aš atsistojau ir paprašęs truputį luktelėti manęs prieškambaryje, šmurkštelėjau pro duris.

Mudu su Vulfu trečiajame aukšte atsidūrėme beveik vienu metu. Šiek tiek uždusau bėgdamas laiptais. Vulfas jau stovėjo prie įėjimo į oranžeriją kaip didingas savo paties paminklas.

– Vadinasi, taip, – pasakė be jokių įžangų. – Pirmiausia atkreipk dėmesį į tai, kaip jie reaguos į tavo pasirodymą: ką pasakys motina, kaip pažiūrės dėdė... Svarbiausia – pamėgink iš veidų suprasti, ar jie žino apie skrynelę. Pamėgink išprovokuoti pokalbį apie ją.

– Aišku. Kiek informacijos galiu jiems pranešti?

– Minimaliai. Bet apskritai elkis, kaip aplinkybės lieps. Įsidėmėk: visai galimas daiktas, kad tame būrelyje yra žudikas. O jis neatvers širdies – tu veltui išsipasakotum. Trumpiau sakant, pasuk galvą.

– Suprantama. Juk aš – protingas, pastabus ir blaiviai mąstantis žmogus.

Ir staigiai pasisukęs nubėgau žemyn.

Buvęs klientas ir dabartinė klientė stovėjo prieškambaryje jau apsirengę; abu atrodė šiek tiek išglėžę ir apžiautaroti.

Nusišypsojau.

– Pirmyn, mano bičiuliai!

12 SKYRIUS

Be jokios abejonės, kišuosi ne į savo reikalus. Be svarbiausios užduoties – būti rakštimi pono Vulfo užpakalyje, kad mylimasis šefas neužmigtų nuo liūliuojančių Hortmano giesmių oranžerijoje ir Brenerio – virtuvėje, aš paprastai atlikdavau nedidelius manevrus, susijusius su liudytojais ir įkalčiais, paleisdavau tankią ugnį į priešą, sužvejodavau anksčiau už konkurentą kokį nors daikčiuką ar žodelį. Taigi „arbatos gurkšnojimas" Šešiasdešimt penktojoje gatvėje – tai, trumpai tariant, ne mano nosiai. Bet ką padarysi, šefas pats ten nevažiuos.

Žinoma, Vulfas tokiomis aplinkybėmis būtų geresnis „svečias" už mane. Aš pernelyg tiesmukiškas. Gal todėl ir esu daugiau seklys negu detektyvas. Skirtumas tas, kad sistemoje „galva–kojos" detektyvas naudojasi daugiau galva, o seklys – kojomis. Ir nors kaip įmanydamas tvardausi, man taip ir knieti, užuot Vulfo pavyzdžiu pakrutinus savo smegenų vingius, rėžti iš peties: „Ar ne jūs įdėjote nuodų į aspirino tūtelę?"

Žinodamas, kad Frostų finansinė būklė ne per geriausia, tikėjausi name, Šešiasdešimt penktojoje gatvėje, pamatyti gal ir ne skurdą, bet nieku būdu ne prabangą. Tačiau apartamentai pasirodė esą puikūs – tikrąja to žodžio prasme. Prieškambaryje buvo veidrodinė siena, sudėta iš veidrodžių. Netgi durys buvo veidrodinės. Svetainėje stovėjo krėslai chromuotomis kojytėmis, ir tai teikė puošnumo. Raudonos portjeros, raudoni baldų

apmušalai – visa tai taip pat neprastai atrodė. O židinio grotelės – pastebėjau, kad židiniu seniai nesinaudojama – tie įmantrūs metaliniai raizginiai tiesiog stulbino. Sienas puošė natiurmortai sidabriškai baltuose rėmuose.

Visa tai probėgšmais apžvelgiau ir tuojau pat susidomėjau žmonėmis, buvusiais svetainėje. Dadlis Frostas vienas užėmė pusę kambario: jis sėdėjo dideliame krėsle, o greta jo ant staliuko stovėjo butelis viskio, vandens ąsotis ir stiklinės. Perenas Hubertas nuobodžiavo prie lango. Jis vis baudėsi išsitraukti rankas iš kišenių – tikriausiai ketindamas užtvoti man per sprandą.

Ponia Edvin Frost staigiai žengtelėjo pasitikti mūsų trijulės, bet pamačiusi mane atšoko. Nepritariamai pažvelgė į dukterį.

– Tu pakvietei?..

– Taip, mama, – garsiai ir raiškiai, mesdama iššūkį, atsakė Elena ir kilstelėjo smakrą. – Jūs pažįstate tą žmogų, buvote susitikę su juo... Vakar jis kartu su policija atliko eksperimentą... Dabar, kai pasisamdžiau poną Vulfą, kad nustatytų, kodėl mirė dėdė Boidas, nėra priežasčių nepriimti pas save pono Gudvino, juk ponas Gudvinas dirba pas poną Vulfą.

Kalbančioji mašina – Dadlis Frostas – sutarškėjo:

– Lu! Nagi, prieik prie manęs. Ką čia jūs sugalvojote? Ką čia paisto tavo pusseserė?

Lu, kaip ir Elena pasirengęs atkirčiui, susigūžė.

Perenas Hubertas žengė į svetainės centrą ir spoksodamas į mane pasakė poniai Frost:

– A, čia tas žmogus, apie kurį aš tau, Kalide, pasakojau. – Jis ne vietoje nusišypsojo ir pažvelgė į Eleną. – Mano brangioji, tu pasisamdei Vulfą? Daraisi panaši į vieną iš erinijų. Tik į kurią? Kuri tau labiau prie širdies? Tisifona? Alekta? Ar Megera*? Tačiau tavo plaukuose aš

* Erinijos – kerštо deivės senovės graikų mitologijoje. Erinijos persekiodavo už priesaikos nesilaikymą, pamintus svetingumo papročius ir už žmogžudystę. Buvo manoma, jog esančios trys tokios deivės: Tisifona, Alekta ir Megera. Erinijos būdavo vaizduojamos kaip bjaurios senės su gyvatėmis plaukuose.

nematau gyvačių! Elena, Elena... Tu dar nepradėjai valdyti turto, o jau nori viską nupirkti – netgi kerštą!

Ponia Frost jį sustabdė:

– Liaukis, Perenai.

Elena iškaito: ji nemanė, kad net Hubertas bus prieš ją.

– Aš neperku keršto! Juk aiškinau tau, Perenai, dar rytą, o tu... Tu tiesiog nepakenčiamas! Tu nori, kad aš vėl pravirkčiau... Vis dėlto jūs turite paisyti manęs. Aš pasisamdžiau poną Vulfą, ir ponas Gudvinas čia atėjo mano kviestas.

– Kuriam galui? – nesiliovė Hubertas.

– Jeigu konkrečiai – tai pasikalbėti su tavimi.

– Šit kaip! – Hubertas gūžtelėjo pečiais. – Ką gi jis nori išgirsti? Žinoma, jeigu tu reikalauji, aš atsakysiu į pono Gudvino klausimus. Bet policija mus jau kamantinėjo. Po to staiga pajutau, jog mes labai menkai pažinojome velionį. Taip, paaiškėjo, kad aš prastai pažinojau Boidą, nors buvau pažistamas su juo dvidešimt metų...

– O aš nė nesitikėjau, pone Hubertai, kad jūs atversite širdį, – knietėjo spjauti jam tiesiai į blizgią marmūzę. – Todėl maniau, jog labiau galiu pasikliauti pašnekesiu su jumis, ponia, – žvilgt į Kalidę Frost. – Ir su jumis, – žvilgt į Dadlį Frostą. – Viskas gerai, bet man tirpsta pirštai ir prasideda podagra, kai reikia rašyti bloknote stačiam.

Ponia Frost parodė į krėslą.

– Čia jums bus patogu.

Atkreipiau dėmesį į tai, kad ši nebejauna moteris gerai išsilaikiusi. Tiesi nugara, dailios kojos, jokio nutukimo požymių ant klubų... Luelinas ėmė stumdyti krėslus, kad būtų galima susėsti visiems drauge. Hubertas dar kartą gūžtelėjo pečiais ir padėjo jam. Elena atrodė suklususi. Kitaip tariant, užėmė „kovinės parengties“ poziciją.

Kai susėdome, išsitraukiau iš vidinės kišenės bloknotą ir pieštuką.

Ponia Frost laikėsi pasitikinčiai ir ramiai – tai buvo jos stilius, ir, matyt, jis niekuomet nepakisdavo.

– Pone Gudvinai, jūs tikriausiai suprantate, kad mums dabar gedulas, – pradėjo ji. – Visi čia sėdintys – seni pono

Maknairo bičiuliai. Be reikalo minėti jo vardą – tai skaudinti mus ir drumsti jo atminimą. Aš pažinojau Boidą jau labai seniai – dar nuo tų laikų, kai buvome vaikai...

– Juk jūs, kaip ir jis, kilusi iš Škotijos?

Užuot atsakiusi ji linktelėjo.

– Teisingai. Ir Maknairas mudviem su Vulfu tą patį pasakojo.

Aš atplėšiau žvilgsnį nuo bloknoto ir greit dirstelėjau į Kalidę Frost. Jokio sutrikimo. Ledinė ramybė.

– Iš policijos klausimų aš susidariau nuomonę, ką konkrečiai sakė Boidas ponui Vulfui, – paaiškino ji. – Jis daugiausia pasakojo apie savo jaunystę. Žinoma, argi galėčiau lygintis su jumis: jūs žinote žodis žodin viską, ką jis pasakė... Boidas pastaruoju metu daug dirbo... Pavargdavo, nervindavosi...

Čia išlindo Hubertas:

– Ką reiškia – nervindavosi?! Jis pasidarė tikrų tikriausias psichopatas! Štai kodėl aš pasakiau policijai, kad tai tikriausiai savižudybė.

– Taip, Boidas pakvaišo! – suriko įkaušęs Dadlis Frostas. – Ar girdėjote, ką jis padarė? Pavedė savo advokatui patikrinti, kokios būklės paveldėtas turtas, kurį aš perduodu Elenai! Kaip jis išdrįso! Jis tik krikštatėvis, ir tiek! Argi aš privalau atsiskaityti krikštatėviui? Nėra tokių įstatymų. Visada maniau, kad Maknairas – tylus šizofrenikas!

Kas čia užvirė! Ponios Frost ramybė garuote išgaravo, ir ji užsipuolė dievertį, stengdamasi priversti jį pakeisti savo nuomonę. Lu mėgino paprieštarauti tėvui ir tampė jį už rankovės, o Dadlis Frostas plyšavo, koks kvailys buvęs tas Maknairas ir ko jis kišęsis ne į savo reikalus. Elena labai jaudinosi, kažką šūkaliojo. Tik Perenas Hubertas laikėsi šaltakraujiškai: be žodžių mirktelėjo man, tartum būčiau susimokęs su juo, ir išsitraukė portsigarą. Užsirūkė.

Dadlis Frostas nesiliovė:

– ... absoliutus ir visiškas kretinas. Neramaus idioto ir tylaus paranoiko mišinys! Ką reiškia – negalėjo

nusižudyti? Tik tokie ir kariasi! Elena, myliu tave kaip dukterį, bet aš nesuprantu... Kaip tu gali taip pagarbiai kalbėti apie tą menkystą! Ai, apie mirusius – tik gerai? Na, žinoma! Bet ką jam ir ką man tai duos? Jis nieko nereiškė man, o aš – jam. Nepertraukinėk, Kalide! O tu, Elena, jei atsitempei tą šniukštinėtoją, tai būk tokia maloni...

– Tėve! Ar tu kada nors nutilsi?!

– Dėde, neburnokite!..

– Tuo tarpu butelis jau įpusėtas, – ramiai konstatavo Hubertas.

Ponia Frost pašnairavo pirma į butelį, paskui – į Hubertą. Nutaikęs tylos akimirką, pasilenkiau prie Dadlio ir riktelėjau tiesiai į ausį:

– Kur skauda? Ką konkrečiai?

Visi nuščiuvo. Dadlis Frostas pažiūrėjo į mane nustebęs:

– Kaip?

– Anaip.

Nusišaipiau: na, ir snukį nutaisė tas viskio mėgėjas!

– Nieko neatsitiko, aš tik norėjau patikrinti, ar jūs nepraradote klausos. Pasirodo, viskas gerai. Leiskite užduoti porą klausimų.

– Mes atsakinėjome į visą krūvą klausimų, nes tas puskvaišis Maknairas teikėsi...

– Stop. Praeita ir įsidėmėta. Eime toliau. Taigi jis pamišėlis. Tačiau net pamišėlis turi priežasčių žudytis. Kokių priežasčių turėjo ponas Maknairas?

– Iš kur aš galiu žinoti!

– Jokio kabliuko?

– Jis buvo kaip nesavas, ir viskas. Aš visada tai sakydavau. Dabar sakau ir sakiau prieš dvidešimt metų Paryžiuje. Tik įsivaizduokit: Maknairas visaip išdažydavo vištų kiaušinius, kabindavo juos ant laidų ir sakydavo taip kuriąs nuosavą Visatą!

Elenos kantrybė išseko. Ji suriko:

– Dėdė Boidas nebuvo pamišęs! Nebuvo!

Ji sėdėjo greta manęs. Vos vos paliečiau Elenos petį.

– Liaukitės. Kvailas gali daugiau paprieštarauti negu protingas – įrodyti.

Aš pasisukau į Hubertą.

– O kaip jūs manote: ar ponui Maknairui buvo priežasčių žudytis?

Jis gūžtelėjo pečiais ir išpūtė cigarečių dūmų debesį.

– Nežinau. Bet žmogus, kurio nervai pakrikę, viskam gali ryžtis.

– O jūs, ponia Frost, ar galėtumėte atsakyti į tą patį klausimą?

– Kas čia, provokacija?

Velniai griebtų! Kaip ji atspėjo? Kalidė žvelgė į mane įdėmiai, bet ne priešiškai.

– Jeigu kalbate apie tai, ar aš žinau, kas konkrečiai galėjo privesti jį prie savižudybės, tai atsakysiu štai ką: nežinau.

– Ar jis iš principo būtų galėjęs suvesti sąskaitas su gyvenimu?

– Matote... – Ji pasiraukė. – Aš pagalvojau apie savižudybę, nes... Aš nematau priežasties, dėl kurios Boidą būtų galėję nužudyti.

Giliai atsidusau, atsilošiau krėsle ir... vos nesusinėriau pirštų ant pilvo – taip, kaip paprastai darydavo Vulfas. Velniai rautų! Nejaugi aš nesąmoningai mėgdžioju jį? Net pakosėjau. Paskui tariau:

– Jums jau žinoma, kad ponas Maknairas mirė Niro Vulfo kabinete ir Niro Vulfui matant. Prieš tai mes atvirai kalbėjomės. Aš užrašiau pokalbį, deja, jis liko nebaigtas. Nežinau ir nenoriu žinoti, kokias išvadas padarė policija, bet ponas Vulfas nedvejodamas pareiškė: savižudybės nebuvo. Nors pastarosiomis dienomis Maknairas ir buvo sunerimęs, jis nenusižudė. Todėl meskime tą versiją ir pereikim prie kitos, įtikinamesnės.

Perenas Hubertas ilga ranka siektelėjo peleninės ir elegantiškai išlenkęs riešą užgesino cigaretę. Paskui pasakė:

– Aš nežinau jokių Maknairo mirties priežasčių ir nekeliu versijų. Savižudybę paminėjau tik todėl, kad tai

kaip tik labai panašu. Argi yra priešingų argumentų, kurie būtų verti dėmesio? Jei yra, pasakykit!

Ponia Frost tuo pačiu tonu pridūrė:

– Pone Gudvinai, aš priėmiau jus čia, savo namuose, nes tokia buvo mano dukters valia. Bet ar jums neatrodo, kad elgiatės iššaukiamai? Kur jūs mus kreipiate? Kokių dar versijų laukiate? Jų nėra.

– Nusiramink, Kalide, ir nekreipk dėmesio į tą mašalą, – kiauktelėjo Dadlis Frostas. – Asmeniškai aš atsisakau su juo kalbėtis.

Ir jis kliūstelėjo sau eilinę viskio porciją.

Čia ir aš įtūžau.

– Štai kas... Kol kas elgiausi, kaip reikalauja padorumas, bet jūs pareiškėte, esą aš įžūlus. Ką gi, aš būsiu įžūlus! Žinote, ką pasakysiu jums, ponia Frost? Tuščiai jūs akcentuojate svetingumą. Jūs priimate mane anaiptol ne savo namuose! Tai jūsų dukters, turtingos paveldėtojos namai. O gal ji padovanojo juos jums?

Elena kone užduso nebyliai šaukdama. Kalidė Frost kietai susičiaupė ir ketino pulti atakon, bet aš nesuteikiau jai galimybės nė prasižioti.

– Mulkinate mane, manote, kad išeis už gerą. Kurgi ne! Policininkai – ir tie suprato, su kuo turi reikalų. Galite niekinti visus knisius ir podraug visus seklius, bet kas iš to išeis? Vieni nemalonumai! Atsikvošėkite pagaliau! Boideną Maknairą nunuodijo, ir dar taip įžūliai, geriausio šalies detektyvo akivaizdoje. Vienintelis žmogus, kuris panoro pažvelgti tiesai į akis, – tai čia sėdinti Elena Frost! Ji gerbė poną Maknairą ir panoro sužinoti, kas gi atsitiko iš tikrųjų. Jai pakako proto pasisamdyti kaip tik tą detektyvą, kuris atskleis tiesą. Ji sutiko sumokėti jam už darbą be teismo įsikišimo. Ir štai ji – jūsų duktė, ponia Frost, jūsų dukterėčia, pone Frostai, jūsų pusserė, Lu, ir beveik jūsų nuotaka, pone Hubertai, – atvažiuoja drauge su manimi, tiksliau atsiveža mane. Jūs negalite iškart išvaryti manęs ir pradedate pliurpti nesąmones apie savižudybę. Geriau pasvarstykite! Ko jūs visi man čia prišnekėjote! Ko primelavote! Maknairo nervai esą buvo pakrikę, todėl jis

pats mestelėjo sau nuodingų tablečių. Ir negalėjo pasirinkti geresnės vietos, kur suvesti sąskaitas su gyvenimu, už Niro Vulfo kontorą. Taip? Geriau sakytumėt tiesiai: mes šia tema nekalbėsim, Maknairas mums ne giminaitis, mes norime likti nuošalyje, jokios pagalbos nelaukite ir nesitikėkite. Tačiau jūs elgiatės kitaip. Jūsų elgesys įtartinas: gal vis dėlto jūs esate susiję su ta byla ir kažką stengiatės nuslėpti?

Svetainėje visi nuščiuvo.

– Štai jūs, pone Hubertai! – mano pieštukas nukrypo į briliantinu nusvidintą jo galvą. Plona buvusio rojalisto nosis trūktelėjo, šnervės suvirpėjo. – Ar jūs žinote, kad Dadlis Frostas gali turėti informacijos apie raudonąją skrynelę?

– Įsistebeilijau į Hubertą, bet iš tikrųjų man rūpėjo pamatyti, kaip kiti reaguos į žodžius apie skrynelę. Kreiva akimi mačiau ponią Edvin Frost. Ji krūptelėjo. Hubertas sviedė žvilgsnį į Dadlį Frostą. Dadlis atviepė apatinę lūpą ir pratrūko:

– Kokios čia užuominos? Kokia ten skrynelė? Ta, kuri paminėta kretino testamente? Vienas kretinas parašė, o kitas patikėjo!..

Šyptelėjau lūpų kampučiais.

– Ramiau! Tai spėjimas, ir tiek. Raudonoji skrynelė – tas daiktas, kuris pagal Maknairo testamentą dabar prikauso Niro Vulfui. Ar kartais ji ne pas jus?

Dadlis taip sugniaužė delne stiklinę, kad vos nesutraiškė jos. Pasisukęs į sūnų, subliuvo:

– Aš nekalbėsiu su šiuo tipu!

– Turite tokią teisę. Bet kaip matau, pone Frostai, jūs maišote draugus ir priešus. Aš jums ne priešas ir štai ką pasakysiu: jūs galite neatsakyti advokatui, bet jei globos ataskaitos pareikalaus apygardos prokuroras, jūs kuo paklusniausiai atvyksite į policijos valdybą, o jūsų namuose tuo metu šniukštinės knisiai. Ar žinote: yra toks įdomus popierėlis – kratos orderis. Esate girdėjęs? Gal kaip tik dabar knisiai skambina prie jūsų namo durų ir pateikia tą popierėlį jūsų kambarinei. Kambarinė dar nepranešė jums

apie kratą? Nieko, praneš. Žinoma, inspektorius Kremeris, radęs raudonąją skrynelę, pasimėgaus jos turiniu iki valiai. Tiesa pasakius, aš užbėgau įvykiams už akių. Policija dar tik važiuoja. Tik negiežkite savo pykčio kambarinei: mūsų byloje ji – pašalinis asmuo.

Man šnekant, Dadlis Frostas kėlėsi iš krėslo. Pagaliau jis ūmai pašoko. Kojos menkai jį rėmė, ir Dadlis griebėsi ranka krėslo atlošo.

– Tai žmogaus teisių pažeidimas... Savavaliavimas... Baisu...

– Taip, labai gaila, bet ką padarysi – valdžia! Kai tiriama žmogžudystė, ir dar tokia akivaizdi, knisiai nieko nepaiso...

– Lu, palydėk mane... Mums reikia grįžti namo. Prakeikimas!

– Bet, tėve, aš negaliu!

– Sūnus tu man ar ne?! Eime! – Eidamas link durų, Dadlis atsigręžė ir piktai tėškė: – Dėkui už viską, Kalide! Ir už vaišes dėkui! – jis nužvelgė mane neapykantos kupinu žvilgsniu, paskui pasisuko į giminaitę ir drėbė jai: – Elena, aš nelaukiau iš tavęs tokios kvailystės. – Dėbtelėjo į sūnų. – Lu, ko čia trypčioji! Eime!

Lu kažką neaiškiai sumurmėjo žiūrėdamas į pusseserę, mostelėjo jai ranka ir nieko netaręs nei tetai, nei Hubertui nėrė paskui tėvą. Dadlis, matyt, užkliuvo už kabyklos, nes iš prieškambario atsklido trenksmas ir keiksmai. Durys trinktelėjo, ir viskas nutilo.

Ponia Frost pakilo, prisiartino prie dukters ir iš aukšto žvelgdama į ją palingavo galva.

– Na, matai, Elena... Netrukus tapsi visiškai savarankiška ir galėsi daryti, ką norėsi; bet aš privalau perspėti tave: reikės jausti didelę atsakomybę... Boidas man taip pat daug ką reiškė. Bet aš buvau jam... – Ji prikando lūpą. – Berods buvau patarusi elgtis su juo neutraliai, mažiau žavėtis ir visa kita... Dar suprasčiau, jeigu Boidas būtų buvęs jaunas... Jaunas linksta prie jauno... Bet čia... Elena, mano šaunioji mergyte...

Ji paglostė dukters galvą ir atsiduso.

– Tu nusidavusi į tėvą. Tokia pat emocinga, impulsyvi... Tau reikia mokytis valdyti savo emocijas. Žinoma, aš negaliu sutikti su Perenu: tu neperki keršto. Tiesa, Perenas taip pasakė norėdamas paerzinti tave, argi nežinome, koks jis šaipūnas... Esu tikra, kad detektyvą pasamdei iš geriausių paskatų. Nėra pagrindo abejoti tavo nuoširdumu, sąžiningumu, kilniaširdiškumu. Tavo tauri širdis... – Ji ėmė kalbėti tyliau, balse suskambėjo metalinės gaidelės. – Kiekviena motina pažįsta savo vaiką, ir aš pažįstu tave. Tu ne iš pykčio atvedei čia žmogų, kuris visiems prikalbėjo visokios bjaurasties, apkaltino mus, kad mes nenorime veltis į tą bylą ir kartu – kad esame su ja susiję. O man apskritai pasakė negirdėtą dalyką... Dievai jo nematė. Dabar aš gailiuosi taip griežtai kalbėjusi šiandien su tavimi. Bet aš juk susikrimtusi, tu turi suprasti tai... Pas mus buvo policija, teiravosi tavęs. O aš net nežinojau, kur tu esi. Kam reikia kankinti vieniems kitus? Argi mums maža nemalonumų? Mūsų šeima įžeidinėjama, gąsdinama... Nejaugi per dvidešimt vienerius metus tu neįsitikinai, kad aš – tavo draugė, kad tu gali pasikliauti manimi? Taip noriu, kad tarp mudviejų visur būtų tarpusavio ryšys.

Elena neištvėrė ir taip pat atsistojo. Jos veidas buvo pabalęs, lūpos drebėjo. Bijojau, jog įsikišęs tik viską sugadinsiu. Elena stovėjo tiesi lyg stulpas, ir iš tikrųjų buvo tikras stulpas. Akys iš nuoskaudos patamsėjo. Ji taip žiūrėjo į motiną, kad man net kvapą užgniaužė. Hubertas pašoko ir vos neįsispraudė tarp jų, bet laiku sustojo.

Elena pakeltu balsu tarė:

– Mama, tu gali tikėtis iš manęs atsakomojo jausmo. Bet dėdė Boidas – nežinau, kur jis dabar, tikriausiai danguje, – taip pat gali manimi pasikliauti. Supranti?

Staiga išvydau, kad tai – didelis kūdikis, kuris tuoj tuoj pradės žliumbti. Elena pažvelgė į mane.

– Neskriauskite mano mamos, pone Gudvinai, – pasakė ji ir staiga šoko iš vietos.

Elena išlėkė iš svetainės dar man nespėjus atsakyti.

Pastebėjau tik tai, kad ji išbėgo visai pro kitas duris, ne pro tas, kurios vedė į veidrodinį prieškambarį.

Perenas Hubertas vėl susikišo rankas į kišenes ir ėmė sūpuotis nuo kulnų ant pirštų galų. Ponia Frost, prikandusi apatinę lūpą, įtemptai pažiūrėjo į mane, paskui nukreipė žvilgsnį į duris, už kurių tikriausiai raudojo duktė.

Man neliko nieko kito, tik žvaliu balsu pasakyti:

– Šiaip ar taip, manęs neatleido! O gal jūs manote kitaip?

Hubertas perkreipė veidą – tai buvo viena iš jo šypsenų.

– Pone Gudvinai, regis, jums laikas namo.

– Laikas ar ne – aš pats žinosiu. – Nenorėjau užversti bloknoto. – Juk tai ne pramoga, o verslas. Aš kalbu apie nusikaltimo tyrimą. Mes užsidirbame gyvenimui kaip tik taip: retsykiais padedame teisingumui įjungti jungiklį po kelių tūkstančių voltų kėdute... Jeigu manote, kad esu atleistas, nieko nelaukdami sudėliokime visus taškus ant „i“: eikim pas panelę Frost ir paklauskim jos. Bet aš siūlau ką kita: susėsti ir pasišnekėti. Gali būti ir taip, kad ponas Kremeris jau rado Dadlio namuose raudonąją skrynelę. Kas bus tada?

– Kvailai.. Kvailai elgiatės, – atšovė man ponia Frost ir atsisėdo. Hubertas taip pat grįžo į krėslą.

– Taip, kažkas čia neabejotinai kvailas, – aš prisimerkiau. – Jeigu išvarysite mane lauk, ponas Vulfas pasikalbės su ponu Kremeriu, ir aš sugrįšiu žmogžudysčių tyrimo skyriaus seržanto lydimas. Policija ant jūsų įpykusi ir nepraleis tokios progos. Knisiai neabejoja, kad jūs kažką slepiate, tiksliau – nepasakote iki galo, bijote įsivelti į skandalą ir papulti į laikraščius, bet ne į aukštuomenės gyvenimo kronikos skiltį, o į kriminalinį skyrelį. Galiu lažintis: inspektorius Kremeris yra tikras, kad jūs žinote, kur paslėpta skrynelė. Tokiu atveju privalote pranešti tai, juk skrynelė – Niro Vulfo nuosavybė. Mums jos labai reikia.

Hubertas klausėsi manęs nutaisęs dėmesingą veido išraišką, tačiau giliai jo akyse slypėjo pajuoka. Kai baigiau kalbėti, jis pasisuko į ponią Frost.

– Kalide, ponas Gudvinas tiesiog neabejoja, kad mes turime informacijos klodus. Nejaugi žinome kažką tokio, kas pradžiugintų ir Vulfą, ir policiją? Vienintelis būdas, kaip jų atsikratyti – tai patenkinti smalsumą. Nagi, ką nors papasakokim. Nesvarbu ką. – Jis mostelėjo ranka. – Manau, kad tai galėtų būti visokiausi niekniekiai...

– Visai ne vietoje juokauji, Perenai, – pertraukė jį ponia Frost. – Man ir taip šleikštu.

Jis kilstelėjo antakius.

– Mes tiek metų bendravome su Boidu, kad visai nepakenkdami sau galime papasakoti sekliams, na, pavyzdžiui, apie tai, kaip jis mėgo austres. Jūs užrašinėjate, pone Gudvinai? Maknairas tiesiog dievino austres. O iš visų gėrimų – kaitinančių kraują – labiausiai mėgo kalvadosą. Net konjako negerdavo, tik kalvadosą. Maknairo žmona mirė gimdydama. Žinoma, jeigu jis, užuot spalvinęs vištų kiaušinius, būtų užtikrinęs jai normalų gyvenimą, ji būtų likusi gyva. Tačiau ką padarysi, Maknairas įsivaizdavo esąs kūrėjas! Tu raukaisi, Kalide? Bet juk tai – faktas! Jo paveikslų – vadinamųjų drobių – niekam nereikėjo, o Edvinas Frostas už kažkokią teplionę sumokėjo du tūkstančius frankų tik todėl, kad kitaip ir Boidas, ir jo duktė būtų numirę iš bado. Argi ne taip? Edvinas net nenusinešė paveikslo iki namų – atidavė jį gėlininkei už vieną vienintelę žibuoklę. Maknairas buvo kalvinistas*. Juk ne šiaip sau davė dukteriai Glenos vardą. Tas vardas reiškė slėnį. Glena – mergytė, kuri atėjo iš mirties slėnio, jos motina numirė... Tipiškas kalvinistinis triukas: tikėjimas lemtimi. O jo šykštumas! Kalide, tu ne kartą esi gelbėjusi Maknairą nuo bado mirties, guosdavai, padėdavai jam, tačiau tas prasisiekėlis, tapęs modeliuotoju, įsigijęs nuosavą madų saloną, parduodavo tau drabužius be jokios nuolaidos. Apiplėšinėdavo kiek galėdamas ir nė karto...

– Perenai! Liaukis!

– Ne, dar ne viską pasakiau, anaiptol. Tegu tas žmogus klausosi, juk dėl to čionai ir atėjo. Matai, kaip mikliai rašo

* Kalvinizmas – viena iš krikščionybės krypčių, protestantizmo atmaina.

savo bloknote. Kaip gaila, kad tu negali suteikti ponui Gudvinui malonumo ir parodyti, kur slepiama raudonoji skrynelė. Kodėl mūsų brangusis Boidas nepaaiškino mums, kur ji yra? O juk galėjo! Na, tiek to. Mūsų svečią domina ne tiek pono Maknairo gyvenimas, kiek mirtis. Vakar, kai išgirdau, kad Maknairas miręs, iškart prisiminiau citatą iš Norbuazeno. Mirdama Deniza sako: „Au moins, je meur ardemment!" O juk Boidas galėjo pasakyti tą patį. Kaip tu manai, Kalide? Žinoma, Deniza kalbėjosi su savimi ir tai pasakė apie save, tuo tarpu Boidenas būtų galėjęs...

– Perenai! – geležinė ledi ištarė tą žodį kaip įsakymą nutilti. – Gana maivytis. Tik kvailys gali postringauti gedulo metu. Mirtis nemėgsta pokštų.

Jos žvilgsnio svilinamas Hubertas kaipmat prarijo liežuvį. Net man nuo to metalinio balso nugara nubėgo pagaugais.

Kiek patylėjęs Hubertas leido sau pastebėti:

– Mes juokiamės iš mirties, kad atėjus savo pačių dienai sutiktume ją ramūs, be baimės.

– O pas mus, Škotijoje, į mirtį žiūrima pagarbiai, – atšovė ponia Frost. – Ar pamiršai, kad aš, kaip ir Boidas, iš ten kilusi?

Išrėžusi pamokslą Hubertui, ledi pasisuko į mane. Supratau, kad ugnis dabar nukryps į mano pozicijas, ir neapsirikau.

– Pone Gudvinai, jūs pasakėte, kad tai mano dukters namas ir kad ji pati pasikvietė jus. Bet mano duktė nepilnametė. Be to, aš niekuo negaliu padėti nei ponui Vulfui, nei policijai. Ponas Hubertas jums viską papasakojo, ir aš neturiu ką pridurti. Jeigu jums patinka pono Huberto skečai, pasikvieskite tą humoristą pas save.

– Ne, – aš papurčiau galvą ir užverčiau bloknotą. – Humoro čia nėra nė kvapo. Kaip sakoma, kokia gerklė, tokia ir giesmė... Dabar važiuoju į miesto centrą ir esu labai užsiėmęs. Sakykite, jei vakare jums paskambintų Niro Vulfas, ar malonėsite atsakyti į jo klausimus? Gali

būti, kad jis pasikvies jus pas save. Ar nenumatote vakare kokių nors renginių?

Ponia Frost taip nužvelgė mane, kad mano kojos vos neprišalo prie grindų.

– Jūsų ponas Vulfas pasinaudojo Elenos geraširdiškumu. Jis man nemalonus. Aš nenoriu jo matyti ir neatsakinėsiu į jo klausimus. O jeigu jis atvažiuos čia...

– Nesijaudinkit: ponas Vulfas jau užbaigė vizitų sezoną. – Mėginau nusišypsoti. – Tačiau, ponia Frost, taip jaučiu, kad mes su jumis greit pasimatysime. Galiu patarti jums: neverskite dukters atsisakyti Niro Vulfo paslaugų. Tai tik sustiprintų mūsų įtarimus.

Atsistojau ir pasukau link durų. Pastaroji mano kalba vargu ar buvo veiksminga: tokią moterį kalbomis nelabai sujaudinsi...

Prieškambaryje šiek tiek sugaišau ieškodamas spintos, slypinčios už veidrodinių durelių. Radau. Pasiėmiau skrybėlę ir pagalvojau: o gal grįžti ir atsisveikinti, bet supratau, jog atrodyčiau visiškas idiotas. Kam pilstyti iš tuščio į kiaurą?

Ir nuėjau prie lifto.

Po šešių taksi atvežė mane namo. Užmokėjau vairuotojui ir skriste užskridau į priemenę, jausdamas poreikį nemalonų ir nesėkmingą apsilankymą nustumti kad ir sumuštiniu. Virtuvėje Fricas troškino mėsą. Įtraukęs kvapą, garsiai pastebėjau, kad, mano manymu, jauno ožiuko mėsytė turėtų kvepėti šiek tiek kitaip. Buvo rizikinga taip pareikšti, todėl ir anksto ėmiau trauktis prie durų su stikline pieno rankoje, ir kai Fricas užsimojo samčiu, suspėjau žaibiškai šmurkštelėti už durų.

Vulfas skaitė pulkininko Lourenso ,,Septynis išminties bokštus". Tiksliau, persiskaitinėjo. Jis mėgsta iš naujo skaityti knygas, ir tai jam atrodo brandaus proto požymis. Bet aš pastebėjau, kad Lourensą Vulfas išsitraukia būdamas prastai nusiteikęs. Ant stalo priešais šefą gulėjo padėklas su stikline, o butelio nebuvo. Tai galėjo reikšti tik viena: šiandien Vulfas padaugino. Vaikiška gudrybė: išgėręs alaus virš normos, šefas

nepastebimai sumesdavo butelius į šiukšlių dėžę, kad niekas negalėtų jo apkaltinti. Kelis kartus jis tai darė man už nugaros, manydamas, jog aš nieko nepastebiu. Tiesą sakant, tai taip nepanėšėjo į protingo žmogaus elgesį, kad man kilo įtarimas: gal Vulfo smegenyse yra koks defektas. Triukas su buteliais iš tikrųjų buvo silpnaprotiškumo požymis: juk išgertas kiekis būdavo skaičiuojamas ne pagal butelius; būdavo skaičiuojami butelių kamščiai. Vulfas neišmesdavo kamščių ir sąžiningai sudėliodavo juos į stalo stalčių, kartu kandžiai replikuodamas, kokia netobula statistinė apskaita.

Šiandien jo ir mano nuotaika buvo vienodo lygio, lyg skysčio susisiekiančiuose vamzdeliuose. Apmaudžiai tėškiau bloknotą ant stalo ir atsisėdęs ėmiau siurbčioti pieną mažais gurkšneliais. Vulfas nė akių nepakėlė. Jis perdėtai buvo susidomėjęs knyga, bet ir atitraukti šefą nuo skaitymo veltui būčiau stengęsis. Todėl gėriau pieną ir laukiau, o Vulfas skaitė.

Pagaliau jis pirštais surado ploną ebonito plokštelę – savotišką žymeklį – ir įdėjo ją tarp lapų. Atsiduseęs užvertė knygą ir paspaudė mygtuką kviesdamasis Fricą – suprantama, su padėklu, pilnu butelių! Tik tada atsidrėbė krėsle ir „išvydo" mane.

– Kaip arbatėlė, Arči!

Sugriežiau dantimis.

– Puikiai. Arbata buvo puiki. Tiesa, Dadlis Frostas vietoj jos gėrė viskį. Teko pasiųsti tą girtuoklį namo.

– Ar tau pavyko ką nors sužinoti?

– Pasirodo, yra toks hibridas – neramaus idioto ir tylaus paranoiko mišrūnas. Ar esate girdėję? Beje, tai Boidenas Maknairas.

Vulfas pasiraukė.

– Liaukis juokavęs, Arči. Pasakok viską iš eilės.

Atsidusau ir atverčiau bloknotą.

Pokalbis Frostų svetainėje dar neišgaravo man iš galvos, ir aš kone pažodžiui atpasakojau jį Vulfui. Čia man pravertė mano paties greitraštis. Buvau išradęs tokius kabliukus, kuriais būtų buvę įmanoma užrašyti JAV

Konstitucijos tekstą antrojoje seno voko pusėje – tokiam tekstui ten kaip tik ir vieta.

Įžengė Fricas, alumi nešinas. Vulfas palenkė galvą lyg giljotinai, bet tuojau siekė atidariklio. Žinojau, kad artimiausias dešimt minučių esu pasmerktas klausytis kliuksėjimo jo gerklėje. Vulfas tai darė užsimerkęs. Nebuvau net tikras, ar jis mane girdi.

Baigęs perpasakoti, triukšmingai užverčiau bloknotą, pasisukau krėsle, trūktelėjau apatinį stalo stalčių ir susikėliau ten kojas. Turiu teisę!

– Tai ir visas derlius. Ką dabar paliepsite?

Vulfas nenoromis pramerkė vieną akį.

– Turiu pastebėti tau, Arči, kad prancūziškai tu kalbi tiesiog pasibaisėtinai. Kiek kartų esu sakęs tau: mokykis kalbų, ypač prancūzų kalbos! Baisus tarimas! Mes dar pasišnekėsim ta tema, o dabar pasakyk: kam išgąsdinai Dadlį Frostą? O gal sugalvojai kokią šmaikščią kombinaciją, kad aš niekaip neįstengiu jos atspėti?

– Nieko nesugalvojau. Tik norėjau pamatyti, kaip į klausimą apie skrynelę reaguos ten buvusieji. O dėl Dadlio – tai nejaugi jums pačiam neįdomu sužinoti, ar jo namuose nėra ko nors, ką jis norėtų paslėpti nuo svetimų akių? Ir dabar aišku, kad yra! Be to, Dadlis man trukdė. Jis plepėjo ir gėrė viskį. Kokia iš jo nauda?

– Šit kaip? O aš vos nepagyriau tavęs už gudrumą. Pokalbį su Frostais reikėjo taip pakreipti, kad pašalinęs iš žaidimo Dadlį Frostą, galėtum pastebėti reikiamą posakį, frazę ar įtartiną mostą, o to neįmanoma dalyvaujant tam tarškaliui globėjui. Beje, sveikinu: viskas taip ir susiklostė!

Apstulbau.

– Kas susiklostė?

Bet Vulfas manęs lyg nebūtų girdėjęs.

– Dadlis išdūmė namo... Ką gi, kiekvienas turim kažką, kas neskirta pašalinėms akims. Tai natūralu. Viena iš namų funkcijų ir yra paslėpti... Tai sakai, kad ponia Frost neturi skrynelės ir nežino, kur ji galėtų būti?

– Bent man taip pasirodė. Kai daviau suprasti, jog

skrynelė pas Dadlį, ponia Frost ir Hubertas taip pasižiūrėjo į jį, kad vos nesudegino savo žvilgsniais. Visiškai akivaizdu: jie svajoja dirstelėti į tą skrynelę. Juos domina jos turinys.

– O gal skrynelė iš tikrųjų pas Dadlį?

– Negaliu pasakyti. Plevėsa audringai reagavo į kiekvieną mano žodį. Tai gali būti ir tam tikra maskuotė... Na, kad paslėptų, ką iš tikrųjų galvoja ir jaučia.

– O mane, Arči, sudomino kas kita. Kodėl ponia Frost nerado protingos dingsties, kaip pašalinti savo dukterį iš žaidimo? Iš tavo pasakojimo sprendžiu, kad ta ledi daug ką geba.

– Taip. Moteris, kurios nervai geležiniai ir patentuota smegenų aušinimo sistema. Jeigu jums pavyks įrodyti, kad ponia Frost – žmogžudė, pasirūpinkite įvairiausios technikos, pradedant kino kamera. Praverstų ir porelė liudytojų, buvusių nusikaltimo vietoje.

– Jeigu jau taip, geriau rasiu kitą nusikaltėlį, – Vulfas įsipylė alaus. – Štai kas, Arči: mane sudomino juokdario Huberto skečai. Paimk bloknotą ir perskaityk man tą vietą, kur jis cituoja Norbuazeną. Pasistenk kuo tiksliau,

– Supratau: norite dar kartą pasityčioti iš mano prancūzų kalbos tarimo!

– Visai ne! Mano sudomino pats prancūziškas posakis. Regis, aš jį pamenu. Susigaudyk tarp savo kabliukų ir atkurk jį. Labai seniai skaičiau Norbuazeną ir norėčiau dar kartą paskaityti, deja, jo knygų mano bibliotekoje nėra.

Patikėjau Vulfu: jis taip nuoširdžiai kalbėjo. Atsiverčiau reikiamą vietą ir perskaičiau visą pastraipą, pradėdamas žodžiais: „Ne, dar ne viską pasakiau, anaiptol“. Prancūzišką posakį išrėžiau vienu atsikvėpimu, stengdamasis kalbėti pro nosį ir grebluoti. Gal tai ir buvo juokinga. Taip, prancūziškai moku prastai. Mano patirtis apsiribojo trimis pamokomis: vieną pamoką davė Fricas prieš kelerius metus ir dvi pamokas – mergina, su kuria susitikinėjau, kai tyrėme padirbinėjusių vertybinius popierius sukčių bylą.

– Na, kaip? Skaityti dar kartą?

– Dėkoju, Arči. – Vulfas ėmė manipuliuoti savo lūpomis, atkišdamas jas ir įtraukdamas. – Kaip būtų puiku, jei būčiau galėjęs lyg nematomas šešėlis stovėti greta ponios Frost, kai ji nutraukė Hubertą, pavadindama jį juokdariu ir kvailiu. O juk tai netiesa, Hubertas nėra kvailys, ir ponia, regis, viską puikiai suprato. Todėl ir užčiaupė būsimajam žentui koserę! Juokdarys netyčia prasitarė, kad nužudė Maknairą. O gal jis tai padarė specialiai. Kas gi čia? Mėginimas nukreipti nuo to, kas svarbiausia, ar atvirkščiai – pastūmėti prie esmės? Ko čia daugiau: baimės ar įžvalgumo? Pasitaiko, kad žmogus nejučia ima spėlioti ir tas spėjimas jam pačiam atrodo absurdiškas, bet jis atspėja tiesą. Ar ne taip yra ir čia? Juoba kad posakis sutampa su mano mintimis, o jis negalėjo jų žinoti. Tik pamanyk – citata viską paaiškino! Na, gerai, tarkime, kad žudikas jau žinomas. Bet jei skrynelę užgrobs Kremeris, jis pasinaudos situacija savaip. To negalima leisti. Įsikišus inspektoriui, reikės džiovinti irklus, irkluotojų žodžiais tariant. – Vulfas vienu mauku baigė gerti alų. – Arči, mes pražūsim be skrynelės. Ją trūks plyš reikia gauti.

– Šit viską mesiu, eisiu ir atnešiu skrynelę jums!

– Nepyk.

– Kaip galiu nepykti, jei kalbate vien mįslėmis? Kada gi Hubertas ištarė Maknairo žudiko vardą? Arba jūs kliedėjote nemiegodamas?

– Žinoma, ne. Hubertas vardo neištarė. Jis pasakė kitaip. Bet juk tu nemoki prancūzų kalbos! „Ardemment" – tai „aistringai, karštai, jausmingai. Citatą galima išversti taip: „Ir aš numiriau nuo aistros!"

– Netgi šitaip? Labai įdomu...

– Tai va, jeigu vertinsime senovės romėnų požiūriu... Oi, atleisk, pamiršau, kad ir lotynų kalbos tu nemoki.

– Nei lotynų, nei kinų, nei hindi... Berods pats laikas perduoti bylą Hainemano kalbų institutui. Tiesa, paaiškinkite: ar tame prancūziškame posakyje telpa ir visi įrodymai, galintys įtikinti ponus prisiekusiuosius? O gal įkalčius ir įrodymus gausiu iškapstyti pats?

Aš akivaizdžiai persistengiau. Vulfas kietai susičiaupė ir nepritariamai pažvelgė į mane.

– Ateis diena, ir aš... pakeisti pasaulio man vis dėlto nepavyks, – atsiduso Vulfas. – Vadinasi, ir tu, Arči, liksi toks, koks esi. Ir būdamas pragmatikas aš esu priverstas su tuo sutikti. – Jis dar kartą atsiduso. – Šiandien, kol tavęs nebuvo, aš paskambinau i Londoną, į Egeberto Hičkoko agentūrą. Tiesa, įtrauk tą skambutį į išlaidų knygą. Paprašiau anglų padaryti paslaugą: tesusitiks kas nors iš jų seklių su Maknairo seserimi Izabele. Taip pat susitarėme ir dėl to, kad jų Ispanijos agentai patikrintų kai kuriuos dokumentus Kartaginoje. Taip, Arči, tai milžiniškos išlaidos, bet jos būtinos. Matai: iš Saulo jokių žinių nėra. Aš netenku vilties, kad skrynelė būtų Glenene. O jos mums žūtbūt reikia. Žinojau, kas nužudė Maknairą dar prieš tai, kai Hubertas savimeiliškai užsiminė mums... Ne, jis nenorėjo padėti. Dabar aš tai gerai suprantu. Bet žmogžudystę reikia įrodyti. Štai kas išeina: aš viską žinau, bet esu priverstas sėdėti ir laukti, kol Viešpats Dievas suteiks malonę ir atsiųs įkalčius... Arči, prašau perspausdinti visus Huberto skečius. Gali praversti.

Ir jis vėl įknibo į „Septynis išminties bokštus".

Laikas iki vakarienės vos slinko: Vulfas skaitė įrėmęs alkūnes į ranktūrius. Aš spausdinau ir mėginau atspėti šefo mįsles. Pagaliau Fricas pranešė, jog vakarienė paruošta.

Prie stalo Vulfas samprotavo apie Lourensą ir arabus. Jo nuomone, sėkmingą anglų žvalgo veiklą vienijant arabų gentis ir rengiantis sukilimui lėmė Lourenso požiūris į moterį. Mat Lourensas neslėpė, kad šiuo atžvilgiu jam priimtina tradicinė Rytų pozicija. Apskritai požiūris į moterį gali būti geriausia rekomendacija kiekvienam žmogui kaip socialinei būtybei. Vyrui politikui tai viską nulemia. Todėl arabai pripažino, jog anglas – savas vaikinas. Na, o toliau – oratoriaus meistriškumas, įžvalgumas, protas, sveikas cinizmas... Lourensas pasirodė esąs toks, kokio ir reikėjo: ne romantikas, ne idealistas, ne puritonas... Demonstratyvus nusižeminimas, slapta garbė-

troška ir puikybė... Trumpiau tariant, jis žinojo, kaip juos sutramdyti. Arabai jį priėmė.

Nieko kito nesugalvojau, tik probėgšmais pastebėjau, kad Fricas puikiai gamina mėsos troškinį.

Vakaras slinko į pabaigą. Pusę devynių grįžome į kabinetą. Fricas atnešė kavą. Vulfas vėl įniko skaityti, o aš kaip paprastai ėmiausi sąskaitų ir popierių ant savo stalo. Bet labiausiai man rūpėjo lotynų kalba, apie kurią užsiminė Vulfas. Tikėjausi, kad po valandos, kai maistas Vulfo skrandyje užims jam deramą vietą, sugebėsiu atsargiai iškamantinėti šefą, ką dar pasakė Hubertas ir kaip aš praleidau tai negirdomis. Bet dar man nespėjus sumesti plano, sučirškė telefonas.

– Tai tu, Arči? Skambinu iš Briusterio. Ar gerai girdi mane? Man reikia pono Vulfo.

Pasakiau šefui:

– Fredas iš Briusterio. Viena minutė – penkiolika centų.

Vulfas tuojau pat kyštelėjo į knygą ebonitinį žymeklį. Aš pasirengiau bloknotą ir pieštuką.

– Pone Vulfai, tai jūs? Čia kalba Fredas Darkinas. Mane pasiuntė Saulas, skambinu iš kaimo. Mes neradome skrynelės, bet iš tikrųjų kai kas yra. Iš pradžių viską perkratėme namie, paskui perėjome į sklypą. Čia tokia makalynė!.. Pavasaris, patys suprantate... Pradėjo temti, užsižiebėme žibintuvėlius. Paskui pastebėjome artėjant automobilį. Saulas pirmas pamatė šviesas ir sukomandavo slėptis. Automobilis važiavo lėtai... Ten toks siauras kelias, ir dar patižęs... Trumpai tariant, automobilis įvažiavo į kiemą ir sustojo. O jūsiškį mes dar anksčiau buvome įvarę į garažą. Na va, iš automobilio išlenda kažkoks tipas. Mes tylime, už krūmų mūsų nematyti. Tas vaikinas nieko ir neįtarė. Jis prieina prie lango ir ima jį laužti. Mudu su Oriu užėjome iš užnugario, kad jis nepabėgtų, o Saulis priėjo iš pašonės ir sako: „O kodėl nenorite įeiti pro duris?“ Tas atsigręžia ir ramiai atsako: pamiršau, girdi, raktus. Ir nori eiti prie automobilio. O Saulas capt jam už rankovės: eime į vidų, išlenksim po

taurelę. Tas tipas juokiasi: eime. Na, mes visi užėjome, įjungėme šviesą... Tas tipas tik patamsyje atrodė jaunas. Šiaip jam – per keturiasdešimt. Briolinu sutepti plaukai, plona nosis, šmirinėjančios akys. O jo pavardė – Hubertas. Ištarsiu skiemenimis, Hu–ber–tas.

– Aš jį pažįstu. Kas toliau?

– Nieko. Pasišnekėjome apie šį bei tą. Tas Hubertas pasakė, esą Maknairas buvęs jo draugas, namie palikęs kažkokių daiktų, tai jis ir ryžęsis užsukti jų pasiimti ramiai atsakinėjo į visus klausimus... Juokavo, šypsojosi...

– Jis dar neišvažiavo?

– Ne. Saulas ir Oris užkalbinėja jam dantis. Tai ką su juo veikti?

– Tegu nešdinasi. O jeigu paalkote, išsivirkite iš jo sultinį. Sulaikyti jo jūs negalite, informacijos neišpešite. Paleiskit.

– Aš dar nebaigiau... Kai sėdėjome ir šnekėjomės, už lango suūžė: atvažiavo dar du automobiliai. Iššokau į priemenę. Čia iš automobilių pabiro vaikinai su „patrankomis“. Dėkui Dievui neėmė pyškinti iš jų. Matau, kad tarp jų – knisiai. Gerai, kad jie buvo uniformuoti. Rėkiu Saului: „Užrakinkit duris! Tuojau atakuos!“ Ir žinote, kas prieina prie manęs? Rouklifas! Kremerio padėjėjas. O su juo – trys buivolai iš žmogžudysčių tyrimo skyriaus. Ir dar du knisiai. Ir apygardos prokuroro padėjėjas. Nieko sau! Ką?

– Gera šutvė. Jie šaudė?

– Į orą! Man susidarė toks įspūdis, kad jiems reikia to paties daikto, kaip ir mums – raudonosios skrynelės. Saulas paliko Hubertą Oriui, o pats susirėmė su Rouklifu. Riktelėjo, kad šis parodytų kratos orderį. Na, žinoma, iš kur jie ims orderį! Pradėjo plūstis. Rouklifas sako: „Šit dabar pasodinsiu jus už privačių valdų pažeidimą!“ O Saulas prispaudė prie lango stiklo tą popieriuką, kurį jūs pasirašėte. Aš pašviečiau žibintuvėliu. Tie kvaišos perskaitė ir vėl ėmė plūstis. Saului tai atsipyko, jis riktelėjo man, kad važiuočiau į kaimą ir paskambinčiau jums. Rouklifas taip įžūliai ir sako: „Ne, neišvažiuos, kol mes

neapieškosime to žąsino. Gal po sparnu jis slepia skrynelę". O aš atsakiau: „Tik paliesk mane pirštu: kailį nudirsiu!" Taip gražiai sau šnekučiuojamę... Bet automobilio išvaryti negalėjau – kelią užtvėrė to Huberto automobilis. Todėl išvažiavau į Briusterį kartu su Rouklifu policijos gelda. Rouklifas skambina Kremeriui iš vaistinės. O aš – iš kavinės. Gal patyliukais šmurkštelėti į jo džipą ir prasiveržti pas saviškius? Kaip įsakysite?

– Gera mintis. Ar Rouklifas žino apie Hubertą?

– Esu tikras, kad ne. Hubertas visą laiką sėdėjo tyliai, nelindo į priekį. Matyt, jis – iš droviųjų... O ką mums toliau veikti? Išmesti lauk Hubertą? O ką su tais vyrukais iš Kremerio skyriaus? Įleisti į vidų? Tūnoti apsuptiems iki ryto? Bet ten name nekūrenta, šuniškai šalta, valgyti – nė kruopelytės. O knisiai – tikri žvėrys. Kad girdėtumėt, ką jie kalba! Visai pakvaišo dėl tos skrynelės. Tikriausiai Kremeris užsuko jiems uodegas!

Čia įsikišau aš:

– Luktelėk, Fredai, nepadėk ragelio.

Ir pažvelgiau į Vulfą.

– O ką, jeigu aš pasivažinėčiau penkiasdešimt mylių į šiaurę nuo Niujorko?

Tariant žodį „pasivažinėčiau", Vulfas krūptelėjo. Manau, kad mintyse jis akimirksniu suskaičiavo kelio tarp Trisdešimt penktosios gatvės ir Briusterio duobes ir provėžas. Susiraukęs linktelėjo:

– Važiuok.

Tyliai pasakiau į ragelį:

– Nepaleiskit Huberto ir laukite manęs. Atskriesiu greičiau už vėją.

13 SKYRIUS

Visą laiką kontroliavau save: be ketvirčio dešimtą išvykau iš namų, o pusę dvyliktos įvažiavau į Briusterį. Tik pusantros valandos! Neblogai, jei atsižvelgsime į tai, kad Painsbridžo kelias ne geriausios būklės. Kelias nuolat

vingiavo, o tarp Maskuto ir Krotolfolzo „rodsteris“ sliuogė vos ne tiltu, ratai vis pataikydvo į duobes.

Pasukau nuo asfalto į žvyrkelį – siaurą ir purviną kaip raištis ant fanatiko sektanto kaktos. „Rodsteris“ įsprūdo į provėžas, iš kurių „iššokti“ niekaip negalėjau – buvau priverstas važiuoti tik pirmyn. Abipus kelio augantys medžiai ir krūmai buvo tokie aukšti, kad akimirką pamaniau slenkąs kanjono dugnu. Kartais sąžalynai praretėdavo, ir aš pastebėdavau vienišus pastatus, bet visi jie buvo apleisti. Galvon smelkėsi abejonė: ar aš teisingai pasirinkau kelią? Trūko tik pasiklysti!

Pagaliau priekyje žybtelėjo švieselė, ir supratau, kad šviečia langai. Glenenas!

Važiuodamas svarsčiau situaciją, į kurią pakliuvo Saulas, Fredas ir Oris. Nieko ypatingo neatsitiko – taip, įprastinis atvejis. Policija ieško raudonosios skrynelės. Jeigu mūsų vaikinai ten viską iškuitė, vargu ar Kremerio žmonės ras nors menkiausią skrynelės vinutę. Nerimauti vertė tik viena – tai, kad Glenene pasirodė Perenas Hubertas. Policija neturi kištis į mūsų santykius!

Privažiavau prie vartų, ir kelią užtvėrė policijos džipai. Turėjau išjungti variklį. Nuleidęs langelį, riktelėjau:

– Ei! Patraukit nors vieną automobilį! Man reikia įvažiuoti!

Palei namą subliuvo:

– Kurių velnių?! Kas ten dar?

– Japonų imperatorius! Gerai jau, aš pats patrauksiu jūsų automobilį. Tik nepykit, jei aplamdysiu.

Išlipau ir šmurkštelėjau į džipą – gerai, kad stogas buvo atverstas. Bet dar nespėjęs įjungti, išgirdau atidundant – iš žingsnių galėjau spręsti, kad bėgo dviese. Pirmojo – uniformuoto tipo – aš nepažinojau. Užtat pamatęs antrąjį neištvėriau draugiškai neišsišiepęs.

– Leitenante Rouklifai! Likimas ir vėl subloškia mus į krūvą!

Rouklifas kažką burbtelėjo. O uniformuotasis jo porininkas sukriokė:

– Marš iš automobilio! Jeigu įjungsi variklį, aš tau kaktoje trečią akį prakiurdysiu! Supratai?

– ... kodėl šunelis koją pakėlė? Na, nesiožiuok, yra tokia pratarmė. O visa pasaka tokia: aš – Arčis Gudvinas, dirbu Niro Vulfui. Ar esi girdėjęs apie tokį? Vulfas turi teisę čia tvarkytis, ir aš esu teisėtas jo atstovas. O ko jūs atsidanginote į tą sodybą? Ir dar užtvėrėte vartus! Ar žinote, ką daro žmogus, matydamas, kad jam neleidžia įvažiuoti pro nuosavus vartus? Taigi. Kaip tik tai ir noriu padaryti. Ir įsidėmėkit, bernužėliai, kad šiandien aš labai piktas.

Rouklifas sumurmėjo sau panosėje:

– Lipk lauk, Gudvinai. Mes patrauksim automobilį. – Ir tarstelėjo porininkui per petį: – Nesivelk į peštynes.

Šis trūktelėjo automobilio dureles.

– Lįsk lauk!

– Patrauksi automobilį į šalį?

– Patrauksiu. Tik nešdinkis iš čia.

Grįžau į „rodsterį". Policininkas pavarė automobilį į šalį, leisdamas man pravažiuoti. Įjungiau žibintus ir stebėjau persidislokavimą lyg iš pirmosios parterio eilės. Kelias atsilaisvino, ir aš įvažiavau į kiemą. Pirmiausia pamačiau raudoną Huberto automobilį – dar vakar jis stovėjo prie mūsų priemenės. Privažiavęs „rodsteriu" arčiau, išjungiau variklį ir išlipau. Prie namo knibždėte knibždėjo žmonių. Visi turėjo vienintelį žibintą, ir kažkoks gudruolis nukreipė šviesą tiesiai man į veidą. Rouklifas su draugužiu sustingo man už nugaros.

Įdomu, kas iš jų už vyriausiąjį? Vargu ar Rouklifas – jis turėjo įgaliojimų tik miesto teritorijoje.

– Na, kurgi jūsų vyriausiasis? – garsiai paklausiau. – Ko tylite? Kas gaujos vadas? Gal jis pateiktų man orderį? Gal jis turi popieriuką, leidžiantį brautis į privačias valdas?

Vienas iš knisių prisislinko prie manęs kaip debesis:

– O tu ar turi tokį popieriuką?

– Turiu! Jūs matėte jį, mūsų žmogus parodė dokumentą pro langą. O to dokumento kopija – dešinėje mano kišenėje. Na, ar išduosite man vadeivą?

Kampe šmėstelėjo kažkieno šešėlis.

– Sveikas, Arči.

Įsižiūrėjau ir per prieblandą pamačiau Darkiną.

– Fredai! Kodėl neini į vidų?

Jis prisiartino.

– Kaipgi, įeisi... Jeigu Saulas atidarys, jie bematant įsiverš. Gudrūs, taip ir laukia...

– Gudrūs? Na, ir komplimentą jiems tėškei! Vadinasi, tas beždžionių pulkas be vadeivos. Šit kas, Fredai...

– Aš čia vyriausiasis! – pasigirdo spigus balsiukas, ir tamsoje blykstelėjo kažkieno akiniai. – Aš esu apygardos prokuroro padėjėjas ir turiu teisę apsilankyti...

Iš aukšto pažiūrėjau į tą vabalėlį.

– Dabar jūs turite tik vieną vienintelę teisę – gultis su žmona į lovą, – atsakiau, raiškiai tardamas žodžius: taip kalbama su silpnapročiais.

– Nebūkit chamas!

– O kur orderis? Arba šaukimas? Kur popierius, nors papirosinis?

– Nebuvo laiko, kad...

– Tai ir užsičiaupkit! – krioktelėjau, ir akiniuotis šastelėjo į šalį. Dėbtelėjau į Rouklifą. – Nagi, pasikalbėkim, kas čia chamas. Asmeniškai aš pasipiktinęs, kad taip nepaisoma įstatymų. Jūs įsibrovėte tamsią naktį į svetimą teritoriją, į privačias valdas. Dabar stengiatės apgaule patekti į namą – vėlgi privatų. Ką čia pametėte? Raudonąją skrynelę? Ji niekada jums nepriklausė ir nepriklausys. Jos šeimininkas – Niro Vulfas. Ir nemėginkit vedžioti manęs už nosies – negaliu pakęsti, kai mane liečia prakaituotos rankos.

Išstumdęs policininkus į šalis, užkopiau priemenėn ir pasibeldžiau į duris.

– Saulai! Ori!

– Tai tu, Arči? Atvažiavai?

– Viskas gerai. Atidarykit man.

Fredas atsistojo man už nugaros veidu į policiją. Ta gauja pasislinko prie mūsų. Išgirdau, kaip kažkas trakštelėjo užrakto skylutėje. Durys prasivėrė mažiau nei

per dešimt colių. Priemenėn įspindo šviesos ruožas. Spėjau pamatyti ginkluotą Saulą, stovintį ant slenksčio, o giliau šmėžavo Oris. Mudu su Fredu šmurkštelėjome vidun.

Laikydamasis už durų taip, kad kiekvieną akimirką galėčiau jas užtrenkti, aš sušukau vaikinams, stovintiems priemenėje:

– Įsakau geruoju! Esate čia neteisėtai! – ir ramiau pridūriau: – Riedėkit iš čia, berniukai. Bet jei pamiršote nusivalyti kojas, tai nors į vidų nelįskit. To jau būtų per daug. Šito mes nepakęsim.

Saulas užrakino duris.

Aš apsižvalgiau. Maknairo užmiesčio namas buvo apstatytas labai paprastai, galima sakyti, kukliai. Jokios prabangos, viskas solidu, bet nebrangu... Nieko nereikalingo, nieko apgaulingo. Židinyje spragsi malkos, šilta...

Bematant užsipuoliau Darkiną.

– Na, ir klastūnas! Ką sakei Vulfui? Kad mirštate nuo šalčio?

Jis prisiartino prie ugnies ir ėmė šildytis, trindamas sužvarbusias rankas. Išsišiepė:

– Senas triukas. Vyresnybė neturi manyti, kad pasiuntė mus į kurortą.

– Jis taip ir nemanė. Jam kiekviena išvyka iš miesto – nelaimė. Ir nesvarbu, ką ji ištinka – jį ar kitą žmogų.

Paskui priėjau prie Saulo ir pusbalsiu paklausiau:

– Kur jis?

– Aname kambaryje, – Saulas blėstelėjo akimis į šalį. – Sėdi tamsoje. Mąsto apie gyvenimą.

– Raudonosios skrynelės nėra?

– Ne, lyg ir nebūtų buvę. Išbarškinome sienas ir grindis, colį po colio.

Jeigu Penzeris nerado daikto, vadinasi, jo iš tikrųjų čia nebuvo.

– Kur atsarginis išėjimas?

– Štai ten, už židinio. Mes jį uždarėme.

– O´kei. Judu su Fredu pabūkite čia , o aš su Oriu aplankysiu svečią.

Kai mes su Oriu įžengėme į gretimą kambarį, akys ne iškart įžiūrėjo žmogų. Bet šit prieblandoje išryškėjo jo siluetas... Žmogus sėdėjo krėsle... Silpna šviesa krito nuo dviejų langų, po kuriais iš kitos pusės užsigliaudė policininkai. Pasakiau Oriui:

– Nagi, padainuok mums.

– Ką? Sumanei pajuokauti? Aš dainuoju tik išgėręs.

– Įpilčiau, bet neturiu po ranka.

– O ką dainuoti?

– Na, kad ir tą... „Eikš, pabėgiosim, šuniuk..."

– O kaip aš patamsy dainuosiu?

– Užsimerkęs.

Oris suprato, jog veltui priešintųsi, ir klaikiai nuklysdamas į lankas užtraukė. Tiesą sakant, jeigu vertinsime mūsų profesijos požiūriu, Oris turėjo gerą koserę. Galėjome kalbėtis nesibaimindami.

Žengiau prie sėdinčiojo krėsle ir pasilenkiau prie jo.

– Na, štai, mes ir vėl drauge, pone Hubertai. Kaip gyvuojate?

– Čia patogu, nors ir drėgnoka.

– Tačiau savame patale jums būtų patogiau. Greit vidurnaktis.

– Aš vėlai guluosi miegoti.

– Gerai, nevaidinkim komedijos. Juk žinote: aš negaliu pakęsti scenų. Kaip jūs čia atsidūrėte?

– Atvažiavau pasiimti savo skėčio. Praeitą kartą čia jį palikau.

– Gera dingstis. Ar radote skėtį?

– Ne. Jį kažkas išsinešė, o gal išmetė.

– Užjaučiu. O dabar pastatykite ausis, – ėmiau kalbėti tyliau. – Už šių langų – visas pulkas policininkų, inspektoriaus Kremerio žmonės ir vienas žmogus iš apygardos prokuratūros. Gal norėtumėt jiems išdėstyti savo širdį veriantį pasakojimą apie skėtį?

Tamsoje buvo matyti, kad Hubertas patraukė pečiais.

– Ar manote, kad juos tas pasakojimas sudomins? Vargu ar jie padės man... rasti skėtį.

– Vadinasi, dedatės švaručiu? Jokių problemų, ar ne? Ori, garsiau.

Hubertas miktelėjo.

– Argi kas nors ne taip? Mėginau atsidaryti langą, tuo tarpu jūsų žmogus – jo toks puikus balsas – pakvietė mane užeiti į vidų per duris.

– Aha! Tuomet kodėl mes stengiamės atlaikyti knisių antpuolį? Įleiskim juos į namą ir papasakokim, kad jūs stengėtės pakliūti čionai, išlaužęs langą.

– Darykit, kaip norite. Nieko aš neišlaužiau – jokių pėdsakų nėra.

Apimtas nevilties atsitiesiau. Tiesą pasakius, aš tikėjausi, kad Hubertas ims derėtis, ir aš aptiksiu silpnąją jo vietą. Bet tas juokdarys mikliai išsisuko, visai išmušdamas man pagrindą po kojomis. Žinoma, jis melavo. Bet kas man iš to?

– Ori, ko nutilai? Dainuok.

Aš vėl palinkau prie Huberto.

– Paklausykite, pone Hubertai, mums jau viskas žinoma. Vulfas jus perprato. Bet aš duodu jums šansą: pasakysiu policijai, kad jūs – vienas iš Vulfo seklių. Įsidėmėkite, jūs vardu Džeris. Dabar įleisiu čionai knisius, tegul ieško skrynelės nors iki pat ryto. Jos čia nėra. Savo žmones aš paliksiu su jais, o mudu su jumis važiuosime į Niujorką pas Vulfą. Jūs galėsite pernakvoti pas mus, duosime jums atskirą kambarį. Rytą pasišnekėsite su Vulfu – ir tiek. Na, kaip?

Hubertas prieštaraudamas pamataravo galvą iš vienos pusės į kitą.

– Aš važiuosiu namo į Čizborą. Žinote, mėgstu miegoti savo lovoje.

– Pagalvokit. Dar kartą siūlau jums važiuoti pas poną Vulfą.

– Ne.

– Jūs arba labai kvailas, arba toks patrakėlis, kokių maža. Pagalvokite, ką pasakysit policijai? Kad važiavote penkiasdešimt mylių vien savo skėčio? Supraskite, kad iš tikrųjų yra tik toks pasirinkimas: arba policija, arba

Vulfas. Visiškai atvirai pasakysiu: jums geriau rinktis Vulfą, o ne tuos stuobrius. Kodėl bijote pasikalbėti su mano šefu? Ir kodėl aš turiu jus įkalbinėti? Įtikinėti, kad nesielgtumėt neapgalvotai?! Pagaliau ir aš noriu miego.

Hubertas ėmė nusileisti. Jis atsargiai paklausė:

– Tai jūs tikrai išvesti mane iš namų kaip savo bendradarbį?

– Tikrai.

– Gerai. Aš važiuosiu pas Vulfą.

– Na, ir puiku. Kieme stovi mano „rodsteris", o jūsų automobilį rytoj atvarys Saulas. Nesirūpinkit, jam nieko neatsitiks. Taigi jūs – Džeris. Palikit čia savo aristokratiškas manieras. Jūs – šiurkštokas vaikinas, kaip ir kiekvienas seklys. Daugiau įžūlumo, akiplėšiškumo... Ori, ačiū, koncertas baigtas. Eime, ereliai.

Žengėme į kambarį, kuriame nuobodžiavo Saulas ir Fredas. Vaikinai suprato mane iš poros žodžių. Saulas pasakė: knisiai, įsibrovę į namą, neleis pamiegoti, o po įtemptos darbo dienos taip norisi nusnūsti. Juk rytoj reikės toliau ieškoti skrynelės. Sutikau su juo. Buvo nutarta policijos čionai neįsileisti ir visaip trukdyti tiems tipams knaisiotis sklype.

– Rytą Fredis paskambins jums iš kaimo, – pasakė Saulas. – Aš nusiųsiu jį maisto.

Pro langą ištyriau situaciją. Komanda būriavosi priemenėje ir palei namą. Man davus signalą, Saulas atrakino duris, ir mudu su Hubertu prasmukome lauk.

Garsiai pasakiau į tamsą:

– Leitenante Rouklifai. Mudu su Džeriu Martinu grįžtame pas Vulfą, o name lieka trys mūsų vaikinai. Nesilaužkite pas juos, jeigu nenorite turėti nemalonumų. Patariu jums pasekti jų pavyzdžiu. Didžiai gerbdamas visą jūsų skyrių ir jus asmeniškai, noriu pranešti, kad nei aš, nei mano padėjėjas raudonosios skrynelės nesineša. Viskas, Saulai, iki pasimatymo. Užsirakink duris.

Trakštelėjo raktas duryse. Žengiau iš priemenės, drauge tempdamasis tariamąjį Džerį. Ir tuomet kažkoks galvijas nukreipė Hubertui tiesiai į veidą ryškų žibin-

tuvėlio spindulį. Hubertas prisidengė ranka, bet buvo jau vėlu. Šokau prie automobilio, tempdamas Hubertą už rankovės, tačiau kelią mums staigiai užtvėrė, ir šiurkštus balsas tarė:

– Stovėt, gražuoliai!

Išvydau priešais save vieną iš tų „buivolų“, apie kuriuos telefonu buvo pasakojęs Fredas. Žibintuvėlis buvo jo rankoje.

– Čia visai ne Džeris, leitenante. Čia tas tipas, kuris malėsi Frostų bute per ponios apklausą. Tai Hubertas. Ponia Frost sakė, kad jis – šeimos draugas.

– Mano brangusis, – maloniai tariau aš. – Tau seniai laikas pas gydytoją, tavo žvairumas man kelia nerimą. Čia, tamsoje, liga paūmėjo. Eime, Džeri.

– Kurgi ne! – pasigirdo Rouklifo balsas. – Gudvinai, kam ta komedija? O gal jūs neatpažinote mūsų Bilio? Jis nežvairas. O tu, Bili, esi įsitikinęs? Tai Hubertas?

– Jisai. Įsidėmėtina išvaizda.

– Dar pašviesk... Ką pasakysite, pone Hubertai? Apgaulė? Kaip tai suprasti?

Hubertas laikėsi puikiai, jis net šypsojosi, lyg jų būtų klausę, ko jis pageidautų: arbatos su citrina ar su pienu. Kalės vaikas, moka nutaisyti malonų veidą net turėdamas blogas kortas. Įdomu, kaip suksis?

Aš tylėjau. O Hubertas tai šutvei ramiai atsakė:

– Ponas Gudvinas žino, kad aš – Perenas Hubertas.

– A! Tuomet pasakykite, ką jūs čia darote velionio pono Maknairo name.

– Ką dariau? Tiesą pasakius, nieko. – Hubertas ėmė nervintis. – Sekliai atvežė mane iš Niujorko, kad parodyčiau jiems, kur mano senasis bičiulis galėjo paslėpti raudonąją skrynelę. Berods, ir jūs jos ieškote. Dėžutės name neradome. Čia privažiavote jūs, o paskui ir ponas Gudvinas. Aš neketinau jūsų apgaudinėti, bet norėjau inkognito palikti tą vietą. Ponas Gudvinas prašė, kad nepasakočiau padedąs Niro Vulfui, ir pasiūlė man laikinai pasivadinti Džeriu Martinu. Man tai pasirodė patogu. Štai ir viskas.

Rouklifas numykė.

– Kodėl rytą, kai buvote susitikę su inspektoriumi Kremeriu, nieko nepasakėte jam apie tą namą?

Hubertas nedelsdamas atsakė. Jo atsakymas, kaip ir ankstesnis, buvo panašus į tiesą ir sąmojingas. Vinklus žaltys. Bet aš supratau dar ir ką kita: reikia ieškoti išeities iš susidariusios situacijos. Hubertas tikrai mano esąs Vulfui svarbus. Bet ar taip yra iš tikrųjų? Žinoma, jeigu juo remtųsi visa įrodymų sistema, aš pūsčiau miglą į akis ne tik Ruoklifui, ne tik Kremeriui, bet ir pačiam komisarui Hombertui, o gal ir kam nors iš aukščiau. Bet Hubertas – toks slidus tipas, tokia gudri bestija! Jis lengvai gali išsisukti iš Vulfo nagų. Ar verta stengtis? O gal tegu policija pasiima Hubertą su visais žarnokais? Jeigu Hubertas – žudikas, tuomet, žinoma, policija mudu su Vulfu aplenks. Ir tuomet – sudie, honorare. Et, kad tik žinočiau apie Hubertą tai, ką žino Vulfas! Kodėl Vulfas taip nieko man ir nepasakė? Reikia spręsti, o aš neturiu informacijos.

Tuo tarpu Hubertas suokė kaip lakštingala. Jis visai apsuko galvas policininkams. Galėjome ramiai sėsti į automobilį ir riedėti sau.

– Štai kas, pone Hubertai... – išgirdau Rouklifo balsą. – Rytoj inspektoriui Kremeriui tikriausiai prireiks jūsų. Būkite ryte namie. Jei reikės išvažiuoti, palikite adresą ir telefoną, kuriuo galėtume jus surasti.

Hubertas laimėjo! Ar tai nereiškia, kad pralaimėjau aš? Leitenantas atsigręžė į mane, švokšdamas iš neapykantos.

– O jūs, Gudvinai, vaizduojate didvyrį, bet vaizduoti nėra ko!.. Nepakliūkit mūsų inspektoriui į akis, kitaip... – Tamsoje jo akys grėsmingai sužaibavo. – Tiesa, kai reikės, inspektorius jus susiras.

– Leitenante, jau baigėte? Galima pasakyti? Su pasitenkinimu stebėjau ir klausiausi, kaip Hubertas pučia miglą jums į akis. Pats su savimi susilažino: išsisuks ar ne. Išsisuko! Jisai, ko gero, išsprūs net pro mažiausią skylutę. Štai ką patarsiu jums: vežkitės jį į valdybą. Tegul pernakvoja pūkiniuose jūsų pataluose, o rytą kaip reikiant apklausite.

– Ką?!

– Tuojau papasakosiu, kaip buvo. Kai mūsų vyrukai ėmė kapstytis sode, Hubertas atvažiavo čionai savo automobiliu. Temo. Vaikinai pasislėpė. Mato: kažkoks žmogus mėgina pakliūti į vidų išlaužęs langą. O paskui, kai jie sučiupo jį, Hubertas pasakė pamiršęs čia savo skėtį ir atvažiavęs jo pasiimti.

– Kas sugalvojo tą pasaką? – suurzgė Rouklifas. – Jūs, Gudvinai? Jūs, Hubertai?

– Tikrovė visuomet šiek tiek fantastiška – taip sako ponas Vulfas. Tai ne pasaka. Galiu pakviesti Saulą arba Fredą, jie patvirtins. Pagalvokite, Rouklifai, žmogus lindo pro langą pasiimti skėčio. Paskui pasakė, kad skėčio name neradęs. Gal paieškotume jo drauge su Hubertu? Jūsų valdyboje berods yra radinių biuras?

– O jūs, Gudvinai, ar nevažiuotumėte drauge su mumis? Juk pats sukūrėte pasakaitę apie Džerį Martiną. Kodėl dabar turėčiau jumis patikėti?

– Velniai rautų! – neištvėriau aš. – Ir tai, atseit, policija! Taip, aš pavadinau šį žmogų Džeriu Martinu, nes asmeniškai norėjau pristatyti jį jums į valdybą ir sulaukti inspektoriaus Kremerio dėkingumo! Už tai jūs sulaikote mane ir šūkaujate, lyg būčiau jums koks vaikigalis, iškūlęs sviediniu vitriną. Gavote tą įtartiną subjektą tiesiai į rankas, taip? Gavote! Aš informavau jus? Informavau. Sudie. Man seniai metas miegoti.

Prasibrovęs pro knisius, sėdau į „rodsterį“, staigiai suktelėjau vairą, kad neapibrozdinčiau buferio ir subjurusiu keliu pajudėjau namo.

Manyje siautėjo tokie prieštaringi jausmai, kad į Niujorką parvažiavau beveik nematydamas kelio.

Vila Trisdešimt penktojoje gatvėje snaudė. Virtuvėje manęs laukė stiklinė pieno. Nusinešiau ją į antrąjį aukštą, tikėdamasis rasti miegamajame Vulfo raštelį. Raštelio nebuvo. Na, ir tegu. Pastebėjęs raudoną lemputę, supratau, kad Vulfas įjungė signalizaciją. Jeigu kas nors dabar mėgins prasmukti į namą, mano kambaryje kils toks alasas, kad aš bematant atsibusiu net būdamas nežmoniškai pavargęs.

Dirstelėjau į laikrodį ir įsidėmėjęs 2.29 nusmigau.

14 SKYRIUS

– Štai dar, visai pamiršau... Kolingeris prašė pasakyti jums: Maknairas bus laidojamas pagal paskutinę velionio valią.

Taip staigiai prabilau apie laidotuves, kad, matyt, paliečiau šefo sielos stygas: Vulfas krūptelėjo.

– Jį kremuos?

– Taip. Urna su pelenais bus nusiųsta seseriai į Škotiją. Prieš kremaciją, šiandien, devintą vakaro, Belfordo memoriale, Septyniasdešimt trečiojoje gatvėje, bus laikomos mišios. Kolingeris pareiškė esąs tikras, jog Maknairo testamento vykdytojas dalyvausiąs mišiose.

Vulfas net krūptelėjo.

– Kuriuo automobiliu važiuosim? – užjaučiamai paklausiau.

– Arči, tu tiesiog nepakenčiamas. Suprantama, kad į laidotuves nuvyks mano įgaliotasis atstovas – tu. Belfordo memorialas... Niūroka koplyčia... Visi juodai apsivilkę, išblyškusiais veidais... Ir tarp tų nykių fizionomijų – žudikas... Ne, sergėk mane nuo šito.

Jis atsivertė Arabijos atlasą, ir jo veidas bematant nušvito.

Buvo penktadienis. Išmiegojau iki aštuntos ir atsikėlęs jaučiausi taip, kad būčiau galėjęs išmiegoti dar dvigubai ilgiau. Bet devintą oranžerijoje manęs su pranešimu laukė Vulfas, o prieš tai aš dar turėjau numarinti kirminą. Tuščiu skrandžiu bendraudamas su šefu, tikrai gaučiau opą.

Pirmiausia Vulfas paklausė apie raudonąją skrynelę. Supratęs, kad daiktą kažkas kažkur nukišo, Vulfas nusigręžė ir toliau klausėsi skalaudamas agarą nuo orchidėjų sėjinukų ir sausindamas juos. Mano pasakojimą apie Hubertą jis išklausė abejingai. Tiesą sakant, Vulfas moka slėpti emocijas, niekada neatspėsi, ką jis galvoja. Kai priminiau, kad dešimtą valandą atvažiuos Maknairo

advokatas Kolingeris apsvarstyti testamento, ir paklausiau, ar dėl to nebus kokių specialių pavedimų, Vulfas papurtė galvą: nebus.

Labai norėjau miego. Fricas išgelbėjo mane dideliu puoduku kavos ir blynais su medumi. Fricas atleido man už tai, kad antradienį aš klastingai suardžiau jo kulinarinius planus, išplėšdamas Vulfą iš eilinės depresijos, kurios metu šefas domisi tik įdaru ir faršu. Fricas nekerštingas ir geraširdis.

Pusę dešimtos paskambino Fredas Darkinas. Jis pasakė, kad knisiai išsidangino iš Gleneno netrukus po manęs. Mūsų vaikinai kaip reikiant numigo, tačiau rytą juos pažadino policininkai. Šį kartą jie turėjo orderį. Paprašiau Fredą, kad jie visi trys akylai stebėtų knisius. „Tegu Saulas pasirūpina: tie uolūs ožiai gali sugadinti name visus baldus".

Dešimtą pasirodė Henris Barberis, mūsų advokatas. Atvyko ir Kolingeris. Jie kibo vienas kitam į gerklę ir ėmė pliaukšti kažkokias nesąmones apie palikimo įsigaliojimą, globą, vertybinius popierius... Tai, ko jiems reikėjo, atspausdinau ir nunešiau šefui į viršų – pasirašyti.

Vienuoliktą Vulfas užėmė savo vietą kabinete – prie rašomojo stalo. Advokatai jau, dėkui Dievui, buvo išsidanginę. Vulfas pamerkė į vazą alyvų spalvos falenopsį, pamygo mygtuką kviesdamas Fricą su alumi, peržiūrėjo mano išrūšiuotą paštą, paskambino Reimondui Plechnui dėl anektochilų, padiktavo man laišką, paskui su palengvėjimu atsiduseęs žengė prie knygų lentynos, išsiėmė geografijos atlasą ir įbedė nosį į Galapalagų salų žemėlapį.

Žinoma, jeigu kada nors Vulfas griebsis turizmo verslo, jam pravers tai, ką jis taip kruopščiai bus išstudijavęs savo kabineto tyloje.

Knibinėjausi prie išlaidų knygos, stengdamasis perprasti senio Horstmano užraitus, tuo tarpu Fricas pasibeldė ir žengdamas per duris pasakė:

– Telegrama, sere.

Laikrodis rodė be penkiolikos pirmą.

Paėmiau iš Frico telegramą ir kai paskui virėją užsitrenkė durys, atplėšęs ją perskaičiau:

„ŠKOTIJA NEIGIAMAIA NUGANT GAMA KARTAGINA NEIGIAMAI SUNAIKINTA SUIRUTĖ DANUM GAMA

HIČKOKAS“

Pagal kodą šią abrakadabrą greitai išverčiau į šį tą geriau virškinamą. Vulfas vis dar stebeilijo į vėžlių salas. Atsikosėjau, stengdamasis, kad nors kiek panėšėtų į liūto riaumojimą. Vulfas nepatenkintas nudelbė mane.

– Tai, kad naujienų nėra, – gera naujiena, – žvaliai pradėjau aš. – Hičkokas praneša, kad Škotijoje rezultatų negauta, nes žmogus atsisakęs bendradarbiauti. Bet jie nepraranda vilties ir pluša toliau. Kartaginoje taip pat nieko nepavyko išpešti – visi įrašai buvo sunaikinti per suirutę, vykusią prieš dvejus metus. Bet ir čia bus ieškoma. Tuo Škotija ir Kartagina skiriasi nuo Trisdešimt penktosios gatvės, kur darbai jau nutraukti. Tai aš sakau savo vardu.

Vulfas truputį pasiraukė ir vėl įbedė nosį į atlasą.

– Arči, mums labai reikia raudonosios skrynelės.

– Tai aš jau supratau.

– Tu nežinai, kaip labai mums jos reikia! Vakar, kai tu išvažiavai į Gleneną, ryžausi dar kartą paskambinti Hičkokui į Londoną. Įsidėmėk: skambinau pagal pigų nakties tarifą. Aš jau žinau, kad Izabelė Maknair gyvena senuose šeimos namuose už kelių mylių nuo Damfrio. O kas, jeigu jos brolis paslėpė skrynelę tuose namuose? Juk jis ne kartą lankėsi pas seserį... Dabar aš suprantu, kad Izabelė Maknair neleido Hičkoko žmonėms daryti namuose kratos. Deja, – Vulfas sunkiai atsiduso, pašnairavo į šalį, bet susilaikė. Tik lūpas apsilaižė.

– Seniai nesu turėjęs tokios sumautos bylos... Aš viską žinau, bet rankose – jokio įkalčio. Įkalčiai guli raudonojoje skrynelėje, bet kurgi ji? A–ū! Nejaugi reikės siųsti

Saulą Penzerį į Škotiją? Ir į Ispaniją? O jei skrynelės ir ten nėra? Ar įsivaizduoji, kiek išlaidų?! Mūsų žmogus apsuks pusę pasaulio, kad gautų nors vieną daiktinį įrodymą, kuris padėtų pasodinti žudiką į elektros kėdę. Juk turi būti atpildas už tai, ką jis surengė mano namuose ir man matant!

Vulfas vos nesusikeikė. Bet ir vėl susilaikė.

Šiek tiek apsiraminęs, jis kalbėjo toliau.

– Vakar dvi valandas nagrinėjau situaciją. Aš supratau: žudikui labai pasisekė. Sėkmė ir nepaprastas rafinuotumas – štai dvi ypatybės, apibūdinančios šią bylą. Nejaugi mes neįstengsime prilygti? Nejaugi reikės pirkti bilietą ir plaukti garlaiviu per Atlantą?

Man patiko tai, kad Vulfas niršta: tedaro, ką nori, kad tik neužmigtų eidamas. Būčiau nudžiugęs, jeigu šefas dar būtų sviedęs į mane rašalinę.

– Reikės pirkti bilietą, – nenuoširdžiai atsidusau, kad dar labiau įsiutinčiau Vulfą. – Bet gal šis tas paaiškės ir be egzotikos? Tarkime, koks nors Kremerio šmikis pagaliau ras vaistinę, kurioje buvo nupirktas kalio cianidas.

– Nesąmonė! Tik pusgalvis gali to tikėtis! Nuodai buvo nupirkti seniai, nes žmogžudystė ne vakar sugalvota. Vadinasi, nuodai galėjo būti nupirkti bet kur: Meksikoje, Italijoje, Anglijoje... Juk sakiau, kad žudikas veikė rafinuotai. Viskas buvo numatyta.

– Gal jūs pagaliau pasakysite man jo vardą?

– Vardą pasakyti nesunku, o kas toliau?.. Jeigu tu jį žinosi, tai nieko nepakeis. Tik netyčia savo elgesiu pabaidysi žmogžudį, ir turėsime nemalonumų. Patikėk, aš neapsimetu. Mes įklimpę toje pačioje mėšlo statinėje, kaip ir Kremeris. Tiesa, vakar jis man skambino. Pareiškė nepasitenkinimą, kad mes laiku nepranešėme jam apie Gleneną.

– O kaip jis sužinojo apie sodybą?

– Rado nekilnojamojo turto pirkimo aktą tarp Maknairo dokumentų ir iškart nuvarė Rouklifą į Gleneną. Aš net džiaugiuosi, kad tu „patepei" Kremerį, padovanodamas jam Hubertą.

Papriešta ravau:

– Jeigu Kremeris sužinojo iš Huberto ką nors vertinga, tuomet mes pralaimėjome.

– Ne, Arči, tą vienintelį dalyką, kuris iš tikrųjų yra vertingas, Hubertas net kankinamas slėps. Gerai, kad tu neatitempei čionai to žmogaus: ponas Hubertas nė piršto nepajudins, jeigu tai jam nebus naudinga. Ką, Fricai? Sakai, kad kepenų suflė jau paruošta? Denk stalą.

Įsitvėręs stalo viršaus, Vulfas kilstelėjo ir atstūmė krėslą koja. Atsistojo.

Suflė tiesiog burnoje tirpo. Svarsčiau, kodėl geriausi virėjai – vyrai, o ne moterys. Gal todėl, kad vyrai ne tokie emocingi? Tiksliau, savo emocijas jie išreiškia ne žodžiais ir ašaromis kaip moterys, o darbais.

Visai nelaiku sučirškė telefonas. Aš priėjau prie aparato. Skambino Elena Frost.

Paprastai Vulfas kategoriškai draudžia kalbėtis apie darbą priešpiečių arba vakarienės metu, bet šiandien dėl klientės jis padarė išimtį. Paprašiau Elenos palaukti prie aparato ir nuėjau į kabinetą. Eidamas spėliojau, kodėl paskambino. Tikriausiai atsisakys paslaugų. Mintyse vėl atsisveikinau su honoraru. Žinoma, tokia patyrusi ir valdinga moteris kaip ponia Frost galėjo įtikinti dukterį nekapstyti bylos ir nedrumsti mirusiojo ramybės.

Tačiau Elena nė nemanė nutraukti sutarties. Ji tik teiravosi apie Hubertą. Jos motina paskambino rytą į Čisborą ir išgirdo, jog Hubertas nenakvojęs namie. Ponia sunerimo. Apskambinusi visus pažįstamus, griebėsi policijos ir sužinojo, jog Hubertas laikomas valdyboje, žmogžudysčių tyrimo skyriuje. Kremeris nepamiršo pasakyti, kad ponios Frost bičiulis buvęs sulaikytas pono Gudvino, Niro Vulfo padėjėjo ir sekretoriaus nurodymu. Ot, velnias!

– Kaip tai suprasti, pone Gudvinai?

– Jūsų Perenas mėgino išdaužti stiklą ir pro langą patekti į Boideno Maknairo užmiesčio namą, – sausai atsakiau. – Kodėl? Ko jam ten reikėjo? Manau, kad policijai bus atsakyta į šiuos klausimus.

– Jie nenuskriaus jo? – Elena buvo ne juokais sunerimusi. – Perenas man daug kuo nepatinka, bet jis – senas mūsų šeimos draugas, mes negalime palikti jo nelaimėje. Neįsivaizduoju, ko jam reikėjo Glenene. Jis niekada nėra ten buvęs, kitaip dėdė Boidas būtų pasakęs man. Bet dėdė Boidas... Jau sakiau jums... Jis nelabai mėgo Hubertą... Pasakykite, ar ten, policijoje, Perenui nieko nedarys?

– Šiek tiek pakasys paausį... Nesijaudinkit, nuo to jis nemirs!

– Siaubinga! – jos balsas dar labiau sudrebėjo. – Man visada atrodydavo, jog nieko nejaučiu... Perenas faktiškai man – niekas, bet aš jaudinuosi dėl jo... Prašau, pone Gudvinai, aš jus labai prašau! Sužinokite, kaip jam ten! Vis dėlto Perenas – mano motinos bičiulis, ji vietos sau neranda... Aš noriu, kad ponas Vulfas ir jūs toliau ieškotumėte žudiko. Bet dabar reikia padėti Hubertui. Aš žinau, kad jūs mokate susitarti su policija, kai to reikia darbui...

– Gerai, aš viską supratau. – Mano balsas buvo lygus, bet jeigu būtumėt tuo metu išvydę mano veidą! – Jūs labai geros širdies, panele. Aš nuvažiuosiu į valdybą.

– Ir paskui paskambinsite man?

– Žinoma.

– Labai dėkui jums! Aš tokia dėkinga!.. Man reikia į gėlių parduotuvę, noriu nupirkti paskutinę puokštę dėdei Boidui... Taigi jūs pats papasakosite rezultatus mano mamai.

– Būtinai.

Sugrįžau į valgomąjį ir baigiau valgyti suflė, bet jau be jokio apetito. Vulfas kažką niurzgėjo apie orą. Jis buvo suirzęs, ir aš apie pokalbį tariau tik porą žodžių, bijodamas galutinai sugadinti šefui priešpiečius. Jis labai nemėgdavo, kai darbai pertraukdavo maisto rijimo procesą. Tiesa, kai dėl tų pačių darbų lakstydavau po miestą negalėdamas nė skiautelės sūrio užkrimsti, tai jo nejaudindavo. Bet jeigu jau atsisėdai prie stalo, būk toks malonus ir nesiblaškyk.

Po dviejų aš jau buvau garaže. Mane, kaip ir Vulfą,

apėmė nusivylimas, bet kitoks: „rodsterį“ tvarkė kažkoks kelmas, kuris ne tiek išblizgino automobilį, kiek jį apibraižė.

Ne geriausiai nusiteikęs nuvažiavau į policijos valdybą. Pasikėliau liftu. Plačiais žingsniais nužingsniavau koridoriumi ir, galima sakyti, paspyręs atidariau inspektoriaus Kremerio priimamojo duris. Negaliu pasigirti originaliai pasielgęs – pats Kremeris labai dažnai lygiai taip darydavo apsilankęs pas mus.

– Pranešk inspektoriui, – pasakiau išverstakiui sekretoriui plačiomis strėnomis, – kad atėjo Gudvinas iš Vulfo kontoros.

Praėjo gal dešimt minučių, ir tik tada inspektorius mane priėmė. Iki tol širdyje puoselėjau viltį, kad Kremerio nėra valdyboje, ir mane priims Brekas. Be jokios abejonės, Kremeris galėjo išgiežti ant manęs pyktį, o su Breku būtume kalbėjęsi oficialiau.

Kai įėjau į kabinetą, Kremeris sėdėjo ir kažką rašė. Pamatęs mane, jis, suprantama, privalėjo pašokti ir nukąsti man ausį. Tačiau inspektorius tik suburbleno:

– Savo akimis netikiu: Gudvinas pats atėjo. Šįryt Brekas patarė iškviesti jus į valdybą, kad mūsų Smokis jus truputį pamokytų. Jūs, Gudvinai, labai mėgstate muilinti akis, ar ne? O Smokis pas mus muilina ir šveičia bronzinius turėklus. Jis dirba daug profesionaliau!

– Ar galiu atsisėsti?

– Mano kėdėn?

– Ne, ne, ką jūs!

– O aš jau pamaniau... Na, ko reikia?

Neskubėdamas atsisėdau ir spitrėdamas inspektoriui į akis širdingai pasakiau:

– Tiesą pasakius, važiavau čia, kad padėkotumėt. Mes iš kailio neriamės, padėdami jums ieškoti raudonosios skrynelės. O jūs nuolat nepatenkinti. Mes pagavome tipą, kuris mėgino įsilaužti į Maknairo užmiesčio namą, perdavėm tą šunsnukį jums. Ir ką gi? Vietoj rožių – spygliai. Jeigu Vulfui pavyks atskleisti tą nusikaltimą, jūs ir tuomet kaltinsite mus visomis mirtinomis nuodėmėmis.

Pamenate, taip buvo tuo atveju, kai pienburnių gauja bandė susprogdinti...

– Mano atmintis gera. Bet aš paklausiau, ko jums reikia, pone Gudvinai.

Atsilošiau krėsle, kad respektabiliai atrodyčiau.

– Ponas Vulfas pavedė man kai kurias savo, kaip testamento vykdytojo, funkcijas. Šiandien įvyks Boideno Maknairo laidotuvės. Atėjau pakviesti pono Huberto į mišias Belfordo memoriale. Koplyčion susirinks visi pažinojusieji velionį, artimi jo bičiuliai. Gedulinga ceremonija paskirta devintą valandą. Gal malonėsite pasakyti man, kur dabar yra ponas Hubertas.

Kremeris spoksojo į mane iš padilbų. Tylėdamas pasiėmė cigarą, nukando galiuką ir išspjovė. Staiga jo akys sužibo.

– Iškapstėte ką nors apie Hubertą? Ką?

– Nieko mes nekapstėme... Jis visada važiuodavo tik užsidegus žaliai šviesai.

– Ko nori iš jo Vulfas?

– Nieko nenori. Jeigu Vulfui jo reikėtų, tai šią naktį Hubertas būtų praleidęs pas mus, Trisdešimt penktojoje gatvėje. Tikiuosi, kad tai aišku.

– Tai kokio velnio?!

– Aš pažadėjau vienam žmogui sužinoti, kas atsitiko Hubertui, ir pakviesti tą tipą į laidotuves.

– Norėtųsi tikėti...

– Bet aš tai darau ne savo noru, įsidėmėkit!

– Ką gi, Gudvinai... Jūs pamatysite Hubertą. – Jis paspaudė kažkokį mygtuką. – Mūsų žmonės darbuojasi su juo nuo septintos ryto, tačiau veltui. Kietas riešutas! Gal jums, Gudvinai, pavyks jį perkrimsti. Na, kaip, ar galėsite su juo susitvarkyti? Aš net džiaugiuosi, kad atėjote, tiesą sakau. Tas Hubertas... Regis, jis visai be nervų.

Tarpduryje išdygo aukštas plačiapetis seržantas.

– Džekai, tai ponas Gudvinas, – pasakė Kremeris. – Palydėk pas Sterdžesą į penktąjį kambarį: tepasišneka ponas Gudvinas su mūsų globotiniu. Ir Sterdžesas tepagelbsti, jei prireiks.

Paskui Kremeris dėbtelėjo į mane.

– Neišvažiuokit namo, nepasišnekėjęs su manimi.

Seržantas žingsniavo priekyje, aš – paskui jį. Liftu mes nusileidome į pastato cokolį. Sustojome priešais kambarį, kurio durys nebuvo pažymėtos nei skaičiumi „5“, nei kuriuo nors kitu. Nepasibeldęs Džekas įėjo, o man peržengus slenkstį skubiai uždarė duris, tartum būtų bijojęs skersvėjo. Paskui priėjo prie nuošaliau sėdinčio vaikino, kuris nosine šluostėsi sudrėkusį sprandą. Kažką sušnibždėjo jam į ausį.

Erdvioje patalpoje visai nebuvo baldų, tik kelios kėdės ir stalas. Vidury kambario sėdėjo Hubertas. Jam į akis plieskė ganėtinai stipri lempa. Buvau tikras, kad Hubertas manęs nematė. Jo veidu sruvo prakaitas. Huberto rankos karojo bejėgiškai kaip botagai. Priešais jį, slėpdamasis už lempos, stovėjo trumpai kirptas, ne žemesnis nei trijų pėdų žaliūkas mažomis nusmailėjusiomis ausimis, priplotomis prie smegeninės. Abudu knisiai buvo pasiraitoję rankoves, ir iškart vaizdas man asocijavosi su mėsine.

Taip arti priėjau prie Huberto, kad pažvelgęs jis mane atpažino.

– A, Gudvinas, – sugergždė tardomasis ir pamėgino keltis nuo kėdės.

Tą pačią akimirką prie jo prišoko smailiaausis žaliūkas ir trenkė į paširdžius. Hubertas susirietė iš skausmo.

Prie manęs prisiartino, kiek galėjau suprasti, grupės vyresnysis.

– Sveikas, aš – Sterdžesas, – pasakė jis, vis dar šluostydamasis sprandą nosine. – Tu iš kurio skyriaus?

– Aš iš privačios seklių agentūros. Mes irgi tiriame tą bylą, – linktelėjau galvą Huberto pusėn.

– Tave įleido inspektorius Kremeris... Ką gi, gerai. Ar nori pakeisti Nevilą?

– Ne, ne dabar. Tesidarbuoja Nevilas, o aš čia pasėdėsiu, pamąstysiu. Gal šaus kas nors geresnio į galvą.

Priėjau prie Huberto dar arčiau ir probėgšmais nužvelgiau jį. Mėlynių nebuvo matyti, nors išpuoselėtasis gražuolėlis atrodė labai nekaip. Veidu tekėjo prakaitas,

skruostus išpylė raudonos dėmės, marškiniai suplėšyti... Huberto akys buvo pasruvusios krauju. Taip tikriausiai dėl to, kad jau aštuonerias valandas prancūzas buvo laikomas ryškiai apšviestas.

Paklausiau:

– Ar paminėdamas mano pavardę, norėjote ką nors pranešti man?

Hubertas kažką nesuprantamai sukriokė ir sunkiai pamuistė galvą.

Aš pasakiau Sterdžesui:

– Taip jūs nugaluosite jį ir nieko nesužinosite. Duokite jam bent vandens.

– Tegu nesiožiuoja. Liežuvį turi, gali kalbėti. O vandens jam davėme prieš penkias valandas, kai jis apsimetė išsijungęs. Gudrus! O koks užsispyręs!.. Vienu žodžiu, rupūžgalvis.

Nuėjau į pasienį ir pasirinkau kėdę. Sterdžesas vis dar trynėsi sprandą. Smailaausis palinko prie Huberto ir išbūgnijo išmoktą frazę:

– Už ką ji mokėjo pinigus? Sakyk!

Tyla.

– Už ką ji mokėjo pinigus? Sakyk!

Vėl nieko.

– Už ką?.. Sakyk!

Hubertas užsimerkė. Smailaausis visai sužvėrėjo ir suurzgė:

– Nagi, atsimerk, žiurke! Ir nepurtyk galvos! Už ką ji mokėjo pinigus? Sakyk!

Supratau, kad tai tęsiasi jau daug valandų ir dar ilgai tęsis, o vilties, kad pasiseks, – jokios. Hubertui pakako proto tylėti, o šit knisiams su protu prasti reikalai. Po trijų valandų Hubertas pavirs bejausmiu gyvuliu, negalinčiu net mykti. Visos bukagalvių policininkų pastangos nueis šuniui ant uodegos.

Žinoma, jie paliks jį čia dar vieną naktį, o rytą pradės viską iš pradžių. Bet iki to laiko paaiškės, kad Hubertas – užsienietis ir jo ilgiau laikyti policijos valdybos rūsyje nebegalima. Visiška nesėkmė. Aš taip nesielgiu, nors ir

man tenka apdoroti niekšus. Tačiau aš paprastai darau tai jų pačių teritorijoje ir be pagalbininkų, akis į akį.

Visi nusikamavo: tiek policininkai, tiek tardomasis. Buvo akivaizdu, kad knisiai atidėjo visus ne tokius svarbius klausimus, sutelkė dėmesį į vieną – svarbiausiąjį. Po dvidešimt minučių ir tas klausimas buvo atidėtas. Smailaausis ėmė zaunyti: „Ko tu važiavai į Gleneną?" Hubertas pasakė ne tai, ko iš jo laukė, ir užsidirbo dar vieną antausį. Tuomet jis visai liovėsi kalbėjęs. Knisius vėl šėrė jam... Tai žmogbeždžionei taip ir nieztėjo nagai. Jis monotoniškai paklausdavo ir smogdavo. Dar dvidešimt minučių jis pliekė Hubertą Glenenu. Paskui ėmė masažuotis plaštakas: matyt, jam ėmė gelti jas. O šit galvos jis nesitrynė, smegenų jam negėlė: paprasčiausiai neturėjo jų.

Rūkiau cigaretes, jausdamas iš vidaus kylantį pasibjaurėjimą ir šleikštulį.

Nevilas pavargo, žengė prie Sterdžeso ir pasakė esą jam reikią į tualetą. Sterdžesas vėl pasiteiravo manęs, ar nenorėčiau padirbėti su Hubertu. Vėl atmečiau pasiūlymą. Apskritai rengiausi eiti iš rūsio, tik bent kiek užgaišiu ir pasižiūrėsiu, kuo skiriasi Sterdžeso ir Nevilo metodai. Sterdžesas įsidėjo nosinę į kišenę, priėjo prie Huberto, pasilenkė ir paklausė:

– Už ką ji mokėjo pinigus? Sakyk!

Vos nepaleidau kėdės į tą kretiną.

Sterdžesas mušė šiek tiek kitaip negu Nevilas, net nemušė, o stumdė. Prisikišdavo prie kairės Pereno Huberto ausies, paskui – prie dešinės. O paskui uždėdavo delną ant viso veido ir smarkiai pastumdavo. Huberto galva tabalavo, akys merkėsi. Sterdžesas kartodavo klausimą, ir vėl viskas prasidėdavo iš pradžių.

Grįžo iš tualeto Nevilas, atsisėdo greta manęs ir ėmė klausinėti, kiek stambiųjų man išeina per savaitę. Papasakojo apie savo uždarbius. Jau rengiausi nešdintis, ir tuo metu pasirodė tas seržantas, kuris mane čia atvedė. Jis vertinamai nužvelgė Hubertą. Taip mūsų Fricas žiūri į keptuvę, kurioje tirpsta sviestas, – kad tik nepridegtų!

Sterdžesas džiaugėsi galėsiąs atsipūsti, išsiėmė nosinę ir vėl ėmė šluostytis galingą sprandą.

Seržantas atkišo dantis:

– Inspektorius liepė atgaivinti tą tipą: jo jau laukia prie šiaurinio įėjimo. Per penkias minutes suspėsit? Duok man puoduką ar stiklinę.

Sterdžesas žengė prie stalo, iš kažkur ištraukė aliuminio puoduką. Seržantas išsitraukė iš vidinės kišenės plokščią gertuvę, įpylė iš jos į puoduką ir vėl įsikišo gertuvę į kišenę.

– Tegu išgeria, – pasakė jis Sterdžesui. – Eiti gali?

– Gali.

– Gudvinai, jūs berods ketinote užsukti pas inspektorių? – seržantas dirstelėjo į mane. – Ar pats rasite kabinetą? Nes aš turiu skubų reikalą...

Mudu su juo išėjome kone vienu metu. Seržantas ėmė lipti laiptais į pirmąjį aukštą, o aš nuskubėjau prie lifto.

Inspektoriaus priimamajame vėl reikėjo gaišti. Tikriausiai Kremeris buvo sušaukęs policijos agentų suvažiavimą, nes iš pradžių iš jo kabineto išėjo trys gorilos civilių drabužiais, paskui dar viena beždžionė kapitono uniforma, o kiek vėliau pasirodė žilas ponas – atpažinau, kad tai – Homberto Elovėjau padėjėjas. Man įėjus į kabinetą, Kremeris sėdėjo vis dar ta pačia poza ir kažką rašė. Paskui padėjo plunksnakotį į šalį ir griebėsi dvokiančio savo cigaro. Inspektoriaus veidas nežadėjo nieko gero.

– Na, ką? Kaip jums tas spektaklis rūsyje? – niūriai paklausė jis. – Nepasisekė pademonstruoti mano stuobriams, kaip reikia dirbti? O juk mes pradėjome meiliai, įkalbinėdami. Turime vieną sumanų vaikiną – keturias valandas plušėjo, tačiau veltui stengėsi. Hubertas – toks užsispyręs galvijas. Teko mesti į šalį visus sentimentus... Kartais reikia ne protingų, bet ištvermingų darbuotojų.

– Ar tie, kur rūsyje, ištvermingi? – išsišiepiau aš. – Na, jūs per gerai galvojate apie juos. Jie nieko nepešė. O dabar jūs Hubertą paleidžiate?

– Taip, – Kremeris apniuko. – Prieš pusvalandį atlėkė advokatas. Čia ponia Frost pakišo mums kiaulystę. Taigi

tas advokatas čia taip energingai pasidarbavo, kad jau pasirašytas potvarkis paleisti Pereną Hubertą... Na, ir tegu nešdinasi po velnių! Nesvarbus paukštis. Nenoriu turėti nemalonumų dėl kažkokio mėšlo... Jau iš Prancūzijos konsulato skambino... Žinoma, Prancūzijos pilietį aš apibūdinau pagal nuopelnus... Dabar prikabinsime jam uodegą, ir viskas. Aišku, kad taip paprastai jis nepasiduos. Reikia prispausti tą išgamą įkalčiais ir spausti iš jo tiesą kaip aliejų iš sėmenų...

– Ar yra naujienų iš Gleneno? – ėmiau kalbėti apie ką kita.

– Ne.

Kremeris skvarbiai nužvelgė mane nuo galvos iki kojų.

– Užtat man kilo viena mintis... – pasakė votuliodamas cigarą. – Penktajame kambaryje atsilaisvino vieta. O jeigu poną Hubertą pakeis ponas Gudvinas? Tai galėtų duoti daug geresnių rezultatų.

– Čia tai bent! – apstulbau aš. – Ir taip kalbate po to, ką aš padariau jūsų labui?!

– Man visai nejuokinga, Gudvinai. Vulfas klasiškai dirba, nesiginčysiu, nors, jeigu jau apie tai kalbame, ir aš galiu taip dirbti. Bet prie šios bylos Vulfo dantys atšips. Žinoma, iki šiol jis perkrimsdavo visus riešutus, kad ir kokie kieti jie būdavo. Bet kada nors juk dantis ims ir įsiskaudės...

– Kur čia sukate?

– Juk Vulfas dirba Frostams...

– Panelei Frost.

– Nepamiršau. Iš pradžių Vulfas pasakė, kad jį pasamdęs jaunasis Frostas, paskui – kad jaunoji Frost. Čia kažkas ne taip. Netikiu, kad Vulfas stumdo klientus, kaip tik nori. Pinigus neva turinti ta mergiotė, bet juos visą laiką tvarkė Dadlis Frostas. O Dadlis moka sumėtyti pėdas. Nuėjau pas jį ir sakau: mes, girdi, tiriame žmogžudystę, pateikite ataskaitą apie panelės Frost paveldimo turto būklę. O jis apsimetė avinu ir pasiuntė mane... Frisbis mėgino padėti mums. Ką ten Frisbis – visa apygardos prokuratūra sukruto. Ir nieko nepešėme. Niekur

neprikibsi. Šit ir klausiu, kodėl Vulfas pakeitė Lu Frostą į Eleną Frost?

– Jis nekeitė. Taip susiklostė aplinkybės.

– Kiek pamenu, dar niekada nėra buvę, kad Vulfas nuo ko nors priklausytų, juolab – nuo kažkokių aplinkybių. Ne, čia kažkas kita. Vulfas pakeitė klientą po Maknairo mirties. Vadinasi, Vulfas turi informaciją, kurios neturiu aš. Iš kur informacija? Vulfas rado raudonąją skrynelę! Matote, Gudvinai, aš visai atvirai kalbu su jumis. Dabar supratau, kad visa ta istorija su Glenenu – tik akių dūmimas. Taip jau Vulfas įpratęs! Ir Hubertą man specialiai pakišote, kad atitrauktumėt dėmesį nuo skrynelės. Nesu toks idiotas, kaip jūs manote.

– Jūs ne idiotas, – aš papurčiau galvą. – Paprasčiausiai jūs klystate. Jeigu nusprendėte nutraukti paieškas, taip ir sakykite. Mes toliau dirbsime vieni.

– Ne, aš dar nieko nenusprendžiau. Ir niekuo jūsų neapkaltinau. Vargu ar jūsų šefas slėptų žmogžudį: jis žino, kuo tai kvepia. Bet aš esu tikras: Vulfas turi faktų, turi įkalčių! Atvirai kalbant, atsidūriau aklavietėje ir jei ką nors suprantu toje byloje, tai tik tiek, kad mįslės atsakymo reikia ieškoti Frostų šeimoje. Maknairo sesuo Izabelė taip nieko mums ir nepranešė. Maknairo dokumentuose irgi tuščia. Mėginome pasikuisti Paryžiuje – visi galai suslapstyti. Nieko nepavyko sužinoti apie nuodus. Vienintelė informacija liečia Edviną Frostą. Man papasakojo, jog kadaise Edvinas Frostas užklupęs žmoną su kažkokiu prancūzu ir todėl atėmęs iš jos paveldėjimo teisę, užrašęs visą savo turtą dukteriai. Atsirado Paryžiuje vienas žmogus – slaptas Kalidės Frost priešas, jis man ir papasakojo apie skandalą. Žinoma, aš galiu spėti, kad Edvinas aptiko žmoną su Hubertu. Bet kuo čia dėtas Maknairas? Niekui! Taigi. Ir vis dėlto Vulfas turi suprasti: nėra nieko, ko aš pagaliau nesužinočiau. Ant paslapčių skrynelės dangčio ilgai nepasėdėsi!

– Ar man pažodžiui užsirašyti jūsų kalbą?

– Nesišaipykite, Gudvinai! Perduokite Vulfui, kad Hubertą mes stebime. Ir dar. Jeigu ta mistinė skrynelė neat-

siras, kitą savaitę geriausias mano darbuotojas išplauks „Normandija" į Prancūziją.

– Kuriam galui?

– Kad sužinotų visut viską apie Hubertą. Tas galvijas per pastaruosius penkerius metus išmelžė iš ponios Frost 60000 dolerių. Tik per penkerius metus!

Aš aiktelėjau.

– Ar Kalidė Frost mokėjo jam iš Elenos Frost pinigų?

– O iš kokių gi dar! Kitų ji neturi. Negi jūs to nežinojote?

– Stebėtina! Kaipgi ji atsiskaitydavo su juo? Monetomis po dešimt centų?

– Be reikalo šaipotės. Prieš penkerius metus Hubertas atidarė sąskaitą banke. Nuo to laiko Kalidė Frost kas mėnesį perveda į sąskaitą po tūkstantį dolerių... O dabar judu su Vulfu turite įvertinti tą žygdarbį: manote, kad man lengva buvo prisikasti iki sąskaitų?

– Nagi, jūs policijoje – pirmas žmogus! Bet ir mūsų su šefu nereikia laikyti pastumdėliais: Kalidė Frost tikrai ne mūsų klientė.

– Obuolys nuo obels toli nekrinta... Pinigus, kurie Elenai Frost būdavo duodami kaip palikimo procentai, mamytė su dukryte dalydavosi pusiau.

– Bet Elena galėjo nieko nežinoti! Ir nedalyvauti motinos darbeliuose. Ar pamenate: tokia pat istorija buvo atsitikusi jaunai ledi iš Rod Ailendo. Paskui ji nutvojo savo motušę lygintuvu... Už ką Kalidė mokėjo Hubertui?

Kremeris prisimerkė ir išspjovė cigarą.

– To reikia paklausti Vulfą.

– Jūs pakeliate mano šefą į aiškiaregio rangą, – nusijuokiau aš, – nes matote jį daugiausia tais momentais, kai jis timpteli virvutę, ir uždanga prasiskleidžia, parodydama baigiamojo akto sceną. O kas vyksta prieš tai, jums nežinoma.

Kremeris užsidegė naują cigarą ir ėmė negailestingai jį čiaumoti.

– Gudvinai, jūs manęs neįtikinote. Aš tikrai žinau, kad jūsų Vulfas turi raudonąją skrynelę. Gindamas vieno iš

Frostų interesus, jis slepia nuo policijos svarbius įkalčius. Aš žinau, ko jis laukia, žinau, kada jis nori, jūsų žodžiais tariant, timptelėti virvutę. Tai įvyks gegužės 7–ąją, Elenos Frost gimimo dieną. O ką tokiu atveju įsakysite daryti man? Smogti iš anksto? Paduoti raportą apygardos prokurorui?

Demonstratyviai nusižiovavau.

– Atleiskite, pone Kremeri, šiąnakt man nepavyko išsimiegoti. Nežinau, kuo dar galėčiau būti jums naudingas. Gal pats pašoktumėte iki mūsų, pasišnekėtumėte su Vulfu?..

– Jeigu ir atvažiuosiu, tai tik su arešto orderiu. O kol kas jo nėra – kokia prasmė važiuoti? Stebėti, kaip Vulfas plempia alų? Nebent pakišti jam gerą mintį... Kai kurie genijai padovanoja mokslo pasauliui savo smegenis – po mirties, žinoma. Tegu Vulfas užrašo savo skrandį.

– O'kei. Aš pasakysiu jam tai. Turiu ir jums pasiūlymą: užrašykite mokslo pasauliui po mirties savo tulžies pūslę. – Aš atsistojau. – Klysti nėra nuodėmė. Nuodėmė – užsispyrus laikytis klaidingos nuomonės. Vulfas ne kartą yra sakęs: jeigu turėtų raudonąją skrynelę, nusikaltėlis jau sėdėtų už grotų.

– Netikiu.

– Pranešiu tai Vulfui. Viso geriausio jums, kuo geriausios kloties.

– Eik po velnių!

Žinoma, buvo galima keliauti pasiūlytu adresu, bet aš pasirinkau artimesnę vietą – stovėjimo aikštelę, kur buvo „rodsteris".

Važiuodamas apsvarsčiau savo pašnekesį su Kremeriu. Žinoma, jis – tipiškas policijos atstovas, ganėtinai uolus, ganėtinai bukaprotiškas, bet atrodo, kad inspektorius tikrai nebežino, ką daryti. Tik visiška neviltis galėjo taip sumaišyti žmogui protą, kad jis ėmė kaltinti Vulfą ir mane, esą mes slepiame svarbiausią įkaltį – raudonąją skrynelę. Nagi, jeigu ją turėtume, tuojau pat atiduotume valdžiai. O šit dėl skrynelės turinio – prašom atleisti. Jis – mūsų ir neskirtas svetimoms akims. „Skrynelėje nėra

nieko, kas būtų susiję su žmogžudyste“, – pasakytų Vulfas...

Namus pasiekiau po šešių. Kabinete savo pamėgtąja poza sėdėjo šefas, o prieš jį – čia tai bent siurprizas! – Saulas Penzeris. Jis dryksojo „gėdos krėsle“, spausdamas rankoje aukštą taurę, kurioje dar buvo likę šiek tiek viskio su soda ir ledu. Skubotai linktelėjęs man, Saulas tęsė:

– ... pirmasis burtų traukimas antradieniais, prieš tris dienas iki žirgų lenktynių, eliminuoja visus tuos, kurie nepakliuvo į pirmąjį ir antrąjį turą. Trečiadienį – kitas burtų traukimas...

Suprantama: Saulas moko Vulfą, kaip elgtis su totalizatoriumi. Atsisėdau prie stalo, susukau Elenos Frost numerį ir labai nudžiugau išgirdęs jos balsą.

– Hubertą paleido, – pasakiau aš. – Mes matėmės: jūsų Perenas atrodo šiek tiek pavargęs.

Elena padėkojo ir pasakė, kad Hubertas ką tik skambinęs: jis jau esąs namie. Ponia Frost išvažiavusi į Čisborą aplankyti bičiulio. Elena vėl ėmė dėkoti man, bet aš kiek galėdamas sutrumpinau pokalbį.

Padėjęs ragelį, įsiklausiau, ką šneka Saulas. Jis pasirodė puikiai išmanąs dalyką ir aiškiai turįs praktinių įgūdžių. Manydamas, jog šiandien mokslų bus gana, Vulfas pasisuko į mane:

– Duok Saului dvidešimt dolerių. Mūsų stalčiuje liko tik dešimt. Ryt iš ryto nuvažiuok į banką.

Vulfas niekada neimdavo grynųjų į rankas ir prie savęs pinigų neturėdavo.

Išsiėmiau iš nuosavos piniginės keturis banknotus po penkis dolerius, ir Saulas kaip visada atsargiai ir meiliai įsidėjo juos į kišenę.

Vulfas pažvelgė į seklį ir pakėlė į viršų smilių.

– Ir kad tavęs niekas nematytų!

– Taip, sere.

Saului išėjus, aš pažymėjau išlaidas didžiojoje buhalterijos knygoje ir atsigręžiau į Vulfą.

– Ar Saulas išvažiavo į Gleneną?

– Ne. Žinai, apie ką mąsčiau, kai Saulas aiškino man,

kaip sudarytas totalizatorius? Mąsčiau apie bites: jeigu jos taip tvarkytųsi, joms nepakaktų medaus iki žiemos pabaigos.

– Užtat kai kurios bitės pralobtų!

– Tikriausiai... Iš Gleneno – šnipštas. Vaikinai iškilnojo sode kiekvieną akmenį, išvarpė metaliniu virbu žemę po kiekvienu medžiu – nieko. Kaip Kremeris? Gal skrynelė pas jį?

– Jis mano, kad ji pas mus.

– Ar bylos jis neužbaigė?

– Ne. Nori pasiųsti savo žmogų į Prancūziją, kad sužinotų Huberto praeitį. Saulas garlaivyje gali sudaryti policininkui kompaniją.

– Saulo man reikia čia. Fredą ir Orį kol kas paleidau, tepailsi.

– O kas gi pasiliko Glenene?

– Policija... Žinai, Arči, vakar tu ištarei nuostabę frazę: šit, girdi, nueičiau ir atneščiau skrynelę, tik darbai trukdo. Tu pajuokavai, o aš viską supratau tiesiogine pasme. Ir paprašiau Saulą atlikti tą nesudėtingą darbą. Kam trankytis po visą pasaulį, jei galima nueiti iki skrynelės ir ją atnešti.

Ilgai žiūrėjau į pamišusį savo šefą. Paskui atsargiai paklausiau:

– Ar jums kas nors pranešė, kur ji yra?

– Ne. Niekas pas mane nebuvo atėjęs ir niekas neskambino.

– A... Aš jau pamaniau, kad jūs rimtai kalbate. O gal gavote telegramą iš Hičkoko?

– Ne.

– Bet jūs... pasiuntėte... Saulą... atnešti raudonosios skrynelės... Taip?

– Taip.

– Kada jis sugrįš?

– Manau, kad rytoj. Blogiausiu atveju – poryt.

– Aha. Nesąmonė. Bet žinokite, kad tuomet Kremeris tikrai ateis čionai su jūsų arešto orderiu. Jis piktas kaip alkanų šakalų ruja. Mano, kad jūs visą laiką mulkinate jį,

nukreipiate dėmesį nuo skrynelės – pakišote Pereną Hubertą. Tą prancūzą jie apdorojo pagal visas taisykles: šviesą į veidą, kumštį į pašonę ir apklausa be pusryčių, pietų ir vakarienės pertraukų. Ir iš to – šnipštas. Jūs nepripažįstate prievartos kaip nusikaltimo atskleidimo metodo. Jei nors kreiva akim būtumėt pažvelgęs į Kremerio rūsį. Tai bent užmojis! Tai bent spektaklis! Vos nesusivėmiau... Berods kartą per šimtą metų jiems pavyksta pasiekti sėkmės. Betgi ko verti „išmušti parodymai"!.. Kremeris staiga susigraudino ir iš dosnumo šiūptelėjo mums vieną kitą grūdelį: girdi, leskit, laisvi paukštužėliai. Pranešė, kad ponia Edvin Frost mokėjo Hubertui kas mėnesį po tūkstantinę. Policija svajojo išgirsti iš to šmikio, už ką jam nubyrėdavo tokie pinigėliai. Neišgirdo. Pačios poniutės jie, matyt, paklaus vėliau. Na, kaip? Ar tai sutampa su nusikaltimo paveikslu, kurį jau susikūrėte savo vaizduotėje?

– Dar ir kaip sutampa, – linktelėjo Vulfas. – Aš tik nežinojau konkrečios sumos.

– Tai yra... Jūs žinojote, kad Kalidė Frost išlaiko Hubertą?

– Žinoma, ji turėjo jam mokėti. Iš kokių lėšų jis būtų taip dabinęsis? Iš jos! O kaip Kremeris surado sąskaitą?

– Jis patikrino visus bankus.

– Aišku. Štai ką reiškia valstybinis aparatas. Kremeris mąstyti nesugeba, todėl nežino, ar turi nosį, kol nepasižiūri į veidrodį.

– Pasiduodu! Jūs – genijus, pone Vulfai.

Atsistojau, pasitampiau švarką, pasitaisiau kaklaryšio mazgą ir palyginau delnais kelnes.

– Siūlau atnaujinti mūsų prieškambarį: pastatyti jame elektros kėdę. Fricas čirškins nusikaltėlius ne blogiau už ančiukus. Tiesa, dėl Frico... Eisiu paraginti, kad paskubėtų su vakariene. Juk devintą valandą turiu dalyvauti gedulingoje ceremonijoje – vietoj jūsų, sere.

– Taip, važiuok. Užjaučiu tave.

– Juk turi dirbti nors vienas iš mudviejų.

15 SKYRIUS

Septyniasdešimt trečioji gatvė tą vėlyvą valandą buvo dar labai judri: aš vos suradau vietą, kur pastatyti mašiną, beje, už pusės kvartalo nuo Belfordo memorialo. Taip jau pasitaikė, kad priešais „rodsterį" buvo pastatytas pažįstamas raudonas automobilis. Stogas buvo užrakintas, bet aš iškart pažinau automobilį. O taip, tai Pereno Huberto „žirgelis"! Po vakarykščio pasivažinėjimo į užmiestį per Briusterio duobes ir makalynę automobilis buvo švariai nuplautas – tiesiog spindėjo. Reikia pripažinti tiesą: Hubertas gana greit atsigavo po Kremerio rūsio. Nepraėjo nė trijų valandų, o Hubertas pasistengė, kad viskas padoriai atrodytų.

Įėjau į koplyčią ir pamačiau esąs kvadratinėje patalpoje, apmūrytoje marmuru. Siauri langai panėšėjo į šaudymo angas. Juodai apsirengęs vyriškis tuojau pat prisiartino prie manęs, aukštai pakėlęs savo aristokratišką liūdną veidą.

– Labas vakaras, sere, – pusiau nusilenkdamas pasakė jis. – Ar jūs melsitės? O gal?..

– O gal.

Jis nuolaidžiai kostelėjo, rodydamas savo subtilumą.

– Kadangi velionis neturėjo šeimos, keli artimi jo bičiuliai yra anoje salėje, – jis parodė akimis į vienas duris. – Kiti susibūrė tiesiog koplyčioje, prie karsto.

– Aš čia atstovauju pono Maknairo testamento vykdytojui ir paveldėtojui. Kur man eiti?

– Sere, aš manau, kad jums reikia į salę.

– Tenai?

– Taip, sere.

Jis palydėjo mane iki durų ir dar kartą nusilenkęs praleido į priekį.

Atsidūriau ovalo formos kambaryje, kurį kirto minkštas gedulingų atspalvių kiliminis takas. Šviesa buvo neryški, prislopinta, tvyrojo kažkoks šleikščiai saldus kvapas, palei sienas pastebėjau fotelius ir dvi ar tris sofas.

Viename fotelyje sėdėjo Elena Frost – išblyškusi,

bekraujėmis lūpomis, tačiau labai graži. Ji vilkėjo pilka suknele su juodu diržu, buvo užsidėjusi tamsią skrybėlaitę su šydu. Už fotelio lyg sargybinis stovėjo Luelinas Frostas. Ant sofos buvo atsidrėbęs Perenas Hubertas. Dar dvi foteliuose sėdinčios moterys negarsiai šnekėjosi. Įsižiūrėjęs vieną atpažinau – ji dalyvavo tardymo eksperimente su „Karališkuoju asorti".

Linktelėjau Elenai ir Lu, atsisėdau į fotelį ir įsistebeilijau į Hubertą. Jis apsivilko naują juodą rūpestingai išlygintą kostiumą, bet veido „atnaujinti" neįstengė: jis buvo papurtęs, pabrinkusiais vokais. Tiesa, galėjai pamanyti, kad Hubertas apraudojo Maknairą arba praleido bemiegę naktį.

Prisiminiau, ką pasakė Vulfas: „Visi juodai apsivilkę, išblyškusiais veidais.... ir tarp tų nykių fizionomijų – žudikas..."

Į salę energingai įžengė Dadlis Frostas. Šit kas nebuvo nei išblyškęs, nei nusiminęs. Greit nužvelgęs susirinkusiuosius ir nė nelinktelėjęs man, jis prišoko prie ponių ir taip garsiai pasisveikino su jomis, kad vargšelės vos neišdribo iš fotelių kaip pernokusios kriaušės. Mostelėjęs ranka Hubertui, Dadlis žvaliai žengė prie Elenos ir Lu.

– Na, štai ir aš atėjau anksčiau už visus! – sušuko jis. – Kaip nesiseka! Elena, meilute, o kurgi Kalidė? Skambinau kelis kartus jums namo... Velniai rautų, pamiršau nupirkti gėlių!

– Viskas gerai, dėde, – tyliai atsakė Elena. – Gėlių daug.

– Nesijaudink, tėve...

Atėjus Dadliui Frostui, koplyčioje iškart pagyvėjo. Plepys sugebėjo užpildyti tuštumą ir tuojau pat ją įelektrinti. Įdomu, ką jis daro Veteranų dieną ir kaip aplinkiniams žmonėms pavyksta užčiaupti tą gerklę, kai išmuša tylos valandėlė.

Atėjo nepadoriai elegantiška ponia Frost. Ji vilkėjo juoda vakarine tarpais sublykčiojančia suknia, pečius gaubė kailinis žaketas, galvą puošė juodo atlaso skrybėlaitė. Dadlis šoko prie jos, podraug sveikindamas,

skųsdamasis ir bardamas. Kalidė Frost linktelėjo ponioms, Hubertui, nuramino dieverį ir žengė prie dukters.

Sėdėjau ir stebėjau, kad čia dedasi.

Ir vis tiek pražiopsojau akimirką, kai į salę įėjo dar vienas žmogus – taip pat aristokratiškai atrodantis kaip ir tas, prie įėjimo, tik apkūnesnis. Jis nusilenkė ir pasakė:

– Prašom, ponai.

Tuojau atsidarė šoninės durys, visi atsistojo ir ėmė lėtai slinkti į priekį. Prisigretinau procesijos gale ir pamačiau, kad Lu mėgina paimti Eleną už parankės, o ji to nenori.

Koplyčioje, kaip ir salėje, šviesa buvo prislopinta. Palydovas pašnibždomis kažką pasiūlė poniai Frost, bet ši papurtė galvą ir atsisėdo ant priekinio suolo. Apytikriai sumečiau, kiek žmonių atėjo į ceremoniją. Apie penkiasdešimt. Tarp dalyvių pastebėjau advokatą Kolingerį. Paskutinėje eilėje sėdėjo du vyrai neišraiškingomis fizionomijomis. Spėjau, kad tai Huberto „uodega", kurią buvo žadėjęs prikabinti Kremeris. Neketinau reklamuoti savo asmens ir taip pat įsitaisiau užpakalinėse eilėse, arčiau išėjimo.

Ant pakylos buvo padėtas gėlėmis išpuoštas juodas medinis karstas su chromuotomis rankenėlėmis. Toliausiame koplyčios gale prasivėrė mažos durelės, ir pasirodė dar vienas personažas, vilkįs ilgais juodais apdarais. Vaikinas priėjo prie karsto, atsigręžė ir nužvelgė visus dalyvius ne šios žemės žvilgsniu. Tikriausiai jis kažko norėjo, tačiau ko – nors užmušk, nesupratau. Praėjo kelios minutės, ir tik tada dvasininkas prabilo.

Suprantama, jis buvo didelis savo srities meistras, bet man nuo tų jo kalbų žandus persuko. Manau, kad sielai nuraminti būtų pakakę ir vieno lašelio to balzamo, kuris pliaupė ant mūsų galvų. Žinoma, tai mano asmeniška nuomonė. Tiesa, kai man ateis laikas gultis štai į tokią juodą dėžę, aš neįsižeisiu, jei dangun žengimo procesas vyks kažkaip kitaip, paprasčiau.

Bet jeigu mėgstate tokias apeigas, aš nesiginčiju.

Kai tik laidotuvių kalba pasibaigė, patyliukais pasukau

prie išėjimo ir pirmasis išėjau iš koplyčios. Paaukojęs pusę dolerio „aristokratui“, kuris pirma lydėjo mane į salę, ir iš to, kaip skubiai jis paslėpė pinigus į kišenę, supratau, kad Maknairo siela tikrai paklius į rojų.

Kažkoks kretinas pastatė savo automobilį visai prie manojo „rodsterio“, ir aš buvau suspaustas. Gerokai gavau paprakaituoti, kad ištrūkdamas iš „gniaužtų“ neapibrozdinčiau Huberto automobilio. Pagaliau išvažiavau į gatvę, einančią išilgai Centrinio parko, ir nurūkau namo.

Laikrodis jau rodė pusę vienuoliktos, kai aš pasiekiau Trisdešimt penktąją gatvę. Vulfas kabinete klausėsi radijo laidos „Išminties perlai“. Jo veidas buvo iškreiptas kančios. Neketinau trukdyti šefui ir užsukau pas Fricą. Šis savaip mėgavosi gyvenimu: nuspyręs šlepetes ir susidėjęs kojas ant apatinio kėdės skersinio, sėdėjo ant kitos kėdės priešais staliuką, prie kurio aš paprastai pusryčiauju. Fricas dėliojo pasiansą.

Išsiėmiau iš šaldytuvo pieną. Neatitraukdamas akių nuo kortų, Fricas paklausė:

– Na, kaip laidotuvės?

– Na, nemoki tu, Fricai, užjausti, – skausmingu balsu pasakiau. – Kokie jūs, prancūzai, vis dėlto bejausmiai!

– Aš ne prancūzas, – iškart sukruto virėjas. – Aš šveicaras!

– Taip tavim ir patikėsiu! Tu – Šveicarijos prancūzas! Ir laikraščius skaitai prancūzų kalba.

Nesiklausydamas, ką ten Fricas lemena, vėl nužingsniavau į kabinetą ir eidamas gurkšnojau pieną iš stiklinės.

Vulfas nuo išminties perlų visai sukrypo. Kiek padvejojęs išjungiau radiją ir siurbčiodamas pieną ėmiau stebėti, kaip šefo veidą vėl užlieja gyvenimo spalvos. Bruožai išsilygino, vokai suvirpėjo, akys prasimerkė. Iš galingo organizmo gelmių kilo lyg atodūsis, lyg dejonė.

Aš tariau:

– Nuo jūsų stalo iki radijo imtuvo – dešimt žingsnių. Nejaugi negalėjote atsikelti ir išjungti tų kliedesių? Ne, jūs sąmoningai nuodijatės tais psichologiniais nuodais! O jeigu aš būčiau užgaišęs prie karsto ir parvažiavęs pusva-

landžiu vėliau? Gal manote, kad įveikti nuotolį iki radijo reikia sportinio pasirengimo?

Vulfas man įsikišus visai atgijo, pažvalėjo ir atrodė įprastinės – nesudrumsčiamos – nuotaikos.

– Arči, tu be reikalo mane maustai: kartą kitą pavaikščioti šen ir ten netgi naudinga – tai fiziniai pratimai, aš suprantu. Bet norėjau pasiklausyti laidos.

– Kodėl?!

– Nes nuo jos mano nervai darosi stiprūs, o skrandis pasidengia alavu. Po tokių blėnių nebebaisios jokios kvailystės, kurių apsčiai man pažeria klientai. Galiu pridurti, kad tavo burnojimas po „Išminties perlu" man atrodo kaip sąmojingumo viršūnė. Ar žinai, kaip tie asilai iš radijo apibūdina sąvoką „kultūriniai interesai"? „Saldus karčios šaknies vaisius"! – jis vėl persikreipė. – Noriu gerti! Gerklė visai išdžiūvo, – ir paspaudė mygtuką, kviesdamas Fricą.

Bet alus nebuvo pristatytas pagal paskirtį, nes praktiškai tuo pačiu metu nuaidėjo durų skambutis. Fricas, žinoma, pirmiausia nueis atidaryti vėlyvam svečiui. Kas gi tai? Saulas Penzeris su raudonąja skrynele?

Įsitempiau. Mano širdis ėmė tankiau plakti. Na!

Laikrodžio rodyklė rodė bemaž vienuolika. Iš prieškambario pasigirdęs balsas negalėjo būti Saulo: jis buvo pernelyg skambus.

Durys atsidarė, ir Fricas įleido į kabinetą panelę Frost. Man pasirodė, kad Elena susmuks tiesiog ant slenksčio, ir aš pašokęs puoliau prie jos, norėdamas sugriebti krintantį bejėgį kūną.

Laimė, mergina išsilaikė ant kojų, ir aš ją paleidau. Elena priėjo prie stalo.

Šefas spoksojo į ją nemirksėdamas.

– Labas vakaras, panele Frost. Prašom sėstis, – švelniai pasakė jis ir sušnypštė man: – Arči, krėslą!

Nuvedžiau Eleną prie raudono krėslo. Ji nesipriešino, bet kas sekundę gręžiojosi ir svaidė į Vulfą nevilties kupinus žvilgsnius.

– Dėkui, pone Gudvinai... Pone Vulfai, atsitiko kažkas baisaus... Atvažiavau pas jus, nes... Ne, negaliu!

– Arči, įpilk jai brendžio! Tik mikliai.

– Nereikia... Aš viską papasakosiu... Perenas... Jis numirė. Ką tik, prie koplyčios. Griuvo ant šaligatvio – ir viskas.

16 SKYRIUS

Jos dantys tankiai kaleno į taurės kraštą.

– Nereikia, – Elena grąžino man brendį, taip ir neišgėrusi nė lašo. – Negaliu. Man baisu.

Vulfas atsitiesė savo krėsle. Buvo plačiai atsimerkęs.

– Aš taip pat bijau, bet aš bijau jūsų isterijos, – pasakė jis. – Susitvardykite ir pasakokite viską iš eilės. Gal jums duoti raminamųjų? Norite prigulti?

– Ne. Aš tuojau nusiraminsiu... – Ji ėmė apsukais judesiais atsargiai masažuoti smilkinius. – Tuojau...

– Jūs galite kalbėti? Jūs pasakėte, kad ponas Hubertas griuvo ant šaligatvio. Tai ivyko Septyniasdešimt trečiojoje gatvėje? Kas atsitiko?

– Aš nežinau. Jis jau sėdėjo automobilyje, paskui ėmė bėgti pas mus... Ir griuvo... Tai baisu! Lu sako, kad Perenas miręs...

– Dėl Dievo meilės, sukaupkit jėgas. Juk žinote, kad man svarbu kiekviena detalė. Taigi jūs išėjote iš koplyčios pasibaigus pamaldoms. Visi kartu išėjote? Ar kokia nors eilės tvarka?

– Mama, dėdė, Perenas, Lu ir aš... Taip, mes išėjome štai taip... Perenas pasiūlė mudviem su mama savąjį kabrioletą–kupė, bet aš pasakiau, kad geriau šiek tiek paėjėsiu pėsčia. Dėdė norėjo pasišnekėti su mama apie reikalus. Štai taip mes ėjome: priekyje – Perenas, paskui – mama su dėde Dadliu ir mudu su Lu.

– Jūs ėjote į tą pusę, kur Perenas Hubertas buvo palikęs savo automobilį?

– Taip... Bet tada aš to nežinojau. Tiesiog ėjome, ir tiek. Lu pasakė paimsiąs taksi, išėjo į važiuojamąjį kelio ruožą. Aš, mama ir dėdė stovėjome ant šaligatvio.

Žiūrėjau Perenui į nugarą... Nežinau kodėl. Berods ir dėdė žiūrėjo. Perenas atidarė dureles, įsėdo į kabrioletą... O gal ir neįsėdo – negaliu tiksliai pasakyti. Bet staiga kad šoks į šaligatvį, apmirė ir kad suriks... Ir nubėgo link mūsų... Bet pusiaukelėje krito kniūpsčias... Norėjo atsiversti aukštielninkas... Raičiojosi žemėje... Norėjo...

Vulfas sustabdė isteriją ramiu ir net šiek tiek pašaipiu balsu:

– Per daug emocijų, panele Frost. Nereikia! Vieną kartą išgyvenote – ir gana. Huberto mirtis tapo istorija. Hubertas griuvo, mėgino atsiversti aukštielninkas. Kas pribėgo prie jo pirmiausia? Jūsų motina? Jūs?

– Ne. Mes su mama susikibome rankomis... Prie Pereno pribėgo dėdė ir Lu, paskui dar kažkokie žmonės... Mama pasakė: „Pasilik čia, Elena:", o pati taip pat priėjo prie Pereno. Lu grįžo ir sako: „Perenas, regis, miręs". Lu pavyko sustabdyti taksi. Jis įsodino mane ir pasakė taksistui mūsų adresą. Bet kai automobilis pajudėjo, pamaniau, kad namie išeisiu iš proto, kad reikia važiuoti pas jus... Paprašiau vairuotoją vežti mane čionai. Man atrodė...

– ... kad aš – Dievas? O ne, meilute. Aš – genijus, bet ne Dievas. Grįžkime prie Pereno Huberto. Kaip manote, nuo ko jis numirė?

– Nežinau. Šūvio nebuvo girdėti.

– Gal jis ką nors valgė koplyčioje?

Elena krūptelėjo,ją visą nupurtė.

– Ne. Ten nebuvo valgio, – pašnibždomis tarė ji.

– Na, šitai mes sužinosime vėliau... Ar prisimenate tiksliai, ką rėkė ponas Hubertas, iššokęs iš savo automobilio?

Jis šaukėsi mano motinos pagalbos.

Vulfas kilstelėjo antakius.

– Kaip?

– „Kalide! Kalide!"

– Ko gero, aš neapsiriksiu pasakęs, kad jis šaukė kupinu aistros balsu. Mirtis nuo aistros. Dovanokit, kartais aš nusišneku. Vadinasi, ponas Hubertas kelis kartus ištarė jūsų motinos vardą?

– Taip, du ar tris kartus. Ar tai, ką jis šaukė, turi kokią nors reikšmę?

– Ir šitai mes sužinosime vėliau... Aš suprantu, kad akivaizdžios prievartos nebuvo. Ponas Hubertas galėjo mirti nuo širdies priepuolio, nuo kraujo išsiliejimo, nuo trombo... Mirštama netgi paūmėjus mizantropijai. Bet jūs sakėte, kad jums buvo baisu. Kodėl jums baisu, panele Frost?

Ji keliskart žioptelėjo kaip žuvis, išmesta į krantą.

– Tai sunku paaiškinti... Man jau seniai baisu...

Iš susijaudinimo ji net ėmė mikčioti. Iki šiol karojusios bejėgės rankos ėmė judėti. Elena stengėsi jomis išreikšti kažką, ko negalėjo pasakyti.

– Aš negaliu...

– Gerai, nereikia... Aš supratau: jūs ėmėte baimintis dėl tų žmonių, kurie artimi jums, brangūs. Štai jau trys žmonės iš jūsų aplinkos mirę. N–taip... Po pono Maknairo mirties jūs pajutote, kad mirtis kažkur greta. Pasakykite, panele... Patikėkit, aš klausiu todėl, kad man svarbu žinoti. Aš nekankinčiau jūsų be rimtos priežasties. Jūs nesirengėte tekėti už Pereno Huberto?

– Ne. Net tokia mintis nešaudavo į galvą. Tikrai ne.

– Nesijaudinkit... Nejaugi nejautėte jam šiltų jausmų?

– Ne.

– Vadinasi, jūs galite spręsti apie viską daug objektyviau, – pasakė Vulfas. – Asmeniškai man ponas Hubertas taip pat nepatiko, nepastebėjau, kad jis būtų turėjęs teigiamų bruožų. Nebijau pasirodyti ciniku: ta mirtis šiek tiek palengvina mūsų su jumis uždavinį. Aš čia dūsauti neturiu dėl ko, bet nusikaltėlis privalo būti nubaustas. Kad ir koks žmogus būtų buvęs Perenas Hubertas, bet jis nužudytas. Taip, taip, nužudytas, aš tai jau dabar žinau be jokių ekspertizių. Atleiskite, panele, bet kol kas aš jums nieko negaliu pasakyti. Pakentėkite mažumėlę. Ir paklausykite mano patarimo: nuvažiuokite pas draugus. Jūs turite draugę – panelę Mitčel. Pernakvokite pas ją. Jus nuveš pas ją ponas Gudvinas. O rytoj...

– Ne, aš nevažiuosiu pas Telmą. Jūs pasakėte.. Na, ne,

aš gerai girdėjau: jūs pasakėte, kad Perenas nužudytas! Nužudytas... Tai tiesa?

– Kaip ir tai, kad aš sėdžiu priešais jus. Mirtis iš aistros, – pakartojo Vulfas. – Aistra žudo... Atleiskite, kad ir vėl tariu absurdiškus žodžius... Tačiau jei įsigilinsite į tos frazės prasmę, palengvinsite mano dalią, – paaiškinti.

Elena buvo labai sutrikusi.

Vulfas atsiduso.

– Jūs padarėte klaidingą išvadą, išgirdusi mano patarimą praleisti naktį pas draugus. Jums negresia pavojus. Daugiau mirčių nebebus. Dabar jau niekam niekas nebegresia. Vienintelę grėsmę keliu aš... Bet jeigu dabar grįšite namo, policija artimiausią parą jūsų gyvenimą padarys nepakenčiamą. Jus be perstojo kvos. Kam jums to reikia? Galbūt per naktį viskas paaiškės, ir rytą aš pranešiu jums visas smulkmenas.

Elena papurtė galvą ir labai ryžtingai atsakė:

– Ne. Aš privalau būti su savo šeima. Mama, Lu, dėde... Jie nerimaus. Jeigu aš pradingsiu, tai atrodys kaip išdavystė... Bet, pone Vulfai! Pasakykite man nors šį tą! Prašau!

– Tik ne šiandien ir ne dabar. Pakentėkit. Liko visai neilgai laukti.

Suskambėjo telefonas. Pakėliau ragelį – ir mane užgriuvo garsinė ir psichologinė ataka: kažkoks kretinas iš visų plaučių plyšojo reikalaudamas nedelsiant duoti jam poną Vulfą. Kirtausi su juo, kaip galėjau, bet perrėkti to galvijo nepavyko. Pagaliau ragelyje pasigirdo kitas balsas, gerai man pažįstamas.

– Gudvinai? Kalba inspektorius Kremeris. Vulfo gali ir neprireikti, jeigu jūs atsakysite man, kur Elena Frost?

– Kas? Elena Frost? – apsimečiau esąs kurčias, nors tai nebuvo sunku: man ausis lyg vata užgulė.

– Neapsimetinėkit. Ji pas jus?

– Kas skambina taip vėlai? O gal manote, kad mes dirbame be miego? A, tai jūs, inspektoriau! Palaukite, ponas Vulfas nori man kažką pasakyti.

Dėbtelėjau į šefą:

– Kremeris ieško panelės Frost.

Vulfas klausiamai pažvelgė į Eleną.

– Pasakykite ponui Kremeriui, kad aš čia, – suspurdėjo ši.

– Pone Kremeri, jūs dar prie telefono? Na, va... Ponas Vulfas nieko jūsų nenori paklausti. O dėl panelės Frost, tai aš tik dabar ją pastebėjau. Sėdi pas mus kabinete.

Kremeris sukriokė:

– Na, prisikasiu aš iki jūsų kontoros!.. Abiem jums sprandus nusuksiu! Pasakykite panelei, kad nieko nelaukdama važiuotų namo. Nors ne. Tegul sėdi. Atsiųsiu pas jus savo žmogų. Taip bus patikimiau.

– Veltui rūpinatės. Mes jau susitarėm, kad mūsų klientę aš pats parvešiu.

– Kada?

– Jau išvažiuoju.

Padėjau ragelį. Elena pažvelgė į mane su nerimu.

– Policija jūsų namuose, – pranešiau aš. – Kremeris skambino iš ten. Panele Frost, kur jus vežti: pas draugę ar namo? Gerai pagalvokit.

Elena pakilo. Jos akys, pasidariusios didžiulės ištįsusiame veidelyje, žiūrėjo į Vulfą. Šis tylėjo.

– Ką gi... – Elena atsiduso, jos pečiai suglebo. – Dėkui. Važiuosiu pas saviškius.

– Man labai gaila, panele Frost, – išdaužė Vulfas. – Bet rytoj... Blogiausiu atveju poryt jūs viską sužinosite. Nesupykdykite Kremerio ir nepykit ant jo – jis uolus tarnautojas. Viso gero.

Nuvedžiau ją į prieškambarį, griebiau savo skrybėlę ir atsidariau lauko duris.

Susitarėme, kad Elena luktelės, kol išvarysiu „rodsterį“ iš garažo. Kai pagaliau ji atsisėdo greta, paspaudžiau akceleratorių. Sukdamas į Dešimtąją aveniu, pasakiau:

– Jūs turite penkiolika minučių... Atsiloškite į sėdynės atlošą ir atsipalaiduokite... Jums reikia nors truputį pailsėti...

– Dėkoju.

Bet mano patarimo Elena nepaklausė. Sėdėjo išsitempusi kaip styga ir tylėjo iki pat namų.

O aš mintyse vainojau save visokiausiais žodžiais. Jeigu taip skubiai nebūčiau sprukęs iš Septyniasdešimt trečiosios gatvės, viską būčiau pats pamatęs. Tik pamanykit: mano „rodsteris“ stovėjo greta raudonojo Huberto automobilio! Jei būčiau užtrukęs bent penkias minutes, būčiau atsidūręs įvykių epicentre! Kas gi įvyko tame raudoname kabriolete? O juk aš turėjau galimybę viską sužinoti pirmas. Velnias! Dabar dėl prancūzo mirties dar viena naktis nueis šuniui ant uodegos!

Bet mano prognozės nepasitvirtino. Vos atrakinęs buto duris Elenos paduotu man raktu, išvydau už jų žaliūką knisių, kuris bematant atsidūrė už mūsų nugarų, kai tik mudu su Elena įžengėme į veidrodinį prieškambarį. Pasienyje stūksojo dar vienas policininkas.

– Palaukit, – pasakė žaliūkas ir nuėjo į svetainę gauti instrukcijų.

Kaipmat išdygo inspektorius Kremeris – kaip visuomet suirzęs ir įžūlus.

– Panele Frost, eikite paskui mane.

– Ar mama namie? O Lu?

– Laukia jūsų. Gudvinai, jūs laisvas.

Nusišypsojau, parodydamas jam visus dantis, kiek turėjau.

– Galiu pagelbėti, inspektoriau. Pasaugosiu duris...

– Išeikit. Labanakt.

Puikiai supratau, kad šiandien – nelaimingiausia mano gyvenimo diena ir kad inspektoriaus niekuo nesugraudinsiu. Todėl pasisukau į Eleną ir pagarbiai atsisveikinau su ja:

– Labanakt, panele.

O knisiui gavau krioktelėti teisiai į ausį:

– Ei tu, šaunuoli, atidaryk man duris!

Jis nė piršto nekrustelėjo. Tą darbą atlikau pats, palikdamas duris plačiai atlapotas.

17 SKYRIUS

Šeštadienio rytą jokių požymių nebuvo, kad mes ketintume dirbti. Jeigu tyrimas nors kiek būtų sudominęs

Vulfą, būčiau gavęs krūvą pavedimų, atsakinėjęs į begalę skambučių ir nudirbęs dar šimtus neatidėliotinų darbų. Kur ten – visur tyla, suglebimas, snaudulys... Nusiprausiau, apsirengiau ir nuo aštuntos valandos lūkuriavau. Fricas kaip paprastai nunešė Vulfui pusryčius į miegamąjį: apelsinų sulčių, biskvito ir šokolado. Velniai griebtų! Ir aš būčiau galėjęs pasivolioti lovoje dar penkis šimtus minutėlių.

Nuobodžiai sklaidydamas popierius kabinete, dirsčiojau čia į duris, čia į laikrodį. Devintą suūžė liftas. Vulfas kilo į oranžeriją, ketindamas artimiausias dvi valandas paskirti Horstmanui ir savo tropikų gražuolėms.

Nuėjau pas Fricą ir puoliau naikinti skrebučius. Nė pats nepastebėjau, kaip sudorojau kiaušinienę iš keturių kiaušinių. Dar gerai, kad nuobodulį išsklaidė laikraščiai, pranešę apie Pereno Huberto mirtį. Na, na, nuo ko gi numirė tas sukčius ir užsispyrėlis? Pasirodo, sėsdamas į automobilį, jis užkliudė nediduką puodelį su nuodais. Žudikas jį buvo pritvirtinęs pleistru tiesiai virš sėdynės. Nuodai pakliuvo Hubertui ant veido. Originalu, nieko nepasakysi. Kokie ten buvo nuodai? Matyt, ekspertai dar netarė paskutinio savo žodžio, todėl širdį veriančiuose reportažuose apie tai, kas atsitiko Septyniasdešimt trečiojoje gatvėje, nebuvo pateikta jų komentarų. Baigęs gerti kabinete antrą kavos puodelį, aš užsigalvojęs ėmiau vartyti toksikologijos vadovėlį: kokie gi ten nuodai, kad patekę ant odos gali per kelias minutes pribaigti žmogų? Nieko konkretaus neradau.

Paskambino Saulas Penzeris: jam reikėjo atsiskaityti Vulfui, ir aš perjungiau aparatą į oranžeriją. Norėjau pasiklausyti, ką plepės Saulas, bet Vulfas metaliniu balsu pareikalavo, kad padėčiau ragelį.

Ištiesiau kojas ir ėmiau svajoti: vienąkart aš įžengsiu į mūsų kontorą, nešdamas ant peties lagaminą su žudiku. Oi, brangiai sumokės Vulfas už tai, kad leisčiau pažiūrėti į lagamino vidų! Priminsiu jam visas skriaudas!

Paskui paskambino Kremeris. Jį taip pat sujungiau su Vulfu. Šįkart nė nesiklausiau leidimo likti linijoje – iškart

pasiėmiau bloknotą ir pieštuką. Bet Kremeris mane nuvylė. Kažko jis visai nesigaivelėjo po šios nakties. Užuot plūdesis užkimusiu balsu, verčiau išgertų trejetą taurelių konjako ir griūtų miegoti. Keiksmuose slypėjo ta mintis, kad apygardos prokuroras siuntąs ir tuoj pasirašysiąs kažkokį baisų dokumentą. Vulfas ramiai atsakė, kad prokuroras tikriausiai sužlugdysiąs viską, prie ko taip kruopščiai triūsė Kremeris, ir tuomet – sudie karjera. Kremeris atsakydamas pavartojo tokį painų posakį, kad jo prasmės nebūtų įstengusi paaiškinti net radijo „Išminties perlų" laida.

Vėl įknibau studijuoti toksikologiją ir, matyt, atrodžiau panašus į mokslo kirminą, nors iš tikrųjų buvau narve uždarytas tigras. Viešpatie, na, kad nors žemė prasivertų po mano kojomis! Tuomet liuoktelėčiau laisvėn ir pasinaudojęs sumaištimi imčiau veikti. Apskritai aš supratau, kad tai kalba įžeista mano savimeilė: pastaruoju metu du kartus prašoviau pro šikšnelę. Pirmą kartą, kai apsimulkinau su Hubertu Glenene. Antrą – kai iškūriau iš Septyniasdešimt trečiosios gatvės likus penkioms minutėms iki žmogžudystės. Kaltinau save ne dėl to, kad buvau nelaimėlis.

Prastai nusiteikęs perskaičiau vizitinę kortelę, kurią padavė Fricas, sakydamas, jog prieškambaryje – lankytojas. Kortelėje buvo įrašyta: „Metju Frisbis". A, žinau, karvelėlis iš apygardos prokuroro karvelidės. Buvau girdėjęs apie jį, bet matyti niekada neteko.

Na, ir žiūrėti ten nebuvo ko. Viską supratau vos jam įėjus: karjeristas, veidmainis ir šunuodegiautojas. Išlygintas,sulaižytas – plaukelis į plaukelį – ir pasipūtęs. Žodžiu, manekenas.

Jis pro dantis iškošė pageidaująs matyti poną Vulfą. Atsakiau, kad dabar – devynios valandos, o ponas Vulfas anksčiau kaip vienuoliktą į kontorą nenusileidžiąs. Frisbis dar aukščiau pakėlė smakrą ir pasakė atėjęs labai svarbiu ir neatidėliotinu reikalu.

– Man nedelsiant reikia pasikalbėti su jūsų Vulfu!

Aš nusišypsojau:

– Palaukite čia.

Į oranžeriją kėblinau neskubėdamas. Suprantama, šefas su Teodoru buvo užsiėmę: sterilizavo sėklas mėgintuvėlyje ir taip buvo įnikę į šį darbą, kad net nepastebėjo, kaip įėjau. Pagaliau Vulfas pamatė, jog stoviu greta, ir linktelėjo.

Aš pasakiau:

– Regis, apygardos prokuroras iš tiesų ėmėsi griežtų priemonių. Ten, kabinete, jau atsirado viena tokia Metju Frisbio pavidalo „griežta priemonė". Prisimenate Klaros Foks bylą? Dabar Frisbis nori pasikalbėti su jumis, net kojytėmis trepsi.

Susimąstęs Vulfas teliuskavo skiedinį mėgintuvėlyje ir žiūrėjo, ką daro sėklos. Luktelėjęs tariau:

– Ką pasakyti Frisbiui? Kad jūs nelauktai apkurtote ir netekote žado?

– Užtat tu kalbi už du, – atkirto Vulfas. – Matau, kad apsidžiaugei, – kurgi ne, prokuroras atsiuntė savo padėjėją sudrausti tavo šefo. Patenkintas, prisipažink? Ir nereikia neigti. Vis tau knieti mane pakankinti. Eik, aš užimtas.

– Tai ką perduoti Frisbiui?

– Nieko.

Nubėgau laiptais žemyn, bet kojos atvedė mane ne į kabinetą, o pas Fricą į virtuvę. Su Fricu mudu pasiplepėjome apie būsimuosius pietus, pasitarėme ir dėl vakarienės. Kai grįžau į kabinetą, Frisbis sėdėjo piktas ir pasipūtęs. Alkūnės ant krėslo ranktūrių, delnai suskliausti stogeliu, pirštų galiukai sudurti.

Tariau šleikščiai mandagiu tonu:

– Ak taip, pone Frisbi, visai jus pamiršau! Nuobodu sėdėti vienam, ar ne? Ar duoti jums naujausius laikraščius? O gal knygų?

– Kur Vulfas?

– Nusileis vienuoliktą.

– Vadinasi, jis namie? Aš teisingai supratau?

– Žinoma.

– Aš nesirengiu laukti jo taip ilgai. Man papasakojo apie jo įpročius. Tai štai kas: aš labai neturiu laiko!

Kai reikalai taip pasisuko, man liko tik pečiais patraukti:

– Kaip žinote. Nesupratau, ar norite laikraštuko?

Jis pašoko, tartum būčiau adata bakstelėjęs jam į užpakalį.

– Na, žinote?! Ponas Skineris, jis... Jūsų Vulfas jau ne pirmą kartą... Ir dabar...

– Na, ką jūs sakote! – suplojau delnais. – Tuomet suprantama: ponas Skineris pasiuntė jus, nes pats jis lenkiasi šių namų, prisimindamas, kad praeitą kartą taip susimovė...

– Taip! Jis pasiuntė mane! – suspigo Frisbis. – Ir aš nesėdėsiu iki vienuolikos ir nelauksiu jūsų peniukšlio! Viskas nuo jo kaip nuo žąsies vanduo! Kad ir ką padarytų! Iš kur tokios privilegijos? Aš priversiu jį gerbti įstatymą.

Jo kaklas įsitempė, paraudo. Dingtelėjo į galvą, kad tik aukšta krakmolyta apykaklė neužsmaugtų jo. Antro lavono per kelias dienas kabinete būtų per daug.

Lyg nugirdęs mano mintis, Frisbis išpoškino:

– Boidenas Maknairas mirė čia, jūsų kontoroje, prieš tris dienas. Vulfas žino kur kas daugiau negu policija, ir tyla! Gaila, kad mane taip vėlai pasitelkė šiai bylai. Būčiau iškart pristatęs tą išsišokėlį apygardos prokurorui, kur jį būtų apklausę pagal visas taisykles! O dabar nužudytas dar vienas žmogus! Yra faktų, rodančių, jog Vulfas turėjo informacijos ir galėjo užkirsti kelią žmogžudystei. Aš atvažiavau pas jį, o Vulfas net neišeina. Tai štai! Aš noriu jį pamatyti nedelsiant!

– Žinoma, žinoma, – ėmiau linkčioti aš. Frisbis nebeatrodė man kaip manekenas, tačiau koks bjaurus buvo, toks ir liko. – Prašom pasakyti... Tik taip labai nesijaudinkite. Kas bus, jei Vulfas nepakeis savo įpročio imtis darbų vienuoliktą valandą?

– Aš nuvažiuosiu į valdybą, ir po valandos Vulfą pristatys man į kabinetą su sargyba! O paskui aš pasieksiu, kad iš jo atimtų licenciją! Ir jokie draugužiai Vulfui nepadės! Žinau aš jo nešvarius darbelius Tas numeris jums nepa... Oi!

Tvojau jam iš visos širdies. Jei mano nuotaika nebūtų subjurusi, to nebūtų atsitikę. Tiesa, aš vis dėlto kontroliavau save, ir smūgis slydo liestine. Net ne smūgis, o tik antausis. Frisbio galva loštelėjo, jis sugniaužė kumščius, bet trenkti man atgal tas tipas nesiryžo.

– Na, ko jūs taip drebate? – niūriai pasakiau. – Atsistokite reikiama poza, nelaikykit kumščių ant kelių kaip mergelė. Na!

Frisbis čia raudo, čia balo.

– Jūs... Pas–sigailėsit.. Kaip jūs d–drįsote?!

– Nešdinkitės, kol neaptalžiau jūsų. Kodėl supykdėte mane, grasindamas atimti iš šefo licenciją? Kas jūs ir kas jis? Gavote stalą ir kėdę prokuroro kontoroje ir vaizduojatės didžiu įstatymininku! Skineris specialiai pasiuntė jus čionai, nes pats bijojo likti be kelnių. Kas jau kas, o jis žino, kaip Vulfas moka jas numauti visokiems stuobriams! O jūs nieko nesupratote, atidūmėte, žvygaujate, taškotės seilėmis! Kaltinate Niro Vulfą nešvariais darbeliais! Jeigu dar kartą įžeisite šefą – sveiko kailio neišnešite, Frisbi! Kitą kartą mušiu jus liudytojams matant. O dabar – lauk!

Jokio pasitenkinimo nejutau. Taip, krestelėjimas. Ir mano nuotaika nė kiek nepasitaisė.

Frisbis apsigręžė ir puolė prie išėjimo. Trinktelėjo lauko durys.

Atsisėdau prie savo stalo. Pasikasiau tarpuakį, paspyriau koja šiukšliadėžę... Tikriausiai reikėtų pagalvoti, kas man darosi. Ar aš teisus? Žinoma, teisus. Teisingas? Žinoma, teisingas. Bet kodėl taip negera ant širdies? Toks jausmas, lyg ne aš būčiau šėręs antausį niekšui, o niekšas – man.

Atsistojau, sudėjau pabirusias šiukšles atgal į dėžę ir pasinėriau į rutiną: išlaidų knygos, sąskaitos, korespondencija...

Porą kartų priėjau prie lango ir spoksojau į gatvę. Viskas kaip visada. Paskambino jautienos tiekėjas, ir aš perjungiau aparatą Fricui. Paskui vėl pasiėmiau toksikologijos vadovėlį.

Vienuoliktą iš oranžerijos pasirodė Niro Vulfas nup-

jauta gėle nešinas. Atsisėdo, pamerkė orchidėją į vazą, patikrino, kaip rašo plunksnakotis, peržiūrėjo laiškus ir sąskaitas... Įžengė Fricas su alumi. Pažįstamas kliuksėjimas... Pagaliau sočiai pagėręs alaus Vulfas atsidrėbė krėsle ir susinėrė rankas ant pilvo. Na, kaipgi! Plušėjęs visą rytą, didysis orchidėjų specialistas dabar teikiasi ilsėtis!

– Kur lankytojas?

– Jis blogai jautėsi, ir aš švelniai patapšnojau jam per skruostą. Tas maita grasino nuvežti jus į policiją su antrankiais, įgrūsti į šarmo vonią ir net atimti licenciją!

Vulfas tik numykė.

– Arči, sakyk teisybę: Frisbis ketino anuliuoti licenciją prieš trenkiant jam ar po to?

– Prieš. Po to jis jau nieko nebenorėjo.

– Ir ką, žodžiai jau nebeįtikino?

– Aš nieko nemušiau. Laikykit, kad užmušiau uodą ant jo skruosto. Šiandien esu bjauriai nusiteikęs.

– Aš matau... Ta byla ir man iš pat pradžių labai nepatiko – juk tu pameni. Ir Saulas nesirodo... Kažkas atsitiko... O tai reiškia tik viena: pabaiga bus daug blogesnė už pradžią. Tačiau turėsime suvaidinti tą spektaklį iki galo. Būsim profesionalūs ir... Skambina į duris? Tai tikriausiai Saulas!

Kurgi ne! Tai buvo inspektorius Kremeris.

Fricas atidarė duris ir laikė jas tol, kol inspektorius, sunkiai vilkdamas kojas, nuslinko iki „gėdos krėslo" ir susmuko jame. Žili plaukai styro kaip seno šepečio šeriai, paakiai padribę. Gal Kremerį atleido iš darbo?

– Labas rytas, sere, – pasakė Vulfas. – Gal alučio?

Kremeris pažvelgė lyg sunkus ligonis, siektelėjo cigaro, pauostė ir vėl įsikišo jį į kišenę.

– Prisigyvenau... ką čia ir kalbėti... Net rūkyti nenoriu ir... negaliu. – Jis dėbtelėjo į mane. – Kam reikėjo mušti Frisbį?

– Kas drįs mušti tokį žmogų?! Tik ne aš.

– Gerai... Užtat Frisbis dabar kad smogs, tai smogs! Apkaltins valstybės išdavimu ar dar kuo nors blogiau.

– Valstybės išdavimas? – aš nusišypsojau. – Tai taip vadinama? Ir kas gi manęs laukia? Mirties bausmė pakariant?

– Manęs tai nejaudina, – numojo ranka Kremeris. – Jeigu pasakyčiau, man gal palengvėtų... – Jis vėl išsiėmė cigarą, pasukiojo jį tarp pirštų, bet į kišenę nebeslėpė. – Atleiskite, pone Vulfai, jūs berods kažko klausėte. Apie alų, ar ne? Dėkui, aš nenoriu alaus. Ir nežiūrėkit taip į mane. Aš nesirengiu kelti skandalo.

– Jūs ne to atėjote? – atsargiai paklausė Vulfas.

– Aš atėjau pasikalbėti. Ramiai. Sąžiningai. Ar galiu tikėtis tokio pokalbio?

– Pamėginkim.

– O'kei. Pamėginkim.

– Klauskite, pone Kremeri.

– Jeigu aš su vaikinais padarysiu šiame name kratą, ar mes rasime raudonąją skrynelę?

– Ne.

– Jūs matėte ją? Žinote, kur ji?

– Ne.

– Ar Maknairas prieš mirtį pasakė ką nors tokio, iš ko galėtų paaiškėti, kodėl jis buvo nužudytas?

– Keistas ir nelogiškas klausimas. Jūs žinote pažodžiai viską, ką ponas Maknairas pasakė šiame kabinete. Arčis garsiai skaitė jums savo užrašus.

– Ar negavote kito informacijos šaltinio? Suformuluosiu tiksliau: ar iš kitų šaltinių negavote kokių nors faktų, susijusių su žmogžudyste?

Vulfas nukreipė į Kremerį kabliu sulenktą smilių.

– Na va, vėl jokios logikos! Suprantama, gavau. Kasdien. Visas keturias dienas paeiliui.

– Iš ko?

– Pavyzdžiui, iš jūsų.

Buvo girdėti, kaip krebžda Kremerio smegenys. Pagaliau jis permalė tai, ką išgirdo, ir pasakė:

– Kaip su jumis sunku, Vulfai... – Jis įsikišo cigarą į burną ir nejučia ėmė žiautaroti jį. – Neleidžiate man nė kiek atsipalaiduoti. Visą laiką turiu galvoti apie tai, koks

esate įžvalgus ir kaip mokate išsisukti... Niekada nebūčiau gaišęs laiko tokiems vizitams, jeigu būtumėt Pritčardas arba Molis... Kokius faktus ir kada aš jums pranešiau?

– Aš nesu pasirengęs atsakyti, – Vulfas papurtė galvą. – Arba padarysime taip: pasikeitimas iki susitarimo. Jūs – man, aš – jums. Tai, ką parašė rytiniai laikraščiai, mane ne visai patenkino. Kas ten buvo įpilta už apykaklės ponui Hubertui?

Kremeris neskubėjo sutikti su žaidimo taisyklėmis.

– Ar jums iš tikrųjų būtina žinoti?

– Taip. Be to, šnekantis laikas praeis greičiau...

– Ar ko nors laukiate?

– Ir taip, ir ne.

– Na, gerai. Papasakosiu. – Pagaliau jis prisidegė cigarą, užsitraukė ir išpūtė dvokiančių dūmų debesį. – Jeigu jums įdomu... Paimkite colio platumo ir dešimties colių ilgumo lipnią juostą arba pleistrą. Priklijuokite juostos galus virš vairuotojo sėdynės. Juostoje turi būti užleidimas, į kurį įkišite puoduką – jį galite nusipirkti kiekvienoje parduotuvėje. Bet koks dubenėlis tiks. Svarbiausia – įtaisyti tą šlykštynę ant juostos taip, kad puodeliukas sūpuotųsi lyg sūpynės. Juvelyriškas darbas. Bet prieš tai į puoduką šliūkštelėkite porą uncijų nitrobenzolo. Tai paprasčiausias nitrojunginys, jis dažnai vartojamas dažų gamyboje. Ir kvepia migdolais. Papildykite skystį puoduke, įpildami paprasčiausio vandens. Vanduo nuslopins kvapą ir neleis nuodams išgaruoti. Štai iš esmės ir viskas. Neblogai sugalvota, ar ne?.. Juk sėsdamasis į automobilį žmogus nežiūri į lubas. Atvirkščiai, žiūri į sėdynę, grindis, prietaisus... Taip ir Hubertas. Jau temo. Jis nieko nepastebėjo, užkliudė galva puoduką ir gavo tai, kas jam buvo skirta... Tačiau net tuo atveju, jeigu būtų elgęsis labai atsargiai, vis tiek važiuojant automobilį galėjo krestelėti... Be to, darant staigesnį posūkį puodukas taip pat būtų pasviręs ir nitrobenzolas būtų užlašėjęs jam ant galvos. Hubertas buvo pasmerktas... Kaip jums tas žudiko išradimas?

– Galima išduoti patentą, – atsiduso Vulfas. –

Sąmojinga, paprasta, garantuoja mirtį. Svarbiausia – turėti po ranka nuodų. Bet aš manau, kad nuodų buvo pasirūpinta iš anksto. O visa kita atsiėjo labai pigiai: lipni juosta, dubenėlis... Apie penkiolika centų. Vos perskaičiau laikraščius, man iškart kilo įtarimas, kad tai nitrobenzolas. Žudikas žinojo, ką daro.

Kremeris sutikdamas linktelėjo.

– Pernai lakų ir dažų gamykloje vienas pakvaišėlis užsipylė kelias uncijas ant kojos, įsidėmėkit – jis vilkėjo uniforma! Ir neliko žmogaus. Hubertas neturėjo šansų išlikti gyvas. Ką ten Hubertas! Vienas iš mano vaikinų, tas, kuris sekė Hubertą, pribėgo prie jo, kai Hubertas dar kvėpavo, ir atsitiktinai prisilietė... Dabar guli ligoninėje: veidas pamėlęs, lūpos raudonos, nagai raudoni... Tiesa, daktarai žada jį išgelbėti. Lu Frostas irgi prisikvėpavo. Bet šis greit atkuto. O Hubertas... Jis, matyt, pajuto, kaip kažkas teka už apykaklės, pasisuko – ir ta šlykštynė papuolė ant veido. Jeigu būtumėt matę, kaip Hubertas atrodė po valandos. Neduok Dieve tokį susapnuoti!

– Labai gerai, kad nemačiau, – Vulfas gurkštelėjo alaus iš stiklinės. – Tai jau beprasmiška. – Ir jis ėmė ieškoti, kuo nusausinti burną. Išėmiau iš savo stalčiaus švarią nosinę ir padaviau Vulfui. – Na, ir ką galima išspausti iš tos žmogžudystės, pone Kremeri? Ką parodė tyrimas?

– Jūs puikiai viską suprantate, – Kremeris giliai užsitraukė dūmo. – Trečiadienį užsiminėte apie Frostų šeimynėlę. Suprantama, aš ir pats juos įtariu. Ten bet kuris galėjo griebtis tų triukų su nuodais... Patikrinom kiekvieną. Į koplyčią jaunimas – Elena ir Lu – atėjo drauge. Jeigu vienas iš jų – žudikas, tai kitas – bendrininkas. Bet Elena ir Lu atvyko vos minutei praėjus po Huberto pasirodymo. Minutės jiems tikrai nebūtų pakakę pritvirtinti puodukui su nitrobenzolu... Dadlis Frostas atvyko vėliau. Jam laiko būtų pakakę. Tą patį galima pasakyti ir apie ponią Frost. Abu turi alibi, nors ir ne šimtu procentų.

– Tai yra, liekate prie nuomonės, kad visi keturi įtartini?

– Taip.

Inspektorius kelis kartus užtraukė dūmo. Regis, jam šiek tiek palengvėjo: jis ėmė kalbėti garsiau, judesiai pasidarė ryžtingesni.

– Mes ieškojome praeivio, kuris būtų matęs, kaip žudikas taisė savo įrangą. Bet nieko neradome. Gali būti ir taip, kad žudikas įlindo į automobilį ir ten kuitėsi su nitrobenzolu. Buvo vakaras. Pakabinęs puodelį su nuodais, žudikas paliko automobilyje, pirštinių skyrelyje, du stiklainiukus užsukamais dangteliais. Viename buvo nitrobenzolas, kitame – vanduo. O šit pirštų atspaudų jis nepaliko. Atspaudų nėra nei ant puodelio, nei ant lipnios juostos. Vėl jokių pėdsakų. Trys žmogžudystės – ir kad nors siūlelis, dulkelė, sagutė, vinutė... – Nie–ko. Lyg pats nelabasis būtų darbavęsis. Užtat dabar, sėsdamas į automobilį, dirstelėsiu į lubas, ar nekabo puodelis su nuodais...

Ir jis vėl ėmė votulioti cigarą.

– Mes tęsime tyrimą, – kiek patylėjęs pasakė Kremeris. – Reikia ieškoti motyvų. Bet aš netikiu, kad juos rasime. Dar vakardien tikėjau, o šiandien nebetikiu, kad juos rasime. Žudikas viską apgalvojo, viską numatė. Be to, jam fantastiškai sekasi. Esu beveik tikras, kad jūs galėtumėt pasakyti tą patį. Štai kodėl ir man, ir jums reikia raudonosios skrynelės. Joje – visa tyrimo esmė. Tačiau kur ta skrynelė? Kur? Jeigu nerasime jos, gausime mėnesius, o gal ir ištisus metus kuistis su ta byla, tikrinti kiekvieną sumautą kabliuką. Ir nežinia, ar tų kabliukų yra. Tarkime, kad Dadlis Frostas iššvaistė dukterėčios turtą. Bet kuo čia dėti Maknairas ir Hubertas? O kokia prasmė jauniesiems Frostams žudyti? Ponia Frost gana logiškai paaiškino istoriją su pervedamais į prancūzo sąskaitą pinigais: kadaise ji pasiskolinusi iš Huberto didelę pinigų sumą ir skolą grąžinanti dalimis. Neprikibsi. Jeigu įsivaizduosime, kad Hubertas ją šantažavo, tai kodėl ji nenužudė jo anks-čiau? Ir kuo čia dėtas Maknairas? Iš pradžių juk žuvo Maknairas.

Kremeris užgesino cigarą. Jo nepalaikomas policininkas vėl ištižo.

– Sukiojuosi uždarame rate ir kas kartą, darydamas naują apsisukimą, aptinku naują lavoną... Atvykęs pas jus antradienį, prisipažinau esąs bejėgis – ir tuo metu, kai man dirba visa armija policininkų! Tačiau ir vėl kartoju: ta byla iš jūsų srities... Prieš valandą nugirdau prokuratūroje vieną pokalbį, iš kurio supratau: Skineris su Frisbiu nori įverti jums į šnervę grandį ir atvesti į policiją. Pasakiau Frisbiui porą meilių žodelių... Žinoma, gandai apie jūsų genialumą perdėti, bet jūs, šiaip ar taip, visuomet dviem trim galvom aukštesni už mūsų idio... žmones. Pasakiau jiems: „Toks protas kaip Vulfo itin retas reiškinys... Paskutinį kartą tai buvo Julijaus Cezario laikais!“ Ir jie tai nurijo... Žinote, kodėl aš šiandien taip palankiai nusiteikęs jūsų atžvilgiu? Todėl, kad jūs neatsisakote savo klientės, nepaisydamas visų įtarimų. Jeigu po Huberto nužudymo būtumėt ją pametęs, aš pats asmeniškai būčiau įsriegęs jums grandį į šnervę ir nutempęs pas Skinerį. Tačiau dabar aš jumis tikiu. Žinoma, skrynelės jūs neturite, ir...

Fricas pasibeldė į duris, įėjo, nusilenkė ir pasakė žiūrėdamas Vulfui į akis:

– Jus nori matyti ponas Morganas. Jis svetainėje.

Vulfas žyste pražydo, tačiau tai pastebėjau vien aš, nes smulkiausiai esu išstudijavęs savo šefą. Pašaliniam žvilgsniui Vulfas liko vis tas pats nesudrumsčiamai ramus žmogus–kalnas.

– Viskas normalu, Fricai, teįeina jis čionai. Nuo pono Kremerio mes nieko neslepiame.

– Klausau, sere.

Suprantama, jokio Morgano svetainėje nebuvo. Tarpduryje stovėjo patsai Saulas Penzeris. Išvydęs Kremerį, Saulas mažumėlę sutriko, bet tuojau susitvardė. Po pažastimi seklys nešėsi kažkokį daiktą, apsuktą tamsiu popieriumi. Matyt, nelabai sunkų.

Saulas prisiartino prie Vulfo, ir tarp jų įvyko įsidėmėtinas pokalbis.

– Na, ir?..

– Viskas o'kei, sere.

– Kaip sutarta?

– Netgi geriau.

– Kodėl taip vėlai?

– Teko sugaišti...

– Paskui paaiškinsi. Arči, būk geras, padėk ryšulį į seifą. O tu, Saulai, kol kas gali pailsėti. Ateisi antrą. Dėkui.

Paėmiau ryšulį. Jis iš tikrųjų buvo nesunkus. Kažkas kieta, bet lengva.

Išėjus Saului, Vulfas atsidrėbė krėsle, lyg būtų nudirbęs sunkų darbą ir dabar rengtųsi nusnūsti. Net užsimerkė.

– Na, štai, pone Kremeri, mes su jumis neblogai praleidome laiką... Ir įdomiai pasišnekėjome...

Jo burblenimas panėšėjo į mieguisto žmogaus kliedesį. Inspektorius nieko nesuprasdamas dėbčiojo čia į jį, čia į mane. Išsiėmė eilinį cigarą ir užsirūkė.

– Pasišnekėsim apie reikalą, pone Vulfai!

– Taip, pasišnekėsim apie reikalą... – Vulfas atsimerkė. – Dieną, pirmą valandą, aš paprastai pietauju. O šit antrą valandą būnu nusiteikęs pasidarbuoti. Ar negalėtumėt atvykti antrą valandą ir atsivežti visą Frostų šeimą? Raskite dingstį. Jeigu tai padarysite, laikykite, kad popiet galėsite rašyti raportą. Byla bus baigta.

Kremeris ėmė trintis smakrą, nepastebėdamas, jog toje pačioje rankoje spaudžia cigarą. Pelenai pabiro ant kelnių, bet inspektorius nieko nematė. Manau, kad nebūtų atkreipęs dėmesio net tada, jei kelnės būtų ėmusios smilkti.

– Antrą valandą?.. Ir aš galėsiu parašyti raportą?.. Byla bus baigta?..

– Taip.

Kremeris taip užsitraukė, kad cigaras vos nenugarmėjo į stemplę.

– Kas yra tame ryšulyje, kurį Gudvinas užrakino seife?

Inspektoriaus akys liepsnojo. Aš net galvą į pečius įgūžiau.

– Kas ryšulyje? Tai, kas priklauso man, – abejingai atsakė Vulfas. Išvydęs, kad inspektorius rengiasi išversti

koserę, jis pats pakėlė balsą: – Kodėl aš privalėčiau pranešinėti jums apie kiekvieną savo žingsnį? Juk aš pakviečiau jus dalyvauti spektaklyje... Bet jeigu nenorite, galiu pasitenkinti reporterių dėmesiu. Arba pasikviesiu ką nors iš prokuratūros. Tačiau jeigu taip įvyks, galite laikyti, kad sekasi iš tikrųjų tik niekšams. Na, tai kaip? Ar Frostai bus čia antrą valandą?

Kremeris pašoko, sviedė cigarą į peleninę.

– Kad aš pragare sudegčiau! Na, nors pasakykite... Raudonoji skrynelė ten?

– Vynuogės dar žalios, – pastebėjo Vulfas.

– Gerai. Aš paklūstu... Bet įsidėmėkit: jei sumanėte dar vieną klastą, aš jus... aš jums...

– Negalvokit blogai. Taigi antrą valandą.

Inspektorius įsikišo nebaigtą rūkyti cigarą tarp dantų, dar kartą dėbtelėjo į seifą ir staigiai apsisukęs išėjo.

18 SKYRIUS

Pro langą viską gerai mačiau.

Pirmasis pričiuožė mėlynas limuzinas, kuriame sėdėjo panelė ir ponia Frost. Jas lydėjo seržantas Perlis Stebinsas iš žmogžudysčių tyrimo skyriaus, senas pažįstamas. Jis pats vairavo. Kitame, policijos aumobilyje, sėdėjo Luelinas bei Dadlis Frostai ir inspektorius Kremeris. Išvydęs, jog visi išlipo ir kopia priemenėn, nuskubėjau į prieškambarį. Vulfas buvo liepęs palydėti svečius į kabinetą.

Buvo po dviejų. Svečiai šiek tiek vėlavo: matyt, inspektoriui ne iš karto pavyko juos įkalbėti.

Jaudinausi kaip jaunikis prieš vestuves. Gerai, kad Vulfas ne viską ir ne visada papasakoja man. Kai tokie nervai kaip mano, gali suklysti, o šiandien klysti negalima. Užtat Vulfas apskritai be nervų: jis per daug išpuikęs, kad bijotų nesėkmės. Pavydėtinas bruožas! Aiškindamas po pietų, ką turėsiu daryti priimant svečius, Vulfas pasakė, kad mūsų laukia sudėtingas uždavinys – sunkus ir pavo-

jingas. Drįstu pastebėti: taip jis kalba kiekvieną kartą rengdamas savo namuose spektaklį, vadinamą „nusikaltimo atskleidimu“.

Padėjau svečiams nusivilkti viršutinius drabužius ir palydėjau juos į kabinetą.

Apsivilkęs savo kanarėlių spalvos marškiniais, Vulfas sėdėjo prie stalo. Atrodė toks kaip visada. Atsainiai linktelėjo įėjusiesiems ir stebėjo, kaip jie sėdasi.

Iš anksto buvau sustatęs krėslus ir dabar sodinau kiekvieną svečią asmeniškai. Elena atsisėdo arčiausiai Vulfo. Greta jos įsitaisė Kremeris. Greta Kremerio – Luelinas. Šnekųjį Dadlį Frostą pasisodinau iš dešinės, greta savo stalo, kad galėčiau prireikus užčiaupti jam gerklę. Iš kairės atsisėdo ponia Frost. Jai atiteko masyvus krėslas, kurį paprastai dengia didžiulis gaublys.

Frostai nekaip atrodė: Lu buvo tartum ligonis, veidas pilkas lyg žemė – tikriausiai nuo nitrobenzolo. Nukentėjo ir akys. Panelė ir ponia Frost abidvi buvo išbalusios. Elena, apsirengusi labai kukliai – tamsiu kostiumu ir tamsia skrybėlaite, – iškart įsispitrėjo į Vulfą, spausdama rankose savo rankinuką. Dadlis atrodė neįprastai uždaras.

Pamatęs Stebinsą, Vulfas tyliai pasakė Kremeriui:

– Jūsų žmogus kol kas galėtų pasėdėti svetainėje arba virtuvėje.

– Kodėl gi? Perlis nesikandžioja, – numykė Kremeris.

– Jis turi eiti į virtuvę, ten jam bus gerai, – spyrėsi Vulfas.

– Hm, tebūnie, kaip norite, – Kremeris nurijo nuoskaudą, gūžtelėjo pečiais ir pasakė Stebinsui: – Pasėdėsi virtuvėje. Jei prireiks, aš tave pakviesiu.

Įžeistas Perlis dirstelėjo į Vulfą kone su neapykanta, paskui sviedė į mane pilną pavydo žvilgsnį ir išėjo.

Vulfas apžvelgė visą draugiją.

– Na, štai, pagaliau mes visi ir susirinkome... Aš žinau, kad atvykote čionai pono Kremerio prašomi, bet ir tokiu atveju dėkoju už apsilankymą. Jūsų dalyvavimas būtinas, nors apklausa baigėsi, ir jums nereikės...

Dadlis Frostas neištvėrė:

– Kaipgi! „Pono Kremerio prašomi!“ Jūs puikiai žinote, kad tas prašymas buvo tolygus įsakymui. Mes buvome priversti atvažiuoti! Ką dar galėjome daryti, jeigu policija...

– Pone Frostai, liaukitės, prašau jūsų...

– Kurgi ne! Jie mūsų prašo! Įtikinėja, kad baigėsi apklausa! Viskas! Daugiau neišgirsite iš mūsų nė žodžio! Mes atsisakome atsakinėti jums, policijai, prokurorui ir net prezidentui! Sakiau tai anksčiau ir dabar kartoju: nė žodžio! Nė garso! Nieko!

Vulfas juokaujamai pagrasino jam pirštu.

– Jūs duodate tylėjo įžadą, pone Frostai? Puiku. Jeigu taip, tai ir aš galiu duoti įžadą: neklausinėti, o tik atsakyti į visus klausimus, kurie susikaupė šioje byloje. Noriu, kad nors kartą jūs pasiklausytumėte. Turėsiu daug ką jums pasakyti... Arči, išimk iš seifo tai, ko reikia.

Tai buvo skambutis, skelbiantis pirmojo akto pradžią. Savo spektaklyje Vulfas paskyrė man labai svarbų vaidmenį, nors ir be žodžių. Žengiau prie seifo, išėmiau tai, ką buvo atnešęs Saulas. Vyniojamasis popierius iš anksto buvo nuplėštas, ir dabar ant stalo kėpsojo per ilgus metus apzulinta, apibraižyta, bet dar tvirta skrynelė.

Raudonoji skrynelė!

Ji buvo kokių dvidešimties colių ilgio, plotis – gal keturi coliai, aukštis – du. Viename šone blizgėjo metalinės sąvaros, kurios prilaikė dangtelį. Kitame šone – plokštelė su herbu ir užrakto skylutė.

Vulfas probėgšmais dirstelėjo į skrynelę, pastūmė ją ir dar patogiau įsitaisė krėsle. Aš sėdėjau prie savo stalo ir atsiverčiau bloknotą rašyti.

Buvo girdėti krėslų braškėjimas, šnopavimas, atodūsiai: visi, išskyrus Eleną, žiūrėjo į skrynelę, bet niekas nepratarė nė žodžio. Kremeris negalėjo atsiplėšti nuo išsvajotojo daikto, taip ir gręžė jį žvilgsniu.

Vulfas staiga taip griežtai pasakė, kad svečiai krūptelėjo:

– Arči, padėk pieštuką! Nieko nereikia rašyti. Kalbėsiu daugiausia aš, o aš pamenu savo žodžius. Kur tavo

revolveris? Paimk jį, nuleisk gaiduką ir laikyk po ranka. Sėdėti, pone Frostai! – riktelėjo jis ant Dadlio. – Likite savo vietoje! Aš žinau, ką kalbu. Ponas Gudvinas šaudo taikliai, ir jis iššaus, būkite tikri! Tai perspėjimas tam, kuris mėgsta šlakstytis nitrobenzolu! Aš nejuokauju. Nužudyta moteris ir du vyrai. Man ne juokai rūpi.

Visi apmirė savo krėsluose, Dadlis Frostas atlyžo. Mano revolveris paveikė jį tartum šaltas dušas. Tvirtai spaudžiau revolverį, įrėmęs alkūnę į kelį ir nukreipęs vamzdį į susirinkusius kabinete. Net Kremeris persimainė. Jis šiek tiek atitraukė savo krėslą ir susiraukė.

Įsitikinęs, jog viskas ramu, Vulfas tęsė:

– Žmogžudystė – tai visuomet melodrama. Daug jausmų ir tragiškų aplinkybių – o mirtis – tik logiškas finalas, taškas pjesės pabaigoje.

Jis atsilošė krėsle ir įbedė žvilgsnį į Eleną.

– Panele Frost, esate mano klientė, tačiau aš pirmiausia kaip tik į jus kreipiuosi dėl kitos priežasties, o ne iš pareigos tam, kas mane pasamdė... Kartu noriu įrodyti, kad pasamdžius gerą detektyvą galima tikėtis visiškai kitokio tyrimo, negu ieškant skrynelės po atplėštomis grindimis ar tarp supjaustytų čiužinių. Dar nepamatęs tos skrynelės, aš jau viską žinojau! Aš žinojau, kas ir kodėl nunuodijo Boidą Maknairą. Yra dar kitų faktų, kuriuos aš sužinojau ir kurie gali priblokšti jus. Būkite tvirta, panele!

Jis giliai atsiduso. Elena prikando lūpą. Jos žvilgsnis buvo prikaustytas prie Vulfo, ir tik prie jo.

– Kalbėsiu trumpai. Pirmiausia leiskite man pavadinti jus tikruoju vardu. Jūs – Glena Maknair. Jūs gimėte 1915 metų balandžio 2 dieną.

Dar tvirčiau suspaudžiau revolverį, stengdamasis, kad pro mano akis neprasprūstų nepastebėtas nė vienas žmogus. Elena prasižiojusi apmirė. Lu kilstelėjo iš vietos. Dadliui žandikaulis nukaro. Ponią Frost išpylė prakaitas, bet ji nė nemirktelėjo. Ji puikiai suprato, kad Vulfas apžiūrėjo tai, kas yra raudonojoje skrynelėje, kuri taip demonstratyviai puikavosi vidury stalo.

Ramiu tvirtu balsu Kalidė Frost tarė:

– Pone Vulfai, toliau kalbėsime tik dalyvaujant mano advokatui. Aš turiu jam paskambinti.

Vulfas atsakė jai tokiu pat tonu:

– Advokatas dar turės daug darbo, ponia. Išklausykite mane iki galo.

Kabinete pasigirdo sausas Elenos, tiksliau Glenos, balsas, panašus į lapų šiugždėjimą:

– Dabar aš supratau... Tai buvo mano tėvas... Jis buvo juo visą laiką... O aš nieko nežinojau... Kodėl?..

Dadlis Frostas susipainiojo jaustukuose ir murmleno kažką, ko negalima suskirstyti skiemenimis.

Lu pašoko, priėjo prie Glenos ir nenuleisdamas akių nuo brangiosios tetos Kelės ėmė glostyti pusseserės petį. Beje, ar pusseserės?

– Sėskitės į savo vietą, pone Frostai! – įsakė Vulfas. – Pokalbis dar nebaigtas. Taip, panele Maknair, ponas Boidenas Maknairas buvo jūsų tėvas. Ponia Edvin Frost mano, kad aš tai sužinojau iš dokumentų, laikomų skrynelėje. Ji klysta. Pamenate, panele, mes kalbėjomės apie tai, kam pereitų palikimas, jeigu jūs mirtumėte. Paaiškėjo, kad jis būtų padalytas Dadliui Frostui ir Luelinui Frostui. Kai supratau, ką iš tikrųjų reiškia šis faktas, mano galvoje tartum savaime susiformavo vaizdas. O žinote, nuo ko pradėjau įtarti? Nuo briliantų. Boidenas Maknairas padovanojo jums ne žiedelį su smaragdu, perlų vėrinį, o būtent tuos žėrinčius akmenukus. Kodėl? Gal jūs labai juos mėgote? Ne. Gal Maknairas buvo pamišęs dėl briliantų ir troško regėti jais pasipuošusią kiekvieną gražią mergaitę? Ne. Ir tuomet pamaniau– o juk briliantas – akmuo, skirtas tiems, kurie gimę balandžio mėnesį. Ar tai nereiškia, kad Elena Frost gimė balandžio mėnesį? Tuomet ji – ne Elena Frost.

Lu vėl pašoko.

– Prisiminiau! Kartą ponas Maknairas paklausė... Ir aš papasakojau...

– Pone Frostai, prašau manęs nepertraukti. Jūsų gražbylystės neprireiks. Anksčiau reikėjo prisiminti. Taigi Maknairas... Jis buvo čia trečiadienio vakarą, prieš mirtį,

pasakojo apie savo šeimą. Apie žmoną, kuri numirė gimdydama, ir apie dukterį, kurios jis neteko. Atkreipkite dėmesį į veiksmažodį. Ne „palaidojo“, o „neteko“. Žinoma, kalbant apie mirtį, galima vartoti ir šį žodį. Bet kodėl nepavartojo jo kalbėdamas apie žmoną? Atkreipiau dėmesį į tai, kad minėdamas tėvus ar kitus žmonės ponas Maknairas mirtį vadino mirtimi. O kodėl čia – „neteko“? Sunku įsivaizduoti, kad ponui Maknairui būtų rūpėję vaizdingi posakiai ir kad jis specialiai būtų ieškojęs sinonimų. Ne, čia buvo kas kita: apie gyvą žmogų jis negalėjo pasakyti, kad šis miręs. Štai kur paslapties įminimas.

Pamačiau, kaip sukrutėjo Glenos Maknair lūpos. Ji stengėsi ištarti:

– Kaip?.. Kaip jis manęs... neteko?

– Pakentėkite dar truputėlį, panele Maknair. Noriu, kad jūs, kaip ir aš, pamažiukais prieitumėt iki tiesos... Jūs pasakojote man keistus savo sapnus. Apelsinai, tėtė... Ir aš pamaniau – sapnas – tai juk mūsų pasąmonės veikla. Jūsų pasąmonė „žinojo“, kad tėvas gyvas, kad jis greta... Štai tada aš galutinai supratau, kas jūs esate iš tikrųjų. Kaip matote, ir be dokumentų, laikomų skrynelėje, man viskas paaiškėjo. Iš to fakto logiškai išplaukia ir kiti... Taip aš sužinojau, kodėl žuvo visi tie žmonės, ir dabar papasakosiu kodėl. – Ūmai Vulfo balsas pasikeitė. – Ponia Frost, sėskitės!

„Geležinė ledi“ stovėjo įsitvėrusi didelės juodos rankinės. Kai turi reikalą su ta asmenybe, nelengva suprasti, ar ji pasiėmė pulverizatorių su nitrobenzolu. Geriau jau apsidrausti, negu gauti į veidą nuodingą spjūvį. Tikriausiai Vulfas tikėjosi, kad mano revolveris padarys tai poniutei stulbinantį įspūdį, bet jis apsiriko. Supratau, kad privalau nedelsdamas įsikišti.

– Ponia Frost! Padėkite savo rankinuką ant grindų! Arba aš šausiu, vos jūs padarysite nors vieną „klaidingą“ judesį!

Ji visiškai neatkreipė dėmesio į mane. Spitrėdama į Vulfą sušnypštė:

– Aš nenoriu klausytis tokių nesąmonių! Aš išeinu! Eime, Elena!

Ir šoko prie durų. Mudu su Kremeriu puolėme atkirsti jai kelio. Kremeris pasiekė tikslą anksčiau už mane. Pastebėjau, kad jis bijo prisiliesti prie ponios Frost, lyg vien prisilietęs galėtų siaubingai apdegti.

– Pone Vulfai, – Kremeris atsigręžė į kabineto šeimininką. – Jūs kažką painiojate... Ar iš tikrųjų turite įkalčių?

– Turiu viską, pone Kremeri, nusiraminkite, – dalykiškai atsakė Vulfas. – Pirmiausia paimkite iš jos rankinę. Ir tegu Kalidė Frost sėdasi į vietą. Neleiskit, kad jūsų sėkmė išsprūstų jums iš rankų, inspektoriau.

Kremeris nebedvejojo. Mane visada žavėdavo jo gebėjimas prireikus tapti įžūliu ir nesivaržyti. Jis taip ryžtingai išplėšė poniai rankinę iš rankų, kad ši nė cyptelėti nesuspėjo.

– Nagi, sėstis! – krioktelėjo jai mūsų nelabai seniai merdėjęs iš bejėgiškumo teisėtvarkos kankinys, kuriame dabar nubudo liūtas. – Ir išklausykite, ką pasakys ponas Vulfas. O paskui galite patraukti jį į teismą. Laiko turėsite į valias.

Jis stipriai spustelėjo jos petį, ir ponia Frost atšlijo.

– Kokią teisę turite mane sulaikyti? – pakeltu balsu pasakė ji.

Pajutau pagarbą tai moteriškei: ji nekrito raudoti arba šauktis dieverio ir sūnėno pagalbos. Matyt, Kalidė Frost niekada nieko savo gyvenime nebuvo prašiusi ar maldavusi. Tvirtas būdas!

Kremeris apsivyniojo rankinės dirželį aplink riešą:

– Taip bus patikimiau... Kol kas pasėdėkit be rankinuko. Privalote dalyvauti pokalbyje tol, kol policija visko neišnagrinės.

Kalidė trūktelėjo petimi, grįžo atgal ir atsisėdo į krėslą. Skubrus Glenos žvilgsnis nuslydo ja ir vėl įsmigo į Vulfą. Dadlis ir Lu uoliai dėjosi nieko ypatingo nepastebėję.

– Tikitės stebuklo, ponia Frost? Stengiatės užvilkinti? – sarkastiškai pasakė Vulfas. – Niekas jums nepadės. – Jis nukreipė žvilgsnį į Gleną. – Tęskime ekskursiją į istoriją... 1916 metais ta moteris, ponia Frost, kartu su savo

dukrele Elena, kuriai ėjo jau antri metukai, persikėlė į Ispaniją, į Viduržemio jūros pakrantę. Nežinau priežasties, bet po metų mažoji Elena mirė. Tai, be kita ko, reiškė, kad Edvino Frosto turtas turi atitekti Dadliui ir Luelinui Frostams. Ponia Edvin Frost būtų likusi be jokių lėšų. Ir tuomet ji ryžosi kai ko griebtis. Buvo sunkūs karo laikai, Europoje darėsi velniaižin kas... Tokius laikus visada mėgsta avantiūristai, o ponia Frost ne tik avantiūristė – ji tikra nutrūktgalvė! Jos planas buvo pagrįstas tuo, kad tėvynainis ir senas bičiulis Maknairas turėjo mergytę – kone to paties amžiaus, kaip ir jos mirusioji duktė. Mėnesio skirtumas – visiška smulkmena. Maknairas, palaidojęs žmoną prieš dvejus metus, gyveno varganai, perspektyvų jokių, akivaizdu, kad ir mergytė yra pasmerkta taip vegetuoti. Ir ponia Frost nusipirko Boideno Maknairo dukterį!

Vulfas patylėjo.

– Dabar Kartaginoje vyksta tyrimas. Neabejoju, kad bus nustatyta, kaip buvo suklastoti dokumentai. Tas faktas, kad 17–aisiais metais Glena Maknair neva mirusi. Štai taip, panele Maknair, jūs tapote tos moters „dukterimi“ ir turtinga įpėdine. Ponia Frost nieko nelaukdama išsivežė jus iš Ispanijos, vos buvo sudaryti dokumentai. Išsivežė į Egiptą, kad, Dieve gink, nesusitiktų kokio nors bičiulio, mačiusio jus Paryžiuje. Paskui jūs persikėlėte į Rytus. Slinko metai, bet ponia Frost, labai atsargi ir kantri moteris, nesiryžo grįžti į Europą. Net į JAV ji atvažiavo iš Vakarų.

Iki tol žiūrėjęs vien į panelę Maknair, Vulfas pagaliau nukreipė žvilgsnį į taikinį.

– Taip, ponia Frost, jūs neblogai viską sutvarkėte. Tačiau jūsų plane buvo spragų... – Pirmiausia – Perenas Hubertas – jaunasis jūsų meilužis. Hubertas viską žinojo. Galbūt jis net padėjo jums sutvarkyti tą reikaliuką. Bet vėliau pakibo jums ant kaklo kaip sunki girnapusė. Mokėjote jam už tylėjimą, tenkinote visus jo įgeidžius, vežėtės drauge į Egiptą... Tai buvo išmintinga. Kol Hubertą jūs dominote, jis laikė liežuvį už dantų... Antras

nemalonumas buvo daug rimtesnis, bet iškilo ne iš karto... Per tą laiką, kol jūs keliavote po Rytų šalis, Boidenas Maknairas Europoje nemažai pasiekė, jis išgarsėjo, sukaupė kapitalo, persikėlė į Ameriką, sugebėjo atidaryti nuosavą madų saloną... Bet svarbiausia – jis norėjo būti arčiau dukters, norėjo matyti ją, kalbėtis su ja, dovanoti dovanas... Jis laikėsi pirkimo ir pardavimo sutarties, sudarytos 17–aisiais metais, nes buvo sąžiningas žmogus. Bet jis kentėjo... Ir stengėsi gauti iš jūsų nuolaidų... Jis nuolat erzino jus, jis sukėlė jūsų širdyje baimę, kad akimirksniu galite viską prarasti. Siaubo apimta jūs stebėjote, kaip tas žmogus pasidarė kone geriausiu jūsų dukters – jo paties dukters – draugu. Jūs seniai galvojote apie nuodus... Ir paskutinį kartą apsilankiusi Europoje ganėtinai prisipirkote jo: ir ciano vandenilio rūgšties, ir nitrobenzolo, ir galbūt dar kai ko... Jūs žinojote, kad vos iškils tikras pavojus, tie chemikalai jums pravers. Ir pavojus iškilo!

Vulfas staigiai atkišo ranką su smiliumi į priekį ir nukreipė į ponią Frost. Moteris sėdėjo tartum statula. Jos burna virto siauru belūpiu plyšiu, akys sustiklėjo.

– Tai buvo dvigubai pavojinga, jautėte spaudimą iš abiejų pusių. Senstantis Hubertas, įsigeidęs nugyventi likusį gyvenimą prabangoje, pareiškė jums norįs vesti turtingą įpėdinę. Šantažuodamas jus, jis privertė padėti jam, palenkti Gleną tuoktis. Bet su Hubertu būtumėte dar kaip nors susidorojusi. O kaip susidoroti su Maknairu?! Ponas Maknairas, visiškai nukamuotas sąžinės graužimo, ryžosi išpirkti savo dukterį. Jis nesuspėjo to pasakyti man, bet aš ir pats atspėjau. Maknairas turėjo pinigų, daug pinigų. Niujorke jis sulaukė kur kas didesnio pasisekimo negu Londone ir galėjo leisti sau mažą laimę– pavadinti savo kūdikį savu. Maknairui trukdė susitarimas, kurį buvote su juo sudariusi, bet drauge jo širdyje stiprėjo įsitikinimas, kad pareiga dukteriai – dar šventesnis dalykas! Tėviški jo jausmai per tiek metų nesusilpnėjo; atvirkščiai – jie sustiprėjo. Jis norėjo būti sąžiningas – ne jūsų, ydingos moters, atžvilgiu, o savo dukters ir, beje,

savo paties atžvilgiu: juk Maknairas labai mylėjo savo dukterį ir neįsivaizdavo, kaip galėtų gyventi be jos. Kartą jis pamatė, kad virš dukters galvos susitvenkė debesys, Hubertas siekia jos rankos, o jūs lyg ir skatinate santuoką. Ir tai Boideną privertė veikti.

Vulfas šiek tiek pasisuko krėsle, keisdamas kūno padėtį. Jo ranka siekė mygtuko, kuriuo jis išsikviesdavo Fricą su padėklu, bet tuojau pat atitraukė.

– Esu tikras: jūs nenorėjote, kad Hubertas vestų Gleną. Jūs negalėjote leisti, kad paveldėjimas, dėl kurio taip rizikavote ir dėl kurio grūmėtės bemaž dvidešimt metų, pereitų į svetimas rankas. Bet kasdien Hubertas spaudė jus, reikalaudamas jį paremti. O Maknairas reikalavo grąžinti jam jo dukterį. Ir abu grasino demaskuosią jus... Stebėtinas dalykas: jums pakako kantrybės kaip reikiant parengti žmogžudystę, jūs daug ką, galima sakyti, viską numatėte. Pirmiausia sugalvojote pašalinti Maknairą. Jeigu būtumėt pradėjusi nuo Huberto, Maknairas viską būtų atspėjęs, nebebūtų gaišęs, kol bus grąžintos tėvystės teisės, būtų tuojau pat prisipažinęs Glenai. Jūs padėjote senojo bičiulio kabinete „Karališkojo asorti" dėžutę. Žinojote, kad Maknairas mėgsta Jordanijos migdolus, ir prikimšote tuos saldainius nuodų. Tačiau atsitiko nelauktas dalykas – tai, ko jūs negalėjote numatyti. Nusinuodijo niekuo nekalta mergina. Maknairas iškart suvokė, kaip čia yra. Tiesą sakant, jis numatė dieną, kurią viską ketino papasakoti Glenai, – jos gimtadienį, balandžio 2–ąją, kai ji taps pilnametė. Bet nužudžius panelę Louk, Boidenas Maknairas visai pagrįstai būgštavo neišgyvensiąs iki tos datos. Todėl jis skubiai pakeitė testamentą ir ryžosi pasikalbėti su manimi. Deja, pokalbis baigėsi jo mirtimi. Šį kartą jūs įvykdėte, ką buvote sumaniusi, pakišdama nuodingas tabletes. Jūs labai kruopščiai jas sutaisėte: Maknairas nieko neįtarė. Jis mirė tą pačią akimirką, kai rengėsi papasakoti... Panele Maknair! Prašau jus, sėskitės! Nusiraminkit!

Glena negirdėjo jo įtikinėjimų! Ji atsistojo ir pasisuko į moterį, kurią pažinojo tiek metų ir visiškai nepažinojo. Iš

abiejų pusių prie jos prišoko inspektorius Kremeris ir Luelinas Frostas, pasirengęs įsikišti, jeigu mergaitei grėstų pavojus. Glena šiurkščiai atstūmė juos nuo savęs. Žengė prie ponios. Jos kumščiai susigniaužė.

– Tu nužudei... jį, – pasakė ji dusdama. – Mano tėvą... Tu – žmogžudė!

Luelinas puolė prie Vulfo ir prašneko maldaujamai:

– Sustabdykite tą beprotybę! Kodėl jūs nepasiuntėte jos namo? Aš nuvešiu... Paleiskite mus!

Vulfas griežtai atsakė jam:

– Kur jos namai? Škotijoje? Kur jūs nuvešite ją? Sėskitės! Ir jus, panele Maknair, prašom sėstis. Mums reikia užbaigti bylą – bendrą mūsų bylą. Jūsų tėvo atminimui. Liko visi nebedaug.

Vis dar drebėdama Glena Maknair lėtai pasitraukė nuo ponios Frost, atsisėdo į savo krėslą. Pakėlė galvą ir pažvelgė Vulfui į akis.

– Jau viskas gerai. Baikite, pone Vulfai.

– Ponia Frost, turit išklausyti dar kai ką, – Vulfas vėl parodė į ją pirštu. – Noriu pasakyti, kas buvo nužudžius Maknairą. Tuo metu jūs, brangioji, pamanėte, kad sunkiausia jau padaryta. Bet šį kartą prastai apskaičiavote. Pereną Hubertą tartum kipšas būtų apsėdęs. Jūsų draugužis suprato, kas kaltas dėl tų visų nuodijimų. Jis surizikavo: viskas arba nieko. Jūs negalėjote pakęsti to įžūlaus šlykštaus šantažo. Hubertas elgėsi neapdairei: faktiškai tai jis pasakė ponui Gudvinui, kas nužudė Maknairą. Tai įvyko, kai buvote greta, ponia Frost, ir tai buvo paskutinis lašas... Hubertas manė, jog ponas Gudvinas nemoka prancūzų kalbos, taip pat lotynų, ir nesuvoks, kad „kalida" lotyniškai reiškia „aistra". Hubertui, matyt, patiko regėti baimę jūsų akyse. Ir jis už tai užmokėjo... Tiesiog kitą dieną ištrinkote jam galvą nitrobenzolu. Tai buvo rafinuota žmogžudystė, jūs išradote bjaurų ir kartu sąmojingą būdą, kaip atkeršyti nepakenčiamam meilužiui ir šantažistui už viską...

– Liaukitės! – riktelėjo ponia Frost.

Visi pasuko galvas į jos pusę. Niekas to nesitikėjo, bet

nuodytoja atrodė visai pakenčiamai. Ji sėdėjo visiškai rami, tiesi nugara nesulinko nė per colį. Pakėlusi smakrą, ponia Frost iššaukiamai tarė:

– Aš neprivalau klausytis visokių paistalų. Pone Kremeri! Kas jūs – policininkas ar ne? Ką mes čia veikiame? Ką tas žmogus kalba? Argi man oficialiai pateiktas koks nors kaltinimas?

Inspektorius sausai atsakė:

– Jis bus pateiktas artimiausiu metu, po valandos ar pusantros. Tai nekeičia esmės. Ir jūs liksite čia tol, kol aš susipažinsiu su įrodymais ir išklausysiu pono Vulfo. Patariu jums nedaryti jokių pareiškimų be advokato.

– Nieko neketinu svarstyti ar sakyti!

Staiga jos balsas nutrūko, ir ponia Frost prikando lūpą. Visi žiūrėjo į ją: kas bus toliau? Susivaldžiusi ji pasisuko į Vulfą:

– Ar galiu pažvelgti į dokumentus, kurie patvirtintų jūsų išdėstytą versiją? Aš iš anksto apkaltinu jus: jūs padirbote dokumentus. Parodykite juos man, kad įsitikinčiau, jog tai nepadirbta.

Kabineto šeimininkas prisimerkė.

– Paprastai tokiais klausimais rūpinasi advokatai. Bet aš nesu tikras, kad būtina laikytis tokių formalumų.

Vulfas pažiūrėjo į raudonąją skrynelę ir padėjo ant jos ranką. Tai buvo šiek tiek artistiškas gestas, tačiau kaip jis paveikė dalyvius! Girdėjau, kaip sukaukšėjo Frosto vyresniojo dantys.

– Iš tikrųjų, kodėl negalėtume pasižiūrėti...

Kremeris prišoko prie stalo, jo akys liepsnojo. Kaip tik to aš ir baiminausi. Kremeris norėjo pirmasis pažvelgti į skrynelę! Jeigu inspektorius pagriebs ją, sukels alasą, viskas susiklostys kreivai šleivai. Kad nekiltų sumaišties, aplenkiau žmogžudysčių tyrimo skyriaus viršininką ir suspaudžiau raudonąją skrynelę savo rankose. Tepabando atimti! Kremeris suprato, kuo pranašesnė brandi jaunystė už artėjančią senatvę, ir piktai suurzgė.

– Tai mano daiktas! – tvirtai ir garsiai pasakė Vulfas. – Tik aš galiu daryti su juo ką tinkamas. Ir jeigu aš noriu

parodyti kam nors tos skrynelės turinį, tai jūs, Kremeri, neturite man trukdyti. Arči! Paduok skrynelę poniai Frost.

Kalidė ištiesė ranką, aptemptą juoda pirštine, ir aš atidaviau skrynelę.

– Ji neužrakinta, – perspėjo Vulfas.

Mudu su Kremeriu vis dar stovėjome akylai stebėdami žudikę. Aš stovėjau arčiau ponios Frost krėslo. Visų žvilgsniai nukrypo į tą krėslą, net Glena Maknair liovėsi spiginusi akis į Vulfą ir žiūrėjo į ponią Frost.

Ši pasidėjo skrynelę sau ant kelių ir kaire ranka šiek tiek pravėrė ją. Niekas iš mūsų nematė, kas yra jos viduje. Niekas, išskyrus ponią Frost. Ji nerodė jokių emocijų: tik žiūrėjo į vidų ir tylėjo. Paskui kyštelėjo į skrynelę dešinę ranką ir pridengė dangtelį, kad ir toliau niekas nieko nematytų. Pakėlė akis į Vulfą.

Vulfas palinko į ją ir negarsiai pasakė:

– Ten visi originalai, neabejokite. Viskas tikra, jokios imitacijos ir klastotės.

Ponia Frost prikando lūpą.

Vulfas tęsė:

– Visa, ką aš čia kalbėjau, – tikra tiesa, ir niekas kitas taip gerai to nežino kaip jūs. Deja, jūs praradote Frostų turtą, tai aišku. Boideno Maknairo sesuo liudys prieš jus. Mano agentai iškapstys viską, kas buvo Kartaginoje. Prasidės didžiulis skandalingas procesas... Rezultatas – pinigus gaus jūsų dieveris ir giminaitis. Kas bus jums? Garbės žodis, nežinau. Ar pakaks įkalčių ir įrodymų pasodinti jus į elektros kėdę? Nesu tikras. Greičiausiai ateitis tokia – ilgai ir varginančiai bus nagrinėjama byla, svarstoma kiekviena detalė, kiekvienas įkaltis, kurie, tiesą pasakius, tik netiesiogiai susiję su kiekviena iš trijų žmogžudysčių. Kitaip tariant – nei taip, nei ne. Ar pakaks jums lėšų geriems advokatams? Ar pakaks ištvermės? Žinoma, neverta pamiršti tokio „ginklo" kaip grožis, tiesa, šiek tiek apvytęs. Jūs paleisite į darbą visą savo žavesį, tikėdamasi apmulkinti prisiekusiuosius. Kad palenktumėte juos savo pusėn, jūs prireikus šypsositės arba pravirksite...

Sugalvosite dešimtis triukų, rasite šimtus paaiškinimų, meluosite, išsisukinėsite... Arči! Arči!

Jis užliūliavo kitų čia buvusių budrumą, ir viskas įvyko žaibiškai. Ponia Frost žiūrėjo į Vulfą, bet dešinė ranka nenustygo skrynelės viduje. Ji kažką ten darė. Niekas, išskyrus mane, to nepastebėjo. Dieve, koks buvo ponios Frost veidas tuo metu! Skruostai net raustelėjo. Tik dantys dar stipriau sukando apatinę lūpą – taip, kad tuojau galėjo ištrykšti kraujas. Tik šitai išdavė tą įtemptą darbą, kurį ji dirbo...

Staiga Kalidė Frost žaibiškai atbloškė kaire ranka skrynelės dangtį, o dešinę ranką su joje sugniaužtu flakonėliu ūmai pakėlė prie lūpų, užvertė galvą ir gurkštelėjo. Mes pamatėme, kaip jos kaklu nusirito konvulsijų banga, ir viskas buvo baigta.

– Stebinsai! Stebinsai! – sukliegė Kremeris ir šoko prie ponios Frost.

Aš jam netrukdžiau. Kremeris pavėlavo: išgelbėti šios moters nebuvo įmanoma.

Inspektoriaus riksmas buvo refleksiškas, ir tai dar kartą įrodė, kad inspektorius pasijuto esąs savo vietoje. Kai jis patenka į keblią situaciją, būtinai šaukiasi, kad kas nors jam padėtų. Taip ir turi būti.

19 SKYRIUS

– Norėčiau gauti raštiškus jūsų parodymus.

Inspektorius įtūžęs čiaumojo cigarą. Tiesa, tai nieko blogo nepranašavo. Atvirkščiai jo veidas išsigiedrijo ir atrodė visai taikus.

Dirstelėjau į laikrodį, nors ir taip žinojau, kad jau po šešių. Vulfas suspėjo pabuvoti savo oranžerijoje. Velionę išvežė. Glena Maknair išvažiavo abiejų Frostų lydima. Sambrūzdis baigėsi. Man pavyko atsikratyti reporterių, pažadėjus jiems rytoj visokeriopą pagalbą. Fricas uždėjo ant durų grandinėlę ir nuėjo minkyti tešlos rytdienai.

– Šitiek metų dirbu, bet į tokią istoriją pirmąkart

įklimpau, – niurzgėjo inspektorius Kremeris. – Kodėl jūs padėjote nuodų į skrynelę?

Nors kabineto langai tebebuvo plačiai atverti, vis dar jautėsi kartus migdolų kvapas: krisdama Kalidė Frost išpylė iš flakonėlio tai, kas jame buvo likę.

Vulfas su pasimėgavimu atkimšo butelį ir prisipylė alaus.

– Pirmiausia, pone Kremeri, jūs puikiai suprantate, kad jokių raštiškų parodymų iš manęs negausite, – pasakė jis nugėręs porą gurkšnių. – Ir be reikalo dieną taip piktinotės dėl to, kas atsitiko. Negalėjau atsakyti jums, nes skubėjau į oranžeriją. O dabar sakau: aš neturėjau kitos išeities. O jūs elgėtės neprotingai. Aš esu pasipiktinęs.

Kremeris ėmė burblenti kažką apie nekaltumo prezumpciją. Nesiklausydamas jo, Vulfas vėl priglaudė lūpas prie alaus stiklinės. Paskui tęsė:

– Antra, pone Kremeri, aš ir taip įstengiau surasti tą velnio skrynelę. Tik pats velionis žino, kur jis ją paslėpė. O be skrynelės įrodyti ponios Frost kaltę – labai sunku, sakyčiau, netgi nepakeliamai. Tą raganą kitaip negu mudu su jumis lydėjo sėkmė, ir – atkreipkite dėmesį – nuolat. Todėl ryžausi susitvarkyti su avantiūriste jos pačios metodais: nusiunčiau Saulą pas gerą meistrą, kad šis padirbintų skrynelę iš raudonos odos. Naujoji skrynelė turėjo atrodyti kaip sena. Taip jis ir padarė. Buvau įsitikinęs, kad Frostams niekada neteko matyti tikrosios pono Maknairo skrynelės ir jie negalės manęs demaskuoti. Svarbiausia buvo moraliai paveikti ponią Frost.

– Viską suprantu, bet jūs galėjote mane perspėti! – Kremeris giliai užsitraukė. – Taip, jūs gerai sugalvojote su ta skrynele. Pripažįstu, kad ta ragana įkliuvo. Tačiau ką jūs padarėte paskui! Nupirkote ciano vandenilio rūgšties ir įdėjote flakonėlį į skrynelę! Beje, už tokias išdaigas kalėjiman sodina. Ką dabar aš parašysiu raporte? Kad dalyvavau pramoginiame nuodijimo renginyje ir kad visa tai įvyko tiesiog man matant?! Bijau net pagalvoti apie tai, ką ten rašyti!

– Kaip pageidaujate, sere, galite nerašyti, – Vulfas

atsiduso, jo pečiai kilstelėjo ir vėl sugniužo. – Visa, kas įvyko mūsų pašnekesiui baigiantis, – lemtingas atsitiktinumas. Nuodų flakonėlis buvo įdėtas į skrynelę kaip dar viena priemonė, galinti paveikti ponią Frost. Jis turėjo paveikti ją psichologiškai...

– Bet kodėl pasinaudojote ciano vandenilio rūgštimi, o ne paprasčiausiu skysčiu?!

– Ponia Frost pastaruoju metu tapo nuodingųjų medžiagų specialiste, ji lengvai būtų atskyrusi vieną skystį nuo kito pagal kvapą.

– Ir manote apdumti man akis? Viskas įvyko taip, kaip iš anksto buvote numatęs! Neabejoju! Rašykite parodymus!

– Pone Kremeri, nieko aš nerašysiu ir nepasirašysiu. – Vulfas iš įpratimo pagrasė jam pirštu. – Juk jūs norėjote vienu šūviu du zuikius nušauti: ir nusikaltimą atskleisti, ir nusikaltėlį nubausti. Viskas taip ir įvyko. Ir ką aš girdžiu vietoj dėkingumo? Štai jis, įstatymas, kuris trokšta mane už mano paties triūsą palikti be kelnių! Taip, taip, nesiginčykit, jūs – to pasibaisėtino įstatymo atstovas. Jūs nemėgstate, kai santykius aiškinasi sąžiningai susikaudami. Jums reikia teismo, prisiekusiųjų ir visų kitų ilgo nuobodaus proceso atributų. Auka turi raitytis kančiose lėtai svilinama, ir taip tęsis ne valandas, o dienas ir net mėnesius! Kaip žema! Įstatymas kvailas, bukaprotiškas ir dažniausiai neteisingas. Nemėgstu įstatymų ir esu pasirengęs pasirašyti vieno senovės išminčiaus pareiškimą, bylojantį, kad mūsų įstatymai – lyg asilų banda.

– Ko jūs mane užsipuolėte? – sušuko Kremeris. – Aš – ne įstatymas, aš – policininkas!.. Kur jūs gavote ciano vandenilio rūgšties?

– Tai jus iš tikrųjų domina?

– Taip. Aš privalau žinoti tokius dalykus.

– Bet juk žinote, kad nuodais negalima prekiauti, už tai baudžiama.

Kremeris pasijuto nesmagiai, bet nesmagumą paslėpė cigaro dūmų debesyje.

– Tai va, – Vulfo akys pavirto plyšeliais, – man padarė paslaugą geras mano bičiulis, jis chemikas. Jeigu jūs, inspektoriau, pradėsite tyrimą, norėdamas sužinoti jo pavardę, aš prisiekiu: nedelsdamas apleisiu JAV ir išvažiuosiu gyventi į Egiptą, kur turiu namus. Tuomet kiekviena dešimta Niujorke įvykdyta žmogžudystė liks neatskleista, ir tai slėgs jūsų sąžinę, be to, turėsite bėdų atsiskaitydamas!

Kremeris perstūmė cigarą iš vieno burnos kampo į kitą.

Vulfas tylėjo.

Pagaliau inspektorius užgesino cigarą ir atsistojo.

– Laikas eiti, užsisėdėjau čia pas jus... Neieškosiu aš jūsų bičiulio, reikia mat jo man kaip... Ir be reikalo mane gąsdinote – greit ir taip išeisiu į pensiją. Tik šit įdomu, ką darys Niujorko policija po šimto metų, kai jūs, Vulfai, atleiskite netaktiškumą, pakratysite kojas? Sunku bus suktis bernužėliams... Tik neįsižeiskite, juk aš neįsižeidžiu... Pabaigai noriu paklausti... O kaipgi raudonoji skrynelė? Jums dar jos reikės? Mat valdyboje turiu kambarį, kuriame laikau peilius, virves, pistoletus – na, tai, kas ėjo per mano skyrių. Paskui, išėjęs į pensiją, vartysiu ir prisiminsiu... Ar negalėčiau ir raudonosios skrynelės pasiimti į kolekciją?

Vulfas įsipylė alaus ir nusišiepė:

– Man skrynelės nereikia, bet, inspektoriau, juk aš ją padovanojau...

– Kam?

– Ponui Gudvinui. Jo ir klauskite.

Kremeris pasisuko į mane.

– Na, kaip? Susitarsim?

– Ne, – aš papurčiau galvą. – Skrynelė man patiko. Susidėsiu į ją pašto ženkliukus.

Ir tai buvo tikra tiesa. Maža to, pasakysiu, jog skrynelė tarnauja man jau daug metų...

Bet ir Kremeris neliko nuskriaustas. Škotijoje, Izabelės Maknair namuose, už vienos židinio plytos, Hičkoko vaikinai vis dėlto rado tikrąją raudonąją skrynelę. Visi doku-

mentai buvo puikiausiai išsilaikę. Jie būtinai būtų buvę paminėti Kalidės Frost byloje, bet tuo metu Kalidė Frost jau buvo palaidota.

20 SKYRIUS

Vulfas dirsčiojo pakaitomis čia į vyresnįjį, čia į jaunesnįjį.

– Na, ir kurgi ji?

Frostai patys įsiprašė į svečius. Buvo pirmadienio popietė. Luelinas sėdėjo „gėdos krėsle", Dadlis – raudonajame krėsle, prisitraukęs artėliau staliuką su „Senojo Korkorano" buteliu, kurį jis protarpiais deramai pagerbdavo. Laikiau atsivertęs bloknotą, bet nieko nerašiau, tik patenkintas stebėjau, kaip Vulfas gardžiuojasi alumi.

– Ji Glenene, – atsakė Luelinas. – Žadėjo paskambinti jums iš ten ir viską paaiškinti. Suprantate, ji nenori matyti nė vieno iš Frostų, – Lu veidas iškaito. – Net manęs. Tai taip siaubinga... Žinoma, jai dabar labai sunku, bet juk negalima bėgti nuo žmonių, kurie ją myli... – Jis dar labiau paraudo. – Pone Vulfai, prašau... Jūsų ji tikrai paklausys! Mes norime, kad jūs nuvažiuotumėte tenai ir pakalbėtumėt. Laiko sugaišite nedaug, porą valandų...

– Pone Frostai! – grėsmingai tarė Vulfas. – Liaukitės! Tai įžūlumas – siūlyti man eiti iš namų, nes jūs taip įsigeidėte, ir važiuoti velniaižin kur! Po to, kai privertėte mane nukeliauti į Penkiasdešimt antrąją gatvę, jums galvoje tikrai pasimaišė! Manote taip: jei prieš savaitę padėjo tas triukas su laišku, tai ir šiandien išdegs. Ne! Ir leiskite panelei Maknair apsiprasti su naująja savo padėtimi. Jai reikia atsipeikėti, atsigauti nuo šoko... Tuomet panelė supras, kad ne visi Frostai vienodi ir ne visi beria žiurknuodžius į artimojo lėkštę. Kai vėl pasimatysite su ja, galėsite pasinaudoti dviem gana svariais argumentais. Pirmiausia, jūs nebe giminaičiai ir ne ortobrolvaikiai. Antra, netrukus jūs būsite turtingas. Milijonas kišenėje – neblogai skamba, ką?

Dadlis Frostas sudvejojęs atsiplėšė nuo viskio stiklinės. Paskui siurbtelėjo iš kitos stiklinės, kur buvo įpilta vandens. Jis taip atsargiai gėrė vandenį, jog buvo akivaizdu, kaip Frostas vyresnysis bijosi perduozoti.

– Numirė – ir gerai padarė, – pasakė Dadlis, kai jo burna pagaliau reikėjo pailsėti nuo kalbėjimo. – Oi, kaip ji man ištąsydavo nervus, bjaurybė! Kalbu apie savo brolienę. Beveik dvidešimt metų per ją nebuvo gyvenimo. Juk ji buvo įsitikinusi, kad aš pragėriau brolio turtą, ir niršo, niršo... Visą laiką kartodavo: „Koks iš tavęs globėjas! Koks valdytojas!“ Aš ir pats kartais galvodavau: „Na, iš tikrųjų – koks iš manęs valdytojas?“ Ir neliesdavau to bjauraus turto. Kartu su globėjo teisėmis perdaviau visus reikalus advokatui Kebotui. Klaikus tipas! Ilgas kaip kartis, praplikęs, ant skruosto – visas karpų žvaigždynas. Neteko susitikti? O neseniai mes su juo matėmės. Tai štai, lyg nujaučiau... Pareikalavau iš jo ataskaitos. Jis man pateikė ją. Ir ką gi manote? Brolio turtas padidėjo dvidešimt dviem procentais! Taigi mudu su sūnumi po milijoną gausim! Nieko sau! Turiu porą idėjų, kaip tvarkytis su tokiais pinigais. Bet... Apie ką aš čia? Ak, taip! Aš atvažiavau čionai pasikalbėti apie jūsų honorarą. Man atrodo, kad jį reikia išmokėti iš mano milijono, kai tik pinigai bus pervesti į mano sąskaitą. Jeigu ne jūs, pone Vulfai, nieko nebūtų išėję. Mes niekada nebūtume net sužinoję...

Vulfas švelniai paprieštaravo:

– Pone Frostai, jūs, matyt, pamiršote, kad mano klientė yra panelė Maknair.

Bet Dadlis Frostas jau griaudėjo. Sustabdyti šį visu greičiu dundantį sąstatą buvo neįmanoma.

– Kokie niekai! Aš taip kankinausi, kad mano sūnus negali užmokėti jums, o čia – viens – ir viskas sutvarkyta! Kam skriausti mažytę Eleną? Arba Gleną... Velnias, aš visą laiką painioju. A, tepasilieka Elena. Juk jis dabar nieko nebeturi, viskas perėjo mums...

– Klystate. Ponas Maknairas paliko seseriai išsamias instrukcijas, kaip tvarkyti jo turtą...

– Maknairas? Ką?! Elena ims jo pinigus? Ir tik todėl, kad jis neva esąs jos tėvas? Koks stuobrys! Na, gerai, gal ir tėvas. Bet mažytė gaus ne milijoną, o daug mažiau. Na, ir kam jai Maknairo pinigai? Tikrus pinigus ji turės ištekėjusi už manojo Lu! Viešpatie, jeigu tu tik žinotum, kaip aš abudu jus myliu! Kam Elenai liesti tėvo kapitalą? Teima mano pinigus, vis vien mano kišenė kiaura. Todėl ir su jumis atsiskaitau iškart, kol neiššvaisčiau. Dešimt tūkstančių dolerių – tfu! Trupinėlis nuo milijono. O gal norite nuplėšti nuo mūsų daugiau? Trumpiau tariant, sere, moku aš. Ir kad daugiau jokių kalbų apie Eleną! Jūsų klientas aš, o ne Elena! Jeigu sąskaita, kurią man pateiksite, nebus beprotiškai didelė, bus... Kaip ten sakoma?.. A, atsiminiau! Patenkintos abi pusės! Noriu, ir viskas! Ne, jūs vis dėlto kaip dera manęs neįvertinote! Jei nebūčiau susipratęs perduoti valdyti turtą tam nevidonui Kebotui... Na, sutikite, kad gerai sugalvojau... Ir viskas kaip tik laiku...

Užverčiau bloknotą ir mečiau jį ant stalo. Susinėręs rankas ant krūtinės ir užsimerkęs mėginau atsipalaiduoti. Viskas neblogai baigėsi.

Kaip ten aš tada pastebėjau: dar ne viskas prarasta? Na, štai, dabar vietoj klientės turėsime klientą. Pasirodo, geras vis dėlto pasitaikė darbelis.

Populiarusis detektyvas

Reksas Stautas
RAUDONOJI SKRYNELĖ
Romanas
Vertė Nijolė Salnikienė

SL 2276. 1997 01 15. 7,5 apsk. l. l. Užsakymas 63. Išleido Mažoji Rosma,
A. Strazdelio g. 1, 2600 Vilnius.
Spausdino SPAB spaustuvė "Spindulys", Gedimino g. 10. 3000 Kaunas.
Kaina sutartinė

Netrukus knygynuose
ieškokite serijos
„Populiarusis detektyvas“
knygų

Peter O'Donnell
„MODESTĖ BLEZ“

Sidni Šeldon
„VIDURNAKČIO PRISIMINIMAI“

Tik orchidėjos ir pomėgis gardžiai bei sveikai pavalgyti gali priversti Niro Vulfą beprotiškai pasielgti - iškelti koją iš namų. Maža to, atsiliepdamas į garbingų gėlininkų pasirašytą prašymą ištirti nunuodijimo bylą, varančią iš proto policiją, genialusis detektyvas ryžtasi sėstis į automobilį ir važiuoti į įvykio vietą kitoje miesto gatvėje. Tačiau net jam trūksta įkalčių prieš nuodytoją. Jie slypi raudonoje odinėje skrynelėje.

Kur jos ieškoti?

ISBN 9986-799-25-2